הארץ

1.10 ש"ח יום ב' ט"ו בכסלו תשמ"ח, 7 בדצמבר VOL.68/20853 DECEMBER 7 1987

בעל עסק.
תן שיקים דחויים!
קח מיד כסף מזומן!!!
נכיונות שיקים מסחריים בתנאים מצויינים ובאופן מיידי
המרכז לפיננסים והשקעות
טל. 03-622435-6
03-622450
דרך יפו 45 ת"א
פתוח מ-9.00 עד 19.00 בערב

תושב בת־ים נרצח בדקירות בעזה

אלוף פיקוד דרום: המחבלים חיכו לטרף קל ודקרו מאחור את סוכן המכירות כשבא לפרוק סחורה ● שלמה סקל בן 45 נהג להגיע לרצועה מדי יום ראשון ● הניח אשה ו־3 ילדים ● נעצרו עשרות

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

שלמה סקל (45), סוכן של חברת "כתר פלסטיק", תושב בת־ים, נרצח אתמול בלב עזה מדקירות סכין בעורפו. סקל מת בבית־החולים מעמדי בעזה.

סקל הגיע אתמול לעזה על־מנת לפרוק סחורה אצל סוחר מקומי בד־חוב עומאר אל־מוכתר בכיכר פלשתין, בסמוך לבנק הפועלים בעיר. הוא החנה את מכונית ה"סובארו" שלו ליד החנות. החל לפרוק את הסחורה. בשעה שתיים, בקירוב, פנה סקל אל פתח החנות. לפתע הגיח מאחוריו צעיר ונעץ סכין בצווארו.

סקל נפל מתבוסס בדמו לעיני עשרות מקומיים, בהם בעלי חנויות. כעבור 5 דקות הוא פונה על־ידי מקומיים לבית־החולים מעמדי בעזה, אך כל מאמצי הרופאים — המקומיים והצבאיים — להצילו, עלו בתוהו והוא נפטר כעבור שעה.

גופתו הועברה למכון הפאתולוגי באבו־כביר, לנתיחה, על־פי בקשת המשטרה.

מיד עם היוודע דבר הרצח, הוחשו למקום כוחות גדולים של משטרה וכוחות הביטחון.

הוטל עוצר על כיכר פלשתין, וכוחות הביטחון ביצעו עשרות מעצרים של מקומיים. במהלך היום שוחררו חלקם.

כמו כן סגרו כוחות הביטחון את המחסומים ברצועה ולא איפשרו לאלפי הפועלים שהגיעו מעבודתם בישראל להיכנס לאזורים גרובים ברצועה.

במחסומים נוצרו פקקי־תנועה ארוכים ורק בשעות הערב המאוחרות איפשרו לפועלים להיכנס.

שלב של חקירות ובדיקות

למקום הרצח הגיע אלוף פיקוד הדרום, יצחק מרדכי, שאמר: "אנחנו נמצאים בשלב של חקירות ובדיקות, מי עומד מאחורי הרצח. אני מניח, שאנשי אירגון מחבלים זה או אחר חיכו לטרף קל, וכשראו את הסוכן הישראלי מגיע לחנות בכיכר, דקרו אותו מאחור. עם כל הצער על אובדן חיי אדם, אני משוכנע שכמו בעבר, גם היום נעשה הכל כדי למצוא את הרוצח או הרוצחים, נדאג להעמיד אותם לדין ונקוט כנגדם בכל האמצעים הדרושים", אמר האלוף.

בתשובה לשאלה, אם ישראלים יכולים לבקר ברצועה, אמר האלוף: "אסור למנוע מישראלים להגיע לכל מקום ברצועה. אנחנו נוקטים כל השנה באמצעים רבים ומגוונים, כדי שלא יקרו אירועים מצערים כאלה. אך אל לנו אף לא לשניה אחת לפחד, וכל ישראלי רשאי להגיע למקומות האלה".

בקרב היישובים היהודיים בגוש קטיף שורר זעם על כוחות הביטחון. ראובן רוזנבלט, ראש המועצה האזורית גוש קטיף, קרא אתמול להדק את שיתוף־הפעולה בין כל הגורמים הנלחמים בטרור. רוזנבלט האשים שוב את כוחות הביטחון שלא עושים מספיק ולא נוקטים ביד חריפה, דבר שלדבריו מעודד מעשי רצח מהסוג הזה.

בעזה עצמה גינו מקומיים את הרצח, שלדבריהם פוגע במסחר בעיר ובשגרת החיים.

(סוף בעמוד 7)

שלמה סקל

אנשי "פתח" ביוון חטפו דרוזי ישראלי וחקרוהו תוך עינויים

המקרה אירע בחודש שעבר ● הדרוזי שוחרר לאחר יממה, הגיע לנציגות ישראל ודיווח על הפרשה ● נמסר תלונה לשלטונות יוון

מאת סופר "הארץ"

אנשי "פתח" ביוון חטפו דרוזי ישראלי בעת שביקר באתונה, ולאחר שנחקר בעינויים שוחרר. האיש הגיע לנציגות ישראל באתונה והתלונן על המקרה. תלונה הועברה לשלטונות יוון.

מקרה החטיפה אירע ב־18 בנוב' מבר אך טרם פורסם.

מסתבר כי בעת שהותו באתונה ניסו פלשתינאים ליצור קשר עם האיש. לאחר מכן התברר כי הם אנשי "פתח".

באחת מפגישותיהם אילצוהו

(סוף בעמוד 7)

ישראל העבירה שדר לחוסיין בנושא עתיד חברת החשמל

1000 שוטרים איבטחו מבצע העברת 11 שכונות בירושלים לרשת החשמל הישראלית

הפעולה נערכת תוך מחאה חריפה של חברת החשמל המזרח ירושלמית ● שחל: ארוע היסטורי

מאת אורי ניר, עקיבא אלדר ואלי אלעד
סופרי "הארץ"

בפעולה שנשאה אופי של מבצע צבאי, יצאו אמש יותר מ־300 עובדים של חברת החשמל לישראל, לחבר את השכונות הערביות בירושלים לרשת החשמל הישראלית. כאלף שוטרים, אנשי משמר הגבול והמשמר האזרחי גוייסו לאבטחת המבצע, לאחר שהתקבלו ידיעות בדבר אפשרות של הפרות סדר מצד גורמים לאומניים קיצוניים.

אנשי עשרה שכונות המאוכלסות בכ־30 אלף תושבים, שמאז הקמתן קיבלו אספקת חשמל מחברת החשמל המזרח־ירושלמית, חוברו לרשת הישראלית. המבצע התבצע בעלטה והוא אמור להסתיים היום בצהריים.

שר האנרגיה, משה שחל, שר תוה את התוכנית שבמסגרתה יחוברו השכונות היהודיות לרשת הישראלית, הגדיר אמש את ההתפתחות "אירוע הסטורי". ההעברה נערכת בלא שיתוף פעולה של הנהלת החברה הערבית ועובדיה, ותוך מחאה חריפה של ועד העובדים ושל ההנהלה.

אתמול, טרם תחילת העבודה, נפגש השר שחל עם יו"ר מועצת המנהלים של החברה המזרח־ירושלמית, חנא נאצר, והודיע לו על תחילת חיבור השכונות הערביות לרשת הישראלית. שחל אמר לנאצר, כי במסגרת החוק שאישרה הכנסת, תוכל החברה המזרח־ירושלמית להמשיך לספק חשמל לשכונות ולישובים הערביים שבתחום זכיונה. בתום הפגישה אמר נאצר, כי הוא רוחה את תוכניתו של משרד האנרגיה, וסבור כי יש פתרונות טובים יותר לבעיותיה של החברה. לדבריה, שינוי המצב הקיים בשטח שנכבש בכוח בידי ישראל מנוגד לחוק הבינלאומי.

שדר לחוסיין

משרד האנרגיה משקיע מאמצים רבים במטרה להשיג את הסכמת ממשלת ירדן לביצוע התוכנית. מעט לפני פגישתו עם יו"ר החברה המזרח־

(סוף בעמוד 7)

רקע / אורי ניר

מתח גבוה במזרחה של ירושלים

חברת החשמל הירושלמית נחשבת ל"מוסד לאומי" בגדה ובין עובדיה אסירים בטחוניים בעבר ופעילים פלשתיניים המכתיבים קו נוקשה ● 96% מכלל החשמל שהיא מספקת מגיע מן החברה הישראלית והדבר גרם לצבירת חובות ולצורך בארגון מחדש

לפני ששים שנה מסר הנציב העליון הבריטי בפלשתינה זכיון לאספקת חשמל בדרום של עשרים קילומטרים מכנסיית הקבר, לידיה של חברת חשמל חדשה שהוקמה בירושלים. במשך הזמן הורחב תחום הזיכיון.

אחרי מלחמת ששת הימים, נכנסו בתחום זכיונה של החברה גם השכונות החדשות שהוקמו סביב העיר, והלק מההתנחלויות ומחנות צה"ל שהוקמו בגדה המערבית. במשך השנים פחת בהדרגה שיעור החשמל מייצור־עצמי שהחברה סיפקה לצרכניה, עד כי בשנים האחרונות מעל 96% מכלל החשמל שהיא מספקת מגיע למעשה מן החברה הישראלית.

החברה המזרח־ירושלמית נחשבת בשטחים לאחד מן ה"מוסדות הלאומיים" הראשונים במעלה. היא גם החברה הציבורית הגדולה ביותר בשטחים, והתואר שכוח נתפסת כסמל לאומי מדרגה ראשונה. עד לפני כשנתיים, טרם הקרע בין ירדן לאש"ף, קיבלה החברה סיוע כספי מן הקופה המשותפת של ירדן ואש"ף, והסיוע איפשר לה לקלוט עובדים רבים, הרבה מעל הצורך. וכיום מועסקים בה כ־500 עובדים. כמו כל "מוסד לאומי" בשטחים נקלטו בחברה אסירים בטחוניים משוחררים, ופעילים פלשתיניים לאומיים קיצוניים לרוב. אלה הכתיבו קו נוקשה ועקשני להנהלת החברה.

בשנתיים האחרונות, הלכה החברה לצבור חוב לחברת החשמל לישראל, הגיע עתה על מעל 40 אלף שקל. לקראת סיום תוקף הזיכיון שלה, התעוררה שאלה לגבי המשך פעילותה.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: אברהם שמר, יו"ר הועדה המדינית של הקיבוץ הדתי
על: תמיכתו בדברי הרמ"ט על גיוס בני־ישיבות

הבנקים מעלים ממחר את הריבית — למרות הסיוע המובטח מבנק ישראל
(עמ' 2)

★

שיעור הילודה: ליהודים — 21 תינוקות בשנה לאלף נפש; לערבים — 31 לאלף
(עמ' 6)

★

בגלל שביתת הטלוויזיה: 11.235 מכשירי וידאו יובאו בנובמבר
(עמ' 6)

★

ברונו לממשלה: יש לקצץ יותר; נסים: לא צריך להכאיב לציבור
(עמ' 8)

המילה האחרונה בעיבוד תמלילים
WORDMILL 4.5
להזמנת דיסקט הדגמה
02-699311

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: מעונן חלקית.
● ירושלים: 11—8.
● תל־אביב: 19—12.
● חיפה: 18—12.
● באר־שבע: 18—8.
הגולן 13—7, צפת 10—5, טבריה 19—9, שומרון 13—9, נתב"ג 18—10, יריחו 19—11, אילת 23—11.

שערי הדולר

	שער הדולר	השנוי בש"ח
יציג	1.5633	—
נוסעים	1.8581	—
שוחר	1.7000	+0.0100

שער הסל

יציג	1.7076	—

בגליון זה 16 עמודים

מנהיגי ארה"ב וברית־המ' יקיימו 5 פגישות שיארכו כ־10 שעות ● ייתכן שהפיסגה תוארך ביום

גורבצ'וב מגיע הלילה לוואשינגטון

3 מטרות הפיסגה: הסכמה על קיצוץ בטילים הבין־יבשתיים; נסיגת הסובייטים מאפגניסטאן; שיתוף באמברגו על איראן ● שולץ: חיסול הטילים לטווח קצר ובינוני אינו מצריך עוד דיונים; "ההסכם עשוי וסגור"

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). מיכאיל גורבאצ'וב יגיע הלילה לפי שעון ארה"ב לשדה התעופה הצבאי אנדריוס ליד ואשינגטון, ומשם יוטס בהליקופטר לבירה האמריקאית כדי לפתוח מחר את ועידת הפסגה השלישית הנערכת בתקופת כהונתו של הנשיא רייגן.

פקידים בכירים בהבירו בתדרוכים לעתונאים, כי הממשל מקווה להשיג שלוש מטרות עיקריות במהלך הפסגה:

● הסכמה עקרונית על קיצוץ מחצית כמות הטילים הבין־יבשתיים.

● נסיגת הכוחות הסובייטים מאפגניסטאן.

● שיתוף פעולה סובייטי בהטלת אמברגו צבאי על איראן.

מנגד, עומדים ותלויים נושאים נוספים שיעלו אמנם במהלך שלושת ימי הפסגה אך על פי ההערכות של פקידים אמריקאים אין לצפות לפריצת דרך בהם:

● הרחבת אישורי היציאה של יהודים ובני מיעוטים אחרים מברית המועצות, נושא בו מקווה הממשל לקבל מהסובייטים רשימת קריטריונים למתן האישורים "כדי להפוך באמצעותם את נושא ההגירה לענין שיטתי ולא לכזה הנתון למשובת ליבם של הסובייטים".

● הפסקת המעורבות הסובייטית בניקראגואה בקמבודיה.

(סוף בעמוד 7)

רבבות יהודים הפגינו אמש בוואשינגטון, לקראת פיסגת רייגן־גורבאצ'וב, בסיסמה: שלח את עמי. בהפגנה השתתפו כמה מהבולטים בין מסורבי העליה לשעבר, ובהם (מימין לשמאל) אלכסנדר סלפאק ונתן שצ'רנסקי. ראה דיווח בעמוד 2. (תצלום איפי)

התמודדות דיניץ־פת לא תערך כנראה היום

נאום הרב הראשי שפירא בפתח הקונגרס ביחס לרפורמים כי "לא צריך לקבל כל גוי כיהודי" עורר סערה ונתקל בשריקות בוז ● יו"ר חבר הנאמנים מנדל קפלן: על המנהיגים בגולה לתת דוגמא אישית: או שאתה קם ועולה או שאינך מנהיג ● התנגדות בעבודה לבחירת דולצין לנשיא התנועה ● הליכוד תובע להבטיח לו תפקיד הגזבר

מאת נחום ברנע

ההצבעה לתפקיד יו"ר הנהלת הסוכנות תידחה כנראה ולא תתקיים היום. שני המועמדים, שמחה דיניץ מטעם העבודה וגדעון פת מטעם הליכוד, המשיכו אתמול במסע הב־חירות שלהם, כאשר אנשי המטות פונים אישית ציר ציר ומנסים לש־כנעו להצביע עבור מועמדם. כפי הנראה יידחו הבחירות ולא יתקיימו היום בשל תקלות ארגוניות. סיעת חרות־צה"ר בקונגרס טוענת, כי לעשרות מאנשיה לא ניתנו כרטיסי הצבעה.

אתמול היתה ההערכה, הן בקרב אנשי הליכוד והן בקרב אנשי העבודה, כי נצחונו של שמחה דיניץ נראה ודאי. בשלב זה מעריכים כי לגוש העבודה 290 צירים ואילו לגוש הליכוד (כולל המזרחי שרשימת עדיין לא החליט עם מי ללכת) 240 צירים. בליכוד אומרים, כי ינסו להעביר כ־30 צירים ממחנה העבודה

(סוף בעמוד 7)

שרון: מה עם אחריותך המיניסטריאלית? רבין: לא הטלתי בך אחריות לסברה ושתילה

שרון: אי אפשר להשתמש באחריות רק כשהדבר נוח למישהו ● רבין: איני זוכר שמישהו הטיל על שר בטחון אחריות למחדל נפילת 8 חיילי נח"ל בשבי ללא קרב בידי 2 מחבלים ● שרון: מי שקידם בתשואות ובדרגה מפקדים שגילו בעת מלחמה חוסר משמעת ופעלו נגד הדרג המדיני שנבחר באורח דמוקרטי — בל יתלונן על משמעת לקויה בצבא

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

"לא אני הטלתי עליך את האחריות על הרצח בסברה ושתילה", השיב אתמול שר הבטחון יצחק רבין לשר אריאל שרון במהלך ויכוח ביניהם בשאלת האחריות המיניסטריאלית למחדלים צבאיים.

בתום דיווחו של רבין על התחקיר בפרשת ליל הגלשנים והמסקנות האישיות שהוסקו, התלונן שר המשטרה חיים בר לב על העדר דיווח מלא לממשלה. שרים העירו לו כי כבר קראו את דברי הביקורת שלו בעתון. השר יגאל הורביץ הצטרף לדברי בר־לב ואילו השר אריאל שרון אמר כי אי אפשר להשתמש באחריות רק כאשר הדבר נוח למישהו.

רבין השיב: איני זוכר שמישהו הטיל על שר הבטחון את האחריות למחדל של נפילת שמונה חיילי נח"ל בשבי ללא קרב בידי שני מחבלים.

שרון השיב: אני התכוונתי באחריות מיניסטריאלית לסברה ושתילה. בעיני אין זה מושג ערטילאי שבו משתמשים ביחס לדמות נמוכות. מלכתחילה המושג הזה נועד לעסוק באחריות הדרג המדיני ואי אפשר שיעסקו בו לפי נוחות מפלגתית: כאשר זה נוח יש אחריות מיניסטריאלית וכשלא נוח — אין.

רבין השיב, כי יש נושאים, כמו יעדי מלחמה (לבנון)

(סוף בעמוד 7)

כוונה לייקר המסובסדים תוך ימים

נסים לפגישה עם קיסר: יציע "שני מהלכים של ייקור" ופיצוי לחלשים

מאת צבי זרחיה

באוצר נשלמו ההכנות להעלאה בימים הקרובים של המוצרים המסובסדים. האוצר יציע להסתדרות ייקור קרוב של המסובסדים ופיצוי מעוטי היכולת באמצעות עידכון הקצבאות עקב הייקור.

הערב ייפגש שר האוצר משה נסים עם מזכיר ההסתדרות ישראל

(סוף בעמוד 7)

שמיר מחפש עיתוי לגירוש עוואד

מאת עקיבא אלדר

ראש הממשלה יצחק שמיר מחפש את העיתוי המתאים לגירושו של מבארק עוואד — כך נודע מפי מקורות המקורבים אליו. לשכת ראש הממשלה ביקשה ממשרד החוץ האמריקאי שלא להתערב בפרשה והיא דוחה את ההתייעצויות משרד החוץ, הגורס בניגוד לכל הודעות הבטחון, כי הגירוש יפגע בישראל.

אבן ניפצה חלון ביתו של ולדמן כשהתארח אלוף מיצנע

מקורבי תנועת "כך": אנו פוצצנו הפגישה

מאת אורי ניר

אבן גדולה, שניפצה את חלון הדר האורחים בביתו של ח"כ אליעזר ולדמן בעת שנפגש אמש עם אלוף פיקוד המרכז עמרם מיצנע, גרמה להפסקת הפגישה. משתתפי הפגישה ניסו לדלוק אחר משליך

(סוף בעמוד 7)

"וואשינגטון לוחצת נגד פעולת צה"ל בעת הפסגה"

בעקבות ליל הגלשנים

כוויית (איפי). הממשל האמריקאי הניא את ישראל כמה פעמים בימים האחרונים מכוונתה לתקוף את סוריה, ובמה מטרות פלשתיניות בתוך שטחה של סוריה, דווח אתמול עתון המופיע בכווית.

גם "וואשינגטון־פוסט" ציטט אתמול מקורות אמריקאיים ויש־

(סוף בעמוד 7)

שוק ההון

נטיה לירידות

מאת יהודה שרוני

שבוע המסחר בבורסה נפתח אתמול במגמה מעורבת עם נטיה לירידות שערים. מחזור מסחר במניות הופשיות היו נמו־כים ביותר והסתכמו ב־5.8 מי־ליון שקל. המחזורים הנמוכים מעידים על חוסר רצונם של המשקיעים להכנס למעגל ההשקעה בבורסה. גובה שערי הריבית השוררים כיום במערכת הבנקאית.

עיין את העמוד: בעין לשמירא

איך להצליח בעסקים ולשלם פחות מסים?

כל הידע ב ידע לֵמידע

50 מומחים מלקטים מעבדים ומסבירים עבורך מידע שימושי מעודכן ומשיבים לשאלותיך בתחומי מיסוי, משפט וכלכלה, כדי שגם אתה תהיה בעניינים.

אתה רוצה "נטו" גדול יותר?

כל הפלוס ב

אוסף שימושי מעודכן בנושאי עבודה, חוקים, ניכויי חובה, רכיבי משכורת ומידע חיוני לעוסקים ולמעסיקים.

בעריכת רו"ח שלמה סמולסקי ובהוצאת "רעיונות"

מבצע מינויים מיוחד לסוף שנת המס

חברת "רעיונות" מחכה לך בטלפון 03-204029

صكانا من الاصل

صكذا من الاصل

כמאה אלף מפגינים קראו מול הבית הלבן באנגלית, עברית ורוסית: שלח את עמי

סגן הנשיא בוש: כמה שונה הפגנה כזאת בארה"ב מאלו במוסקווה ● כשיגיע גורבאצ'וב יוותרו רק שרידי הכרזות והשלטים

מאת צבי בר'אל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). הם באו מקונטיקט, מסצ'וסטס, ניו יורק ופלורידה, מישראל מברית המועצות מצרפת ובריטניה. באוטובוסים שכורים, מכוניות פרטיות במטוסים ורכבות. רובם דיברו ביניהם אנגלית אמריקאית, הלקם דיברו בבטא רוסי אחרים בהגוי ישראלי. פה ושם היו גם כמה יפנים, שחורים, קתולים ופרוטסטנטים. המשטרה העריכה אותם בכ־50 אלף בני אדם. המארגנים אמרו: מאה אלף. בשעה 11 בבוקר הם החלו להתארגן ברחבה האליפטית שליד הבית הלבן, כדי לצאת באחת ההפגנות הגדולות שידעה ואשינגטון. "שלח את עמי" בעברית, אנגלית ורוסית, היתה הקריאה הנרגשת שיצאה מהם.

"אם גורבאצ'וב היה פה אתנו, הוא היה מבין מה זה כוח יהודי" — אמר לי צעיר יהודי חובש כיפה מבוסטון. על גבו הוא נשא שלט כתוב בכתב יד בצבע שחור: "שלח את עמי". לידו צעירה צעירה בבגדי ספורט, עם שלט מודפס הקורא לשחרר את ביבין צ'רני חולה הסרטן. קבוצה אחרת של כעשרה צעירים חובשי כיפות, נשאה כלב רוב ידיים מפלסטיק עליו באותיות כחולות באנגלית: "שלח את עמי". ומכל צד שלטים כרזות ודגלים המתארים את סבלם של יהודי ברית המועצות.

צעד אל בניין הקונגרס

בורימה אטית הם החלו לנוע לכוון גבעת הקפיטול בשדרה רחבת הידיים המוליכה ממצבת הזיכרון של ואשינגטון, אל בנין הקונגרס. המון רב של צעירים וזקנים, ילדים ואימהות, חלקם במעילים פרווה עטויי תכשיטים כבדים, חלקם בעלי התעמלות ומעילי רוח, תוך שירה בעברית והנפת דגלי ישראל.

מנגד, על הבימה הגדולה עליה ישבו הנואמים, שניים מתוך שלישיית פיטר פול ומרי, עשרות מצלמות טלוויזיה ואוסף אדיר של רמקולים. שרשרת הנואמים החלה לשאת את דבריה. נציגים יהודים מכל רחבי ארה"ב, ראשי כנסיות ונציגי קהילות, עסקנים ומסרבי עליה. שגריר ישראל משה ארד שהביא אגרת מנשיא המדינה, המועמד הדמוקרטי לנשיאות אלברט גור מכנסי הסנטורים מויניהן וסורנבג. היו גם הם בקהל וסגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש אמר בהתרגשות, עד כמה נרגשת הפגנה זו אל לבו.

הלילה, כאשר יגיע לוואשינגטון המנהיג הסובייטי, ישארו בשדרה רק שרידי הכרזות והשלטים. המפגינים ישובו לבתיהם והמקדימים יקופלו. אבל עיניהם של יהודי ארה"ב, כך מבטיח הנשיא רייגן, לא יישכחו. "זהו הנושא החשוב ביותר. עליו ארזון עם גורבאצ'וב" — הוא אמר. אבל התקוה קטנה.

הדוברים הסובייטים שמילאו אתמול את מסכי הטלוויזיה אינם מתרגשים. לא מהפגנות ולא מדימויי הממשל. הם בשלום ובעניינם. "אינני מאמין שהפגנה במוסקווה פורקה בכוח" אמר גיאורגי ארבטוב, יועצו של גורבאצ'וב בתוכנית הטלוויזיה "פגוש את העיתונות" "זהו שקר, אינני מאמין לכם". אבל אולי בחשאי, בכל זאת היו כמה מעמיתיו הסובייטים בהפגנה היהודית הגדולה אתמול. רק כדי לראות "כיצד שונה הפגנה כזאת בארצות הברית מאלה הערוכות במוסקווה" כדברי ג'ורג' בוש. ואולי לא.

מוסקווה: מעצרים בעת הפגנת מסורבי־עליה

סימור ארנס, איש רשת הטלוויזיה האמריקנית סי.אנ.אנ. מסולק בכוח על־ידי שוטרי חרש וקלגסים מבויימי במדים, במהלך ההפגנות בביכר סמולנסקי אתמול במוסקבה.
הדבר היה כאשר יותר מ־200 אנשי במוזן לבושים בבגדים אזרחיים ניסו לפזר הפגנה של מסרבי עליה במוסקווה. במהלך ההפגנה הם הרחיקו בכוח צוות טלוויזיה אמריקני שניסה לצלם את האירוע. ההפגנה כונסה קרוב פגישת הפיסגה של מנהיגי המעצמות. למרות 100 איש התבונו להשתתף בהפגנה אך המשטרה עצרה כמה עשרות מהם, עוד לפני שהגיעו למקום ההפגנה. (תצלום: אי־פי)

"למה לנו להתווכח כבר עתה על מה שאולי נריב בעתיד?"

רייגן וגורבאצ'וב חותרים לעקוף מכשולים ולהגיע להסכמים פורמליים כאילו מתוך הנחה שמה שלא עושה השכל יעשה הזמן

מאת א. שווייצר
שליח "הארץ" בארה"ב

בוסטון (מיוחד ל"הארץ"). "למה לנו להתווכח כבר עכשיו על מה שאולי נריב בעתיד" העיתונו זו של גנאדי גראסימוב, דובר משרד החוץ הסובייטי, משקפת כפי הנראה בצורה נאמנה את הרוח שבה ניגשים האמריקאים והסובייטים כאחד למפגש הפיסגה.

המריבה שאליה התכוון גראסימוב איננה נוגעת להסכם בדבר הטילים לטווחים בינוניים. זה — על כל פנים לדעת אנשי הממשל האמריקאי — עניין סגור. המסמך, שהנשיא רייגן והמזכיר הכללי גורבאצ'וב לא ישחיתו את זמנם עליו. מה שיעמוד על הפרק בארבעת ימי הפיסגה הוא ההמשך: טילים אסטרטגיים לטווח ארוך, ההגנה האנטי בליסטית (אס־די־איי) ומן הסתם גם מה שמכונה כאן נושאים אזוריים כגון אפגניסטאן ניקאראגואה ואולי גם בשולי השר ליים — העניינים שלנו. כל אלה יידונו כהכנה למפגש פיסגה המתוכנן לאביב הבא, הפעם במוסקווה, ואשר בה אם הכל ילך למישרין יחתמו רייגן וגורבאצ'וב על הסכם בדבר חיסול כמחצית הטילים האסטרטגיים.

התגלה עתה, כי המכשול הראשי להסכמה לגבי הטילים לטווחים בינוניים וגם הטילים האסטרטגיים שהוא התוכנית האמריקאית לפתח, לנסות, ולפרוס בבוא הזמן, הגנה אנטי בליסטית — מכשול זה איננו אבסולוטי. העת גראסימוב באה בתשובה לשאלת עיתונאי אמריקאי בהקשר זה. מכי ונמור כך נראה עם הנשיא והמזכ"ל כאחד, לעקוף מכשולים ולהגיע להסכמים פורמליים, מתוך ההנחה המשוערת שמה שלא עושה השכל יעשה הזמן. גורבאצ'וב מקווה, כי המעמד הבא של ארה"ב יהיה פחות משגע מרייגן לטובת ההגנה האנטי־בליסטית, ואילו רייגן מבין כי בסופו של דבר יבינו הסובייטים שהתפיסה הגרעינית הגלומה בתוכנית ההגנה, עדיפה גם מבחינתם.

מזג אוויר נוח

אך בעוד שבמישור הבין מעצמתי הרכסה מזג אוויר נוח בפיסגה, לא כך הדבר במישור הפנימי. לגורבאצ'וב לא אין בעיות: מדיניות החוץ שלו, לרבות היכסיה הבטחונית, מוסכמת כנראה על הכל. תעיד על כך נוכחותם של אנשי צבא בכירים לרבות הרמטכ"ל אכרומייב במשלחת הסובייטית; ואולי עוד יותר מזה הצהרת האמונים המצפצלת לגורבאצ'וב שמסר בשבוע שעבר במאריס בוריס ליגצ'וב, האיש השני בהירארכיה השלטונית הסובייטית אשר עליו נאמר כי יש לו תרבית להיות מספר 2. לא כך המצב בצד האמריקאי.

בהדמנויות דומות בעבר, כאשר היתה מחלוקת על מהלכים שנועדו ליישר ההדורים בין ארה"ב לסובייטים, היא ניטשה בעיקר בתוך הממשל פנימה; ואם זו הגיעה לידיעת הרבים, הרי היו אלה הדים קלושים שסוננו על ידי שדה של מדליפים. הפעם המחלוקת, עוד בטרם מפגש הפיסגה, שניים מן המתנגדים הראשיים [illegible] מותקפי הנשיא, באופן השמכי ביותר, ע"י אישים בולטים ממפלגתו שלה: אחד מהם, אף כינה אותו "אידיוט מועיל" על פי הגדרתו הידועה של לנין את תומכיה הסוגניים של המהפיכה הבולשביקית. מבקרים אלה הפרידו מבלי להבחין בין ההסכם האמור להיחתם ביום ג' הקרוב ובין ההסכם על הטילים האסטרטגיים שתורם להיחתם יגיע באביב הבא, מעידים על המחלוקת המשמעות ובאה בתוך המפלגה הרפובליקאית. לפי שעה מושכים אנשי הנשיא בכתף למשמע הביקורות — ואולי הם צודקים. אך הדרך למוסקווה, שהנשיא נחוש לצעוד בה, לא תהיה סוגה בשושנים.

אמש במופע / רפי קינן

לדקת פולקלור מושלמת

"לאדו" להקת הפולקלור הלאומית של יוגוסלוויה. היכל התרבות.

מדה של האמנות איננו בראווה אלא באמת הנובעת ממנה ובמיומנות שבה היא מבוצעת. להקת הפולקלור לאדו מיוגוסלוויה הוכיחה זאת אמש שב, במופע רווי יופי של מוסיקה, שירה וריקודים ממחוזותיה השונים של ארץ בלקנית זאת.

הבלקנים הינם נקודת מפגש של מזרח ומערב. שלטון טורקי בן מאות שנים מכאן, והאימפריה האוסטרו־הונגרית מכאן, הותירו אותותיהם בתרבות האזור. במיוחד ניכרת הדיכוטומיה ביוגוסלוויה רבת העמים ומבותרת ההרים, שבה עושר הפולקלור במיוחד.

להקת לאדו, שמקורה בזגרב קרואטיה, הביאה מכל סגנ הפולקלור של ארצה באמנות נדירה, שבה כל פרט בא על מקומו בטבעיות הפשטות מושלת בכיפה. כל מה שעשו חברי הלהקה עשו בקלות ותוך מתן תחושה של אותנטיות ושל שמחת חיים. אהבתי במיוחד את המקצבים האסימטריים, שמקורם במוסיקה הטורקית, ושניכרו בקטעי המוסיקה המתנול ממחוזות קוסובו ומקדוניה וכן מהשבט הנוצצי רום. אבל גם כל היתר היה נפלא. מומלץ.

ראיתי שמעתי

רות פופקין — ויקטור ברייליבסקי — ח"כ אבא אבן —
נשיאה בקונגרס מבריה"מ לירושלים אוצר מכתמים

קונגרס בסימן הצטננות

ראש הממשלה, יצחק שמיר, לקה בהצטננות בתום ישיבת הממשלה הארוכה, שעסקה ברובה בתקציב המדינה, ופרש למנוחה בביתו. אחר הצהריים ביקש שמיר מח"כ משה ארנס לתפוס את מקומו על דוכן המברכים במושב הפתיחה של הקונגרס הציוני שנפתח בירושלים. עם זאת, כנראה כדי להפיס שמועות שנפוצו על מחלתו של ראש הממשלה, הוא הגיע בשעות הערב המאוחרות יותר לבנייני האומה ונראה שמצבו אינו מעורר דאגה.

את הנאום המרכזי שלו יישא בעת נעילת הקונגרס, ביום חמישי.

* * *

רות פופקין, נשיאת ארגון נשי הדסה, נבחרה אתמול לנשיאת הקונגרס הציוני הל"א. בכך היתה לאישה הראשונה המתמנה לתפקיד זה ואילו העולה חדש מברית־המועצות ואסיר ציון לשעבר, ויקטור ברייליבסקי, השתתף אתמול לראשונה בחייו בקונגרס ציוני. כציר. בין צירי מפלגת העבודה לקונגרס היה שמור מקום של כבוד ליו"ר המפלגה, השר שמעון פרס, שהחליט לוותר על מקומו לטובת ברייליבסקי.

א. לם

פסגת־נובל, ללא בגין

ראש הממשלה לשעבר, מנחם בגין, הודיע לצוות ארגון האליזה בפאריס, המכין "כנס פסגה עולמי" של חתני פרס נובל, כי מטעמי בריאות לא יוכל להשתתף בדיונים. "פסגת־נובל" זו תיערך בחודש הבא בארמון הנשיאות בפאריס ותוקדש לנושא "תקוות וחששות לקראת המאה ה־21".

רעיון הפסגה גובש במשותף על־ידי הנשיא פראנסואה מיטראן וחתן פרס נובל לשלום, אלי ויזל. כל 180 חתני פרס נובל מרחבי העולם הוזמנו להשתתף וכ־70 מהם כבר ענו בחיוב. יועצו הקרוב של מיטראן, ז'אק אטאלי, הבהיר לאחרונה כי הדיונים עתידים להיערך בדלתיים סגורות, כשהמשתתפים מחולקים ל"קבוצות־הדהוד ומסקנות" בארבעה תחומים: זכויות האדם, שלום ופירוק הזימוש, מדע וטכנולוגיה, תרבות.

יואב טוקר
פאריס

אבא אבן: מצוטט עולמי

בסקירתה על המצב הבין־לאומי, במסיבת הפאר המרכזית בעונה הלונדונית — מסיבת ראש העיר ב"גילדהול" העתיק — חלקה ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר מחמאה לח"כ אבא אבן. בקוראה להתקדמות במאמצים לשיפור היחסים הבין־גושיים, אמרה תאצ'ר "כפי שאמר האיש הדגול אבא אבן": "בני אדם ועמים מתנהגים לפעמים בתבונה — לאחר שמיצו את כל שאר האפשרויות".

אבן שלח לתאצ'ר מכתב ברכה וציין בו, כי היא מביאה גאולה לעולם על־ידי ייחוסו של הציטוט לבעליו. הנוסח שהביאה תאצ'ר מופיע ב"אוצר" האפוריזמים המודרניים יחד עם עוד שני אמרי שפר של אבן.

א. לם

* * *

אבן הותיר את רישומו גם במדריד. המשפט "ממשלות מקבלות החלטות תחת לחץ של אינטרסים אגואיסטיים, אך מסבירות אחר כך החלטות אלה בנימוקים מוסריים", מצא חן במיוחד בעיני עיתונאי ספרד והדר בינתיים למילון המנוחים של הפרשנים בכלי התקשורת החשובים. "אל פיס", "דיריו 16", "יא" ועיתונים אחרים, מצטטים מעתה את דברי אבן לא רק במאמרים על המצב במזרח התיכון, אלא גם בפרשנויות העוסקות בנושאים ספרדיים פנימיים.

דניאל דגן

היועץ מונה גם לממונה

יועץ ראש הממשלה לתקשורת, אבי פזנר, נבחר גם כממונה על לשכת העיתונות הממשלתית. רפי הורוביץ, המנהל בלשכה את המחלקה לעיתונאים אורחים, יופקד על הניהול השוטף. הסדר זה יהיה בתוקף עד לכניסתו לתפקיד של מנהל הלשכה החדש, יורם אטינגר, עם סיום כהונתו כקונסול כללי ביוסטון בחודשי הקיץ.

אטינגר יחליף בתפקיד את הד"ר ישראל פלג, שהוחלף על ידי שמיר. בביקור שערך בלשכת העיתונות בסוף השבוע, הבטיח פזנר, כי הזיקה היתרה ללשכת ראש הממשלה לא רק שלא תפריע לתיפקוד המערכת, אלא אף תסייע לה. לדבריו, יקפיד על מקצועיות ואיזון בפעולות הלשכה גם בימים המסובכים יותר של אירועי שנת הארבעים והתקרב עונת הבחירות.

לילי גלילי

שני אחים מנצחים

בתזמורת הפילהרמונית התקבלה הבודעה, שהמנצח הפיני אסא־פקא סלונן, שהיה אמור לנצח [illegible] הקונצרטים הבאים של הפילהרמונית, עם הסולנית הפסנתרנית בלה דוידוביץ', ביטל את בואו, והתזמורת התגייסה למצוא מחליף.

היא מצאה שניים — האחים ארם ואהרון פרשר, מנצחים יהודים צעירים ממוצא הונגרי, העושים קריירה באירופה, שביטלו התחייבויות קודמות ויחלקו בקונצרטים למנויים.

ב.ש.

הם מאבדים גם תוים

גם ה"גדולים" סובלים מפאשלות. קונצרט משותף של פרנק סינטרה וליזה מינלי בניו יורק בוטל עשר דקות לפני עלות המסך, מכיוון שהתווים לתזמורת אבדו בדרך מלוס אנג'לס לניו יורק. מערכת נוספת של תוים נשלחה והגיעה במועד להופעה במוצאי שבת וההופעה של יום שישי התקיימה אמש.

אי־פי

בעריכת עידית רוזנבלום

שיחת היום / ירח טל

עם: אברהם שטרן, יו"ר הועדה המדינית של הקיבוץ הדתי
על: תמיכתו בקריאת ראש הממשלה לגייס בני־הישיבות לצה"ל

מנצלים את הפטור לא ללימוד תורה

דברי ימי ההשתמטות במעט כדברי ימי המדינה. מה קרה שהזדעקת רק עתה?

זו עמדת הקיבוץ הדתי מזה שנים רבות, והיא נובעת מהאידיאולוגיה שלנו שהציבור הדתי חייב להיות משולב בכל מערכות החיים במדינה, מה גם שיש בשירות בצה"ל משום קיום מצווה. המועצה האחרונה של הקיבוץ הדתי החליטה לפנות למוסדות המדינה בדרישה לבדוק מחדש הנהלים על־פיהם משחררים תלמידי ישיבות משירות צבאי, וזאת לאור הגידול הרב במספר בני הישיבות שאינם משרתים והעובדה שרבים מתוכם מנצלים את הפטור לצרכים שאינם דווקא לימוד תורה.

אתה מאמין שכאשר עתידו הפוליטי של ראש הממשלה תלוי במפלגות החרדיות, יצליח שמיר לגרום לגיוס בני הישיבות?

אם שתי המפלגות הגדולות יבינו כי המדובר כאן בשאלה חברתית ממדרגה ראשונה, כי אז יעשו יד אחת ויצליחו לשנות המצב. אני מקווה מאוד שראש הממשלה שיצא בהכרזה המעודדת, יהיה לא רק נאה דורש אלא גם נאה מקיים ויפעל לגיוס בני הישיבות כולם לצה"ל.

יש טעם בגיוס תלמידי ישיבות שאינם צמאים האמילו אינם מבדרים במדינה?

לא חייבים לגייס אותם לצבא. ניתן להטיל עליהם משימות לאומיות כמו שירות במשמר האזרחי, הג"א, שמירה בישובים ומשימות ביטחון שוטף אחרות ועל ידי כך יוקל במקצת הקומץ המוטל כיום על רוב אוכלוסית הגברים במדינה.

ניתן לשחרר קבוצה מצומצמת של אברכים שתורתם אומנותם כדי שיכשירו עצמם להיות גדולי תורה בישראל, משום שעם ישראל זקוק לרועים רוחניים ולגדולי תורה.

זה רק מקרה שהקיבוץ הדתי ולא המפד"ל השמיע קולו בנושא?

לקיבוץ הדתי. בתנועה מגשימה, שעוסקת בפועל בבניית הארץ ובהגנה על גבולותיה, יש עמדה נחרצת יותר בנושא מאשר למוסדות המפד"ל, אבל גם המפד"ל בועידתו לפני שנה גינה תופעות ההשתמטות משירות בצה"ל ע"י הצהרות כוזבות. אני מקווה שגם הפעם יצרף המפד"ל את קולו ויחזק את ראש הממשלה ויפעל לביטול הנוהל על פיו משחררים כיום בני הישיבות משירות בצה"ל.

ה מ ע ו ל ת ש ל

אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	0	2	מעונן	1	1
אתונה	7	0	גשם	7	10
בוקרשט	−1	1	מעונן	—	—
ברלין	−2	0	מעונן	0	3
וינה	1	3	גשם	3	3
ז'נבה	4	8	גשם	3	6
לונדון	7	7	מעונן	6	7
ליסבון	10	12	גשם	9	15
מדריד	7	9	מעונן	5	10
ניו־יורק	2	4	מעונן	1	4
פאריס	6	9	מעונן	6	10
פרנקפורט	1	3	גשם	3	1
ציריך	2	8	מעונן	1	—
קהיר	11	20	מע.חל	10	19
קופנהאגן	0	2	מעונן	1	2
רומא	14	15	מעונן	6	15
שטוקהולם	4	—	שלג	−5	−2

ELALאלעל

טוסו לניו יורק

בג'מבו 747 של טאואר אייר
תל אביב—ניו יורק*
ניו יורק—תל אביב
ישיר NON STOP
$719

לצעירים ולסטודנטים: —.611 $
לגיל הזהב, בני 60 פלוס: —.637 $
מחלקת עסקים בסיפון העליון, תוספת: —.150 $ בלבד! בכוון אחד
מחלקת תיירים מועדפת, תוספת: —.75 $ בלבד! בכוון אחד
כפוף לתנאים *עם חנית תדלוק
מחירים מסובסדים לטיסות המשך בארה"ב
המחירים בתוקף עד 31.3.88
פנו אל סוכן הנסיעות או לטל. 03-659421
TowerAir

הבנקים מעלים ממחר את הריבית — למרות הסיוע המובטח מבנק ישראל

בנק ישראל יקיים 3 מכרזים להלוואות מוניטריות ב־500 מיליון שקל לשבועות הקרובים

מאת אריה לביא וצבי זרחיה
סופרי "הארץ" לענייני כלכלה

מערכת הבנקאות כולה מעלה ממחר את שיעורי הריבית שהיא גובה למרות שבנק ישראל הודיע אתמול על סיוע לבנקים באמצעות שלושה מכרזים להלוואות מוניטריות בסכום של 500 מיליון שקל לשבועות הקרובים. התקוות בבנק ישראל שהבנקים יוותרו בהם מהעלאת הריבית בעקבות הסיוע המובטח התבדו.

ביום ד' השבוע יוצא מכרז מוניטרי בסך כולל של 300 מליון ש"ח לשישה ימים. ביום ג', 15.12, עם פרעון ההלוואה שניתנה במכרז הקודם, יוצע מכרז נוסף בסך 700 מליון ש"ח לשבעה ימים; ביום ג', 22.12, עם פרעון הלוואה זו, יוצא מכרז נוסף בסך 500 מיליון ש"ח לשבעה ימים. הסכום הממוצע הוא כ־500 מיליון ש"ח.

הריבית הבסיסית (פריים) תועלה בינתיים ברבע אחוז לחודש (3 אחוז בשנה) והיא תגיע ל־1.5 אחוז לחודש. ביחד עם תוספת הסיכון, עמלת הקצאת האשראי והריבית שהלקוחות משלמים על חריגה מקו האשראי מתקרבת הריבית הממוצעת שהבנקים גובים לכארבעה אחוז לחודש.

חוגים בבנקאים חזרו אתמול והדגישו שאם היו יודעים את הצעדים שבנק ישראל עומד לנקוט כדי לסייע למערכת הבנקאות הם היו נמנעים מהעלאת הריבית. עם זאת הם מציינים שאין בצעדים אלה כדי להביא להפחתה מיידית של הריבית על פקדונות והו ממשיכה להגיע לרמה של 26—27 אחוז לחודש. בכמה מקרים קיבלו הבנקים אתמול פקדונות אף ב־28 אחוז ברמה לסוף השבוע שעבר.

הבנקאים גורסים שתקנות הגבלות החדשות שקבע בנק ישראל הן שהביאו לעליה הדרמטית בשיעורי הריבית והן שאילצו את הבנקים לנקוט בצעד של העלאת הריבית. העלאה הינה זמנית — חוזרים ומדגישים הבנקאים — "כאשר הריבית הקרדיטורית תרד נחזור ונפחית את הריבית".

לדעת הבנקאים מוקדם עדיין לשפוט באופן מלא את תקנות הגבלות החדשות של בנק ישראל (שקבעו ריבית־קנס של 50 אחוז על חריגות מהאשראי הרגיל) אך כבר בעת ברור, לטענת הבנקאים, שיש להכניס שינוי מהותי בתקנות אלה.

אישים בממשלה, במשרד האוצר ובכנסת מתחו אמש ביקורת חריפה על שיטת המכרזים המוניטריים שהופעלה לאחרונה על ידי בנק ישראל ואולם בבנק ישראל דחו הביקורת והודיעו אתמול על מכרז מוניטרי נוסף לבנקים.

באוצר אמרו כי השיטה החדשה גרמה לתחרות בין הבנקים על הכספים, להעלאה דרסטית בריבית, עד ל־37 אחוזים, במכרז שפורסם בסוף השבוע שעבר והביאה את הבנקים ל"גלגל" את מחיר הכסף לציבור.

באוצר הועלתה אפשרות להציע לבנקים להקדים לקבל בחזרה פקדונות בסך מאות מיליוני ש"ח, שהם מחזיקים באוצר, כדי להביא להורדת הריבית. האוצר גם מציע לתת לבנקים לפרוע עתה חלק מפיקדונותיהם בסך של 900 מיליון ש"ח כדי לשפר את מצב הנזילות שלהם.

השב"ג מהנח"ל יוזמן בקרוב לחקירה לקראת העמדתו לדין

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

המשטרה הצבאית תזמן בימים הקרובים את רוני אלמוג, השב"ג ממחנה הנח"ל, כדי לחקור אותו בכל הקשור לארועי "ליל הגלשנים". עם סיום החקירה, יוגש כתב אשום נגד החייל.

חבריו של אלמוג ואחד המורים מביה"ס התיכון שבו למד בצפת נפגשו אמש עמו בבסיס הנח"ל באצבע הגליל. "פגשנו אדם עצוב, שפוף, המרגיש כי עורכים בו לינץ'" סיפר המורה, דוד חקק, וחבריו לכתה יוסי, דורון ונירה.

חבריו אמרו כי יפתחו במסע ציבורי כדי להוכיח שחברם הוא אמין וכי נוהגים בו שלא כשורה. אביו, יצחק אלמוג, סיפר, כי פנה לעו"ד שייצג את בנו במשפט וכי הוא מאמין שחפותו של הבן תצא לאור.

עורך את העמוד: ביטה שפירא

מבדיקה נוספת עולה:

הכוננות בכפר יובל בליל הגלשן היתה על־פי הנוהל

מאת ראובן פדהצור
סופר "הארץ" לענייני צבא

מבדיקה נוספת עולה כי הכוננות בכפר יובל ב"ליל הגלשנים" התבצעה על־פי הנוהלים ובלוח זמנים מדויק. בניגוד לפרסום אתמול ב"הארץ".

צה"ל ערך אתמול בדיקה נוספת של לוח הזמנים ובה התברר כי רכ"ש היישוב פעל כנדרש, וכבר ב־9.40 בערב הופעל נוהל הכוננות.

מקורה של הטעות בפרסום הוא בהטעייה שיצרו גורמים אינטרסנטיים בתוך היישוב. את האינפורמציה המוטעית הפיצו גורמים אלה באמצעות מקורות ביטחוניים, אשר לא היו ערים למניעיהם של מפיצי המידע.

90 שנה
היום מצורף ל"הארץ"
בדוכני העיתונים
מוסף "הציונות והמדינה"
דרוש את המוסף ממוכר העיתונים שלך

מכירת פינוי

פינות ישיבה • סלונים
ארונות • פינות אוכל
שולחנות • חדרי שינה
כורסאות טלוויזיה ועוד

אנחנו עוברים דירה, אתם נהנים מהנחות ענק.
לרגל העברת אולמות התצוגה של רהיטי היוקרה של **ורדה** לכתובת חדשה — הנחות ענק על כל המלאי.
המבצע לזמן ולמלאי מוגבל. כל הקודם זוכה!

רמת גן, רחוב ז'בוטינסקי 22, שעות הפתיחה: מ־9.00—20.00 רצוף.
ורדה יוקרתי ולא יקר.

נלקח מאתנו יקירנו
השופט מקס קֶנֶת
נשיא בית המשפט המחוזי בתל־אביב — לשעבר

הכואבים:
אשתו: טובה
בנו: ד"ר חיים קנת
בתו וחתנה: דליה ומוקה קובל
נכדותיו: סיגל וכרמל
אחיו: נתן קנת
והמשפחות: קנת; קובל; חיון ודבי

הלויה תצא ביום שלישי 8.12.87 בשעה 1.45 אחה"צ
מבנין בית המשפט המחוזי בת"א

יומן קונגרס

"על כס יו"ר הסוכנות גרמו לי לחוש כקבצן שזכה בפיס"

כתב יוסף אלמוגי, היו"ר לשעבר, בספרו החדש שכמה מעותקיו חולקו אתמול בין חברי הקונגרס היהודי • "בטרם הספקתי לחמם את כסאי כבר באו פניות לכספים ובמסות אדירות, התייעצתי עם המזכירה חסיה והיא השיבה 'גם ספיר נתן קצת, אז תן גם אתה'"

מאת נדב שרגאי

מי ששכח את יוסף אלמוגי, נזכר בו אתמול. אלמוגי, יו"ר לשעבר של הסוכנות היהודית, הסתובב במסדרונות בנייני האומה, נושא בידיו עותקים ראשונים מספרו החדש, "לנתנה אתגר ציוני". העיתוי היה מושלם. ערב התמודדות בין שמחה דיניץ לגרשון פת, נתן אלמוגי לשני המועמדים שיעור בתרבות התפקיד, שאותו מהם עומד לזכות בו.

"התחושה הראשונה שנתנו לי כשישבתי על כס היו"ר, היתה של קבצן שזכה בפיס" — מספר אלמוגי בספרו — "כל ימי שנאתי להתעסק בכספים והנה כאן, עוד בטרם הספקתי לחמם את כסאי כבר באו פניות — ובמסות אדירות פנו מכל העברים, בכל מיני עניינים שונים ומשונים, צודקים וגם זרים — את כל הפניות העברתי למר דולצין, שהמשיך לכהן כגזבר..."

"אלא שבסוכנות קיים עוד מוסד מיוחד, שנגע אליי", טען היו"ר. "זו קרן שממנה יכול היו"ר להקציב כראות עיניו, סכומים לא גדולים במיוחד, כמובן בלי שיצטרך לנמק בפני שום אדם בעולם, למה הכריע לתת, ומדוע ההקצבה היא בשיעור כזה־או אחר. מובן, שאף אלי החלו פונים. הייתי אובד־עצות. לא הבנתי מדוע פונים אליי, ולמה עליי לתת להם מכספי עם ישראל. הייתי פונה אל חסיה המזכירה ושואל בעצתה והיא היתה משיבה: פינקס נתן להם. גם ספיר נתן קצת, תן גם אתה."

הסיפור של יום אתמול היה ללא ספק סיפורם של 6 מנדטים אבודים. סדר־היום המתוכנן נדחה בשעות רבות בשל אותם מנדטים, שביקשה המזרחי (55 צירים), להוסיף לעצמה על חשבון התנועה הרפורמית. במזרחי טענו לרמאות בחלוקה הסופית של הצירים, בהתאם למנין הקולות.

ששה מנדטים אבודים

בשל מנדטים אלה איימה אתמול הסקציה האמריקאית והקנדית שבמזרחי (19 צירים), לפרוש מההסתדרות הציונית העולמית ומהקונגרס הציוני הנוכחי. בשל אותם מנדטים הודיע גם גדעון פת לחבריו, כי לא יתמודד עם שמחה דיניץ, אם אמנם יפרשו ה־19 של המזרחי. המזרחי הפכה את המאבק הזה למאבק אידיאולוגי בינה לבין התנועה הרפורמית, וביקשה את תמיכת תנועת העבודה.

סיפור המעשה, שהתגלגל בסוף השבוע עד לשולחנו של שמעון פרס, החל לפני מספר חודשים בארצות־הברית. עירעור שהגישה המזרחי על תוצאות הבחירות בארה"ב — נדחה, אך השופט, משה עציוני, המליץ להעביר למזרחי 6 צירים ולמפ"ם שניים. על בסיס אותה המלצה תכננה המזרחי להעביר בוועד הפועל הציוני החלטה על התוספת המבוקשת. במזרחי היו בטוחים, כי תמיכת העבודה נתונה להם. הם הסתמכו על הבטחה שניתנה להם ביום ב' שעבר, על־ידי אנשי העבודה בהנהלה הציונית.

ביום שישי שעבר נודע למזרחי, כי העבודה החליטה על חופש ההצבעה בעניין זה, ואנשיה נכנסו ללחץ. במוצאי שבת, שוחח השר זבולון המר טלפונית עם לשכתו של שמעון פרס. אתמול בבוקר נפגש ד"ר יוסף בורג עם מזכ"ל העבודה, עוזי ברעם, ויצחק מאיר, ממנהיגי המזרחי, שוחח עם שמעון פרס. אתמול בבוקר, לפני פתיחת הקונגרס, הופיע ד"ר בורג לפני חברי התנועה הציונית, והתברר לו כי המצב מבחינתו גרוע יותר משחשב.

סיעת העבודה בקונגרס, בהנהגתו של יחיאל לקט, החליטה להצביע נגד תוספת המנדטים למזרחי, ואף להטיל משמעת סיעתית על חבריה בעניין זה. הרקע לשינוי — רצון העבודה להוכיח לרפורמים שעמדו להיפגע מתוספת המנדטים למזרחי, כי הברית עימם סדורה וקיימת.

בהצבעה בוועד הפועל זכתה אמנם ההצעה להוספת המנדטים למזרחי ברוב של 5 קולות, אולם כדי להעביר החלטה מסוג זה נזקקה המזרחי לרוב של 75%.

בעת כתיבת שורות אלה, עומד בעינו איום של 19 צירים בסיעת המזרחי, לפרוש מהקונגרס. כתוצאה מכך, מוטלת בספק גם כוונתו של גדעון פת מטעם הליכוד להתמודד על יו"ר ההנהלה. מצבו של גדעון פת לקראת ההצבעה היום קשה בלאו הכי, ופרישת 19 צירים מהמזרחי, הנוטה לתמוך בליכוד, עלולה לפגוע עוד יותר בסיכוייו בהצבעה היום.

חייל סורי נורה למוות בביירות המערבית

ביירות (עי"ד וע"צ). גופתו של חייל סורי, שנהרג ביריות, נתגלתה אתמול בביירות המערבית — כך מקורות משטרתיים. החייל נורה 8 פעמים וליד הגופה לא נמצא רובה, אמרו המקורות.

פרשנים אמרו, כי זו מהלומה חדשה, הפוגעת בכבודם של הכוחות הצבאיים הסוריים המוצבים בביירות לבנון.

גופת החייל הסורי נתגלתה על־ידי אזרחים מתחת לגשר בשכונת־מגורים צפופה אוכלוסין בגיזרה הנתונה תחת פיקוח סורי.

אדם שטען כי הוא מדבר בשם "בטליון השחרור", ארגון שלא ידוע עד כה, טען כי ארגונו אחראי לרצח.

פרס ואבא אבן יוזמנו כעדי ההגנה לפי בקשת הנאשם מרדכי ואנונו

היום יעיד איש הסנדיי־טיימס שקיבל את החומר מואנונו

(ע). בית המשפט המחוזי בירושלים החליט ברוב דעות להורות על הזמנתם של מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס וחבר הכנסת אבא אבן, להעיד במשפטו של מרדכי ואנונו, כעדים מטעם ההגנה.

ההחלטה זו של בית המשפט ניתנה לבקשתו של מרדכי ואנונו, באמצעות עו"ד אביגדור פלדמן.

ההחלטה ניתנה בדעת רוב של השופטים: צבי טל ושלום ברנר. הנימוק לדעתו החולקת של השופט אליהו נועם, נימוקי השופטים לא ניתנו לפירסום.

במהלך המשפט העיד ד"ר פרנק בארנבי, מומחה בינלאומי לפיזיקה גרעינית מאוניברסיטת לונדון, ומי שהיה מנהל המכון ללימודי השלום בשטוקהולם הפועל למען פירוק הנשק הגרעיני מהעולם. בארנבי (60) העיד במשך כשלוש שעות בשפה האנגלית ובסיום חקירתו הראשית על ידי הסניגור נחקר חקירה נגדית קצרה על ידי התובע עוזי חסון.

העתונאי פיטר הונאם מהסנדיי־טיימס, עמו עמד ואנונו בקשר ומסר לו את החומר שפורסם, יעיד היום. הונאם עצמו היה בבניין בית המשפט המחוזי בירושלים וסרב להתראיין לעדות שישא היום.

ח"כ רובינשטיין: שליש מהרבנים המשרתים בקבע לא שירתו בשירות חובה

מאת סופר "הארץ"

שליש מהרבנים הצבאיים המשרתים בקבע, בשכר מלא, לא שירתו כלל בשירות חובה בצה"ל, ועל אף זאת התקבלו לשירות קבע — עולה מנתונים שהגיעו ליו"ר תנועת המרכז, ח"כ אמנון רובינשטיין. הוא דורש משר־הביטחון להתיר מיד את החוזים שחתם צה"ל עם הרבנים האלה ולקבוע כי להבא יתקבלו לשירות קבע רק רבנים ששירתו בחובה.

תיק החקירה נגד החשודים בפרשת בת ה־17 שנורתה

המשטרה ממליצה להעמיד לדין את שמעון יפרח באשמת הריגה

מפקד המרחב: הסתבר לנו שמדובר בהריגה שנבעה מבחינה מסויימת מתוך הגנה עצמית, כי לטענת הנאשם נזרקו עליו אבנים והיה חשש לחייו

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

תיק החקירה נגד ארבעת המתנחלים תושבי נווה דקלים החשודים בפרשת הצעירה בת ה־17 מדיר אל בלח שנורתה, הועבר אתמול לפרקליטות מחוז הדרום לעיונו של פרקליט המחוז.

המשטרה ממליצה להעמיד לדין באשמת הריגה את החשוד העיקרי, שמעון יפרח בן 30, מורה ומחנך, תושב נווה דקלים. כן מומלץ להעמיד לדין באשמת סיוע ואי מניעת עבירה את שלושת המתנחלים שהיו עימו במכונית הסובארו.

המשטרה מסבירה זאת בכך שהיא אינה יכולה להעמיד את החשוד לדין באשמה של רצח מאחר ולהערכת החוקרים החשוד לא ביצע רצח בכוונה תחילה.

מפקד המרחב, ניצב משנה שמעון לוי, הסביר כי "כדי להאשים את יפרח ברצח יש להוכיח כי תיכנן את הרצח מראש. אך הסתבר לנו כי מדובר בהריגה שנבעה מבחינה מסויימת מתוך הגנה עצמית וזאת לפי טענתו כי נזרקו עליו אבנים והיה חשש לחייו".

בנווה דקלים נערך אתמול כנס חרום ואנשי היישוב הודיעו כי יתמכו מוראלית וכספית בשמעון יפרח.

עבדאללה אל עמר

בדיר אל בלח, שם מתגוררת משפחתה של הצעירה שנורתה מרוצים מפיענוח הפרשה. המשפחה סיפרה כי איש לא הודיע להם על התפתחויות והם שמעו על כך ברדיו.

פרשנות משפטית / פרופ' ברוך ברכה

מה בין רצח להריגה?

ההבדל העיקרי בין עבירת הרצח בכוונה תחילה לעבירת ההריגה הוא בכך שהראשונה — החמורה יותר — מחייבת את התביעה להוכיח שהנאשם רצה להביא למותו של הקורבן, קרי: היתה לו כוונת קטילה. בעבירת ההריגה, לעומת זאת, אין צורך להוכיח כוונת קטילה ודי בכך, שהנאשם היה ער לסכנת פגיעה ממשית בגופו, או בחייו של הקורבן ואף על פי כן עשה הנאשם את המעשה האסור וגרם למוות.

במילים אחרות, באשר לעבירת ההריגה אין צורך להוכיח שלנאשם היתה כוונת קטילה ודי בהוכחה שהיה ער לסכנה של פגיעה בקורבן ושנטל על עצמו את הסיכון (מתוך אדישות או אי איכפתיות). כמו כן אין הכרח להוכיח שהעירנות של הנאשם התייחסה לגרימת מוות דווקא ודי בכך שנטל את הסיכון שכתוצאה ממעשהו יגרום לפגיעה גופנית בקורבן. עם זאת, כפי שסבור השופט יעקב קדמי בספרו על הדין בפלילים, בהסתמך על פסיקת בית המשפט העליון, "צריך שיהא זה סיכון מוחשי של פגיעה ממשית בגופו של אדם ואין די בסיכון קטילאי או בפגיעה קלת ערך". אשר לכוונת הקטילה אותה יש להוכיח לצורך עבירת הרצח בכוונה תחילה, הרי זו מורכבת משלושה מרכיבים, המפורטים בסעיף 301 לחוק העונשין: א' החלטה להמית; ב' בדם קר, דהיינו בהיעדר קינטור; ג' לאחר הכנה מוקדמת. אלמנטים אלה מבהירים שהמדובר בכוונת קטילה שהתגבשה מתוך שיקול דעת ויישוב דעת.

הרשעה בעבירת הרצח גוררת עימה מאסר עולם כעונש־חובה. לעומת זאת, הרשעה בהריגה גוררת עונש מאסר עד 20 שנה.

קהל רב השתתף בהלוויתו של נקש מתוך הזדהות עם מאבקו

אלמנת נקש הכריזה שוב: לא אבטל את העתירה לבג"ץ

(ע). גדעון נקש, שנפטר בשבת לפנות בוקר בבית־החולים קפלן ברחובות, לאחר מחלה ממושכת, הובא אתמול אחה"צ למנוחת עולמים בבית־הקברות באשדוד. קהל רב מתושבי העיר והסביבה, ומעובדי חברת החשמל — שבאו להזדהות עם מאבקם האילם של הנפטר ושל רעייתו דינה למען יזכה להמתת־חסד — ליוו אותו בדרכו האחרונה. ליד הקבר ספד לו חבר לעבודה, עובד חברת החשמל.

המנוח הניח אחריו אם, אחים ואחיות, החיים בצרפת, באוסטרליה ובישראל, בת ובן.

דינה, האלמנה, אמרה לכתב עתי"מ, שאחרי שבוע האבל בדעתה להמשיך במאבק. היא לא תבטל את העתירה שהוגשה לבית־המשפט העליון בירושלים למען הזכות של בן־אדם לבקש שיתנו לו למות ולא להחזיקו בחיים באמצעים מלאכותיים.

גדעון נקש חלה לפני כשנה במחלה קשה, הידועה בשם העממי ניוון שרירים. תחילה שכב בביתו ולפני חמישה חודשים אושפז במחלקה הפנימית בבית־החולים קפלן ברחובות ובארבעת החודשים האחרונים היה מחובר למכשירי החייאה. כאשר הגיע להכרה שמחלתו אנושה ואין לו מרפא, ביקש גדעון בכתב, משום שכבר לא היה מסוגל לדבר, לשחרר אותו מהיסורים ולנתקו ממכשירי ההחייאה, כדי שיוכל למות בשקט. רעייתו, דינה, שנתמכה מוסרית ע"י בני משפחתה, נרתמה למאבק והפכה אותו למאבק ציבורי.

נקש עבד בחברת החשמל. דינה עובדת במועצת פועלי אשדוד ומתנדבת לפעולות ויצ"ו באשדוד.

ה"שיקאגו סאן טיימס":

צפוי פירסום מפליל נוסף על עבר ולדהיים שיאלצו להתפטר

ההפללה החדשה תפורסם על ידי הוועדה הבינלאומית החוקרת את עברו הצבאי של נשיא אוסטריה

וושינגטון, וינה (ע"צ איפ"י). הוועדה הבינלאומית החוקרת את עברו הצבאי של נשיא אוסטריה, קורט ולדהיים, "עומדת לפרסם הוכחה מפלילה חדשה, שיש בה כדי לאלץ את ולדהיים להתפטר" — כתב אתמול "שיקאגו סאן טיימס".

הוועדה, שבראשה עומד ההיסטוריון הצבאי השוויצרי האנס רודולף קורץ, חקרה שני קצינים גרמנים לשעבר, שהעידו כי "היחידה בה שירת ולדהיים, היתה אחראית לגירושם של אלפי יהודים למחנות־ריכוז".

לדברי העיתון, הבטיח אלויס מוק, מנהיג מפלגת העם האוסטרית, שתמכה במועמדותו של ולדהיים לנשיאות, כי מפלגתו תבטל את תמיכתה בולדהיים, כאשר יפורסם בפומבי הדו"ח של הוועדה. הוא דיבר באוזני נציגים בריטיים ואמריקאים בכירים.

ה"וושינגטון פוסט" מסר בגליונו אתמול, כי יו"ר הוועדה הודיע כי הוא לוחץ על שלטונות ארה"ב ויוגוסלאוויה לעיין במסמכים סודיים, וכי הוועדה מתכוונת להגיש באמצע ינואר לנשיא אוסטריה "רשימה של שאלות, לגבי פרטים סבוכים רבים".

בוינה אמר אתמול ראש העיריה, הלמוט צילק, בראיון טלוויזיה כי נשיא אוסטריה יהיה חייב לפרוש מתפקידו אם "סמכותו המוסרית" תיפגע עקב ממצאי ועדת ההיסטוריונים.

בראיון אחר, שהתפרסם עם קורט ולדהיים לאחרונה, ואשר הרגיז אף כמה מעמיתיו השמרנים, אמר הנשיא האוסטרי כי תוצאות ועדת החקירה לא יהיו מחייבות מבחינתו. ראש עיריית וינה טען כי כיוון שולדהיים עצמו הוא שמינה את הוועדה, יש לה את מלוא־הסמכות המוסרית לקבוע...

מת השופט מקס קנת

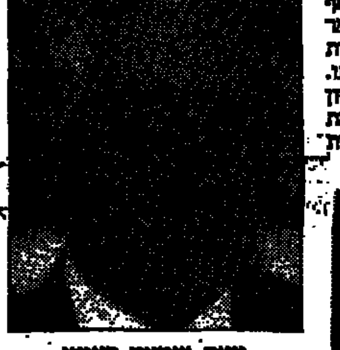

מאת שמעון מאמו

לאחר מחלה קצרה, נפטר אתמול בבית־החולים איכילוב בתל־אביב, בגיל 78, השופט מקס קנת (קנטורוביץ'), מוותיקי המשפטנים בארץ, שישב 42 שנה על כס המשפט ועד צאתו לגימלאות בגיל 70 היה נשיא בית־המשפט המחוזי בתל־אביב.

קנת היה חבר ועדת החקירה הממלכתית למתרחש בבתי־סוהר בארץ ויו"ר הוועדה לחקר פרשת רצח ארלוזורוב. שימש כמשפטן־בוחן בבחינות לעורכי־דין מחו"ל שעלו לישראל ובבחינות התמחות מטעם לשכת עורכי־הדין. כיהן כחבר בוועדות לתיקון חוקים שונים. ספריו, שבהם קובץ הלכות משפטיות, היו לספרי עזר מקצועיים של עורכי־הדין. שימש מופת במערכת המשפט בארץ והיה מקובל בחוגים רחבים של החברה הישראלית. ביתו היה בית ועד לחוגים שונים. על פעלו בשדה המשפט העניקה לו העיר תל־אביב את התואר "יקיר תל־אביב". המקרה הוא שימש יו"ר "חבר יקירי תל־אביב".

המנוח השאיר אחריו אשה, טובה, בת, דליה קובל, בן, ד"ר חיים קנת, שתי נכדות: אח, עו"ד נתן קנת, ומשפחה ענפה.

מקס קנת נולד בלונדון ב־1909 וב־1919 עלה עם הוריו לארץ־ישראל. כאן למד בבית־הספר למשפטים בירושלים והשלים את חוק לימודיו באוניברסיטת לונדון. משנת 1937 ואילך כיהן כשופט.

ההלוויה תצא מחר ב־1.45 מבניין ביהמ"ש המחוזי בת"א.

נתן שחם, צבי רבינוביץ וישראל אלדד זכו בפרס ביאליק לתשמ"ח

(עש"ת). הסופר נתן שחם, פרופ' ישראל אלדד וד"ר צבי מאיר רבינוביץ, זכו בפרס ביאליק לשנת תשמ"ח — כך החליטה מועצת עיריית תל־אביב־יפו על פי המלצת שתי ועדות הפרס.

הסופר נתן שחם, זכה בפרס ביאליק לספרות יפה על ספרו "רביעיית רוזנדורף" שיצא בהוצאת הספרים עם עובד. הפרופ' ישראל אלדד, זכה בפרס ביאליק לחכמת ישראל על מפעל חייו, ואילו ד"ר צבי מאיר רבינוביץ — על פירושי רבי יצי"ר כרך א' וב'. בוועדת השופטים לספרות יפה: חברים ד"ר אברהם הגורני־גרין, ד"ר דן לאור ומר טוביה ריבנר. בוועדת השופטים לחכמת ישראל ישבו פרופ' פנחס פלאי, פרופ' חיים שוחם ופרופ' רבקה שץ.

עורכת את העמוד: עדה ארשפוז

OPEL OMEGA '88
סטנדרטים חדשים במכונית מנהלים

לוח מחוונים דיגיטלי (LCD) לפי הזמנה מיוחדת.

אופל אומגה עם המפרט המרשים
יוצרת סטנדרטים חדשים במכונית מנהלים
■ מבנה אירודינמי עם מקדם עד 0.28 הנמוך ביותר שהושג עד כה במכוניות נוסעים
■ מנוע רב ביצועי 1.8 OHC, 115 כ"ס לבלימה + הזרקת דלק אלקטרונית
■ תיבת הילוכים אוטומטית + Overdrive
■ הגה כח
■ מערכת בלמים חדישה הכוללת בלמי דיסק לכל 4 הגלגלים
■ נעילת דלתות מרכזית, כולל לוח המטען ומכסה הדלק
■ צמיגים רחבים 185/70R14
■ מראה חיצונית מתכווננת מבפנים
אופל אומגה בדגמי GLS, LS וקרוון
כעת לרגל הצגת אופל אומגה בישראל
במחיר הכרות החל מ־65,286 ש"ח

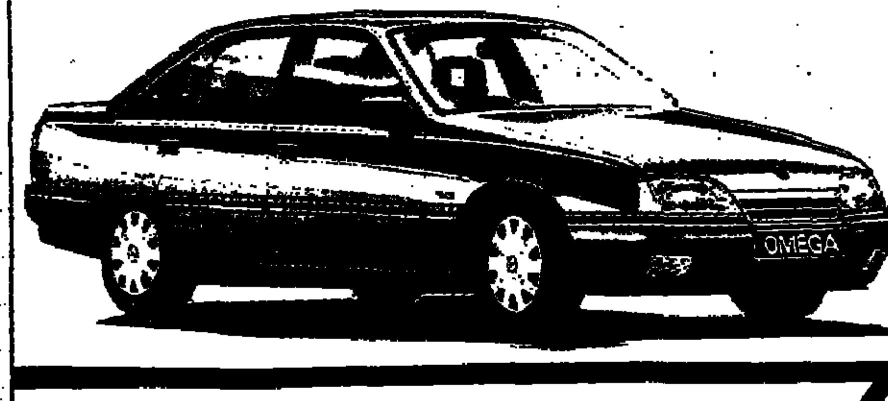

OPEL OMEGA

כולל מע"מ. לא כולל הפקדה. לפי מחירון החברה מס' 007/88 מיום 1.12.87 (0.95 ש"ח = 1 מ"ק)

משרד ראשי ותצוגה: ...
OPEL GM
OPEL
ליאו גולדברג בע"מ
המניע להצלחת אופל בישראל

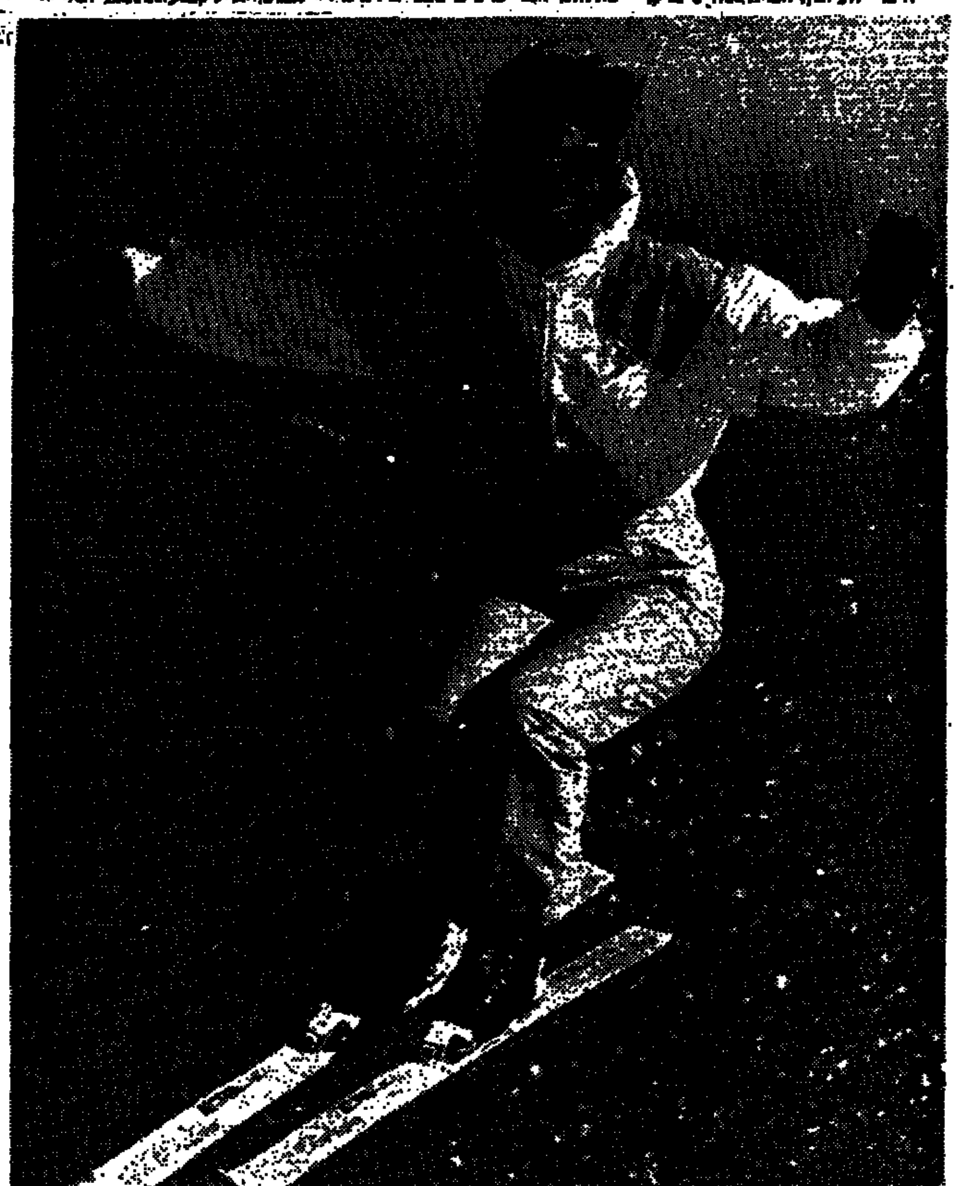

השנה - חופשת סקי בספרד

שמים כחולים, אור חם ושלג בשפע הם שהופכים את ספרד למקום אידיאלי לחופשת סקי. הכנסת האורחים החמה, הפולקלור, התרבות מן העבר והאוכל הטוב מביאים מידי חורף מבקרים רבים מכל העולם לספרד.
איבריה, חברת התעופה הלאומית של ספרד מביאה אותך לכל מקום בה אפשר ליהנות מהשלג בגדול.
אתרים מומלצים לחופשת חורף בספרד:
סיירה נבדה - שילוב נפלא של אתר הסקי הגדול ביותר בספרד, עם חופי ים שטופי שמש הנמצאים במרחק של שעתיים בלבד.
באקיירה בארט - עמק אטלנטי מקסים בשרשרת ההרים הפירנאית המצפין באקלים טוב המבטיח שלג רב כל העונה. מקום אופנתי המושך אליו מבקרים רבים מכל העולם.
אנדורה - נסיכות קטנה מן האגדות, הממוקמת בפירנאים באמצע הדרך בין ספרד לצרפת. הנופים המשגעים, ההרים הגבוהים וקניות ללא מכס (Duty Free), הופכים את אנדורה למקום מושלם לחופשת חורף.

לפרטים על חופשת חורף ואתרי סקי נוספים פנה למשרדי איבריה חברת התעופה הספרדית הלאומית.
תל אביב - בן יהודה 14, 03-290976/7
חיפה - דרך העצמאות 104, 04-533261
ירושלים - שמאי 8, 02-232919

איבריה מביאה הכי טוב את ספרד.
IBERIA AIRLINES OF SPAIN
ESPAÑA SECRETARIA GENERAL DE TURISMO

صورة عن الاصل

مكذا من الأصل

כ־790 אסירים פוליטיים מתקופת בורגיבה שוחררו

רוב המשוחררים נאסרו על השתייכות לקבוצות איסלאמיות

תוניס (אי־פי) נשיאה החדש של תוניס, אל־אבידין בן־עלי, חנן אתמול לכ־790 אסירים פוליטיים מתקופת שלטונו של הנשיא הקודם חביב בורגיבה.

רוב המשוחררים השתייכו לקבוצות איסלאמיות. הנשיא החדש גם הפחית את עונשם של 1,683 אסירים פליליים.

בין האסירים הפוליטיים שזכו לחנינה נמצא גם אחמד מסטירי, מנהיג מפלגת האופוזיציה הראשית, שהיה נתון במאסר בית. הוא נדון לארבעה חודשי מאסר לאחר שאירגן הפגנה בלתי חוקית, כנגד התתקפות האווירית שערכה ארה"ב בעיר לוב טריפולי ובנגזי, באפריל 1986.

בחנינה הופחתו גם ל־20 שנים תקופות המאסר של מפגינים שהשתתפו ב־1984 ב"התקוממות הלחם", בהם נהרגו למעלה מ־100 בני אדם. אסירים אלו נדונו למאסר עולם.

בן־עלי הדיח את חביב בורגיבה בנובמבר הקודם, בטענה כי המנהיג בן ה־84 אינו יכול יותר להמשיך בתפקידו.

סופר "הארץ" אליהו זהבי מוסר: תיירים ששבו בסוף השבוע מתוניסיה לסקנדינאוויה דיווחו על מספרן הגדל של נשים המהלכות ברחובות המרכזיים של העיר טוניס כשהן מכסות את פניהן ברעלה. בימיו של בורגיבה נאסר השימוש ברעלה. התיירים סיפרו כי צעירים מפגינים את דבקותם בדת האיסלם על־ידי גידול זקנים.

רדיו טוניס הגדיל את מספר שעות השידור של פרקי דת, וקריאת דרשות מספר הקוראן. במקביל סולק תצלומו של בורגיבה מכל משרדי הממשלה.

ממשלת תוניסיה הגבירה את השמירה על בתי המלון מחשש לפיגוע בתיירים המערביים. אלה מוזהרים שלא לשוטט בשווקים בלבוש "בלתי צנוע". ענף התיירות מהווה את מקור ההכנסה החשוב ביותר של תוניסיה במטבע זר, ופיגוע בתיירים עלול להמיט שואה על כלכלת המדינה.

הפנייה של תוניסיה לדת מלווה בחששות הקהילה היהודית, המונה כיום קרוב לארבעת אלפי יהודים. מהם כשלושת אלפים החיים בעיר טוניס ויתרם באי ג'רבה. הדחתו של בורגיבה גרמה לאווירת אי־ודאות לגבי עתידה של הקהילה היהודית, שנהנתה בעבר מחסותו האישית של הנשיא בורגיבה.

משפט נדיר במזרח ברלין

הוגש ערעור על קולת עונשם של מורשעים בהסתה אנטישמית

ארבעת הצעירים שהואשמו בתקיפת כנסיה פרוטסטנטית שיצרה קשרים עם יהודים נדונו לעונשי מאסר בין שנה לשנתיים

מאת דניאל דגן

סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). התביעה הכללית במזרח־ברלין הגישה ערעורים נגד קולת העונשים שהטיל בית־משפט מקומי על ארבעה צעירים ניאו נאצים. הארבעה, שגילם בין 17 ל־23, הורשעו בהסתה אנטישמית ובתקיפה, ונידונו לעונשי מאסר בין שנה לשנתיים.

עיתוני מזרח־ברלין, שדיווחו על הפרשה בהבלטה יחסית, תקפו גם הם את העונשים. התביעה דרשה תקופות מאסר עד ארבע שנים לצעירים הניאו־נאצים, החברים בקבוצה המכנה את עצמה "סקינהדס".

המשפט במזרח־ברלין עורר תשומת־לב רבה, משום שהיווה הודאה מזרח־גרמנית ראשונה בפעילותן של קבוצות ניאו־נאציות בגרמניה הקומוניסטית.

עם זאת, ממשיכים פקידים מזרח־גרמניים לטעון, שמדובר בתופעה מצומצמת של צעירים, שהושפעה מתעמולה של קבוצות ניאו־נאציות במערב.

נציגים של הקהילה היהודית במזרח־ברלין נכחו במשפט.

ארבעת הצעירים הואשמו בתקיפה על כנסיה פרוטסטנטית הנושאת את השם "ציון" הידועה בקשריה עם יהודים. הם קראו סיסמאות כמו "השליכו מכאן את היהודים" ו"היהודים לתאי־הגזים".

הספינה "נורמן אטלנטיק" עולה בלהבות אתמול במיצרי הורמוז, לאחר שהותקפה בידי ספינת טילים איראנית. הספינה, שהובילה גז נוזלי בערה במשך שעות ארוכות, למרות נסיונותיהן הנואשים של שתי כבאיות לאתר את הדליקה. צוות הספינה נטש אותה ללא פגע. (תצלום אי־פי)

צופים מיתקפה איראנית כללית ומכריעה

כרבע מיליון חיילים איראניים מחופרים מזרחית לבצרה הנצורה

המיתקפה מתוכננת, לפי ההערכות, לקראת פתיחת הפסגה בין רייגן לגורבאצ'וב

דובאי (ע"ד). יותר מרבע מיליון חיילים איראניים מחופרים מזרחית לעיר הנצורה בצרה בעיראק, ערוכים למיתקפה כללית כל רגע. דיפלומטים באזור משוכנעים כי מיתקפה זו עשויה להכריע אותה ולהמיט את המלחמה בת שבע השנים בין עיראק לאיראן.

שלטונות איראן יצאו לקראת המיתקפה המתוכננת בהכרזות של "גיוס שלא היה לו תקדים".

מומחים אחרים מעריכים שהמיתקפה תתחיל בהיפתח הפיסגה בין רייגן וגורבאצ'וב, כתגובה למעצמות־העל שהן נכשלו במאמציהן לשים קץ למלחמה.

נשיא עיראק, סדאם חוסיין, ביקר בקווי החזית הקדמיים ובדק את פריסת היחידות ואת המוראל של החיילים.

הכוחות האיראנים התחפרו במרחק 20 ק"מ בלבד מן העיר בצרה, מאז שהתקפתם נהדפה בפברואר. מקורות יודעי־דבר מסרו כי איראן הציבה שם קרוב ל־300,000 חיילים. בבגדאד מסר מקור יודע־דבר, כי עיראק ריכזה 250,000 חייל למול הריכוז האיראני, בסיוע טנקים, ארטילריה ו־450 מטוסים.

איראן מחפשת במוסיקרב, טילים וחלפים

איראן מבקשת לרכוש בדחיפות מטוסי־קרב וטילים בשוק הנשק העולמי, תוך התגייסות למיתקפה החדשה, מסרו משקיפים צבאיים לכתב רויטר בניקוסיה. הם אמרו כי טהראן זקוקה נואשות למטוסי־קרב וחלפים כדי שמטוסיה יוכלו להמשיך ולטוס.

העיתון "אל איתיחאד" כתב בשבת, כי איראן רכשה מספר מטוסי־קרב סיניים ובין 100 טילי קרקע־קרקע מתוצרת סין.

בראיון שפורסם אתמול בעיתון הכוויתי "אל־קבאס", אמר עוזר שר־החוץ האמריקאי, ריצ'ארד מרפי, כי האו"ם יטיל כנראה אמברגו על משלוחי נשק לאיראן, כדי לאלצה להסכים להפסקת־אש.

מומחים לענייני הגנה אומרים, כי איראן משתדלת עתה לפתח תעשיית נשק משלה. היא כבר מסוגלת לייצר חלק גדול מהתחמושת הדרושה לה, וכן כלי־נשק בסיסיים לחיל־הרגלים. טהראן הודיעה כי התחילה לפתח טילים פשוטים ומערכות הנחיה לטילים. אולם כלי־נשק מתקדמים שהיא זקוקה להם בדחיפות, ניתנים לרכישה רק בחו"ל.

מיכלית עולה באש במפרץ

בחריין (ע"צ וע"ד). מיכלית נפט הנושאת את דגל סינגפור עלתה באש בעוצמה רבה במפרץ הפרסי, לאחר שהותקפה אתמול על־ידי סירת־מירוץ איראנית חמושה, והיא עלולה להתפוצץ — מסרו מקורות ספנות כאן.

הצוות פונה מן האניה על־ידי ספינות משמר החופים השמאני.

מחיר־שיא של 2.8 מיליון דולר לפסל של נאדלמן

ניו־יורק (ע"ד). פסל של זוג רוקדי טנגו, עשוי עץ־דובדבן, נמכר ביום שישי במכירה פומבית בבית־המכירות "כריסטיס", תמורת 2.8 מיליון דולר — מחיר־שיא לפסל של אמן אמריקאי.

הפסל הוא פרי יצירתו של אלי נאדלמן, מהגר שהגיע ב־1914 מפולין לארה"ב. עד למכירה של יום שישי, לא השיגה יצירה כל שהיא מאת נאדלמן מחיר העולה על 159,000 דולר.

היצירה נמכרה על־ידי בית־הספר האמריקאי לבנות, שקיבל אותו במתנה מידי מייסד בית־הספר, לינקולן קירסטיין, לגלריה בדי היל בניו־יורק.

בית־הספר מתכוון להשתמש בכסף כדי לבנות בניין חדש במנהטן.

ערכה את העמוד: עדה אושפיז

מלך ירדן חוסיין מאזין לנשיא מצרים חוסני מובארק, שעה קלה לאחר הגיעו לנמל התעופה של קהיר. שני המנהיגים נועדו אתמול לשיחה בארמון קובה בקהיר, והם דנו במאמצים שעושה הנשיא המצרי לפיוס בין כמה מן היריבים בעולם הערבי.

הייתה זו פגישתם השניה מזה שלושה שבועות. ובסיומה לא גילו המנהיגים דבר על נושאי השיחה שעלו בה.

שר המידע המצרי צפוואת שריף אמר בתשובה לשאלות כתבים, כי בפגישה עלו גם נסיונות המלך חוסיין לתווך בין סוריה לבין יריבותיה בעולם הערבי, עיראק ומצרים. כמו כן נדונה בה ועידת הפיסגה המתקיימת בעת בוואשינגטון. (תצלום: אי־פי)

ארבעה נהרגו ואלפים נעצרו בתקריות אלימות בבנגלה דש

המשטרה פתחה באש לעבר המפגינים ● השביתות — על רקע הכרזת מצב החירום במדינה

דאקה, בנגלה־דש (אי־פי). המשטרה פתחה באש לעבר מפגינים במספר תקריות אלימות שאירעו ברחובי בנגלה דש. לפחות ארבעה אנשים נהרגו ו־2,500 נעצרו בתקריות הימים האחרונים.

שתי התפוצצויות הרעידו אתמול את הבירה דאקה. לא נודע על מספר הנפגעים ועל מספר העצורים. פיצוץ אחד נשמע בקירבת בנין בו שוכנים משרדי הממשלה.

בתקרית אחרת בדרום המדינה נהרג סטודנט ו־11 אחרים נפצעו.

בבירה דאקה צעדו סטודנטים לתוך הקמפוס בתמיכה לקריאת האופוזיציה להשבית כליל את החיים במדינה עד להפלתו של נשיא בנגלהדש מוחמד ארשאד. המשטרה פרצה לאוניברסיטה ופיזרה אותם בכוח.

השביתות בבנגלהדש נערכות מאז הכריז הנשיא ארשאד על מצב חרום, כדי להלחם באופוזיציה. דובר של מפלגת האופוזיציה טען אתמול כי מפלגתו מתכננת להמשיך בהפגנות במשך כל השבוע.

פורסם תוכן הקלטת של הג'אמבו שהתרסק בנובמבר

"אנו עומדים למות", קרא מהנדס הטיס לפני שהמטוס הדרום־אפריקאי עלה באש

חברת התעופה ס־א־א סירבה להגיב על השערות כי המטוס התרסק כתוצאה מחבלה

(ע"ד). מהנדס־הטיס של מטוס הג'אמבו הדרום־אפריקאי שהתרסק ב־28 בנובמבר, בהיותו בדרכו מטאיוואן ליוהאנסבורג עם 160 נוסעים ואנשי־צוות, הודיע: "אנו עומדים למות", כאשר המטוס צלל אפוף־להבות למימי האוקיינוס ההודי — כך מסר אתמול העיתון הדרום־אפריקאי "קייפ ארגוס" משפורסם לראשונה תוכן הקלטת שנמצאה במטוס.

כל הנוסעים ואנשי־הצוות במטוס של חברת־התעופה הדרום־אפריקאית, נספו כאשר התרסק 10 דקות לפני הנחיתת־ביניים מתוכננת באי מאוריציוס.

חברת־התעופה ס־א־א סירבה להגיב על השערות כי המטוס התרסק כתוצאה מחבלה, או על טענות של אנשים שמסרו כי שמעו התפוצצות וראו אותו צונח כבדור אש. חברת־התעופה גם סירבה לפרסם את התוכן של 15 הדקות האחרונות של השיחות בין הצוות לבין מגדל הפיקוח בנמל התעופה של מאוריציוס, כפי שהוקלטו במערכת־ההקלטה האוטומטית.

העיתון "ארגוס" מסר, כי נודע לו ממקורות יודעי־דבר, שמתוך ההקלטה יוצא שלהבות פרצו בתוך המטוס בשעה שהקברניט, דייווי אוּיס, נאבק לשווא להחזיקו באוויר כדי להגיע לנמל־התעופה.

בין ההרוגים היו 47 יפאנים, 30 טייוואנים, 16 דרום־אפריקאים ואחרים מ־11 מדינות אחרות.

קופת חולים מאוחדת

תיק הבריאות

קו פתוח בנושא

הרטבת לילה

גישה ודרכי טיפול

צוות מומחים

ישיב טלפונית לפניות הציבור

ביום שני 7.12.87

בין השעות: 16:00–18:00

בטלפון: 03-233251-4

03-234437

03-229880

03-241622

משתתפים:

פרופסור מרדכי אלגים

מנהל אגף ילדים ומרפאה נפרולוגית לילדים, מרכז רפואי אסף הרופא.

ד"ר ברוך קושניר

פסיכולוג קליני

ד"ר יוסף הייפרט

מומחה לרפואת ילדים

מרכז רפואי אסף הרופא

ד"ר לביא דניאלי

אורולוג בביה"ח וולפסון.

כדאי לך

בקופת חולים מאוחדת!!

האיגוד העולמי ליהדות מתקדמת

בית שמואל

Beit Shmuel

מאחורי בנין היכלו יוחנן קולק. הכניסה מהמחם ממילא

מפגש ספרותי עם הסופר

אלי עמיר

על ספרו "תרנגול כפרות"

עיבודו למחזה, מזרח ומערב ועוד

מפיקה ומראיינת — עירית המאירי

הערב, 7.12.87 בשעה 20:30

6 Shamah St., Jerusalem Tel: 02-203456-9 טלפון: רח' שמאע 6, ירושלים

Bus No: 30, 21, 18, 15, 6, 5 :אוטובוסים

משרד הבינוי והשיכון

מ.ע.צ.

טקס פתיחת דרך מס' 70

מצוקות העמקים

עד צומת יגור

יתקיים מחר, יום ג' 8.12.87, בשעה 14.00 באותו המקום

ולא בשעה 10.30 כפי שנכתב בהזמנה

אם ירד גשם יתקיים הטקס באולם הספורט ע"ש בת שבע בקיבוץ יגור

עיריית ירושלים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה

התשכ"ה 1965 (להלן החוק)

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי הוגשו לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן: הועדה) בקשות להתרת שמוש חורג כדלקמן

1) מסעדה קפטוריה המסודה ירושלים בע"מ: מסעדה משקאות משכרים בגוש 145 חלקה 9 ברח' חטיבת ירושלים 14.

2) ניסים אהרון: בית דפוס בגוש 71 חלקה 1 ברח' דוד ילין 53.

3) פרילי דוד: מכירת מכשירי חשמל בגוש 74 חלקה 11 ברח' אבן ישראל.

4) כהורי יוסף: נגריה בגוש 80 חלקה 155 ברח' יוסף זיו 2.

5) שפריר בע"מ: אחסנת מוצרי נייר בגוש 259 חלקה 20 ברח' גבעת שאול 40.

6) לסטינג לייב: מוצרי חשמל בגוש 65 חלקה 51 ברח' סטראוס 19.

7) יעקובוביץ מרדכי: תכשיטים בגוש 28 חלקה 72 ברח' דוד המלך 22.

8) הרצברג חואן: שען תקון ומכירה בגוש 51 חלקה 3 ברח' יפו 30.

9) מרציאנו אלברט: מכירת רהיטים בגוש 52 חלקה 132 ברח' הנביאים 31.

10) כהן ספי: מכירת טלויזיות ומערכות סטריאו בגוש 43 חלקה 14 ברח' הנרס 1.

11) מרגלית יוסף: מכולת משקאות משכרים בגוש 69 חלקה 159 ברח' תומפסון 12.

12) מקובר אליעזר: מספריה בגוש 51 חלקה 6 ברח' יוחנן 15.

13) כהן אריה: בית אריזה לנייר פואלט ייצור נייר בגוש 260 חלקה 37 ברח' כנפי נשרים 18.

14) לוי חביב: ירקות פירות שימורים וכו' בגוש 168 חלקה 49 ברח' כנפי נשרים 12.

15) עזרי חיים: מכירת חומרי בנין בגוש 45 חלקה 232 ברח' אגריפס 13.

16) ישראל שאול: מכירת דגים ועופות קפואים בגוש 85 חלקה 123 ברח' יואל 13.

17) סלמן אליהו ושות': ייצור עיבוד ותיקון תכשיטים בגוש 1 חלקה 164 ברח' יהודה 1.

18) שטרי יצחק: אכסניית נוער בגוש 30 חלקה 85 ברח' אוסישקין 15.

19) חלילי אבנר: מכירת מוצרי חשמל לכלי בית בגוש 191 חלקה 54 ברח' קורש לוי 5.

20) בירנפלד מרטס: מסעדה בית קפה בגוש 51 חלקה 4 בכפר אלנבי 9.

21) אברמוב פנחס: תכשיטים בגוש 71 חלקה 20 ברח' יפו 122.

22) מלכה יעקב: ייצור ומכירת עוגות בגוש 535 חלקה 5 ברח' הרקמה 7.

23) כהן אברהם: מספריה בגוש 101 חלקה 52 ברח' גר אילן 20.

24) אילנה וייס: סטודיו לקרמיקה בגוש 24 חלקה 44 ברח' הרצוג 3.

25) עמר אבי: מכירה והתקנה אביזרי רכב בגוש 13 חלקה 26 בדרך בית לחם 60.

26) צרפתי בן ציון מועדון משחקי קלפים רמי בגוש 35 חלקה 47 ברח' יפו 37.

27) עומרי ורדה: דסקוטק ס. משקאות וכו' בגוש 26 חלקה 1 רח' שמאי 3 (תל יפה).

28) קורש יעקב: מכבסה אוטומטית בגוש 11 חלקה 3 ברח' עמק רפאים 35.

29) ארטון יהונתן: מפעל לעבוד מתכת בגוש 160 חלקה 25 ברח' נגרית 10.

30) סופר קלין: מכבסה בגוש 38 חלקה 43 ברח' אוסישקין 26.

31) דוד סומך: ליטוש אבני חן בגוש 163 חלקה 48 ברח' רשב"ג.

32) יעקבי יעקב צרכי חשמל ותיקון מכשירי חשמל בגוש 3 חלקה 38 ברח' יחזקאל 14.

33) זקן ירון: ממתקים פטורים משקאות בגוש 32 חלקה 164 ברח' שמואל הנביא 99.

את ההתנגדויות להתרת השמוש החורג הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה רחוב הלל 23, ירושלים. ניתן לעיין בתכניות המוצעות במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00–14.00.

מרדכי ברזלי

מ"מ ראש העיר

יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

האגודה לזכויות האזרח בישראל

יום זכויות האדם הבינלאומי

* הענקת פרס זכויות האזרח ע"ש אמיל גרינצווייג ז"ל לשנת 1987 לשופט בית המשפט העליון לשעבר צבי ברנזון

* הרצאה: "מגילת העצמאות בפרספקטיבה של 40 שנה" פרופ' יהושע אריאל

מנחה: השופט עלי נתן, יו"ר האגודה לזכויות האזרח בישראל.

ביום חמישי 10.12.87 בשעה 20.00 במוסד קליר, רח' ז'בוטינסקי 43, ירושלים

הציבור מוזמן

טירת בת שבע

HOTEL TIRAT BAT-SHEVA

במלון טירת בת־שבע

מבצע חורף מיוחד

* חנוכה *

2 לילות + לילה שלישי על חשבון הטירה

או 2 לילות + 2 ארוחות כיד המלך (צהריים או ערב לפי בחירה)

או לילה אחד + ארוחה כיד המלך

כל זאת בנוסף למעלות הטירה:

★ במרכז ירושלים ★ חניה צמודה ★ מבחר מסעדות כשרות ★ אשף המסבה מיקו ★ חדרים ממוזגים עם רדיו וטלפון (אפשר להוסיף טלויזיה ומיני־בר) ★ הנהלה חדשה וצעירה ★ שרות אישי ברמה גבוהה

ועוד...

לחנוכה — מידי יום בטרקלין חגיגה:

הדלקת נרות, פונטש, הפתעות מלצרים שרים בליווי גיטרות קינוח לביבות וסופגניות ע"ח הטירה (למזמין ארוחה מעל 7 ש"ח)

מלון טירת בת שבע המחודש

הזמנות:

מלון טירת בת־שבע רח' המלך 42 ירושלים. טל. 02-232121

מכרזי השלטון המקומי

פרסום מס' 306/87

להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: בתמורה בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת. מסמכי ומפרטי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית בתמורה הנקובה בטבלה. נוסח הפרסום — באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	מלפון ומקון למפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. תל אביב	359/87	60	הספקת והתקנת אור, שכבלים, צילומים ותוכניות לשנת 89–1988 למינהל ההנדסה	24.12.87	מח' תמחיר — מבנים רח' בן גוריון 68 קומה 4 חדר 403	ש. להט
ע. הרצליה	35/87	1000	בנית שלב א' בתוס"א בפרדס הלל בשטח 912 מ"ר	25.12.87	אגף מהנדס העיר טל' 052-81695	א. לבראר
ע. טבריה	9/87	300	פיתוח רח' פאלוס — השיטי שלב ב'	18.12.87	אגף סמיר קטאל	ת. זייאר
מ.מ. אבן יהודה	3/87		הצעות לביצוע אבטחה ושמירה הקפית בישוב	23.12.87	מזכירות המועצה טל' 053-97453	ע. חיימובסקי
מ.מ. בית שאן	28/87	100	שיפוץ פארק שיכון ד'	14.12.87	מזכירות המועצה טל' 065-86221	ג. ביליוס
מ.מ. כפר מנדא	5/87	500	הנחת קוי ביוב פנימיים שלב ב'	21.12.87	מזכירות המועצה טל' 06-555730	מ.ע. אלהליב
מ.מ. מגדל	5/87	150	הנחת קוי צנורות אוקטובר 1987 (מבנה המים)	20.12.87	מזכיר המועצה טל' 06-791480	ה. ביליס
מ.מ. עומר	4/87	200	איצטדיון כדורגל — עבודות פיתוח	25.12.87	מח' מהנדס העיר טל' 057-957911	א. שחם
מ.מ. פרדס חנה־כרכור	16/87	300	סלילת כביש ומדרכה ברח' התרזבן	24.12.87	מזכיר המועצה טל' 06-377891	ש. בירילי
מ.מ. פרדס חנה־כרכור	17/87	300	סלילת כביש ומדרכה ברח' ההסתדרות	24.12.87	מזכיר המועצה טל' 06-377891	ש. בירילי
מ.מ. פרדס חנה־כרכור	18/87	300	סלילת כביש ברח' המלאכה	24.12.87	מזכיר המועצה טל' 06-377891	ש. בירילי
מ.מ. פרדס חנה־כרכור	19/87	300	סלילת כביש ברח' נוה מרדכי	24.12.87	מזכיר המועצה טל' 06-377891	ש. בירילי
מ.מ. פרדס חנה־כרכור	20/87	300	סלילת כביש ומדרכה ברח' נוה עובד	24.12.87	מזכיר המועצה טל' 06-377891	ש. בירילי
מ.מ. פרדס חנה־כרכור	22/87	300	סלילת כביש ומדרכה ברח' התרזבן	24.12.87	מזכיר המועצה טל' 06-377891	ש. בירילי
מ.מ. ראש העין	16/87	100	אספקת מוצרי מלט	21.12.87	מזכירות המועצה טל' 9367111	י. יוסף
מ.מ. שלומי	16/87	50	קיר גדר לאורך כביש מערכת מזרחי	20.12.87	מהנדס המועצה טל' 04-968116-5	י. לנקרי
מ.א. מעלה יוסף	8/87		מכירת: ואשטובים ולוו 58 ש.י. 1974 (סוסברד פרטי ש.י. 1961)	20.12.87	מזכירות המועצה טל' 04-807571-4	י. יעקב

משרות פנויות בשלטון המקומי

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	מלפון ומקון למפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. חדרה			דרוש: מבקר לרשות רישוי בניה	16.12.87	דוד עציון טל' 06-328305	י. בהנא

החברה לבשק המלכלה של השלטון המקומי

הודעה לצרכנים של חברת החשמל למחוז ירושלים בע"מ
(החברה המזרח ירושלמית)

שר האנרגיה והתשתית הטיל על חברת החשמל לישראל לספק חשמל ושרותי חשמל לשכונות הבאות:

רמות • גילה • נוה יעקב • פסגת זאב • עטרות • תלפיות מזרח
מעלות דפנה • רמות אשכול • גבעת המבתר •
הגבעה הצרפתית • גבעת זאב

חברת החשמל לישראל מקדמת בברכה את 30.000 הצרכנים המתגוררים באזורים אלה והמצטרפים אל קהל צרכניה.
צרוף צרכנים רבים כל כך בפרק זמן קצר אל רשת החלוקה של חברתנו, הוא מבצע טכנולוגי וארגוני מורכב ביותר.
לצערנו, בתהליך נתוק השכונות ממערכת האספקה המזרח ירושלמית וחבורן למערכת האספקה שלנו,
צפויות הפסקות חשמל בלתי נמנעות לפרקי זמן שונים.
עובדינו יעשו כל מאמץ אפשרי ובכל שעות היממה, כדי לבצע את ההעברה במהירות וביעילות.
לטובתכם, אנא עיינו בדברי ההסבר שלהלן ועיקבו אחר ההודעות שתפורסמנה בימים הבאים בתקשורת.

קריאת מונים

הצרכנים מתבקשים לקרא את הרשום בכל אחד מהמונים אשר ברשותם ולשמור לעצמם, לתועלתם, רישום זה. במקביל, תתבצע בימים הקרובים קריאת מונים גם ע"י עובדי החברה.

בקשה לאספקת חשמל

צרכנינו החדשים מקבלים בימים אלה דפדפת הדרכה וטופס בקשה לאספקת חשמל. הם מתבקשים לנהוג על פי ההנחיות שבדפדפת, למלא הטופס ולהקפיד לרשום במקום המתאים את נתוני קריאת המונה שבצעו. את הגלויה יש לשלח בדאר אל משרדי החברה (דמי המשלוח ישולמו ע"י חברתנו).

חיבורים חדשים והגדלת חיבורים קיימים

מזמינים אשר הגישו למשרדי החברה המזרח ירושלמית בקשה לקבלת חיבור חדש, או להגדלת חיבור קיים, או כל בקשה אחרת לבצוע עבודות, ובקשתם טרם נענתה, יתבקשו לפנות באופן אישי אל משרדי חברתנו. לחברת החשמל לישראל אין כל מידע על בקשות אשר הוגשו לחברת החשמל המזרח ירושלמית.
כדי לאפשר לחברתנו לטפל בפניות אלה יש להצטייד בכל המסמכים היכולים לסייע להמשך הטיפול בבקשתם: העתקי הזמנה, תכניות ותרשימים טכניים, קבלות וכד'.
על מועד תחילת הטיפול בבקשות מסוג זה תפורסם הודעה בעתונות.
נא לא לפנות קודם לכן.

תשלום חשבונות חשמל

- חברת החשמל לישראל תגיש חשבונות בגין צריכת החשמל מיום חיבור אזור המגורים של צרכניה החדשים אל רשת החלוקה שלה. צרכנינו מתבקשים להקפיד ולפרוע את **חובותיהם הקודמים לחברה המזרח ירושלמית.**
- מוסבת תשומת לב הצרכנים אשר נהגו לשלם חשבונותיהם באמצעות הוראת קבע לבנק, כי עליהם להסדיר מתן הוראת קבע חדשה לאחר קבלת חשבון החשמל הראשון מטעם חברתנו. חשבון זה ישא את מספר הצרכן החדש הדרוש למתן הוראת הקבע.

  אנו ממליצים בפני צרכנינו החדשים אשר לא נהגו בעבר לשלם באמצעות הוראת קבע, להצטרף להסדר נוח ויעיל זה.
- מוסבת תשומת לב הצרכנים שכל הסדרי הגביה המרוכזת או משלח חשבונות חשמל לכתובת שונה ממקום האספקה, מתבטלים מעצמם. צרכנים המעוניינים בחידוש הסדרים אלה מתבקשים לפנות אל משרדינו, לאחר קבלת חשבון החשמל הראשון.
- צרכנינו מתבקשים, לתועלתם, לשמור את כל חשבונות החשמל אשר הוגשו להם ע"י חברת החשמל המזרח ירושלמית.

טלפונים לפניות צרכנים

חברתנו תפעיל בתקופת המעבר שרותי טלפון מורחבים:
להודעות על תקלות באספקת החשמל - בכל שעות היממה -
טלפון מס' 533188 - 533189 - 225341 - 222357 - 524589

לברור נושאים מסחריים ומנהליים:
בימים א'-ה' בין השעות 07.00-18.00.
ביום ו' בין השעות 07.00-13.00
טלפון מס' 223919 - ישיר, 249542 - ישיר, 226171-9 - מרכזיה.
צרכנינו יכולים להסדיר את מרבית עניניהם באמצעות הטלפון.
אנא המנעו ככל האפשר מלפנות אישית אל משרדינו. בכך תסייעו לנו לשרת אתכם טוב יותר.

תושבים נכבדים,
אנו שואפים שהצטרפותכם אל קהל צרכנינו תיעשה במהירות וביעילות ועם הפרעות מועטות ככל האפשר.
לצערנו לא זכינו לשיתוף הפעולה ההכרחי מצד החברה המזרח ירושלמית, ובכך נערמים בפנינו קשיים מרובים, בעיקר טכניים. אין בידנו מידע מספיק על מערכת החשמל של החברה המזרח ירושלמית, על סוגי הציוד שברשותם, על תוואי קוים עיליים ותת-קרקעיים ועוד.
חברתנו נערכה מזה זמן לקליטת האזורים החדשים במסגרת מגבלות קשות אלה. המידע המועט אשר בידנו נלמד היטב ולירושלים הובאו ציוד וכח אדם מקצועי.
מאות עובדי חברתנו מירושלים ומשאר חלקי הארץ גויסו למבצע ואנו מאמינים כי בזכות הידע המקצועי שלהם ובעזרתכם הטובה תושלם המשימה בהצלחה, על אף הקשיים והנעלמים הרבים הכרוכים בה.
בתודה עבור שיתוף הפעולה
לשרותכם,

חברת החשמל לישראל בע"מ

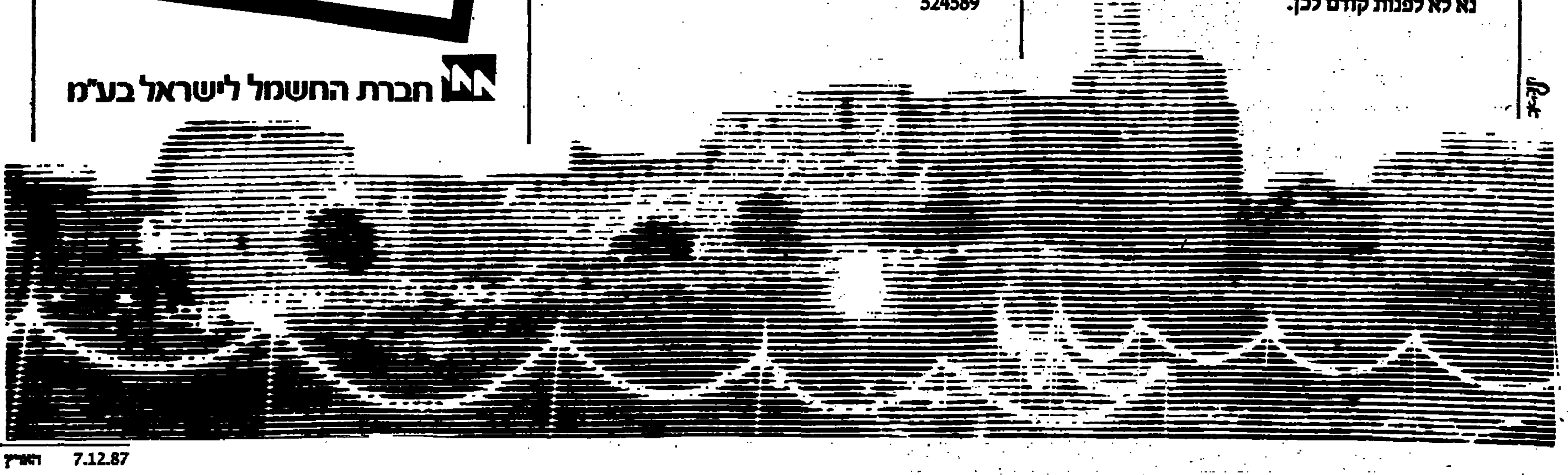

صكنا من الأهل

בגלל שביתת הטלוויזיה: 11,235 מכשירי וידיאו יובאו בנובמבר

131% יותר מבנובמבר 86' ● יבוא מכוניות גדל ב־56% — ל־9,602; מקררים — ב־78%

מאת צבי זרחיה סופר "הארץ"

גידול של עשרות אחוזים נרשם בחודש נובמבר 87', ביבוא מוצרים בני קיימא.

סגן הממונה על הכנסות המדינה יורם גבאי אמר אתמול, כי יבוא המכוניות גדל בחודש שעבר ב־56 אחוזים, לעומת היבוא בנובמבר 86'. יבוא המכוניות הסתכם בחודש שעבר ב־9,602 כלי רכב לעומת, 6,163 בנובמבר 86'.

בהשוואה לחודש הקודם, חל גידול של 25 אחוזים, ביבוא המכוניות בנובמבר 87': באוקטובר 87', הובאו לארץ 7,665 כלי רכב.

יבוא המקררים גדל בחודש שעבר ב־78 אחוזים, לעומת היבוא בחודש המקביל אשתקד. בנובמבר 87' הובאו לארץ 2,245 מקררים לעומת 1,265 מכשירים בחודש המקביל אשתקד. עם זאת, יבוא המקררים בנובמבר 87', פחת ב־18 אחוזים לעומת אוקטובר 87', שבו הובאו לארץ 2,775.

יבוא מכונות כביסה, ירד ב־32 אחוזים בנובמבר 87', לעומת נובמבר 86' והסתכם בחודש שעבר ב־4,872 מכשירים, לעומת 7,183 בחודש המקביל אשתקד. לעומת אוקטובר 87', שבו הובאו לארץ 12,334 מכונות כביסה, נרשמה בחודש שעבר ירידה של 60 אחוזים.

יבוא מדיחי כלים עלה בנובמבר 87', ב־5 אחוזים והסתכם ב־2,849 מכשירים לעומת יבוא של 2,712 מכשירים בחודש המקביל אשתקד. לעומת אוקטובר 87', שבו הובאו לארץ 3,149 מכשירים, חלה בחודש שעבר — ירידה של 9 אחוזים.

בשל השבתת הטלוויזיה

יבוא מכשירי וידיאו־טייפ עלה בנובמבר 87' ב־131 אחוזים והסתכם ב־11,235 מכשירים לעומת 4,871 בנובמבר 86'. העליה הגבוהה בחודש שעבר ביבוא מכשירים אלה, נובעת בעיקר עקב השביתה ברשות השידור. לעומת אוקטובר 87' שבו הובאו לארץ 8,131 מכשירי וידיאו־טייפ, נרשמה בחודש שעבר עלייה של 38 אחוזים.

יבוא טלוויזיות צבעוניות עלה בחודש שעבר ב־32 אחוזים, והסתכם ב־10,798 מכשירים, לעומת 8,196 מכשירים בחודש המקביל אשתקד. לעומת יבוא מוצרים אלה ב־אוקטובר 87', שבו הסתכם היבוא של מוצרים אלה ב־10,008 מכשירים, חלה בחודש שעבר עלייה של 8 אחוזים.

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הודיעה אתמול כי יבוא הסחורות נטו הסתכם בחודש שעבר ב־1.046 מיליארד דולר. נתונים מנוכים מהשפעות עונתיות מראים, כי בחודשים אוקטובר ונובמבר 87', היה היבוא החודשי הממוצע 672 מיליון דולר. רמת יבוא זו דומה לרמת היבוא החודשית ברבע השלישי של 87', ואולם נמוכה ב־2.5 אחוז לעומת המחצית הראשונה של השנה.

יבוא מוצרי הצריכה עלה באוקטובר ונובמבר 87' בכ־12 אחוזים לעומת יבוא מוצרים אלה ביולי־ספטמבר 87' ויבוא מוצרים בני קיימא גדל באותה תקופה ב־26 אחוזים.

ב־11 החודשים הראשונים של 87' הסתכם יבוא מוצרי הצריכה ב־1.2 מיליארד דולר.

יבוא תשומות לייצור, למעט יהלומים ודלק, פחת בחודש שעבר ב־4.5 אחוזים בממוצע לעומת הרמה הממוצעת ביולי־ספטמבר 87' והסתכם ב־415 מיליון דולר לחודש. עם זאת, מאז ינואר 87', עלה יבוא זה ב־19 אחוזים, לעומת התקופה המקבילה אשתקד, והסתכם ב־3.9 מיליארד דולר.

"לצה"ל באהבה" — מה"דודות"

ה"דודות" של האגודה למען החייל, העורכות בבית החייל בתל אביב בזאר ענק "לצה"ל באהבה", זכו לתגבורת של שתי הדגמניות. הבזאר מאורגן על ידי סניף תל אביב של האגודה למען החייל, ויינעל הערב. כל הכנסותיו — קודש למטרה לרווחת חיילי צה"ל. (תצלום: ישראל סמן)

שעור הילודה: ליהודים 21 תינוקות בשנה לאלף נפש; לערבים — 31 לאלף

— מתברר מסקר במחלקות הגינקולוגיות ב־31 בתי חולים בארץ ● תמותת התינוקות אצל הערבים בתחום הקו הירוק — פי 3 מתמותת תינוקות בקרב האוכלוסיה היהודית

מאת עדנה אורידור סופרת "הארץ"

שיעור הילודה בארץ בקרב האוכלוסיה היהודית הוא 21 תינוקות לשנה לכל 1,000 נפש, לעומת 31 לידות בשנה לכל 1,000 נפש באוכלוסיה הערבית.

תמותת תינוקות בקרב האוכלוסיה הערבית בתחום הקו הירוק היא פי שלושה מתמותת תינוקות בקרב האוכלוסיה היהודית. תמותת תינוקות בקרב האוכלוסיה הערבית, שנבדקה אצל נשים לאחר הלידה החמישית, היא כ־40 תינוקות לכל 1,000 לידות, לעומת 11 לכל 1,000 באוכלוסיה היהודית. כך עולה מנתוני סקר שנערך במחלקות הגינקולוגיות ב־31 בתי חולים בארץ, שהוצגו בכנס החברה למיילדות וגינקולוגיה, בשבוע שעבר.

יו"ר החברה למיילדות וגינקולוגיה, פרופ' יוסף שנקר אמר ל"הארץ", כי נתוני התמותה, שנמדדה לאחר השבוע ה־26 להריון, מתייחסים בעיקר לנשים מבוגרות, שמצבן הכללי ירוד. לדבריו, שיעור תמותה של 11 תינוקות זהה למדינות מפותחות בעולם. שיעור התמותה באוכלוסיה הערבית חייב לדבריו להדליק אור אדום אצל נותני השירות הרפואי בארץ. את השיעור הגבוה של תמותת תינוקות בקרב האוכלוסיה הערבית הוא מייחס לתופעה של אי מודעות נשים למשמעות הטיפול וההדרכה במשך ההריון מצד אחד, ומצד שני הטיפול הלקוי בתזונת האם הילד.

ממצא נוסף בסקר מצביע על שיעור תמותת אמהות בלידה שנע בין 4 ל־6 נשים לכל 100 אלף לידות. שיעור זה הוא מן הנמוכים בהשוואה לארצות המערביות.

בקרוב יערך בארץ סקר על הסיבות לעליה בשיעור הניתוחים הקיסריים. עליה בשיעור הניתוחים הקיסריים בלידות מצויה גם בארצות המערביות. ארגון הבריאות העולמי ער לתופעה זו והחליט לעשות סקר בעשר ארצות, כדי לברר מה הסיבות מעבר לשיקולים הרפואיים לבצע ניתוחים אלו ללידות.

החשוד שניסה למכור אג"ח סעודיות — נוכל המבוקש בשווייץ ובאירלנד

מאת ראובן שפירא סופר "הארץ"

אליס דוד ציון רוטשילד, שהציג עצמו כאיש עסקים בינלאומי, ונעצר ע"י היחידה הארצית לחקירות הונאה, כחשוד בניסיון למכור אגרות חוב מפוברקות בסך 100 מיליון דולר מבית המלוכה הסעודי, הוא נוכל בין־לאומי המבוקש בכמה מדינות בעולם, בהן שווייץ ואירלנד.

ככל שמסתעפת חקירת המשטרה בעניינו מתברר, כי צבר עבר פלילי עשיר במעשי מירמה והונאות מתוחכמות. חוקרי היחידה לחקירות הונאה מסתייעים ב"אינטרפול", באמצעותו התברר כי נגד רוטשילד, שהוא בן 60 (בעוד שעם מעצרו טען שהוא בן 40 על פי דרכון מזוייף שהיה ברשותו), הורשע בשמות שונים בארצות שונות בעולם. נגדו תלויה ועומדת בקשת הסגרה בין לאומית של משטרת שווייץ.

הוא נחשד שם בניסיון להפיץ אגרות חוב מזוייפות ושטרות חוב מפוברקים בהיקף גדול. בשלב זה לא ברור אם יוסגר לשווייץ, או שיישפט בארץ על מעשי המירמה שלו כאן. הוא חשוד בנוכלות גם באירלנד, שם התגורר זמן רב. הוא אימץ לעצמו זהות שאולה של אורח אירי, הצעיר ממנו בעשרים שנה. לא ברור כיצד הגיעו מסמכי הזיהוי של האורח האירי לרשותו של רוטשילד, המציג עצמו כ"קאונט" (רוזן).

כזכור, נעצר אליס רוטשילד ב־20 לנובמבר, לאחר שפעל בשיתוף פעולה עם חברת הנאמנות של בנק לאומי, לה הציע להנפיק אגרות חוב ממזוייפות ומפוברקות, לגייס תמורתן כספים בסכומים אדירים בעולם, כאשר חברת הנאמנות תהווה נאמן לאיגרות החוב המזוייפות.

לטענתו, ידעו מנהלי חברת הנאמנות, כי מדובר בזיוף, והסכימו במשך כעשרה חודשים לתת גיבוי לנסיונות המירמה. החקירה בפרשה נמצאת בעיצומה. עד כה נחקרו רבים מבין עובדי חברת הנאמנות של בנק לאומי. נציגי הפרקליטות שותפים במהלכי החקירה, ועתה בודקים בין השאר, אם יש מקום לנקוט בהליכים משפטיים נגד אנשי חברת הנאמנות.

נראה, כי המשטרה תבקש בסוף השבוע את הארכת מעצרו של החשוד, בעשרה ימים נוספים.

נמנעה מכירת "תור מושב" לסוכן נסיעות לשעבר בשל עברו הפלילי

יוסף פסטינג, שהיה בעל סוכנות "הבה נגילה" נידון בשעתו ל־3 שנות מאסר ● משרד התיירות סיכל כעת את נסיונו לרכוש את "תור מושב" בנימוק שאינו יכול להציג תעודת יושר כפי שהחוק דורש ● פסטינג: איש לא נפגע ממעשי, פרעתי את כל חובותי

מאת זוהר בלומנקרנץ סופר "הארץ" לענייני תיירות

משרד התיירות מנע מבעליה לשעבר של חברת הנסיעות "הבה נגילה". יוסף פסטינג, לרכוש את חברת התיירות "תור מושב", בשל עברו הפלילי. פסטינג סיים ב־12 בנובמבר, לשאת עונש מאסר של שלוש שנים, והן שנתיים בפועל בבית הסוהר. ועוד שנה כאסיר בר־רשיון בסוכנות הנסיעות והתיירות "דינמו טורס" בתל־אביב, במסגרת תהליך שיקומו.

הוא נידון על סחר בלתי חוקי במטבע חוץ, ידיעה ואי־דיווח על פריצה למשרדי חברת "בריטיש איירווייז" בתל־אביב, שבה נגנבו אלף כרטיסי טיסה.

חברת "תור מושב" עומדת לפני סיכום של משא ומתן על רכישתה בידי חברת התיירות "סנטור". בשיחה ל"הארץ", גילה יוסף פסטינג, כי היזמה כי ירכוש את חברת התיירות "תור מושב", שנקלעה לקשיים כספיים, באה מצד היועץ המשפטי שלה, עו"ד זכריה פיים.

פסטינג נפגש עקב יוזמה זו, עם דוד פרץ, מהשותפים בחברה. לדבריו, טען פרץ באוזניו כי מצבה הפיננסי של החברה בבנקים מאוזן. החברה חייבת כ־400 אלף דולר על שירותי פנים בתיירות. מי שירכוש אותה יצטרך לשאת בתשלום החובות, ולהעמיד ערבות בסך 250 אלף דולר. ההכנסה השוטפת הצפויה היא כ־300 אלף דולר בשנה. פרץ לא הסתיר כי הוא נמצא במו"מ במקביל עם חברת הנסיעות "סנטור".

"עשיתי חשבון נפש עם עצמי. הגעתי למסקנה, כי זו הזדמנות עבורי לפתוח דף חדש בחיי, לאחר שסיימתי לשלם את מחיר מעידתי. אבל, אף לא לקוח אחד או חברה — לא נפגעו ממעשי. שילמתי את החובות עד הפרוטה האחרונה".

כשהחלה חקירת המשטרה, הוגש נגדו כתב אישום, כאחד מבעלי חברת הנסיעות, שלל ממנו משרד התיירות את רשיון המומחה. כבעל חברת נסיעות לא היה חייב פסטינג בתעודה זו, אך על פי החוק היה צריך להמציא תעודת יושר מהמשטרה. לדברי פסטינג, נפגש גם עם השותף השני של חברת התיירות "תור מושב", אפרים פורטיס. ונושא הרכישה והמצאת הערבויות הנדרשות למשרד התיירות סוכמו עקרונית.

אך התברר, כי הרשות, המוסמכת במשרד התיירות, באמצעות שאול בהירי, אינה מוכנה להעניק את ברכתה לעיסקה ולתת את רשיון ההפעלה הנדרש, בשל עברו הפלילי של פסטינג. משרד התיירות אף התנגד בזמנו להעסקתו של פסטינג במשרד נסיעות ותיירות, במסגרת תהליך שיקומו, ורק בלחץ שירות בתי הסוהר, הסכים לתהליך. גם אז היתנה, כי פסטינג יישב בחלק האחורי של המשרד, כך שלא ייראה לעיני הלקוחות וגורמי הענף.

ממשרד התיירות נמסר בתגובה כי "לפי צו הפיקוח על מצרכים ושירותים בנושא סוכנויות נסיעה ותיירות, צריך להמציא תעודת יושר בהתאם לסעיף 17 בצו, לגבי הבעלים והמנהלים".

טיסת "אל־על" לארה"ב התעכבה יום בשל תקלה

מאת זוהר בלומנקרנץ סופר "הארץ" לענייני תעופה

תקלה שנתגלתה ברגע האחרון לפני ההמראה במטוס בואינג 747 של "אל־על" לארה"ב, הביאה לדחיית הטיסה, והיא יצאה אתמול ב־12.30 בצהריים באיחור של חצי יממה.

מאות הנוסעים שכבר היו במטוס הורדו ממנו. הועברו ל־3 בתי מלון בתל־אביב: הילטון, שרתון ודיפלומט, על חשבון חברת התעופה. עקב שיבוש לוח הטיסות הסדירות לארה"ב, יגרם איחור של עד שלוש שעות במועד חזרתה של הטיסה מניו־יורק לישראל.

התקלה במערכת האלקטרונית של המטוס בטיסה 001, שעמדה להמריא אור לאתמול בשעה 01.00 אחר חצות, התגלתה על ידי צוות הטייסים, במהלך הבדיקות השגרתיות בתא הטייס טרם ההמראה. ציבור הנוסעים היה כבר על סיפון המטוס. תחילה חשבו, כי ניתן יהיה להתגבר על התקלה בתוך פרק זמן קצר יחסית ולכן הוגשה ארוחה לנוסעי המטוס שהמתינו על הקרקע. משהתברר, כי התיקון יארך זמן, הוחלט לפנות את הנוסעים מהמטוס ולהעבירם לבתי מלון בתל־אביב.

דובר חברת התעופה אמר בתגובה, כי יש במקרה כדי להצביע, כי החברה מקפידה על נוהלי הבטיחות ומצדיקה את המוניטין שרכשה כאחת מחברות התעופה הבטוחות ביותר בתבל.

נבדקת אפשרות לשירות לאומי של בנות דתיות — בבתי הדין הרבניים

מאת סופר "הארץ"

"האגודה להתנדבות בעם" מסרה אתמול, כי לאחר ההצלחה הרבה של השרות הלאומי לבנות דתיות במסגרת בתי המשפט בישראל, סוכם בין ראש השרות הלאומי המתנדב, רב פרומר, ובין הנהלת בתי הדין הרבניים, לקיים בדיקה, באילו נושאים ניתן להפעיל שרות לאומי בבתי הדין הרבניים.

סוכם, כי כבר השנה תשובצנה לניסיון בנות אחדות בבתי הדין הרבניים, ולאחר בדיקת הנושא יוסכמו בין הרבנות הראשית והשרות הלאומי המתנדב — האגודה להתנדבות בעם, דרכי הפעילות והעבודה של בנות השרות הלאומי בבתי הדין הרבניים, לקראת שנת תשמ"ט.

מגיד העתידות ה"אמיץ" עשה מעשים מגונים בעת ה"חיזוי" — וגבה עמלה

(ע). חזר דולמס (51) חשוד במעשים מגונים במסווה של חיזוי עתידות, נעצר אתמול לחמישה ימים נוספים בבית משפט השלום באשקלון.

ב"כ המשטרה מסר, כי חזר דולמס נעצר לפני פחות משבועיים בעקבות תלונת חיילת מאחד הישובים, לפיה היא הגיעה למחסן דירתו, טען החוקר. לפי בקשתו היא התפשטה כולה, כדי לאפשר לו, לטענותיו, לצפות את עתידה. במהלך חיזוי העתיד של הצעירה הוא שרטט על גופה ציורים וסימנים על החזה, על עכוזה ובין רגליה, נישק לה ואף נשכב עליה תוך כדי גם נגע באבן חן שלה הכל זאת, כדי שיוכל לחזות ולצפות את עתידה. הצעירה הציגה בפני המשטרה את הציורים על גופה ומסרה עוד, שהיא הגיעה לדירתו ברחוב בן־אליעזר באשדוד, לאחר ששמעה מנשים ומחברות שהוא חוזה עתידות אמין. החשוד גם גבה ממנה תשלום עבור הטיפול רק לאחר שהתלבשה, והיתה לה הרגשה שנפלה קרבן והיא התלוננה.

חייל התאבד בקפיצה מבית הוריו באשדוד

(ע). חייל בשרות סדיר שם קץ לחייו בקפיצה מבית הוריו [illegible] החייל, בן 19, קפץ אתמול בשעות הבוקר מדירת הוריו בקומה ג', ונהרג במקום.

קרוביו אמרו, כי הצעיר היה שרוי במתח כיוון שעמד לשוב ליחידתו שם ציפה לו משפט צבאי על אבדן נשק ועל עבירות משמעת אחרות.

הוא שירת כ־6 חודשים.

ערעור על חיוב לקוחות דניש לשלם מע"מ כפול

מאת לאה פורית

הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות, המייצגת מאות מרוכשי דניש הגישה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון, לשנות את החלטת בית המשפט המחוזי המחייבת את הרוכשים שיקבלו את הריהוט לשלם פעם נוספת מע"מ.

בבקשת רשות הערעור ציין פרופ' סיני דויטש, היועץ המשפטי של הרשות, כי מאחר ובית המשפט המחוזי קבע שלקוחות ששילמו את מלוא התמורה, וקיבלו בעלות מלאה בריהוט — לא ייתכן לחייבם לשלם פעם נוספת מע"מ. חובת תשלום מע"מ מוטלת על חברת דניש ולא על הלקוחות, שכבר שילמו עבור המע"מ בעבר. הלקוחות שרכשו רהיטים בדניש אינם נישום אלא בעלי הרהיטים שקנו, וחובתה של דניש לשלם מע"מ אינו מעניינם.

עוד נטען בבקשה, כי לא ייתכן ששלטונות המע"מ יזכו פעמיים, גם יקבלו תשלום כפול מן הלקוחות וגם יזכו בזכות קדימה בכספי דניש.

הבקשה תידון תוך זמן קצר ואז יתברר אם הצרכנים שחלקם כבר שילמו בלית ברירה את המע"מ יוכלו לקבל את החזר כפל התשלום.

"עזר" לישישה לשאת סל ותלש ענק זהב מצווארה

(ע). תושב טירת הכרמל, אברהם אלקיים (27), נידון לשנת מאסר בפועל, לאחר שהורשע בשוד ישישה, באמתלה של סיוע לשאת את סלי קניותיה לביתה.

הנאשם, המרצה עתה שש שנות מאסר בבית הכלא בשל האשמות אחרות, הובא לדין בפני שופט השלום החיפני רפאל ורטנסקי. התביעה טענה כי במוצאי ספטמבר 84' ביקש להלוך, כביכול, לעזרתה של ישישה תושבת טירת הכרמל וסייע בידה לשאת את סלי קניותיה מהשוק לביתה. הנאשם קרע ותלש מעל צווארה של האשה, ענק זהב יקר ערך.

הנאשם נידון לשנת מאסר נוספת בפועל תוסף לתקופת המאסר שהוא מרצה עתה, וכן לשנה מאסר על תנאי מיום שחרורו מבית הכלא. בתקופה שחלפה מאז השוד, נפטרה הישישה.

בת 16 נתפסה ובידיה — 2 "צלחות" של ב"מ"וו

מאת זוהר בלומנקרנץ סופר "הארץ" בבתיים

נערה בת 16 תושבת בתיים נעצרה לחקירה לאחר שבעל מכונית תפס אותה בעת שסייעה לגנוב "צלחות" מגלגלי רכבו.

ממשטרת מחוז תל־אביב נמסר אתמול, כי אורחים שהגיעו לביקור בדירה בשדרות עצמאות 66 בבתיים, הבחינו במוצאי שבת, סמוך לשעה 22.30 בלילה, כי מגלגלי מכונית הב"מוו שלהם מפרקים את ה"צלחות". בעל המכונית ירד במרוצה מהדירה אולם החשוד הצליח להימלט, תוך שהוא משליך ממנו הלאה שתיים מה"צלחות". לעומת זאת נתפסה הקטינה שסייעה לחשוד במלאכת הגניבה, כשבידיה שתי "צלחות" אחרות.

הוחרמו מכשירי אלחוט שהופעלו בלי רשיון

מאת סופר "הארץ"

מכשירי קשר נישאים ומוקד שידור שהופעלו בלא רשיון בקאונטרי קלאב של הרצליה הוחרמו בסוף השבוע שעבר על ידי אנשי משרד התקשורת ומשטרת ישראל.

ביום שישי אחר הצהריים פשטו אנשי מדור הפיקוח של משרד התקשורת בליווי שוטרים ממשטרת הרצליה על המקום. בפשיטה נתפסה רשת אלחוטית שהופעלה ללא רשיון. הציוד, שכלל מוקד לשידור אלחוטי ושישה משדרים נישאים, הוחרם על ידי משטרת הרצליה. המשטרה פתחה תיקים פליליים נגד הנהלת הקאונטרי קלאב וכן נגד ספקי הציוד, שלא וידאו כי לקונים יש רשיון להפעלתו.

הוטס לבלגיה להשתלת לב בתרומות חבריו לעבודה

גם קרן של משרד הבריאות מסייעת למשה פרי, בן 48, הלוקה באי־ספיקה של הלב ● הוא הוציא את כל חסכונותיו על טיפול לאשתו שהיתה חולת סרטן, ונזקקה אף היא לטיפול בחו"ל

מאת עדנה אורידור סופרת "הארץ"

משה פרי, בן 48, הלוקה באי־ספיקה של הלב הוטס אתמול לבלגיה לניתוח השתלת לב. שרות הולי לב (שהו"ל) קבל עליו את העברתו של פרי, הרתוק למיטתו, לשדה התעופה, בניידת לטיפול נמרץ. אל פרי מתלווה רופאה, ד"ר דוד שפס מבית חולים איכילוב, שבו אושפז בחודשים שחלפו.

הטסתו התאפשרה לאחר שחבריו לעבודה בתעשיה האווירית הצליחו לגייס 30 אלף דולרים, מתוך 90 אלף הדרושים, וקיבלו על עצמם להמשיך ולגייס את יתרת הכסף, בתקבול מגויס כסף עבורו על ידי "הקרן להצלת חיים" הפועלת בחסות משרד הבריאות.

פרי נזקק לתרומות, לאחר שכל חסכונותיו הוציא על טיפול לאשתו המנוחה, חולת סרטן, שנזקקה לסדרת טיפולים וניתוחים בחו"ל.

משה פרי הוא אחד מבין 17 חולים הממתינים עדיין לתרומות הציבור כדי לצאת לניתוחי השתלות לב כבד וניתוחי גידולים סרטניים מסובכים. להטסתם של אלו לחו"ל דרושים כשני מיליון דולרים.

שרת הבריאות פועלת לגייס תמיכה בהצעתו של ח"כ יאיר צבן, לפיה כל אזרח יבטח עצמו לצורך טיפולים רפואיים בחו"ל על ידי הפרשה של פרומיל אחד ממשכורתו. יו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת ח"כ אורה נמיר מתנגדת לכל יוזמה של חקיקה שנועדה להבטיח משאבים לשליחת חולים חו"ל. לדבריה, תחילה יש להבטיח משאבים למערכת הבריאות כדי שזו תוכל לתפקד, כדי שחולים לא יאלצו לחכות שנתיים ויותר בתור לניתוחים.

מאסר למנהל מחלקת מט"ח בבנק הפועלים בבאר שבע

יוסף מויאל הורשע כי גנב מאות אלפי דולרים מלקוחותיו

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

"איני יכול שלא להביע את פליאתי הרבה, על הנהלים הלקויים בבנק הפועלים, וחוסר תשומת הלב של הפקידים הגובלת ברשלנות יתרה" — כך קבע שופט בית משפט המחוזי בבאר שבע, יצחק שבתאי, בעת שגזר שלוש שנות מאסר בפועל ושלוש על תנאי על יוסף מויאל, תושב באר שבע, שהיה מנהל מחלקת מטבע חוץ בסניף המרכזי של בנק הפועלים בנגב.

מויאל הודה כי גנב מלקוחות 310.000 דולר ו־29,000 פרנקים שווייציים.

הוא האשם בגניבה בידי עובד וברישום כוזב במסמכי תאגיד.

התביעה וההגנה הודיעו כי יערערו על העונש.

הסגל האקדמי באוניברסיטאות — בעיצומים; מוחה על סחבת

(ע). עובדי הסגל האקדמי בכל מוסדות ההשכלה הגבוהה בארץ פתחו אתמול בעיצומים, שהתבטאו בהפסקת ההרצאות שלהם החל מהשעה 16:00. העיצומים נערכים, לטענת אנשי הסגל, עקב סחבת של שנתיים בחתימת הסכם שכר קיבוצי איתם.

לפני ימים אחדים כמעט שנחתם הסכם שכר עם אנשי הסגל, אלא שברגע האחרון עלה המו"מ על שרטון, לאחר שנציג האוצר העלה דרישה חדשה לפני מתן אישור לראשי האוניברסיטאות לחתום על ההסכם.

אנשי הסגל האקדמי טוענים, כי הם עובדים ללא הסכם שכר חתום מאז 1.4.86. על אף שהוקמה "ועדת שחיקה" אוביקטיבית ומקובלת על כל הצדדים בהסכם. זו מצאה, לטענתם, ששכר אנשי הסגל האקדמי אכן נשחק.

כדי לאפשר חתימה על הסכם שכר חדש, הסכימו אנשי הסגל לוותר על תוספת שחיקה רטרו־אקטיבית, בתנאי שתוספות אלה תשולמנה לפחות מיום חתימת ההסכם. המרצים קובלים, כי בשל העיכובים בחתימה על הסכם השכר החדש, הם לא קיבלו אפילו את תוספת 75 השקלים, שניתנה במגזר הציבורי.

"מחבלים חטפו אותי" — סיפר חייל לחפות על תאונה ברכבו

מאת נורית אמיתי סופרת "הארץ"

חייל שבדה סיפור חטיפה על ידי מחבלים, כדי לחפות על מעורבותו בתאונה, הואשם על ידי המשטרה, בבדיוי ראיות.

בשבת, בשתיים וחצי בלילה, נסע החייל מקיבוצו, ברכב של הקיבוץ, לכיוון להבות הבשן. ככל הנראה בעת הנסיעה אירעה תאונה, הרכב שנהג בו נפגע.

הוא נבהל ונס לבסיס צבאי ליד חדרה. לאנשי המוצב סיפר כי הסיע שני אנשים לובשי מדים, שנראו לו כחיילים. בנסיעה אילצוהו לשנות את הנתיב לכיוון צומת עירון וכך עשה. בעת הנסיעה קפץ מהרכב וברח.

השניים, לפי סיפורו של החייל "המבוהל", המשיכו בנסיעה ברכב.

לאחר ששמעו מפקדי הבסיס על המעשה, דיווחו עליו למשטרת חדרה, ושוטרים רבים עסקו בחיפושים ובניסיון לאתר את הרכב.

לפנות בוקר, לא הרחק מצומת עירון, נמצא הרכב נטוש, פגוע קשה מתאונה. אותה עת כבר הצליחו חוקרי המשטרה המיומנים לגלות, כי סיפורו של החייל — בדוי, והוא [illegible] כדי להסיר מעליו אחריות לתאונה שבה היה מעורב רכבו.

דיווחו של החייל גרם בהלה רבה באזור כולו, ולמקום שוגרו כוחות משטרה לנסות ולאתר חשודים אפשריים.

תושב טירה שבמשולש עתר לבג"ץ נגד שר הביטחון ומפקד הג"א:

"אותנו הערבים לא משתפים בהתגוננות מלוחמה כימית"

מאת סופר "הארץ"

בעתירה שהוגשה אתמול לבג"צ, ע"י תושב הכפר טירה שבמשולש, משר הביטחון וממפקד הג"א, להסביר מדוע אזרחי ישראל הערבים אינם כלולים במסגרת תרגילי ההתגוננות האזרחית מפני לוחמה כימית.

העותר, יוסף נאצר, טוען כי תרגיל הג"א שהתקיים לפני כשבועיים למטרת תירגול אבזרי ההתגוננות מפני התקפה כימית, "נערך בכל מוסדות החינוך במדינה, למעט כל מוסדות החינוך הערביים במדינה, כולל בתי הספר במקום מושבו של העותר, שבו לומדות בנותיו".

עוד נטען בעתירה, כי "הישובים הערבים במדינה — כולל מקום מושבו של העותר — אינם מתחייבים כפועל בהתקנת מקלטים ציבוריים ו/או פרטיים, כמתחייב מהחוק".

בא־כוחו של העותר, עו"ד רודיש נאצר מירושלים, טוען אפוא, כי "יש ראיות נסיבתיות כבדות משקל, כי העותר ובני משפחתו, ואף רוב האזרחים הערביים במדינה, אינם כלולים במערך ההתגוננות האזרחית במדינה בכלל, ובתוכנית ההתגוננות מפני לוחמה כימית בפרט".

נציג משקיעים מאוסטרליה בודק בארץ הכדאיות של הקמת מסילת הברזל לאילת

מאת יונתן שרמן

מנהל חטיבת עבודות חוץ של הקבוצה ההנדסית "וויט אינדסטריז" מאוסטרליה, הגיע לארץ בשבוע שעבר, כדי לערוך שורה של פגישות, לבחון את כלכליות הקמת מסילת הברזל לאילת.

הנציג האוסטרלי מבקש לאמת את הנתונים שנמסרו לקבוצה, ובה ראשי החברה לפני כחודשיים, בעת שביקרו בארץ. נתונים אלו הם שיכריעו אם הקמת מסילות הברזל לאילת היא כלכלית.

בנימין יוסטר, מרכז פרוייקט "נגב 2000", מסר ל"הארץ", כי צפוי שהחלטה עקרונית של הקבוצה האוסטרלית תתקבל במהלך חודש ינואר. לאחר שתיבחן גם שאלת המימון של פרוייקט זה.

המדובר בפרוייקט של כ־200 מיליון דולר להקמת מסילת הברזל, שימומש כשלוש שנים. להשקעה זו תצטרף השקעה נוספת של כ־50 מיליון דולר, להקמת נמל יבשתי באילת, אשר יאפשר שינוע סחורות באמצעות הרכבת. הקבוצה האוסטרלית ניהלה מגעים בנושא זה עם הנהלות הרכבת, רשות הנמלים והמשרדים הממשלתיים והשאלה המרכזית כיום היא, האם כמות המטענים שתשונע באמצעות רכבת זו תהפוך את הפרוייקט לכלכלי.

כיום מובילים למעלה ממיליון טונות בשנה באילת לצפון הארץ. הרעיון הוא להגדיל כמות זו באמצעות שינוע פחם מאילת לחדרה ואשדוד, בכמות של למעלה ממיליון טונות בשנה. יצויין עוד, כי הקטעים העיקריים של מסילת הברזל כבר הותוו ותוכננו, וכעת נותר תכנון תוואי רק מאיזור עין יהב לאילת.

התפטר במחאה על שלא מונה לראש מטה שרות בתי הסוהר

מאת ראובן שפירא סופר "הארץ"

אחד מבכירי הקצינים בשרות בתי־הסוהר, תת־גונדר ד"ר מנשה שטרצר, הגיש את התפטרותו עקב סבב המינויים החדש שעליו הודיע בשבוע שעבר נציב שרות בתי־הסוהר החדש, לוי שאול. נראה, כי תת־גונדר שטרצר התפטר במחאה על כך שלא מונה לתפקיד ראש מטה שב"ס, שהוא התפקיד השני בחשיבותו במערכת. שטרצר התמודד על התפקיד הזה מול תת־גונדר יצחק ניר, שנבחר לשמש כראש מטה שב"ס.

מנשה שטרצר, שהוא בעל השכלה אקדמאית רחבה ובעל ניסיון רב בתחום הפיקוד והניהול, נחשב לאחד הקצינים המנוסים והרציניים בשב"ס. רק לפני כשנתיים התמנה על ידי הנציב הקודם, דוד מימון, להקים ולעמוד בראש מפקדה מיוחדת לטיפול בבתי־הסוהר הבטחוניים. במפקדה זו, שאמורה היתה לתאם את הפיקוח והשליטה בבתי־הסוהר הבטחוניים, ראה מימון את אחת מגולות הכותרת של תקופת כהונתו. אחת ההערכות היא שפרישתו המפתיעה של תת־גונדר שטרצר עשויה להביא את הקץ על המפקדה הזו.

בשרות בתי הסוהר מתחו ביקורת קשה על התפטרותו של שטרצר. זאת בייחוד לנוכח העובדה ששטרצר נהנה מיחס טוב בשרות ואף סיים לא מכבר השתלמות במכללה לפיקוד ומטה של צה"ל.

ערך את העמוד: משה ריינפלד

לשירותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

ההכרעה בקונגרס עשויה להידחות

(סוף מעמוד 1)

אל הגוש שלהם, כדי לגבור על שמחה דיניץ בהצבעה על תפקיד היו"ר, אולם גם שם הודו אתמול, כי המשימה הזאת נראית כרגע קשה ביותר. מנגד אומרים בעבודה, כי לליכוד אינטרס להציג פער גדול לרעתו כדי למשוך צירים מתלבטים להצביע בעד פת — אך ורק כדי לצמצם את הפרש הקולות.

הצבעה אחרת שאמורה להתקיים היום על בחירת נשיא התנועה הציונית העולמית מוטלת אף היא בספק. המועמד היחיד לתפקיד הוא בינתיים היו"ר הפורש של הנהלת הסוכנות, אריה דולצין. גוש העבודה מתנגד לבחירת דולצין כנשיא בפרט ולחידוש מוסד הנשיאות בכלל. ההצבעה שעדיין לא ברור אם תתקיים היום תהיה חשאית, ומקורביו של דולצין סבורים כי למרות התנגדות בלוק העבודה מובטח ליו"ר הפורש רוב לבחירתו כנשיא.

"הליכוד יפרוש מההסתדרות הציונית אם תעמיד תנועת העבודה מועמד מטעמה גם לתפקיד גזבר הסוכנות, לאחר ניצחון אפשרי של דיניץ בהצבעה על תפקיד יו"ר הנהלת הסוכנות", כך הוחלט אתמול בלילה בכירים בליכוד, לאחר שנודע להם לדבריהם כי תנועת העבודה אינה עומדת לוותר על תפקיד הגזבר, גם אם תזכה בהצבעה על תפקיד היו"ר. אנשי הליכוד אמרו כי לא ייתכן מצב שבו הסיעה הגדולה ביותר בקונגרס הציוני תישאר ללא אחד משני התפקידים המרכזיים בתנועה הציונית. הם הבהירו כי ראש הממשלה ושרי הליכוד, כולל שר האוצר, לא יוכלו לשתף פעולה, עם הנהלה ציונית אשר הליכוד אינו גורם שולט בתוכה.

נאום תקיף של הרצוג

הנשיא הרצוג, שפתח את דיוני הקונגרס, הרהים את מאות הצירים ואלפי האורחים שבאולם, בנאום חריף. "השאלה הנוקבת שמטרידה להעסיק כל אחד מן הצירים לכל מפלגה ומגמה שהם מייצגים היא אם הקונגרס הזה ייזכר כאירוע מיוחד, כשעת מפנה בשורה או שמא, יעלם בענן כבד של מלל והצהרות שמאחוריהם אין ולא כלום", שאל הרצוג.

הנשיא הדגיש: "התכנסתם על מנת לעשות את חשבון הנפש ולבחון את הדרך לעתיד. לשם כך אנו חייבים לשאול את עצמנו את השאלה היסודית האם המבנה של ההסתדרות הציונית, במלאות 40 שנה למדינה, הולם את האתגרים העומדים בפני העם היהודי". הרצוג התריע על "כפילות, חפיפה וערבוב תחומים בנושאים רבים המטופלים הן על-ידי הממשלה והן על-ידי הסוכנות וההסתדרות הציונית".

מסגרת של אינטרסים צרים

לדבריו, השאלה העומדת בפנינו המחייבת לקבל תשובה עניינית ובלתי משוחדת היא "האם יש מקום לשתיים או אפילו לשלוש מסגרות, לטיפול בנושאים זהים? "אין זה מתפקידי לפסוק", אמר הנשיא, "אבל בהחלט יש מקום לדרוש בדיקה יסודית ועניינית. דבר אחד ברור לי והוא, כי אין המבנה הנוכחי זוכה להסכמה כללית ואין הוא מניח את הדעת, אם לנקוט לשון המעטה. נסיון העבר מעיד על נטיה לוותר לשגרה, לרפרופים הממוסדים, למציאות הארגונית הקיימת ולאינטרסים צרים, במקום לבחון באמת מה נחוץ ומה טוב ליהודים".

הרצוג קרא לעצור את "אובדן דם החיים של העם היהודי, על-ידי פריחת תוכנית מקפת שתכליתה לעודד את הילודה במשפחות היהודיות".

הוא שאל "האם נוכל לעמוד כאן בקונגרס הציוני ולהצהיר שהקונספציה הציונית המסורתית של ישראל, שלהיבה דיה את הדימיון של העם היהודי, התקבלו בעיניים פקוחות ונראו את נטיות ההגירה של היהודים בעולם כיום ומקומה של ישראל במסגרת זו". לדבריו, ההיסטוריון שיתייחס בפרספקטיווה של זמן לנס הגדול שקרא לעם היהודי עם הקמת המדינה, יצביע על אחד הכשלונות ההיסטוריים של העם היהודי — כאשר יתייחס אל רמת העליה מארה"ב לישראל. לדברי הנשיא, על ההסתדרות הציונית להערך לעדיפויות חדשות, ולבדוק כדאיותה של כל השקעה והשקעה. "כך למשל ראוי לבדוק איזו השקעה מביאה עליה גדולה יותר: מערך השליחים, או מערך בתי ספר הנותנים בסיס ערכי במסורת ישראל ובשפה העברית".

בסיום נאומו אמר הרצוג, כי בפני הקונגרס הנוכחי ניצבות הכרעות גורליות.

דולצין: הקליטה — לממשלה

היו"ר היוצא של הנהלת הסוכנות וההסתדרות הציונית, אריה דולצין, קרא להעביר את כל נושא הטיפול בקליטת העולים לממשלה. בפתח דיוני הקונגרס אמר דולצין, כי "המצב כיום הוא בלתי נסבל. הביורוקרטיה והכפילות פוגעים בעולים". לדבריו, יש להפסיק את המצב האומלל שמחלקת העליה והקליטה מאשימה את משרד הקליטה ומשרד הקליטה מאשים את מחלקת העליה והקליטה והיהודי שסובל מכך הוא העולה.

לא לשנות חוק השבות

דולצין קרא לשמיר ולפרס להגיע להבנה ולהסכם, לפני הבחירות לכנסת הבאה, לא לשנות את חוק השבות. הוא הביע התנגדות לשינוי הסטטוס קוו בנושא דת. לדבריו "אין שום סיבה לשנות את הסטטוס קוו ואני [illegible] להוריד את הנושא מעל סדר היום".

בסיום נאומו קרא דולצין [illegible] הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית [illegible].

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס הכריז גם הוא בפתח דיוני הקונגרס כי מפלגת העבודה תתנגד לשינוי חוק השבות ותתמוך בהזרת הנושא מסדר היום הציבורי והפרלמנטרי למשך עשר השנים הבאות. פרס אמר עוד, כי יש לתת עדיפות לפיתוח הנגב והגליל. "עדיף להתמודד עם איבת הטבע מאשר עם איבת האדם", אמר.

הרב הראשי נגד גיור רפורמי

הרב הראשי לישראל, הרב אברהם שפירא, עורר בנאומו בפתיחת הקונגרס סערה באולם, כאשר תקף את הרפורמים על הגיורים שלהם. הוא הבהיר: "לא צריך לקבל כל גיור כיהודי". רבים באולם שרקו בוז לדבריו ואחרים מחאו כפיים.

בשם הליכוד נשא דברים ח"כ משה ארנס, אשר הביא את ברכת ראש הממשלה יצחק שמיר. "טועה מי שחושב שהגענו למנוחה ולנחלה ומותר לנו להתרכז בחלוקת תיקים לכיסאות ולהעתיק את חילוקי הדעות הפוליטיים לתוך הקונגרס" אמר ארנס. לדעתו, חייב הקונגרס להיות סמל לאחדות העם היהודי. הוא הדגיש כי האתגר הגדול ביותר הניצב בפנינו הוא העליה לישראל.

במהלך טקס הפתיחה, אירעה תקרית, כאשר עלה אל הבימה ראש עיריית ירושלים טדי קולק. יחד עם קולק פסע אל הבימה אדם, בדמותו של בנימין זאב הרצל, חבוש בצילינדר ועטור בזקן, מחופש לחוזה המדינה. האיש, השחקן יואל דורי, המעלה את ההצגה בנימין זאב הרצל, הספיק ללחוץ את ידו של טדי קולק לקול צחוקו של הקהל, ואחר כך נגרר בכוח על ידי סדרנים ונעצר ע"י המשטרה.

יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית מנדל קפלן אמר בנאומו כי אין לתת למצב הפוליטי לשלוט בתנועה הציונית. הוא מתח ביקורת על המנהיגים הציוניים בארצות הגולה אשר אינם נותנים דוגמא אישית לחברי התנועה הציונית. "אי אפשר לקרוא לתנועת עליה כאשר המנהיגים יושבים בגולה. או שאתה קם ועולה, או שאינך מנהיג", אמר מנדל קפלן לקול תשואות הקהל.

קודם לשירת הנאומים [illegible] טקס פתיחת הקונגרס ע"י זקן הצירים שלמה זלמן שרגאי (88). בנאומו קרא שרגאי לקונגרס להציב בראש הדיונים את נושא העליה לישראל.

מחומה לאחר ההצבעה

אתמול, קודם הפתיחה החגיגית נבחרה רות ספקין, נשיאת הדסה, לתפקיד יו"ר נשיאות הקונגרס. ספקין זכתה לרוב קולות של קואליציית העבודה. היא גברה על רעיה יגלום, נשיאת ויצו, אשר עבורה הצביע גוש הליכוד. מיד עם סיום ההצבעה פרצה לאולם קבוצה של צירי חרות, כשבראשם עדי הלפרין, דובי ברגמן והוד אפל. הם טענו, כי לעשרות צירים של חרות לא ניתנו כרטיסי הצבעה, ולכן אין ההצבעה כשרה. אחד מהצירים — עוזי כהן — ניסה להתפרץ לעבר הבמה אך הסדרנים בלמו אותו.

רצח בעזה

(סוף מעמוד 1)

התחיה תגיש אי אמון

(עש"ת). סיעת התחיה הודיעה כי תגיש היום לכנסת הצעת אי אמון לממשלה על התגברות והצטברות הטרור שהתבטא ברצח בעזה ובניסיון לרצח ליד חולון.

חבר הכנסת יובל נאמן מתנועת התחיה אמר בעקבות הרצח, כי על הממשלה להקים מיד התנחלויות נוספות ברצועה.

"כוח 17": אנו האחראים

ירושלים (ע"צ). אלמוני שהציג עצמו כאיש "כוח 17", האחראי לשמירה על מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, טען אמש כי ארגון זה אחראי לרצח ישראלי ברצועת עזה. "הרגנו היום בעזה סוכן של המוסד. נהרוג את אנשי המוסד בכל מקום", אמר האיש, בשיחה טלפונית עם סוכנות הידיעות הצרפתית בירושלים.

שנה של שפיכות דמים

לפני כשנה נרצחו בעזה, בהפרש של שבוע ימים, שני תושבי אשקלון, חיים עוזן וישראל קיסרו, בדקירות סכין בעת שהיו בעיר בענייני עסקים. שבוע לאחר מכן נרצח ערבי ישראלי שנחשד כי הוא יהודי — איברהים סאלם, תושב אבו־גוש, בעת שהיה בעזה. לאחר מכן נדקר בגבו במרכז העיר מסעוד שושנה (64) מהעיירה נתיבות, אך הוא ניצל.

ב־25.5.87 נרצח גליל ג'דוסי ממושב מלילות. לאחר מכן היה ניסיון לרצוח סוחר מנצרת, שביקר עם משפחתו בעזה. ב־2 באוגוסט נורה ברחוב בעזה סרן רון טל, מפקד תחנת המשטרה הצבאית בעיר. כעבור שבועיים נורו מהמארב חייל צה"ל צבי גוטמן ואזרח ישראלי שעבר ברצועה. הם לא נפגעו.

ב־6.10.87 נרצח איש שירותי הביטחון, ויקטור רגואן, בהיתקלות עם 4 מחבלים, שנהרגו באותה היתקלות.

בנוסף למעשי הרצח וניסיונות הרצח, נזרקים כמעט מדי יום בקבוקי־תבערה ורימוני־יד על כוחות הביטחון וישראלים וברוב המקרים, הנזק הוא ברכוש בלבד.

שרשרת אירועים צפופה זו, אין בה כדי להרגיע את הציבור הישראלי, המבקר לרגל עסקיו בעזה ואינה נותנת כיסוי להצהרות המרגיעות של שלטונות הביטחון.

יחד עם זאת, ראוי לציין כי בשנה האחרונה נחלו כוחות הביטחון הצלחות לא מבוטלות ברצועה, כמו חשיפת ארגון הג'יהאד האיסלאמי, כמה רוצחי ישראלים והריגתם של כמה מחבלים.

"גבר קרבי, חברה'מן"

(ע). אבל כבד שרר אמש בביתו של שלמה סקל ז"ל, ברחוב קיבוץ גלויות 2 בקריית שרת. רופאים טיפלו באשתו מלכה ובאמו, שהתמוטטו כששמעו את הבשורה המרה. בבית היו גם שלושת ילדיו של שלמה: חמדה, שהשתחררה לפני זמן קצר מצה"ל, משה בן ה־18, תלמיד כיתה י"ב ושמואליק, תלמיד כיתה ז' בן 12.

שלמה, יליד חלב, סוריה, היה סוכן־מכירות של חברת "כתר פלסטיק". מדי יום ראשון היה יורד דרומה לעזה, להפיץ את מוצרי חברתו. מקורביו ומיודעיו לא דאגו. "שלמה היה יוצא יחידה קרבית בצה"ל, חברה'מן. בחור נהדר. איש לא חשב שלאחד כזה יקרה משהו רע", סיפרה אחת השכנות.

לפני 5 חודשים עברה המשפחה לבית החדש, ממקום מגוריהם הקודם ברחוב רמז 20 בבתים, שם התגוררו במשך 11 שנים. השכנים הקודמים — שמשפחת סקל המשיכה לקיים עמם קשרים הדוקים — היו המומים אמש. רבים מהם הזילו דמעות.

מועד ההלוויה טרם נקבע. מחכים לבואם של שני אחיו של שלמה, החיים במקסיקו.

רביץ־שרון

(סוף מעמוד 1)

הפתעה (יום הכיפורים) שבעטיים יש להטיל את האחריות המיניסטריאלית.

שרון המשיך וטען, כי מי שקיים בתשואות ובדרגה מפקדים שגילו חוסר משמעת בעת מלחמה ופעלו נגד הדרג המדיני שנבחר באורח דמוקרטי — אל יתלונן על משמעת לקויה בצבא ואל ינסה להעביר האשם על ש"ג ועל דרגות זוטרות.

לא אפיזודה חולפת

השר יוסי שפירא אמר כי זו לא היתה אפיזודה חולפת ויש בצבא בעיית משמעת ראש קטן ומורל ירוד. לדבריו, יש קבוצה של אנשים במדינה שאינם רוצים לשלוח את בניהם לשירות צבאי או מעדיפים "לחפש ג'וב" על פני שירות קרבי. לדבריו, יש כאלה שהולכים לישיבה כיוון שאינם רוצים לשרת בצבא. הוא מתח ביקורת על אביו של הש"ג שאמר שהוא [illegible] "ואינך יכול לדרוש מצב לדבר אחרת".

שר הקליטה יעקב צור תקף את ראש הממשלה יצחק שמיר על שהבטיח למחרת ליל הגלשנים לראשי הישובים להסדיר תוך כמה ימים את בעיותיהם הכלכליות. "האם כמו בתנ"ך כשאמרת ימים התכוונת לשנים", שאל צור. שמיר השיב: "בדקתי את הדברים וחוץ ממה שקשור לזועת רביד הכל הוסדר". ראש הממשלה מתח ביקורת על טיפולה של העתונות בפרשת הגלשנים ואמר, כי עליה לערוך עם עצמה חשבון נפש.

ארה"ב לחצה

(סוף מעמוד 1)

אלים הטוענים כי ישראל מתכננת לערוך התקפה בעת פגישת הפיסגה רייגן־גורבאצ'וב, הנפתחת היום בוושינגטון.

היומון הכוויתי אלראי אלעאם, ציטט מקורות במחלקת המדינה האמריקאית, הטוענים כי הממשל האמריקאי התנגד בחריפות לכוונות של ישראל לערוך תקיפה אווירית בתוך שטח סוריה, כפי שהועלו על־ידי ראש ממשלת ישראל יצחק שמיר ושר הבטחון יצחק רבין.

החלטת הממשל לא לאשר את התכניות נבעו לדעת המקורות מחששה של וואשינגטון כי הדבר יסכל את מאמצי השלום במזרח התיכון, וכתוצאה מרצונה לא לחבל בפגישת הפיסגה בין רייגן וגורבאצ'וב.

בימים האחרונים התרבו הידיעות על כוונת ישראל לערוך פעולת תגמול לאחר "ליל הגלשנים". העיתון הכוויתי טוען כי תכנית התקפה הישראלית מוכנה כבר, ושם הצופן שלה הוא "מבצע חץ".

ישראל, טוען היומון הכוויתי, מתכננת התקפת פתע על סוללות הטילים המוצבות בקרבת דמשק, וכן לפגוע בבסיסים בתוך סוריה ובמזרח הלבנון.

העיתון הוסיף כי האמריקאים היו מוכנים לאשר התקפה ישראלית בתוך שטח לבנון, אך ישראל טענה כי הדבר אינו מספק אותה.

מסובסדים

(סוף מעמוד 1)

קיסר במגמה לשכנעו לבצע שני מהלכים של ייקור המוצרים המסובסדים. עלפי הצעת האוצר תבוצע העלאה מתונה, בימים הקרובים של מחירי החלב ומוצריו, עוף קפוא וביצים לחם. ותחבורה ציבורית. באפריל 88 יבוצע מהלך נוסף של העלאת המחירים המסובסדים. באוצר הדגישו אמש כי אם תתנגד ההסתדרות להעלאה הקרובה של המסובסדים ייאלץ האוצר באפריל 88 לייקר החלב ב־20%, הביצים והעוף ב־10%, הלחם ב־30% והתחבורה הציבורית ב־20%. לפי שעה ההסתדרות מתנגדת להעלאה קרובה של המסובסדים ואולם נסים יודיע למזכיר ההסתדרות את שמסר אתמול לשר העבודה והרווחה, כי הקצבאות למעוטי היכולת יעודכנו כל אימת שיועלו המסובסדים.

דרוזי

(סוף מעמוד 1)

לבוא עמם. ככל הנראה הועבר למשרד השייך לארגון אש"ף ביוון. חוקריו טענו כי הוא יהודי שהתחזה וכי אינו דרוזי כלל.

במהלך החקירה הוכה דעסה. הוא הוחזק במעצר יממה ולאחר מכן שוחרר כשחוטפיו מאיימים עליו שלא יעז להתלונן במשטרה. הדרוזי הגיע לנציגות ישראל באתונה ודיווח על החטיפה והעינויים.

וולדמן

(סוף מעמוד 1)

האבן, אך זה לא נתפס.

מקורבי תנועת "כך" בקרית ארבע מסרו אמש, כי אנשיהם הם שגרמו לפיצוץ הפגישה. לדברי המקורות, הדבר נעשה לאחר שהתקבלה החלטה במועצת קרית ארבע, הגורסת כי אין לנהל כל מגע עם האלוף מיצנע עד שיחזור בו מהתבטאויותיו לאחר התפרעות תושבי הקריה במחנה הפליטים דהיישה, לפני כחודש. המקורות מסרו כי אחדים מתומכי "כך" התקבצו ליד ביתו של ולדמן, והשליכו את האבן במטרה להביא לפיצוץ הפגישה.

ולדמן: טירוף

ח"כ ולדמן אמר אמש ל"הארץ" כי המעשה הינו מעשה של טירוף, שנעשה בידי מטורפים. "אם הטירוף שוכן בינינו יש לעקרו מהשורש", אמר ולדמן. הוא הוסיף, כי בדרך נס לא נפגע איש: "בני הקטן עמד בקרבת מקום, וגם אני הייתי קרוב מאוד למקום שבו האבן נחתה. היינו אחוזי תדהמה. זה טירוף מוחלט. מייד כשנזרקה האבן קפצו כמה מהצעירים שהיו בחדר דרך החלון וניסו לרדוף אחרי מי שזרק אותה. כמה קציני צבא שהיו שם יצאו לרדוף מהחלון. האלוף ואני יצאנו החוצה נדהמים, והישיבה התפזרה".

הפגישה בין האלוף מיצנע לבין ולדמן התקיימה בסיומו של תחקיר שערך האלוף סביב נסיבות הפיצוץ שאירע שלשום בערב ליד העיירה חלחול, ובה נפגעה מכוניתו של הרב ולדמן ממטען צד שהתפוצץ נגדה. במכונית ישבו באותה שעה הרב ולדמן, בנו, כלתו, שני נכדיו, ושני בני משפחה מחו"ל.

מכוניתו החדשה של ולדמן ניזוקה, אך איש מבין נוסעיה לא נפגע. בפגישה אתמול נכחו קצינים בכירים בפיקוד המרכז, וכמה אישי ציבור מן קרית ארבע חברון, ביניהם משה לוינגר.

בעקבות התקרית הוטל עוצר על העיירה חלחול, שהוסר אתמול בשעות הצהריים. כוחות הביטחון המשיכו לסרוק את האיזור במטרה לאתר את מבצעי המעשה.

הפיגוע בחלחול עורר סערת רוחות בקרית־ארבע. חוגים קיצוניים, המזוהים בדרך כלל עם תנועת "כך", קראו לנקוט פעולות נחרצות כגמול על התקרית, ולפגוע בכלי רכב ערביים בסביבה. אחרים, וביניהם ולדמן, קראו לנהל מסע ציבורי שמטרתו להגביר את המודעות לבעיית הפגיעה בכלי רכב ישראליים בכביש ירושלים־חברון. ולדמן אמר אמש, כי המצב השורר בכביש זה הפך בלתי־נסבל, וכי האחריות אינה מוטלת על כתפיהם של קציני צה"ל אלא על הדרג המדיני, שאינו נוקט מדיניות נחרצת דיה נגד מבצעי הפיגועים.

שניים טוענים לאחריות

דמשק (עי"ד וע"צ). שני ארגוני חבלה טענו אתמול כי הם אחראים לפיגוע בחלחול.

החזית העממית לשחרור פלשתין שבראשה עומד ג'ורג' חבש הודיעה בדמשק, כי יחידת קומנדו שלה, הפועלת בשטחים הכבושים, גרמה להתפוצצות של פצצה בשלט רחוק, כאשר עברה מכוניתו של ולדמן, בדרך בין חברון לחלחול. בהודעה נטען כי "המכונית נהרסה וכל הנוסעים נהרגו או נפצעו".

"התקפה זו, שנערכה לרגל יום השנה ה־20 לחזית העממית לשחרור, נבעה כתגובה לפרובוקציות התוקפניות של מפלגת התחיה נגד העם הפלשתיני", נאמר בהודעה.

פורשי ארגון אל פתח, שבראשם עומד אבו מוסה, טענו, כי חבר ביחידה, הנושאת את שמו של "הקדוש חסן אוחדי", שנהרג ב־1973 בחלחול במהלך קרב עם חיילי צה"ל, תקפה בשבת את מכוניתו של חבר הכנסת הישראלי ופצעה "כמה מבין הנוסעים".

גורבצ'וב מגיע

(סוף מעמוד 1)

ובמדינות אפריקה.

● הרחבת היחסים הבילטראליים הכוללים חילופי משלחות, תיירות ונושאי סחר.

● המשך הדיון על קיצוץ הכוחות הקונבנציונאליים באירופה.

גולת הכותרת של הפסגה תהיה החתימה על ההסכם לחיסול הטילים לטווח קצר ובינוני, המעורר מחלוקת קשה בין רייגן לבין האגף השמרני של המפלגה הרפובליקאית. הנושא יעבור לאחר הפסגה לדיון ואשרור הסנאט, ואינו מצריך עוד דיונים במהלך הפסגה שכן "ההסכם עשוי וסגור" לדברי שר החוץ שולץ.

בשאלת יציאת כוחות ברית המועצות מאפגניסטאן מצפים בוואשינגטון ללוח זמנים סובייטי, שיכלול מועד סיום הנסיגה. ואשינגטון מצידה תהיה מוכנה לכבד את ההסכם שהושג בג'נווה בתיווך פקיסטאן. לפיו תחדל ארה"ב לספק נשק למורדים באפגניסטאן אם יוצג לוח זמנים סופי לנסיגה הסובייטית.

בשאלת המפרץ הפרסי נראה, כי עמדת בריה"מ ממשיכה להיות קשוחה. בראיון לרשת אן־בי־סי אמר אתמול גאורגי ארבטוב, יו"ר המכון הסובייטי לענייני אמריקה וקנדה ואחד מיועציו הקרובים של גורבאצ'וב: "מדוע לא הציע רייגן אמברגו כזה לפני הפרשה האירנית? יום אחד אתם מוכרים נשק לאיראן ולמחרת אתם מציעים משהו שיסכסך את יחסינו עם שכנתנו איראן. איזו מין מדיניות היא זו?"

המערכת החללית לא תדון

בנושא קיצוץ מספר הטילים הבין־יבשתיים, נושא שהדיון אודותיו נכשל בוועידת הפסגה הקודמת בשל עמדתה הנוקשה של ברית המועצות שדרשה ביטול מערכת ההגנה החללית, אמר ארבטוב, כי המערכת החללית לא תדון בפסגה הנוכחית. ברית המועצות תדרוש שארה"ב תדבק בהסכם לאי בניית נשק נגד טילים בשנת 1972.

הסכם זה, על פי פרשנות צרה, אוסר ניסויים בחלל ופריסה של נשק נגד טילים. הנשיא רייגן העניק להסכם פרשנות רחבה האומרת, כי מותרת פריסה וניסוי של מערכת נגד טילים בחלל. אולם הקונגרס בתיקון לחוק התקציב שאושר בשבוע שעבר אסר על הממשל לבנות כלי נשק הנוגדים את ההסכם.

קיצוץ אירופאי

משתתפי הוועידה ימשיכו בדיון בקיצוץ הנשק הקונבנציונאלי באירופה. לברית וארשה עדיפות מספרית של עד פי שלושה בתחום זה לעומת נאט"ו. בנאט"ו חוששים כי עם קיצוץ הנשק הגרעיני לטווח קצר ובינוני קטנה יכולת ההגנה של מדינות נאט"ו, בשל העוצמה הקונבנציונאלית של מדינות ורשה.

גנאדי גראסימוב, דובר משרד החוץ הסובייטי אמר אתמול כי ממשלתו תהיה מוכנה לדון על קיצוץ א־סימטרי, שפירושו קיצוץ עמוק יותר בצד מדינות ורשה. הבעיה המרכזית בנושא היא מדידת הכוחות השונים מן הבחינה הכמותית והאיכותית ואמות ביצוע הקיצוץ. בנושא זה דנות המעצמות זה 13 שנים, ללא הסכם — ונראה כי גם בפסגה הנוכחית יעלה הנושא באורח אקדמי בלבד.

לנשיא רייגן ולמזכיר הכללי גורבאצ'וב מתוכננות לפי שעה חמש פגישות שיארכו כעשר שעות. אך מצפים כי פגישות אלה יתארכו וייתכן כי הוועידה תוארך ביום אחד.

גורבאצ'וב ייפגש גם עם הנהגת הקונגרס האמריקאי בבניין שגרירות בריה"מ בוואשינגטון, לאחר שהצעה להזמינו לנאום בקונגרס ירדה מן הפרק בשל התנגדותם החריפה של חברי האגף השמרני. גורבאצ'וב יפגש גם עם קבוצה בכירה של אנשי עסקים אמריקאים, במטרה לשכנעם להרחיב את עסקיהם בברית המועצות.

מבצע החשמל בירושלים

(סוף מעמוד 1)

ירושלמית. שוחח השר שחל עם שגריר מצרים בישראל, מוחמד בסיוני וביקש ממנו להעביר שדר למלך חוסיין כאשר ייפגש עם נשיא מצרים חוסני מובארק. שחל ביקש, כי ממשלת ירדן תשנה את עמדתה לגבי התכנית, ותורה להנהלת החברה להביע הסכמה ליישומה.

שחל אמר אמש ל"הארץ" כי מאז תחילת הדיונים בדבר עתידה של החברה, העביר שדרים לממשלת ירדן בקלות יחסית, וכי ימשיך להעביר לממשלת ירדן בפגישות שקיים עם עמיתו בממשלת מצרים. "אני מנסה להסביר להם שהבעיה פשוטה מאוד. החברה לא התקיימה עד כה, ואני הצעתי הצעה הוגנת לפתרון בעייתה. האלטרנטיווה היא חיסולה של החברה. אם זה מה שאתם רוצים — בבקשה. אני תמה (על עמדת ממשלת ירדן) כי היה לי יסוד להניח שירדן מודעת להסדר ואפילו מעוניינת בו".

חרף ביטויי ההתנגדות החריפים שנשמעו מצד ההנהלה וועד העובדים של החברה המזרח־ירושלמית, סבור שחל כי ההסדר שהוצע יושם בסופו של דבר, משום שהנהלת החברה ועובדיה מעוניינים למעשה שתופעל עליהם סמכות, וכי ההסדר יופעל כהסדר כפוי. יו"ר מועצת המנהלים של החברה, חנא נאצר, אמר אמש, כי עתה הכל נתון להחלטתה של ממשלת ישראל, והיא אשר תחליט לידי מי יינתן הזיכיון של החברה כאשר תוקפו יפוג ב־31 בחודש.

שחל הודיע לראשי מועצת המנהלים של חברת החשמל המזרח ירושלמית כי אם לא יטלו אחריות על שאר השטח, תיאלץ הממשלה להעביר לידי החברה הישראלית גם את האחריות לאספקת החשמל לצרכנים הערבים. שחל הודיע להנהלת החברה כי הוא נכון לחתום על צו שיעניק להם זכיון לאספקת חשמל ל־70 מבין 100 אלף הצרכנים הערבים בירושלים ובגדה. לדבריו, חייב התהליך להסתיים עד סוף השנה, שכן אם ב־1 בינואר יהיה חלל באספקת החשמל לערביי ירושלים והאיזור הוא יהיה חייב להורות לחברה הישראלית לספק את החשמל. חברי ההנהלה הודו לשחל על ההבהרה והבטיחו לשוב אליו עם החלטתם.

בירושלים מעריכים שהתכנית תתבצע כסדרה, שכן לאחר שיוצא הצו יקבלו אותו חברי הנהלת החברה הערבית כמעשה שלטון ויספקו חשמל לצרכנים הערביים. הממשלה אישרה אתמול לשר שחל להוציא צווי חירום לעובדי החברה הערבית למקרה הצורך. שחל הבהיר כי הובטחו זכויותיהם המלאות של העובדים שיפוטרו.

מבצע מסובך

מבצע חיבור השכונות היהודיות שבתחום זכיונה של חברת החשמל המזרח־ירושלמית לרשת החשמל הישראלית החל בסביבות השעה 7 בערב. בכירים בחברת החשמל הגדירוהו "מבצע הנדסי מסובך". כ־250 עובדי מחוז המרכז של חברת החשמל לישראל, ועוד 120 עובדים שגוייסו ממחוזות אחרים ככוח תיגבור, רוכזו בתחנת הכוח הישנה של החברה בירושלים. מנכ"ל החברה, יצחק חופי, קידם את העובדים בברכת "ערב טוב לקומנדו חברת החשמל". "אנחנו מכינים את המבצע הזה כבר כמה שנים", הוא אמר, ואיחל הצלחה לעובדים. לאחר שהשר שחל בירך את צוותי הפועלים יצאו למעלה מ־100 כלי רכב שגוייסו מכל רחבי הארץ ל־29 נקודות. באתרים אלה חוברו קצוות של כבלים שהוכנו מבעוד מועד, המחוברים לרשת החשמל הישראלית, אל הכבלים המספקים חשמל לכל שכונה ושכונה. דובר חברת החשמל מסר, כי עבודות ההכנה נעשו במהלך החודשים האחרונים, במסגרתן הוצבו עשרות עמודי חשמל חדשים, הופרו גדרות למפסקים החדשים, והונחו כ־6 ק"מ של כבלים תת־קרקעיים.

בעיה ברובע היהודי

מרשימת 11 השכונות היהודיות שאספקת החשמל אליהן הועברה אתמול לאחריות חברת החשמל הישראלית, נעדר שמו של הרובע היהודי בעיר העתיקה. לפי ההודעה הרשמית יחובר הרובע, ועמו מישור אדומים, במועד מאוחר יותר.

מאחרי ההודעה מסתתרות בעיות ארכיאולוגיות וטכניות. העבודות להעברת הכבל התת קרקעי שבתוכו יעבור קו המתח הגבוה לעיר העתיקה כרוכות בעבודות חפירה גדולות יחסית. הכבל אמור לעבור בחלקו בשטחים שבהם קיימים שרידים ארכיאולוגיים חשובים והארכיאולוגים משחררים לאט לאט שטחים אלה לטובת החשמל הישראלי. בין השאר נפרץ כבר חור בחומת העיר העתיקה שמתחת לפני הקרקע ובחברת החשמל ממתינים לאישורים נוספים.

גם התנחלויות ומחנות מעבר לקו הירוק

ישובים יהודיים מעבר לקו הירוק שאינם בתחום השיפוט של ירושלים ומחנות צה"ל בגדה, שחלקם נכללים בתחום הזכיון של החברה המזרח־ירושלמית, יחוברו לרשת הישראלית במשך החודש.

הפסקות חשמל

בשל העבודות המורכבות הכרוכות בניתוק 11 השכונות היהודיות מרשת האספקה המזרח־ירושלמית וחיבורן לרשת הישראלית, צפויות הפסקות חשמל לפרקי זמן שונים, בהן שתמשכנה שעות רבות, החל מהשעה 11 בלילה אמש. דובר חברת החשמל הישראלית העריך אמש כי העבודה תימשך בין 12 ל־20 שעות (החל משעה 11 אמש), שבמרוצתן תהיינה הפסקות חשמל בשכונות רמות, גילה, נוה יעקב, פיסגת זאב, עטרות (אזור התעשיה ונמל התעופה), תלפיות מזרח, מעלות דפנה, רמת אשכול, גבעת המבתר, הגבעה הצרפתית וגבעת זאב.

כלל תעשיות אלקטרוניקה בע"מ
הודעה בדבר פרסום תשקיף

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח – 1968 כי ביום 7 בדצמבר 1987 פורסם תשקיף בדבר

הנפקה של

504,000 מניות רגילות רשומות על שם בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א בערך נקוב כולל של 504,000 ש"ח.

ושל

250,000 כתבי אופציה (סדרה א') רשומים על שם וניתנים למימוש בכל יום עסקים החל מיום 1.1.88 ועד ליום 31.12.92 למניות רגילות, בנות 1 ש"ח ע.נ. רשומות על־שם, כך שכל כתב אופציה ימומש למניה רגילה אחת בת 1 ש"ח ע.נ. (כפוף להתאמות) כנגד תשלום במזומן של מחיר המימוש כהגדרתו להלן (להלן: "כתב האופציה").
כתב אופציה אשר לא ימומש עד ליום 31.12.92 יפקע, ולא תהיה למחזיק בו זכות כל שהיא כלפי החברה.
"מחיר המימוש" של כתב אופציה יהיה 31.50 ש"ח (3,150%). למחיר המימוש יתווספו הפרשי שער הנובעים מעליית השער היציג של דולר ארה"ב עבור תאריך המימוש, ביחס לשער היציג של דולר ארה"ב עבור יום 1.12.87 (ראה פרק א' לתשקיף).

ושל

אגרות חוב, רשומות על שם (סדרה 1), בסכום נקוב כולל של 7,875,000 ש"ח עומדות לפרעון ביום 31.12.92, נושאות ריבית בשיעור של 4% לשנה, צמודות (קרן וריבית) למדד המחירים לצרכן, והניתנות להמרה בכל יום עסקים החל מיום 1.1.88 ועד ליום 28.12.92 במניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. רשומות על שם לפי שער המרה של 31.50 שקל חדש ע.נ. אגרות חוב למניה (3,150%) (כפוף להתאמות).

ניירות הערך הנ"ל מוצעים כדלקמן:

הנפקה לציבור של

250,000 כתבי אופציה ביחד עם 7,875,000 ש"ח ע.נ. אגרות חוב המוצעים ב־62,500 יחידות כשהרכב ומחיר כל יחידה הינם כדלקמן:
126 ש"ח ע.נ. אגרות חוב במחיר של 0.95 ש"ח לכל 1 ש"ח ע.נ. אגרות חוב (95%) — 119.70 ש"ח
4 כתבי אופציה ללא תמורה — –
סה"כ מחיר יחידה — 119.70 ש"ח

והנפקה בדרך של זכויות של

504,000 מניות רגילות רשומות על שם בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א במחיר של 16 ש"ח (1,600%) למניה המוצעות לבעלי המניות של החברה לפי היחס של מניה אחת בגין כל 3 ש"ח ע.נ. ממניות החברה שתהיינה רשומות על שמם בתום יום העסקים של ה־11.12.87.
מחיר הרכישה של המניות המוצעות לבעלי המניות של החברה עשוי להשתנות במקרה והשער היציג של הדולר עבור יום 30.12.87 יעלה ביותר מ־5% ביחס לשער היציג של הדולר עבור יום פרסום התשקיף. במקרה זה יתווספו למחיר הרכישה הפרשי הצמדה הנובעים מהצמדת מחיר הרכישה לשער היציג של הדולר בתקופה הנ"ל, אולם רק בשעור העולה על 5% (ראה פרק א' לתשקיף).

אין בטחון להבטחת התשלומים למחזיקי אגרות החוב ואולם החברה התחייבה כי כל עוד לא יפדו כל אגרות החוב המוצעות על פי תשקיף זה ו/או יומרו למניות לא תיצור היא בעתיד כל שעבודים על רכושה להבטחת כל חוב או התחייבות כלשהי אלא אם תיצור בעת ובעונה אחת שעבודים מאותו סוג ובדרגה שווה להבטחת התשלומים של סכומי הקרן, ריבית והפרשי הצמדה של אגרות החוב מהנפקה זו, אלא אם הנאמן יסכים אחרת.
תיצור החברה שעבודים על רכושה לטובת בעלי אגרות חוב מהנפקה זו, כאמור לעיל, תודיע על כך לנאמן סמוך ליצירתם.
על אף האמור לעיל תהא החברה רשאית לשעבד נכסים שירכשו על ידה בעתיד (להלן: "הנכסים האמורים") בשעבודים קבועים מיוחדים או שוטפים בדרגה שווה או עדיפה לשעבוד להבטחת אגרות החוב מהנפקה זו שהיה נוצר כאמור בפסקה הקודמת (להלן: "השעבודים האמורים"), אם ההתחייבויות אשר להבטחתן ניתנו השעבודים האמורים נוצרו לשם רכישת הנכסים האמורים ו/או להבטחת הלוואות או אשראי שהחברה תקבל לשם פרעון הלוואות ו/או אשראי שנתקבל על ידי החברה לשם רכישת הנכסים האמורים.

כלל תעשיות בע"מ המחזיקה העיקרית במניות החברה (כ־72.70% בהון ובשליטה) התחייבה לרכוש את כל המניות לגביהן תהיה זכאית בגין מניות החברה שיוחזקו על ידה ביום הקובע, ולפיכך יוקצו לה כ־366,436 מניות (כ־72.70% מהמניות המוצעות על פי תשקיף זה).

החברה היתה חברת החזקות העוסקת בייצור, פיתוח ושווק של מוצרי אלקטרוניקה ואלקטרואופטיקה שונים. ענף האלקטרוניקה סבל בשנים האחרונות ממשבר. להלן התוצאות העסקיות של החברה (באלפי ש"ח מותאמים של יוני 1987):

	לתקופה של 6 חודשים שנסתיימה ביום 30 ביוני 1987	לתקופה של 6 חודשים שנסתיימה ביום 30 ביוני 1986	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1986	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1985	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1984
רווח (הפסד)	(3,922)	(9,997)	(17,224)	(6,342)	2,389

יתרת ההפסד הנצבר של החברה ליום 30 ביוני 1987 הסתכמה בסך של 10,314 אלפי ש"ח (נתונים נוספים ראה בעמוד ד־2 לתשקיף).

השקעת סאוטקס קורפורשין בע"מ במחקר ופיתוח, נטו:–

שנה	% ממחזור המכירות
1985	8.34
1986	9.12
1987 (6 חודשים בלתי מבוקרים)	5.00

במסגרת מאמצי ההבראה שלה החליטה סאוטקס להקטין בטווח הקצר בלבד את הוצאות המו"פ שלה.

בדו"ח המבקרים, המצורף לדו"חות הכספיים הכלולים בתשקיף, נמנעו רואי החשבון של החברה מלחוות דעה באשר להשפעה על הדו"חות הכספיים של ההתאמות שהיו נדרשות בהן, אם בכלל, ביחס לתביעות שהוגשו בארה"ב בקשר לסאוטקס קורפורשין בע"מ, אילו נודעו תוצאותיהן (ראה דו"ח המבקרים בעמוד ד־2 לתשקיף).

רשימת החתימות ליחידות המוצעות לציבור תפתח ביום 15.12.87 בשעה 8.30 ותסגר בו ביום בשעה 12.00.
החברה תשלח בסמוך ככל האפשר לאחר יום 11.12.87 הודעה לזכאים לכך בדבר הזכויות לגביהן הם זכאים.
הזכאים הרשומים, כהגדרתם בתשקיף, זכאים לנצל את הזכויות או להורות על מכירתן בהודעה בכתב שתימסר לחברה לא יאוחר מיום 3.1.88 שעה 12.00 והזכאים הלא רשומים, כהגדרתם בתשקיף, זכאים לנצל את הזכויות או להורות על מכירתן בהודעה בכתב שתימסר לחברה לא יאוחר מיום 4.1.88 שעה 10.00.
את הבקשות לרכישת היחידות המוצעות לציבור ולניצול הזכויות המוצעות לבעלי המניות של החברה יש להגיש באמצעות בטוחה ניירות ערך והשקעות בע"מ, רח' קרל נטר 8, תל־אביב או באמצעות סניפיה האחרים וכן באמצעות סניפי בנקים או סוכני ניירות ערך החברים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב בע"מ.
עותק מהתשקיף והיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.
עותק מהתשקיף ניתן להשיג אצל בטוחה ניירות ערך והשקעות בע"מ ואצל בנקים וחברי בורסה אחרים.
הודעה זו אינה מהווה הזמנה לרכוש את ניירות הערך המוצעים.

מנהלי קונסורציום החתמים להנפקה לציבור:
* כלל מנפיקים בע"מ
* בטוחה ניירות ערך והשקעות בע"מ
* כללית ניירות ערך בע"מ

החתם להנפקה בדרך של זכויות:

משתתפים בקונסורציום החתמים להנפקה בציבור:
בנק כללי לישראל בע"מ
בנק למימון ולסחר בע"מ
החברה המרכזית לניירות ערך בע"מ
מוריץ את טוכלר בע"מ
שחק עוז ניירות ערך והשקעות בע"מ
* אפיקים חברה לייעוץ והשקעות בע"מ
יוניברסט חברה להשקעות בע"מ
אי.בי.אי שרותי בורסה והשקעות בישראל בע"מ
נשואה סחר והשקעות בע"מ
אייל, אנגלו־ישראל להשקעות וניירות ערך בע"מ
הראון את לביא בע"מ
סהר ניירות ערך בע"מ
צמיחה ניירות ערך והשקעות בע"מ
קרדן ניירות ערך בע"מ

הנאמן: החברה לנאמנות של בנק כללי לישראל בע"מ

* בעל ענין בחברה

תאריך התשקיף: 7.12.87

הודעה

על שינוי שעת קבלת הוראות קניה ומכירה של יחידות בכל קרנות הנאמנות המנוהלות על ידי

דיקלה חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ

מבטח – קרן נאמנות
מגד – קרן נאמנות
מרווח – קרן נאמנות
מור – קרן נאמנות
מבחר – קרן נאמנות
מגוון – קרן נאמנות
מימד – קרן נאמנות
מרום – קרן נאמנות צבירה
מעוף – קרן נאמנות
מעיין – קרן נאמנות לחלוקת דיבידנד

עקב שינוי שעות המסחר בבורסה, ניתן יהיה לתת הוראות קניה ומכירה של יחידות בקרנות האמורות לביצוע באותו יום מסחר **עד שעה 11.00 בבוקר.**

מנהל הקרנות: דיקלה חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ מקבוצת הבנק הבינלאומי.
בנק כללי לישראל בע"מ: נאמן לקרנות מגוון ומרווח.
בנק איגוד לישראל בע"מ: נאמן משותף לקרנות מעיין, מרום, מימד ומעוף.
הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ: נאמן משותף לקרנות מעיין, מרום, מימד ומעוף.
בנק הפועלים בע"מ: נאמן לקרנות מבטח, מור, מגד ומרווח.

هكذا من الاصل

هكذا عن الأصل

חדשות כלכלה

שטסל: גיוס ההון בבורסה הוכפל השנה למיליארד ד'

יו"ר דירקטוריון הבורסה מעריך: 700 מיליון דולר גויסו באג"ח ו־300 מיליון – במניות ● "על הרפורמה בשוק ההון לכלול גם גופים מוסדיים כקרנות הפנסיה וחברות הביטוח"

מאת יהודה שרוני

רעיון הטלת מס רווחי הון על ניירות ערך בבורסה אינו מעשי, כך סבור חיים שטסל יו"ר דירקטוריון הבורסה. בפגישה בבוערון "שערים" מטעם האוניברסיטה הפתוחה אמר שטסל: "ביטוי על רווחי הון בבורסה בעיתוי הנוכחי אינו מעשי. וגם סכום המס שיתקבל במקרה כזה הוא נמוך".

שטסל הוסיף ואמר: "הטלת מס עלולה להביא לכך שהפרטים יצברו הפסדים וידרשו ממס ההכנסה להכיר בהפסדים כהוצאה לצורך מס, בעוד שהחברות שממילא משלמות כיום מס, ימשיכו לצבור רווחים". יו"ר דירקטוריון הבורסה הביע התנגדות נחרצת גם להטלת מס מחזור, כי לדבריו, הדבר יחסל את שוק המניות. שטסל הוסיף והעריך כי הטלת מס תחייב את כל הציבור בהגשת דוחות שנתיים למס הכנסה.

יו"ר דירקטוריון הבורסה העריך כי גיוס ההון בשנת 1987 יסתכם במיליארד דולר, מהם 700 מיליון דולר באגרות חוב ו־300 מיליון דולר במניות. נתונים אלה מצביעים לדברי שטסל על עליה תלולה בגיוס ההון שכן בשנת 1986 הסתכם גיוס ההון ב־500 מיליון דולר ובשנת 1985 הסתכם גיוס ההון ב־200 מיליון דולר.

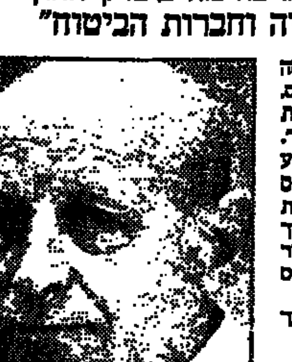
חיים שטסל

ישראל חיון – מנכ"ל בל"ל שווייץ

מאת אריה לביא

ישראל חיון, סגן ראש החטיבה הבין־לאומית של בנק לאומי, נתמנה למנכ"ל בנק לאומי שווייץ במקום ד"ר פ. אופנהיימר. חיון שימש בשעתו מנכ"ל בנק לאומי צרפת.

ועוד מינוי בבנק לאומי: דוד גרנות, עוזר המנכ"ל, יתמנה לחבר הנהלת הבנק ולאחראי על שוק ההון והשירותים הפיננסיים.

בקו הבריאות

לשכת דובר קופת חולים הכללית והאגף הרפואי עורכים:

קו פתוח לבריאות הציבור

יתר לחץ דם
גילוי, טיפול ומניעה.

צוותי מומחים ישיבו טלפונית לשאלות הציבור במבצע מיוחד שיערך **ביום שלישי, 8.12.87** בין השעות 16.00-19.00

צוות המרכז
פרופ' ג'פרי בונר - בי"ח בילינסון
פרופ' זיק ברנהיים - בי"ח מאיר
ד"ר חוסה זבלודובסקי - בי"ח בילינסון
ד"ר סוויטלנה גורביץ - בי"ח קפלן
ד"ר רטהוז מאורו - בי"ח מאיר
טלפון: 03-433500 (5 שלוחות)

צוות חיפה והצפון
פרופ' יעקב בן־ארי - בי"ח הכרמל
ד"ר ריקרדו כהן - בי"ח הכרמל
ד"ר יואל גורן - בי"ח הכרמל
ד"ר ישראל זיסמן - מרפאת טירת הכרמל
טלפון: 515552, 568553, 04-568521

צוות ירושלים
פרופ' שלמה רוגל - מכון הלב
ד"ר מאיר בסן - מכון הלב
טלפון: 812350, 02-812135

צוות באר־שבע והדרום
ד"ר מארן אסתר - בי"ח סורוקה
ד"ר ראובן צימליכמן - בי"ח סורוקה
האחות חזנוב קטי - אחות קהילה
טלפון: 74406, 660678, 057-660321

בשידור ישיר בתכנית "אצבע על הדופק" ביום ג' בשעה 18:05 רשת ב' - קול ישראל

קופת חולים
עוז יוקר פריאלית!
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

בטחון בלחיצת כפתור

לקשישים, חולים ובודדים עם לחצן המצוקה של מוקד 99 לידך
אינך בודד! במשך 24 שעות ביממה אתה מקבל באופן מיידי את העזרה והסיוע הדרושים לך בכל רחבי הארץ

פרטים והרשמה
מוקד 99 - רח' כנרת 15, בני ברק
טל. 03-707131-2

מוקד 99
מקבוצת "השמירה" בע"מ

ברונו לממשלה: יש לקצץ יותר; נסים: לא צריך להכאיב לציבור

קיסר: ההסתדרות תצא למאבק אם יוחלט לפגוע בתקציב הבריאות ולהנהיג תשלומים ברפואה הציבורית ● נבון מוחה: האוצר כבר קיצץ למעשה בתקציב החינוך ל־88'

מאת צבי זרחיה
עדנה אריהוד
דניאל מנדלר

התקציב המוצע אינו עונה על הצורך להמשיך ולהעמיק את הישגי התוכנית הכלכלית ונדרשת הפחתה גדולה יותר מזו המוצעת בתקציב. כך אמר אמר אתמול נגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברונו, בעת שהממשלה המשיכה לדון בהצעת תקציב המדינה לשנת 88'. בתום שש וחצי שעות דיונים, החליטה להמשיך בדיון בישיבה הבאה.

לדברי ברונו, רוב הקיצוצים המוצעים אינם בצד ההוצאה אלא בביטול סובסידיות וקיצבות. כן כלולים ברשימת הקיצוצים העברת דיווידנדים של 80 מיליון ש"ח, שאינם מהווים הפחתה בהוצאות אלא העברה מקופה אחת לשניה.

לדעת הנגיד, תאלץ הממשלה, לגייס כסף מהציבור בהיקף גבוה מאשתקד. כתוצאה מכך, יפחתו מקורות ההון הפנויים של הסקטור העסקי ותהליך הפחתת הריבית להשקעות עלול להיבלם.

שר האוצר, משה נסים, אמר, כי הנגיד וסגן שר האוצר צודקים באומרם כי יש צורך בקיצוץ גדול יותר בתקציב – אך לדבריו גרסו מעצבי התקציב כי יש להיות מציאותיים ולהציע הצעות שלא צריכות להכאיב. התקציב אינו תקציב בשורה של צמיחה, כי מחייבים קיצוצים ריאלים גבוהים יותר.

נסים הוסיף, כי יש תחילה לשמר הקיים בתחום היציבות וקרא לשרים שלא לרדת מהמסלול ולהראות לציבור כי גם בשנת בחירות לא תסטה הממשלה ממדיניותה. לדבריו, אין כל כוונה להעמיק הסובסידיות – אלא להחזירן לרמת תחילת 1987. השכבות החלשות לא תפגענה בשל הבטחת הכנסה ונסים הביע תקווה כי יוכל להגיע להבנה עם ההסתדרות, לייקר קרוב של המצרכים על מנת שההעלאות תהיה מתונות.

עוד ציין, כי כי לא מוצע להפחית את רמת הפעילות בתחום הבריאות, אלא ליצור הכנסה, שלפי מיטב אמונתו הנסיון שנרכש במקומות אחרים בעולם, רק קידמה את מערכת הבריאות.

שר הכלכלה והתקשורת גד יעקבי אמר, כי אין לנהל כלכלת בחירות. לדבריו, על בנק ישראל להתערב ולמנוע העלאת אחוז הריבית על ידי הבנקים.

שרת הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו, תבעה תוספת של 40 מיליון ש"ח על מנת לפעול לקיצור כ־15 אלף תורים. ארבלי טענה כי תקציב 88', ממשיך במגמה האנטי סוציאלית שאיפיינה את השנה שעברה. ארבלי נשאה באוזן גרנש שהקריאה מהכתב ויגאל הורביץ הפטיר "אין מה להתרגש היא הקריאה דברים דומים ליורם ארידור". ראש הממשלה יצחק שמיר נחלץ להגנתה של ארבלי וביקש מהשרים לא להפריעה לה "שהרי היא השרה היחידה שיש לנו".

ההסתדרות תיאבק

מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, הודיע כי ההסתדרות תצא למאבק אם תחליט הממשלה לפגוע בתקציב הבריאות ולהטיל תשלומים לנזקקים לשרותי הרפואה הציבורית. קיסר דיבר בישיבת הוועדה המרכזת של ההסתדרות, שהוקדשה לסיכום הדיון בתפקוד קופת חולים הכללית.

הוועדה המרכזת החליטה לכנס בינואר 1988 את מועצת ההסתדרות לדון ברפואה הציבורית־השוויונית. במועצה ידון הכנסת שינויים בקופת חולים, שיאפשרו פיקוח הדוק יותר נגד הרפואה השחורה.

נבון מוחה

שר החינוך יצחק נבון, מיחה אתמול בפני שר האוצר משה נסים, על כך, שעוד בטרם נידונה הצעת תקציב משרד החינוך לשנת הכספים 88', לא כלל האוצר בה מרכיבים בולטים אחרים, ובכך קיצץ את התקציב בפועל. בפגישה זהה שר החינוך את הצעת האוצר לבטל [illegible] ולהוריד את שכר הלימוד [illegible].

הצעה: "קרן איזון פנימית" תעביר עודפי הרווח מהיצוא לאירופה ליצואנים לארה"ב

מאת צבי זרחיה

במשרדים הכלכליים מגבשים הצעה להקים "קרן איזון פנימית", שבמסגרתה יועברו חלק מרווחי היתר המצטברים אצל יצואנים לאירופה למיפעלים המייצאים לארה"ב. ברווחיותם של יצואנים לארה"ב חלה שחיקה עקב הדרדרות ערך הדולר בשוקי הכספים בעולם. הם תובעים עתה מהממשלה לבצע פיחות או לסבסד ישירות את היצוא לגוש הדולר. התביעות נדחו על ידי האוצר ובנק ישראל.

גורמים כלכליים אמרו אמש כי בקרן האיזון עשויים להצטבר מיליוני דולרים. הפעלתה תסייע ליצואנים לגוש הדולר, בתקופת המעבר שבה יבצעו את ההתאמה הנדרשת לאור שינוי תנאי הסחר בעולם. קודם שתתקבל החלטה בעניין, מבקשים לברר אם יהיו התעשיינים מוכנים לשתף פעולה בהפעלת הקרן.

אנשי מקצוע במשרדים הכלכליים אומרים, כי הפעלת קרן איזון, שתעביר רווחי יתר מהיצוא שרווחיותו שופרה אל יצואנים שרווחיותם נפגעה, בשל תהפוכות בשוקי המטבע בעולם, עדיפה בכל מקרה, מביצוע פיחות, שיביא להאצת האינפלציה, ולא ישפר את רווחיות היצוא בסופו של דבר. דרך זו גם לא תחייב הגדלת תקציב המדינה והרחבת הגירעון שהם תוצאה בלתי נמנעת ממתן סובסידיות ישירות ליצוא.

"כלל" מנפיקה מניות – כדי לסגור חברה־בת עתירת ידע

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברת כלל תעשיות אלקטרוניקה מגייסת הון שישמש בין השאר לצורך סגירת חברה בת שלה. כלל אלקטרוניקה מפרסמת היום תשקיף לגיוס 10 מיליון דולר ברוטו (9.4 מיליון דולר נטו), במניות, בכתבי אופציה, ובאגרות חוב להמרה. גיוס ההון יעשה באמצעות הנפקה לציבור, ובאמצעות הנפקה זכויות לבעלי המניות.

כ־40 אחוז מתמורת ההנפקה יועדו להחזר הלוואה לקונצרן כלל ישראל. כ־30 אחוז יועדו להון חוזר, והשאר להשקעות הלוואות לחברות בנות. בסעיף האחרון נכללת גם השקעה בחברת ביטא, ש־63 אחוז ממניותיה מוחזקות על ידי כלל אלקטרוניקה והיתרה בידי חברת גרבר האמריקאית. ביטא העוסקת בייצור מכונות תפירה ממוחשבות וגדרות חשמליים, הרוויחה במחצית הראשונה של 1987 100 אלף דולר. כלל הודיעה כי היא מתכוונת לסגור את החברה והגיעה להסכם פרישה עם 80 עובדיה. הכנסות ההנפקה מיועדות להחזר הלוואה שנלקחה מבעלי עניין – אולם תשקיף ההנפקה אינו מפרט את זהותם של אלה.

כלל אלקטרוניקה מתכוונת להשקיע גם בחברות הבת הבאות:

● אלאור המייצרת ציוד מדידה בטכנולוגיה מתקדמת, המוחזקת במשותף על ידי אלרון כלל אלקטרוניקה ואיש העסקים שניידר.

● רובומטיקס העוסקת בתחום הרובוטיקה והמוחזקת בחלקים שווים על ידי קונצרן כור וקונצרן כלל.

● טכנולוגיות בימוית (אר.פי.בי.) המפתחת מערכות חיישנים לכלי הדם.

עובדי התעשיה האווירית והמורים בעל־יסודיים נגד איחוד הקרנות

מתכוננים לבקש יחד מבית־המשפט צו מניעה נגד מיזוג קרן "מבטחים" עם שאר קרנות הפנסיה ● טוענים שזכויותיהם ייפגעו משום שמצבה של "מבטחים" טוב יחסית לאחרות

מאת יונתן שרמן

עובדי התעשיה האווירית וארגון המורים העל־יסודיים חברו יחד למנוע איחוד של קרן הפנסיה "מבטחים" עם שאר קרנות הפנסיה ההסתדרותיות. ראשי שני הארגונים הללו, שכל אחד מהם מונה כ־20 אלף חברים, מתכוונים להציג את התנגדותם למהלך במועצת "מבטחים", מחר.

שושנה באייר, יו"ר ארגון המורים מסרה ל"הארץ", כי אם ימשיכו הנהלת "מבטחים" וההסתדרות במהלכים לאיחוד קרנות הפנסיה, יפנו שני ארגונים אלו לבית המשפט ויבקשו הוצאת צו מניעה.

לדבריה, "מבטחים" היא קרן הפנסיה היציבה ביותר ובעלת המצב האקטוארי הטוב ביותר, ולכן כל איחוד עם קרנות פנסיה אחרות יפגע במבוטחיה, על ידי הגדלת ההפרשה לפנסיה או הקטנת הפנסיה.

יוסף כהן, המטפל בעניין זה מטעם התעשיה האווירית, מסר ל"הארץ", כי עובדי התעשיה האווירית והנהלתה מאוחדים בדעתם, להיאבק באיחוד הקרנות אם יפגע בעובדים. לדעתו, אם תתקבל החלטה עקרונית על איחוד הקרנות, הדרך היחידה הפתוחה בפניהם היא לפנות לבית המשפט.

בקרן "מבטחים" כ־300 אלף חברים ולעמדת 40 אלף חברי ארגון המורים והתעשיה האווירית שותפים גם ארגונים נוספים.

"מבטחים" התנתה על הסכם עם התאחדות התעשיינים, לפיו כל שינוי בתקנון הקרן יעשה תוך הסכמה מראש של ההתאחדות. התאחדות התעשיינים מתנגדת בתוקף לאיחוד הקרנות ההסתדרותיות.

איש של שחל במקום איש מודעי – יו"ר דירקטוריון "מגן"

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

דירקטוריון חברת הנפט הממשלתית מגן אישר בסוף השבוע את מינויו של עו"ד יונה יהב ליו"ר הדירקטוריון. יהב, מפעילי המערך בחיפה, מחליף את ד"ר דוד כהן, ממקורבי שר האנרגיה הקודם, יצחק מודעי.

יהב, היה עד כה חבר דירקטוריון החברה, ומשמש גם יו"ר מועצת המנהלים של תיאטרון חיפה.

עדיין אין מנכ"ל לחברת מגן, שמניותיה נסחרות בבורסה.

יבמ יפאן רוכשת מוצרים מהתעשיה הצבאית ותדיראן

מאת אדר גרנדר
סופר "הארץ"

חברת יבמ יפאן החלה באחרונה לרכוש מוצרים מתוצרת התעשיה הישראלית. ערך היצוא – מאות אלפי דולרים. מדובר בעסקות עם האגפים האזרחיים של מפעלי התעשיה הצבאית ותדיראן.

העסקה התאפשרה הודות ליוזמת מחלקת הרכש הבין־לאומי של יבמ ישראל, אשר הציגה את יתרונות התעשיה הישראלית לפני קניני יבמ יפאן. בעבר יצאו כבר מפעלים ישראלים לסניפי יבמ באירופה ובארה"ב.

תע"ש מייצא ליפאן מכונות וכלים מיוחדים המיועדים ליצור פריט באחד מכוני התקליטים החדשים של יבמ. שווי העסקה – מאות אלפי מארקים גרמניים. ההשקעות ביצור בתע"ש מומנו בחלקן ממקורות עצמאיים ובחלקן על ידי יבמ.

חטיבת המתכת של תדיראן מייצאת ליפאן בסיס למכלול לקירור חום במערכות מחשבים גדולות של יבמ מסוג 5090, מוזכר ברכיב המיוצר בעיבוד שבבי מדוייק, ובתדיראן מעריכים את חשיבות ההתקשרות עם יפאן – מעבר לעצם החדירה לשוק החדש – גם ביציבות השוק ובהתכונות ההזמנות היפאניות לטווח ארוך.

עובדי "פריזה" ממשיכים להתבצר

מאת כתבת "הארץ" בשרון

עובדי "פרי זה" ממשיכים להתבצר במפעל בחודה, זה היום הרביעי.

אתמול ביקר אצלם ח"כ יאיר צבן. הוא עודד אותם, ואמר כי זה יהיה פשע חברתי אם בגלל פער של 300.000 דולר בין קונה למוכר ישלכו 200 הפועלים לרחוב.

מחירי האשראי בבנק לאומי

ליום 7/12/87

סוג ההלוואה	תקופה	ריבית חודשית – לקוחות מסחריים	ריבית חודשית – לקוחות פרטיים בעלי חשבון יומי
הלוואה צמודה למדד	עד 5 שנים	0.9%	0.95%
"הלוואת ענק" – הלוואה צמודה למדד עד 60.000 ש"ח כנגד שעבוד דירה	עד 12 שנים	0.95%	0.95%
הלוואה דולרית*	1–12 חודשים	1.5%	1.6%
הלוואה דולרית לטווח ארוך פטורה מהיטלים	39 חודשים בממוצע	**1.15%	
הלוואה בשקלים לא צמודים בריבית	מחודש עד חודשיים	3.25%	2.25%
קבועה	3–7 חודשים	3%	3.25%

* הריבית קבועה ואינה כוללת היטלים קיימים או שיוטלו בעתיד.
** ריבית משתנה ליבור + 5.5% לשנה
פרטים וגובה סכומי אשראי – בסניפי בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

בבנק הפועלים ממחר: קו פתוח לקופות גמל

נכסי קופות הבנק – 6.5 מיליארד שקל

בנק הפועלים מפעיל ממחר קו פתוח בנושא קופות גמל. מומחי הבנק ישיבו על שאלות הציבור בעניינים הנוגעים לניצול הטבות המס בקופות הגמל ולאפשרויות ההשקעה בקופות.

בבנק הפועלים 30 קופות גמל והשתלמות המסתכמות ב־6.5 מיליארד שקל. מספר חשבונות העמיתים בקופות: 1.56 מיליון.

המזרחי יחזיר ללקוחות עמלת פדיון הבנקאיות

מאת אריה לביא

בנק המזרחי יחזיר ללקוחות את העמלה שגבה מהם על פדיון מניות הבנקים. בכך נהג בנק המזרחי כמו הבנק הבינלאומי, ובניגוד לשני הבנקים הגדולים.

בנק הפועלים ובנק לאומי החליטו להחזיר את העמלה למדינה, כדיווידנד בניכוי ריבית. בנק דיסקונט היה היחיד שלא גבה את העמלה.

קיפאון במו"מ בדיסקונט

מאת אריה לביא

הסכסוך בין הנהלת בנק דיסקונט לבין ועד עובדי הבנק נמשך. אתמול אמור היה להערך דיון נוסף בבית הדין לעבודה, אך בהסכמת הצדדים הוחלט לדחותו ליום שלישי בשבוע הבא, כדי לתת הזדמנות לצדדים להמשיך את המו"מ.

גורם בוועד העובדים הביע אמש אכזבה מהקפאון במו"מ. לדבריו, "ההנהלה לא מציעה דבר אין. כל התקרבות במו"מ בין הצדדים". בהנהלת דיסקונט הביעו תקווה שהדיונים בימים הקרובים יביאו לתוצאות.

בבנק לאומי מתנהלים הכנות לקראת המו"מ בבנק דיסקונט. עובדי בל"ל החלו בשבוע שעבר בעיצומים בפרופיל נמוך והם ממתינים להתפתחויות בבנק דיסקונט.

הקרנבל בריו מתחיל הערב בבית־ציוני־אמריקה.

... והפתעה גדולה מצפה לנרשמים!

היום בערב, בשעה 19:00 מתקיימת בבית ציוני אמריקה הרצאה מלווה בשיקופיות על טיולי אופיר טורס לקרנבלים בריו, בבהייה, וברסיפה.
במקום תתקיים גם הרשמה לטיולים. במידה וירשמו למעלה מ-20 איש, תתקיים ביניהם הגדלה במקום, והזוכה המאושר יזכה ב...
הפתעה!

נא להגיע בזמן.

כל טיול בא!
אופיר טורס
תל אביב: בן יהודה 32 טל. 03-209777, 03-280025 ירושלים: אגף מלון המלך דוד טל. 02-222777 חיפה: דרך העצמאות 62 טל. 04-673011 קרית שמונה: מלון צפון טל. 069-40245

המכון להשתלמות עורכי דין בישראל של לשכת עורכי הדין
והפקולטה למשפטים, אוניברסיטת תל־אביב

נתכבד להזמין לערב עיון לציון פתיחת שנת ההשתלמות תשמ"ח.

בנושא: **מעורבותו של השופט בהליכי המשפט – עד היכן?**

שיתקיים ביום ג', י"ז בכסלו, תשמ"ח 8.12.1987, החל משעה 17.30 באולם כס המשפט, בבנין הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל־אביב.

דברי פתיחה: פרופ' **אריאל רוזן צבי**, מנהל המכון, הפקולטה למשפטים אוניברסיטת ת"א.

משתתפים:
שופטת **חנה אבנור**, נשיא בית המשפט המחוזי ת"א–יפו
השופט **גבריאל בך**, בית המשפט העליון
השופט **אורי שטרוזמן**, בית המשפט המחוזי ת"א–יפו.
עו"ד **עמיהוד בן פורת**
עו"ד **יעקב רובין**, ראש לשכת עורכי הדין

מנחה הדיון: ד"ר **גבריאל קלינג**, הפקולטה למשפטים אוניברסיטת תל־אביב, יו"ר הנהלת המכון.

ציבור החברים מוזמן.

בנק למימון ולסחר בע"מ

מכרז אשראי

הבנק מזמין בזה הצעות למתן אשראי לתקופה של חודש ימים בסכום כולל של 5 מליון ש"ח.
* **סכום האשראי ללקוח בודד מ־200.000 ש"ח עד 400.000 ש"ח**
* **שעור הריבית שהבנק מבקש הוא 3% לחודש לפחות**
* **בטחונות לפי שיקול דעתו הבלעדי של הבנק**

הבנק רשאי להפסיק את המכרז בכל עת ואין הוא מתחייב לקבל הצעה כלשהי, כולה או חלקה.

בקשות וקבלת פרטים:
תל אביב, שד' רוטשילד 14 טל' 03-629735, 03-629739.
ירושלים, רח' הלני המלכה 9 (בנין טפחות) טל' 02-223283-5.

בנק למימון ולסחר בע"מ

המכללה הפיננסית

לא תמיד יש זמן לקרוא ספרות מקצועית

קלטת המנויים עם הפתרונות העסקיים

שירות חדש למנהלים ולאנשי עסקים עסוקים: "התדר העסקי" - קלטת חודשית מעודכנת, ערוכה ע"י צוות המכללה הפיננסית בראשותו של אשר קניפל, המשמש כיועץ לארגונים כלכליים וחברות מובילות במשק.

בקלטת סקירה חודשית של חידושים בתחומי המיסים, הפיננסים, המשפט המסחרי, הסחר הבינלאומי והשלכותיהם על ההתארגנות העסקית.
רק מנוי ל"תדר העסקי" יאפשר לך להאזין לסקירות וניתוחים אלו בביתך במשרדך ואפילו ברכבך בכל שעה ומקום הנוחים לך.

ניתן לבטל את המנוי בכל עת ולקבל בחזרה את יתרת התשלום.

הצטרף גם אתה למנויי "התדר העסקי" באמצעות הספח המצ"ב.

שם ______
מקום עבודה ______
כתובת ______
מעוניין במנוי □ שנתי 285 שקל (כולל מע"מ)
□ חצי שנתי 159 שקל (כולל מע"מ)
רצ"ב המחאה ע"ס ______

המכללה הפיננסית, ת.ד. 22361, תל־אביב מיקוד 61223, טלפונים: 249390, 03-5449603.

הארץ

יום ב' ט"ז בכסלו תשמ"ח
7 בדצמבר 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל-אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 – טלקס 33748
ירושלים: רחוב החבצלת 2 טל' 224245-6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166-8, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ודרי, ברטון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחוייבת בתכניהן
HA'ARETZ Daily Newspaper. Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

לא להעלות את הריבית

אין לחשוד בבנק ישראל שיש לו עניין לסבך את הבנקים בגרעונות גדולות ולגרום את העלאת הריבית בשוק הכספים. עם זאת, עובדה היא שכרגע טוענים הבנקים שהם מסובכים בגרעונות גדולות (ובנק ישראל הכחיש טענה זו בסוף השבוע שעבר); והאשר לריבית — שיעורה הקרדיטורי נסק לגבהים שלא נודעו זמן ניכר והשיעור הדביטורי (על האשראי החופשי) עלול לעלות מהר, אם ימשכו הבנקים את החלטתם בנדון זה. בנסיבות שנוצרו, מן הראוי שהבנקים ישקלו החלטה זו מחדש.

הבנקים — וכנראה גם גורמים בכירים באוצר — סבורים, שהשיטה החדשה שהנהיג בנק ישראל בתחום הפיקוח על האשראי אינה טובה. עיקר השוני של השיטה מכפי שהיה נהוג עד כה — במקום להשפיע במישרין על שער הריבית, מעדיף הבנק להשפיע עליו בעקיפין באמצעות ויסות אמצעים גדולים העומדים לרשות הבנקים. דבר זה מחייב להעמיד לרשות הבנקים הלוואות מוניטאריות בתנאים נוחים כשנוצרים גרעונות גדולות, ובהתאם לעומקם. כפועל יוצא של השיטה, הבנק הממלכתי לא היה מוכן להודיע לבנקים מראש מה יהיה היקף ההלוואות הללו, דבר שלטענת הבנקים היקנה להחלטותיהם בתחום האשראי והריבית אופי של "הימור".

לא נבוא לפסוק מי צודק בוויכוח העקרוני ואם השיטה טובה או לא. מה גם שלא ניתנה לה עד כה הזדמנות לעמוד במבחן בתנאים רגילים (והציפיות לפיחות הספיגה המאסיבית של הממשלה בשוק ההון בחודש האחרון יצרו תנאים חריגים גם בשוק הכספים). לכן אין מוצדקת עדיין הדרישה לבטל את השיטה ולחזור לשיטה הקודמת — או לשיטה אחרת כלשהי. כמו כן ראוי לנטרל מן המחלוקת גורמים אישיים, שייתכן שמצויים ברקע הוויכוח העניני.

יחד עם כך, צריכים כל המעורבים בדבר לעשות את כל הניתן כדי למנוע את העלאת שיעור הריבית מחר. בנק ישראל תרם את חלקו לאחר שהודיע מה היקף ההלוואות המוניטאריות שיעמיד לרשות הבנקים החודש — הודעה המהווה נסיגה מעמדתו העקרונית בנדון זה. האוצר תורם את חלקו בנכונותו להקדים ולהחזיר פקדונות של בנקים, שמועד החזרתם הרגיל יגיע רק בעוד חודשים אחדים; זו התערבות חריגה של האוצר במדיניות המוניטארית השוטפת, שתיעשה — כך יש לקוות — בתיאום מלא עם בנק ישראל, כדי שהמאמץ לבלימת הריבית לא יידרדר למצב של הצפה מוניטארית.

לאור המאמצים של בנק ישראל והאוצר למנוע הפסדים במערכת הבנקאות עקב גרעונות הגדולות, ראוי שהבנקים ישקלו מחדש את החלטתם בעניין העלאת הריבית — ויבטלו אותה.

הסיוע לא עוזר

הורדת שיעורי הריבית, ע"י הבנקים המערב-אירופיים, וצעדים פיננסיים אחרים שהם נקטו שוב, בשבוע שעבר, כדי לסייע לבלימת ירידת הדולר האמריקאי ושערי המניות בבורסות העולם, לא הועילו הרבה. בסוף השבוע המשיכו הדולר ומדד דאו-ג'ונס לרדת ועל רקע זה מסתמנת מחלוקת בין וואשינגטון לבעלות בריתה המערב-אירופיות, העלולה אף ללבוש צביון פוליטי. האמריקאים אומרים כי ציפו לצעדים נמרצים ומרחיקי לכת יותר מצד האירופים, ואילו האירופים משיבים כי על אמריקה עצמה לעשות יותר לפני שתוכל לצפות להענות במצבה הכלכלי.

לאמיתו של דבר, מודים כלכלנים אמריקאים, הגירעון במאזן המסחרי עם המזרח הרחוק משמש יותר מאשר הגירעון במסחר עם מערב אירופה. גם המכירות לקראת חג המולד הן פחות ערות משקיה, מה שתרם להגברת החששות מפני מיתון כלכלי בארה"ב. עם זאת, להורדת הריבית האירופאית חשיבות רבה, כי היא מאפשרת לשמור על ריבית נמוכה יותר גם בארה"ב. הכלכלנים והאירופאים מדגישים כי בסופו של דבר, ימשיך הדולר לרדת כל עוד אין האמריקאים מורידים את רמת החיים ומביאים בזה לצמצום הצריכה ואולי גם להגדלת היצוא ולשיפור מאזן התשלומים.

כאן מגיע הוויכוח הכלכלי לנקודות הפוליטיות: האירופים מאשימים כי בשנת בחירות, שום מועמד אמריקאי אינו מוכן לתמוך ברצינות בהעלאת מסים וצמצום ההוצאות הממשלתיות, שפירושם הורדת רמת החיים. האמריקאים משיבים כי ביקורת זו אינה הוגנת, מכיוון שהאמריקאים מקציבים הרבה יותר מהאירופים להוצאות צבאיות (7% מתל"ג לעומת 5% בבריטניה, 3% בגרמניה ו-1% ביפאן), אשר משרתות לא רק את בטחון ארה"ב עצמה כי אם גם את בטחונן של בעלות בריתה.

שדה הקרב העכשווי

התנהגותם המבצעית הפסולה של החיילים ב"ליל הגלשנים" התרחשה דווקא בפיקוד הצפון שאלופו, יוסי פלד, מבין היטב את הצורך בטיפול יסודי במשמעת הצבאית ובהתנהגות הלוחמים בפעולות מבצעיות ● הבעיה היא במישור רחב הרבה יותר ואלופי פיקוד אינם התשובה המספקת

מאת ראובן פדהצור

"מי שנכשל בקרב העכשווי, לא יוכל לנצח בקרב העתידי". את ההערה הביקורתית הזאת הפנה השבוע קצין בכיר לכיוונו של הרמטכ"ל. אין אמנם ספק, טען הקצין, בצורך בדיון מעמיק בשדה הקרב העתידי ובהיערכות לקראתו — אך במקביל חייב הפיקוד הבכיר לעסוק בעקירתן של נורמות פסולות, שהשתרשו בתקופות כהונתם של מי שקדמו לדן שומרון.

היה זה סוד גלוי כי רוח רעה נושבת בשורותיו של צה"ל שקיבל שומרון לידיו. מפקדים דיברו על נורמות מבצעיות שליליות, על זילזול במשמעת ועל אובדן ערכי-מוסר, שהיו נחלתו של צה"ל בעבר. הם דיברו על שחיקתה של המערכת הערכית של "שכר ועונש" בצה"ל; הזכירו את העובדה שבמקום להתאמץ יותר מעדיפים מפקדים להנמיך את הרף, ולהשתבח בחיילים שעוברים מעליו. קצינים אלה אמרו השבוע כי מה שהתרחש במחנה הנח"ל הוא תוצאה כמעט טבעית של תהליך מתמשך שהכל היו ערים לו, אך איש לא התמודד עמו.

קשר השתיקה

שומרון, כמפקד המפח"ש וכסגן הרמטכ"ל, התריע על הרמה המקצועית הלקויה של חיילי צבא היבשה. הוא אף התלונן לא פעם, באוזני מקורביו, שצריך לשפר את רמת התדרוך הצבאי, שלו זוכים חיילי צה"ל.

מינויו של שומרון הגיע בעת שכנה הוא עצמו למפקד העליון של הצבא. המינוי הביא עמו את היכולת לבצע את כל מה שנמנע ממנו בתפקידיו הקודמים. ספק אם לאחר החודשים שבהם ממלא שומרון את תפקיד הרמטכ"ל, ניתן להצביע בביטחון על שינוי מהותי בהתייחסות הפיקוד הבכיר לליקויים הרווחים. "שיש תיקון רחוק. "באופן עקרוני לא השתנה כמעט כלום", אמר לי השבוע קצין בכיר. "נמשך קשר השתיקה וההשלמה".

האלוף יוסי פלד

הדיבט האירוני שבאירועי "ליל הגלשנים" הוא בכך שהתנהגותם המבצעית הפסולה של החיילים התרחשה דווקא במחנה המצוי בתחום אחריותו של פיקוד הצפון. זאת, משום שדווקא אלוף יוסי פלד בולט, מאז נכנס לתפקידו כאלוף הפיקוד, כמי שמבין היטב את הצורך בטיפול יסודי במשמעת המבצעית ובהתנהגות הלוחמים בפעולות מבצעיות. פלד לא היסס להדיח מפקדים בכירים שנכשלו, וניסה לשקם את מערכת ה"שכר והעונש". הבעיה, כך מתברר, מצויה במישור רחב הרבה יותר — ואלופי פיקוד אינם התשובה המספקת.

היו בעבר דוגמאות לליקויים מבצעיים. לדוגמה, לפני מספר שבועות, מתארגן כוח של צה"ל לשהייה באזור הביטחון. מחבלים תוקפים את הכוח באש מן המארב. המפקד נהרג, נסיון לחלצו עולה בחייו של חייל נוסף. רבים נפצעים. במשך לילה שלם מנסים כוחות גדולים של צה"ל לחלץ את הכוח שנקלע למארב. כמות אש אדירה נורית לעבר המחבל שתקף את הכוח. לקראת בוקר, כשמצליחים לחלץ את הכוח, על ההרוגים והפצועים — מתברר כי המחבל עדיין חי. לילה שלם לא הצליחו כל הכוחות הגדולים שפעלו באזור להתקרב לעברו ולחסלו.

יש מקרים שתוצאותיהם הטרגיות התפרסמו. מקרים רבים אחרים, ובהם תאונות קטלניות בפעולות מבצעיות ובאימונים, אינם עוברים את מחסום הצנזורה. הבעיה היא שגם כאשר נפגעים חיילי צה"ל בהיתקלות בדרום-לבנון, כשהיתרון הוא בבירור לצידם — נמסרת הודעה מרגיעה. זו מדגישה בדרך-כלל את התיפקוד המוצלח של חיילי צה"ל.

באור משונה

מה שמסכן יותר מכל היא ההתעלמות. הנסיון לנהוג כאילו "הכל בסדר". יותר מדי מפקדים שותפים להתעלמות הזאת, ואינם מנסים לקעקע אותה.

אלמלא פסלה הצנזורה, לפני מספר חודשים, ידיעה מסויימת — היה מתברר כי נושא אבטחת מחנות צה"ל לקוי. יתכן כי תשומת הלב היתה מופנית אל הנושא, והיו ננקטים צעדים לשיפור הליקויים. בחסות הצנזורה לא נדרש איש לתת את הדין, ואולי גם את הדעת, לבעיה ידועה.

לא ברור עדיין של מי הרעיון למנות את האלוף מתן וילנאי לאחראי על בדיקת נורמות ההתנהגות של חיילי מחנה הנח"ל. אולם יותר מראיה העובדה שעדיין לא ברורה תכלית משימתו של וילנאי. מינוי אלוף יכול היה להיות מועיל — לו הוחלט כי יבחן את ההיבטים הרחבים של נורמות ההתנהגות המבצעית של חיילי צה"ל, וימליץ על הצעדים הדרושים לשיפור המשמעת המבצעית או להטמעת הנורמות הרצויות. צמצום המשימה לבדיקתם של חיילי מחנה הנח"ל בליל האירוע, הוא, בלשון המעטה, מוזר. אם אחרי ההחלטה על העמדתם של קצין והחייל לדין, עדיין דרושה בדיקתו של אלוף — מוצגים התחקירים שביצע צה"ל במשך שבוע תמים, באור משונה.

יש לקוות שהרמטכ"ל ישכיל להשתמש באירועי הלילה הטרגי בגבול הצפון כמנוף לטיפול הצבא בבלימת "הרוח הרעה", שעל כנפיה הצליח איש הגלשן לחדור אל מחנה הנח"ל.

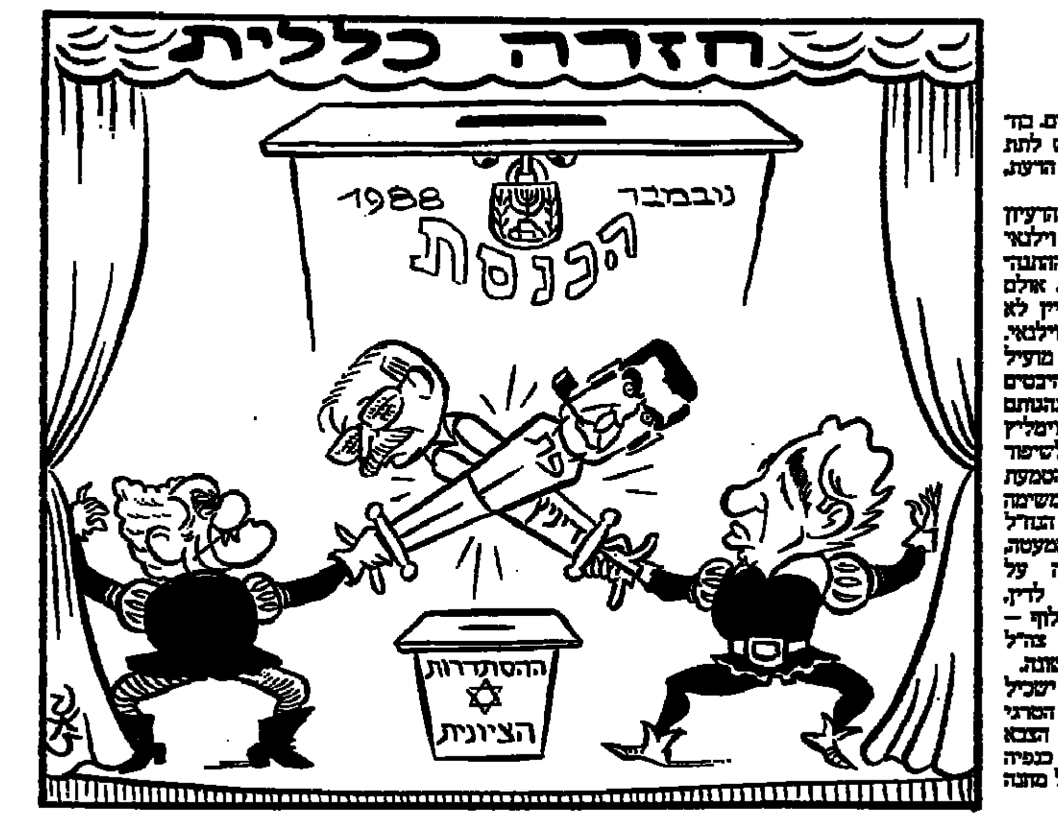

טאבה כקורבן ממשלת האחדות

מאת עקיבא אלדר

פחות מחודשיים נותרו עד תום המועד הקבוע בהסכם עם מצרים למיצוי ההליך היחיד שעשוי למנוע מתיחות ואולי אפילו עימות מיותר בתכלית בין שתי המדינות. במקרה הגרוע, ולטעמם של אחדים בירושלים — הטוב יותר, תוביל ההמצאות של הליך זה לאובדן אחת מפיסות החוף היפות ביותר העומדות לרשותו של הנופש הישראלי. בשבוע שעבר דיווחו מנכ"ל משרד החוץ אברהם תמיר והיועץ המשפטי של המשרד רובי סייבל לצוות שרים מיוחד המורכב מראש הממשלה, שר החוץ ושר הביטחון, על כשלון נוסף בניסיון למצוא מבנה משותף עם המצרים. השניים יצאו לגנווה עם ציפיות קטנות וחזרו מצומק שקיבלו מהשלושה, ושבו כלעומת שבאו.

נראה בעליל, כי סכסוך טאבה יועבר בסוף פברואר להכרעתם הבלעדית של חמשת הבוררים. והיה אם הללו יפסקו לטובתה של ישראל, צפויה תגובה מצרית קשה להפטר בקרב שהם עצמם הפכו לאלום לוויין של מצרים. אם תפסיד ישראל את מלון "סונסטה" וכפר הנופש של רפי נלסון, ישובו אלינו התמונות הקשות של הנסיגה מימית.

האם אפשר למנוע את הסיטואציה הזו? היה זה ראש הממשלה יצחק שמיר שנלחם בשיניים לטרפד הליך הפישור (בסיוע הבוררים הבכירים) המתון והבלתי מחייב, ועקשנותו היא שהביאה בסופו של דבר הסכם שתחילתו פישור וסופו בוררות. בצד הפישור, נעשו במשך תקופה ארוכה (עוד בטרם אישר הקבינט את "עיסקת החבילה" הכוללת 14 נקודות) מאמצים רבים להגיע לפשרה מבלי להיזקק לבוררים. משרד החוץ האמריקאי ובראשו וראשונה היועץ המשפטי של מחלקת המזרח התיכון אלן קרצ'קו. הדיין הצעות שונות בין שני הצדדים. כולן נעצרו בלשכת ראש הממשלה. בעוד שר החוץ שמעון פרס ושר הביטחון יצחק רבין מוותרים מראש על עימות עמו בנושא זה.

הצעה קבטרנית

שלוש אפשרויות עמדו מלכתחילה כחלופה לפסיקה משפטית של הבוררים:

● חלוקת השטח באופן שישאיר בידי ישראל את המלון וכפר הנופש, משהו שיכול היה להיות תקדים ראשון באזור לפשרה טריטוריאלית. ישראל הביעה נכונות לדון בגבולות חדשים במיתחם המחלוקת. ואולם המצרים לימדונו עד כמה מושרשת התפיסה כי אין לוותר ולו על סנטימטר אחד של אדמה ערבית. בבחינת רמז לבאות בגבול המזרחי של ישראל.

● חכירה ארוכת-טווח: העברת הריבונות לידי המצרים והחכרת השטח לישראל. פתרון כזה היה משאיר את המצב בשטח כפי שהוא מאז 1967, משהו שמזכיר את החכרת הונג-קונג על-ידי הסינים לפרק זמן שיסתיים בראשית המאה הבאה. בדיונים פנימיים בישראל נתגלתה נכונות לשקול באהדה את ההצעה, אך המצרים דחוה על הסף.

● מסירת טאבה לריבונות מצרית תוך קביעת סידורים מעשיים ומשפטיים בשטח, שיענו על צרכיה של ישראל. סידורים אלה כוללים: כניסה חופשית לגמרי של ישראלים למיתחם (ללא צורך להצטייד בוויזה) עד המקום שבו עובר הגבול כיום, הקמת מערכת בי"ל או אמריקאית שבמסגרתה יוחלקו הבעלויות על המיתקנים הקיימים בשטח, פיתוח האזור (לרבות קזינו, מרכז כנסים, בית חולים לשימוש אזרחי ישראל ומצרים, וכדומה) על בסיס של השקעה משותפת במימון הבנק העולמי הקצאת 49 אחוזים מהבעלות על הנכסים והחברות הקיימות והחדשות לגורמים ישראליים.

ההצעה האחרונה, המכונה "ההצעה האמריקאית", השתכללה במרוצת השנה האחרונה. טמיר וסייבל השתתפו בדיונים ארוכים שהתקיימו בז'נבה ובוואשינגטון יחד עם היועץ המשפטי של משרד החוץ המצרי ד"ר נביל אל ערבי. לאחר שהמצרים נתנו "אור ירוק", הוצג העניין בפני שרי החוץ והביטחון. השניים רמזו כי אילו היה הדבר תלוי רק בהם, היה ההסדר הזה מקבל את ברכת הממשלה. (למעשה, היה זה פרס שהעלה בראשונה את ההצעה בפגישה הלילית בביתו עם עוסמה אל באז לפני יותר משבועיים). ואולם ההחלטה שיצאה מאותו דיון הפנתה את הפקידים אל מעבר לגבעה, ללשכת ראש הממשלה.

הליכוד לא ייכנע

ראשי מפלגת העבודה ממאנים לפתוח חזית מול הליכוד, מחשש שיוצגו כתבוסתנים. שמיר הוזין לפיתוי ההצעה ושלח את הפקידים אל המצרים עם הצעה קבטרנית משהו — מדוע שהם לא יוותרו על הריבונות ואנחנו נאפשר להם כניסה חופשית לשטח והשקעות משותפות?

בשלב מסוים שלח שמיר את סייבל אל המצרים עם הצעה חדשה: ריבונות למצרים ואדמיניסטרציה בשטח לישראל. לפני שבועות מספר, כאשר דיווח לו היועץ המשפטי על גישושים סביב אותו רעיון, יצא עליו קצפו של ראש הממשלה. טענותיו של שמיר — שסייבל חרג מהמנדט שניתן לו ונתנתנו רק מהציג הלה לעיניו את ההצעה שקיבל בכתב מנכ"ל משרד ראש הממשלה יוסי בן אהרן לבדוק את ההצעה.

תגובתו הקשה של שמיר להצעת הפשרה, הביקורת שהוא מרבה להשמיע בפורומים פנימיים על "התבוסתנים" שאינם מאמינים בכוחה של ישראל לזכות בבוררות, סתמו כמעט כליל את הגולל על מאמצי הפשרה-פישור. ישראל ומצרים כבר הגישו זו לזו — באמצעות הבוררים — את הטיעונים וטיעוני-הנגד, ובקרוב יגישו את טיעוני-הנגד לטיעוני-הנגד. אפשר שההצעה האמריקאית תובא פורמאלית בפני הקבינט, ואולם כל המעורבים בנושא בטוחים כי שרי המערך (למעט עזר וייצמן) יתיישרו לפי הקו הנוקשה של הליכוד, ושום דבר לא יעמוד עוד בפני הבוררות.

שמיר נוקט כאן מדיניות של ייקוב הדין את ההר. משיחתו האחרונה עם שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ עולה, כי ראש הממשלה חושש ששובה של מצרים אל חיק האומה הערבית ייעשה על חשבון היחסים הקרירים ממילא עם ישראל. ראש הממשלה אינו מאמין לערבים, ואיש אינו יכול לאלץ אותו לנדב להם שטחים מרצון. מאידך גיסא, החלטת הבוררים שתינתן בחודש יולי הבא, בעיצומה של מערכת הבחירות בישראל, ככל שתהיה, אינה יכולה להזיק לליכוד. אם תזכה ישראל בבוררות, יטען שמיר כי אלמלא עמד בפרץ, היה פרס מוותר על אדמת א"י. אם יפסקו הבוררים לטובת מצרים, ידביק הליכוד לעם את "הקנוניה" של המערך עם המצרים". הם יטענו שפרס אילץ אותם להסכים לבוררות, מכר להם עיסקת חבילה הכוללת סעיפי נורמליזציה שמעולם לא קוימו, ומסר את טאבה לערבים.

נישואין על תנאי

מאמצי המימשל המצרי להקל את המצוקה הכלכלית נבלמים על-ידי הריבוי הטבעי וקשיי תשתית השירותים המיושנת לתפקד כראוי

מאת עודד זראי

קהיר

בניין המשרדים הענק של משרד הפנים המצרי, המשקיף על כיכר אל-תחריר (השחרור), חידש את פרצופו, הצובע והמאובק, והפך לבן. זה אינו השינוי היחיד למי שלא היה בקהיר בחודשים האחרונים. כל הכיכר המרכזית שינתה את פרצופה בעקבות הפעלת המטרו, שנבנה על-פי התוכנית הצרפתית. הגשרים העיליים שאיפשרו את מעבר הולכי הרגל מצד אחד של הכיכר למשנהו — הוסרו, והתחבורה ... בסמוך לתחנה המרכזית, שנעתקה ממקומה. אפילו הוקצו שטחים לשתילת דשא. מרבית תנועת הולכי הרגל בכיכר ההומה ביותר כאן הועתקה אל מעברי הרכבת התחתית מתחת לאדמה.

מעברי המטרו מאריכים אמנם את הדרך, אך הם נקיים ושמורים על-ידי סיורים של שוטרי הביטחון המרכזי. מהכיכר נעלמו גם פושטי היד למיניהם, ויש להניח שהממשלה סייעה להם להשתקם. המטרו עדיין בתקופת הרצה, ויעידו על כך קירות המעברים העירומים מכרזות פירסום. האזרח המצרי טרם התרגל למטרו, הוא מעדיף את התחבורה הציבורית העילית, הגם שהיא מיושנת.

המהנדס נביל אל-מאגי מראשות התחבורה הציבורית, אומר כי מעל למחצית צי האוטובוסים סיימו מזמן את חייהם. תוחלת החיים של האוטובוס הציבורי נאמדת בחמש שנים, אך גילם של מרבית האוטובוסים, המהווים דוגמה אחת למצב תשתית השירותים, מגיע ל-12 שנים. מאידך מקל המטרו, בעיקר בשעות העומס, על התחבורה הציבורית, בעיקר בקו חלואן-קהיר, ואחר התחנה המרכזית ברמסיס. בעתיד מתכננים להאריך את הקווים לעבר הליופוליס. תחנת כיכר אל-תחריר של המטרו היא על-שם הנשיא המנוח סאדאת, והיא מעוצבת בסגנון פרעוני. התחנה המקבילה בחלואן היא על-שם הנשיא הקודם נאצר, ומסמלת את מהפכת יולי 1952. התחנה השלישית, ברמסיס, על-שם הנשיא מובארק, מבטאת את השינויים בכל התחומים.

ייקור הפיתה

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מציינת כי מספר המובטלים במצרים הגיע ליותר משני מיליון אזרחים. לכך יש להוסיף עשרות-אלפי מצרים שעבדו בחו"ל ושבו למצרים על רקע משבר הנפט. אולם עיקר הבעיה מתמקדת סביב בוגרי האוניברסיטאות.

על-פי תכנית החומש החדשה תפעל הממשלה להבטחת מקומות עבודה ל-400 אלף אקדמאים מדי שנה, אולם מספר המסיימים מגיע לכפול מזה ויותר. שכר המינימום המוכתב לאותם מסיימים עומד על כ-80 לירות מצריות (כ-40 דולר). עם תחילת השנה האזרחית החדשה, ועל-פי תוכנית העבודה של הממשלה החדשה, שהציג במועצת העם ראש הממשלה ד"ר עאטף סידקי, מצפים להעלאת השכר במשק ב-10%–20%. זאת במקביל לתוכנית ההבראה הכלכלית המשתתת על ביטול הדרגתי של הסובסידיות. בתהליך זה הוחל על-פי הבנה עם קרן המטבע הבינלאומית, הוא יימשך בקצב מהיר יותר.

"פת הלחם" סימלה ומסמלת בקרב השכבות העממיות עולם ומלואו. מחיר הלחם העממי עמד זמן רב על גרוש אחד, אך מאז ביטול הסובסידיות קפץ לשני גרוש, ומחירה של פיתה נקיה מאפייה היטב מגיע כיום ל-4–5 גרושים. הכלכלנים באוצר מעריכים כי בהעלאת מחיר הפיתה העממית ל-5 גרוש (והיא עדיין תהיה מסובסדת בגרוש), הצפיה היא כי הכרעה על היקף העלאת השכר במשק תושפע לא במעט מההחלטה על ייקור פת הלחם.

סעיד אל-טוויל, ראש אגודת אנשי העסקים המצריים, אומר כי המדינה נושאת בנטל השכר המגיע לכדי 47% מההכנסות, ויגדל בכ-800 מיליון לירות בעקבות העלאת השכר והתשלום החד-פעמי של תוספת היוקר בשנה החדשה. במקביל צפויה הכנסה נוספת של 500 מיליון לירות בלבד מהמסים הישירים על הטבק ומוצרים אחרים, והעקיפים על שירותים כמו ... לדבריו, התוצאה הברורה היא גידול בגרעון, ובסופו של דבר נטל על המוגנים.

גם בנושא הביטול ההדרגתי של הסובסידיות, הבולעות למעלה מרבע מהכנסות המדינה, אין סעיד צופה לישועה. לדבריו, הריבוי הטבעי השנתי המגיע כיום ל-2.5% והאינפלציה בת ה-30% בולמים את מאמצי המימשל לקידום כלכלי וחיזוק מעמד הלירה המצרית.

נפילת הלירה

ערכה של הלירה (גניה) המצרית היה גבוה יותר מהדולר האמריקאי, ובכוח הקניה שלה היה כדי לכלכל משפחה ענפה ליותר מיום אחד. כיום, לאחר הצעדים הכלכליים החדשים שכללו פיחות, עומד ערכו של הדולר האמריקאי על כ-2.20 לירות מצריות.

היוקר לא פסח על מוצר או שירות כלשהו. מחירו של עיתון יומי עלה מ-3 ל-15 גרוש. ק"ג גבינה צהובה מצרית טובה נמכר כיום בכ-10 לירות (חמש אשתקד); נסיעה במונית ממשלתית ממלון "רמסיס הילטון" לגשר האוניברסיטה 4 לירות (1.5); מחיר מכנסי ג'ינס — מחצית שכר המינימום במשק, ושמלת ערב מודרנית — שתי משכורות מינימום. חדר במלון חמישה כוכבים עלה מ-68 ל-150 לירות ויותר.

אחד הביטויים להלכי הרוח, גם במישור הכלכלי, ניתן למצוא בקריקטורות בעיתונות. באחת מהן מספר פקיד לחברו כי הוא "סידר" את הכייס על-ידי כך "שאיפשרתי לו לסחוב את משכורתי, ועתה אני רוצה לדעת מה הוא יעשה בה בכלל".

בעיית השיכון היא לא פחות קריטית. ובהתאם לפירסומי הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה יש צורך בבניית כארבעה מיליון יחידות דיור עד שנת 2000. מצב זה הוליד בעיה נוספת של זוגות נשואים "עם הקפאת הביצוע" — כ-300 אלף זוגות צעירים נשואים, מבלי יכולת לקיים חיי משפחה סדירים, בשל העדר פתרון כלשהו של דיור.

החלק מכ-200 אלף זוגות בעיר ו-100 אלף זוגות בכפר, חיים עדיין בנפרד, בדירות ההורים. מימשל מובארק עושה כמיטב יכולתו כדי להקל לא רק על המצוקה הכלכלית אלא גם לטפל בבעיות הכרוניות. יש פקידים המצפים להדרוש חלוקה של מצרים בסיוע הבין-ערבי, ובכל מקרה הם גורסים כי מצרים חייבת לשוב ולתפוס את מקומה המנהיגותי בעולם הערבי.

מספרים מדברים (ב')

הדינמיקה של האוכלוסייה הערבית

מאת ש.ז. אברמוב

מי שמעלה על דעתו שאפשר לקיים מדינה שתהיה יהודית, כאשר מיעוט לאומי בה מהווה כ-38% מהאוכלוסיה, יהיה חייב להביא בחשבון כי כוחו המספרי של מיעוט זה עולה ואילו כוחם המספרי של היהודים יורד. על מגמה עיקשת זו יעידו נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שליד משרד ראש הממשלה, וכן נתוני המרכז לדמוגרפיה שליד משרד העבודה והרווחה.

ראשית, נתונים לגבי האוכלוסייה היהודית: מספר הלידות לאם יהודיה נשאר יציב זה כמה שנים, ושיעורו 2.86. לדעת מומחים לא יחול בשיעור זה שינויים משמעותיים. הגידול הטבעי — לידות פחות תמותה — עומד על 1.45%. הגידול הטבעי של ערביי ישראל הוא 2.9% ואף לו צפויה יציבות.

לא כן המצב בשטחים. לאחר עשרים שנות שלטון ישראל, פריון האשה הערביה לא השתנה והוא נע סביב שבע לידות לאשה, ואילו תמותת התינוקות פחתה בהתמדה. הפריון הגבוה של שנות השבעים והשמונים מבטיח ריבוי טבעי גבוה לשנים רבות. אמנם בשנות השגשוג הכלכלי באזור המפרץ הפרסי רבו המהגרים לשם מהשטחים, ובמשך שנים אחדות עלה מספרם ל-10–17 אלף לשנה. אך מאז משבר הנפט ירד מספרם והוא כ-3000–5000. מספרם של תושבי השטחים בגדה עלה מאז 1967 מ-585 אלף ל-836 אלף, ב-1986, ואילו ברצועת עזה מ-380 אלף ל-595 אלף — וביחד ל-1,381,000.

יש לציין כי תמותת הילדים בקרב הערבים עדיין עולה על זו שבקרב היהודים. תמונה מאלפת יותר נקבל מחלוקה לפי קבוצות גילאים:

גיל	אחוז הערבים בכלל האוכלוסיה של אותו גיל
ב-0–4	50.4%
ב-0–16	48.0%

לא ייפלא איפוא, שלעומת האוכלוסיה היהודית, המזדקנת, האוכלוסיה הערבית צעירה יותר ובמכוונה ילודה גדולה גם בעוד שלוש עשרה שנים, דהיינו, לאחר שנת 2000.

תחזיות

כל תחזית מתבססת על הנחות. נגביל את דיוננו לשנת 2000. בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה נערכו כמה תחזיות, מהן פסימיות ומהן מתונות, והעדפנו את המתונה יותר. המשותף לכל ההנחות: שיעור תמותת התינוקות אצל הערבים ירד, עקב שכנותם של היהודים. כידוע, הפער בשיעורי התמותה בין ערביי ישראל והיהודים כמעט שנסגר. מקובל על כל בעלי התחזיות שההגירה של ערביי השטחים לא תגדל. פריון האשה היהודיה, 2.8 לידות, יישאר יציב והנחת קלות אינן עשויות לשנות את התחזית.

רמת פריון זו, לא זו בלבד שהיא עולה על רמתן של יהודי התפוצות, אלא עולה במידה ניכרת על הילודה בארצות אירופה וצפון אמריקה. הרמה כיום מבטיחה חילוף הדורות במלואם ומתוה תוספת אוכלוסים נאותה. אשר לערבים, ההנחה היא כי פריון הערביה בישראל יורד מחמש לידות ל-3.5, ובשטחים משבע לידות לארבע, לקראת שנת 2000.

על-פי הנחות אלה קובעת התחזית, כי אחוז האוכלוסיה היהודית, העומד כיום על 62.2, יירד ל-57.7 בשנת 2000, והאוכלוסיה הערבית תהיה צעירה יותר מזו של היהודים. לא הבאנו נתונים מעבר לשנת 2000.

יש לציין כי מחקרו של פרופ' ארנון סופר, דיקן אוניברסיטת חיפה ויועץ למערכת הביטחון בתחום המקצועי, קובע תחזית קשה יותר. לפי מחקרו, אחוז היהודים ביחס לערבים בשנת 2000 יהיה 45:55, ולאחר מכן ינוע די מהר לקראת שוויון.

ברור לכל, כי האוכלוסיה היהודית לא תוכל לקיים את מעמדה המספרי כיום מכוח הגידול הטבעי, ותהיה בנסיגה מתמדת. מהו איפוא שיעור העלייה שיידרש למניעת הנסיגה? לפי נתוני כל התחזיות, תידרש עלייה שבין 60 ל-57 אלף לשנה כדי לקיים את אחוז היהודים כפי שהוא כיום. בהיעדר עלייה במימדים אלה, אחוז היהודים ימשיך לקטון.

הדאי יימצאו עדיין על הנחות כי הילודה היהודית תישאר יציבה והעלייה תגבר. לדעת הדמוגרפים, הילודה היהודית מגיעה את הדעת, וזאת לאחר שפריון האשה מעדות המזרח שעמד ב-1951 על 6.3 לידות, ירד בשנים האחרונות ל-3.2 לידות. בצד ירידה זו היתה עלייה מסוימת בקרב נשים ממוצא אירופי. כל הדמוגרפים מצאו כי הפער בין ילודה בין העדות הולך ונעלם. גם אם תמריצים גדולים יותר ישמשו גורם מעודד, התוצאה לא תהיה משמעותית.

אשר לעלייה, הרי הבעיה המרדית היא צמצום ממדי הירידה. הצעה בין 10–15 אלף לשנה. נראה שלא תמריצים אלה או אחרים יפתרו בעיה זו, אלא שינוי מערכות מרחיק לכת בארצות הדינו. ממדי העלייה כיום הם בדרך כלל כממדי הירידה. יש לציין כי כמתנגדי העליה מעדיפים מעמד של "עולה בכוח", דהיינו, תושב ארצו.

תנאים אובייקטיביים מגבילים את פוטנציאל העלייה: צמצום מספרם של יהודי התפוצות, בגלל מאזן הדמוגרפי שלילי, ההתבוללות; הסיכוי לעלייה מרוסיה אינו ודאי. מאידך, אין לשלול שיפור בנתוני העלייה מארצות הרווחה, אך הוא מותנה בראש ובראשונה ביכולתנו להעניק למדינה כמדינה מודרנית. כלומר, יצירת מציאות שתהיה תואמת לזו שיהודי התפוצה רגילים בה, מבחינת רמתנו התרבותית, דבקותנו בדמוקרטיה ושלטון החוק, פלורליזם דתי ומשק יצירתי. על אלה יש להוסיף ביטול מצב המלחמה וכינון מצב של שלום. זה האתגר שהמדינה תצטרך להתמודד אתו.

סיכומו של דבר: ממדי העלייה לא ייקבעו על-ידי לחץ חיצוני מצד אחינו בתפוצות, אלא על-ידי כוחו ומשיכתו של ישראל. ועד אז, מן הראוי שיתן דעתנו על המשמעות הגורלית הנודעת למציאות הדמוגרפית ולתחזיות לעתיד הקרוב, תוסיק את המסקנות המתחייבות על-פי השכל הישר. המספרים אמנם יבשים, אך מאחוריהם נחבאת מציאות עיקשת, והמבקש לנוס ממנה ימצא עצמו בעולם ההזיות.

רושם מוחשי מתקבל מעיון במספרי הלידות בא"י בשנים האחרונות:

השנה	יהודים	ערבים	אחוז הערבים
1983	74,893	78,134	51.1
1984	74,350	81,995	52.4
1985	75,267	81,515	52.0
1986	75,030	82,533	52.4

יצואן, הכתובת לקידום מוצריך בחו"ל נמצאת ברח' הס 21 תל-אביב.

כתובת זמנית:
תערוכת "יצוא 87" ביתן 3250.

שותפות בינלאומית בין חברת הפרסום הישראלית או.קי., לבין החברה הבריטית Northern Publicity - הולידה שרות חדש וייחודי: O.K. in the U.K.

O.K. in the U.K., מציעה ליצואן הישראלי מכלול שרותי שיווק, קידום מכירות ופרסום בבריטניה ובשוק האירופי המשותף. החל מדו"ח מקיף על מצב השוק המבוקש, המתחרים, המגמות, ההזדמנויות, הסכנות, המחירים, הרווחים, הצרכנים, המשך באיתור, בדיקה והתאמה של סוכנים ומפיצים למוצר, וכלה בפעולות קידום, בבקרת המכירה והתאמת המוצר והאריזה לדרישות שוק היעד.

בכל הקשור לשרותים אלה, היקפם, עומקם ועלותם, ניתן מענה להקדים ולהתייעץ, כאן בישראל, ואחר-כך להזמינם ולקבלם, כאן במשרד המקומי בתל-אביב, בשפה שלך, עם האנשים שלך ובמגרש הביתי שלך.

בוא לפגוש אותנו בכתובת הזמנית:
תערוכת "יצוא 87", ביתן 3250.
ג'ונתן פיין - מנכ"ל Northern Publicity,
מיקי קאופמן, מנכ"ל או.קי.,
וצוות בריטי ישראלי משותף, ישמחו לקדם פניך בתערוכת "יצוא 87", בין התאריכים: 8-10.12.87,
להציג בפניך מקרוב את מכלול שרותי O.K. in the U.K. ולבחון יחד איתך התאמתם לדרישותיך המיוחדות.

OKUK

שיווק, קידום מכירות ופרסום ליצואן הישראלי.
הס 21 ת"א 63324, טל: 293812.

ויטאמין הלוחם במחלות לב

מאת רות קרייצר־דב'ב
דיאטנית קלינית

מחקרים שנערכו באחרונה מוכיחים כי ניאצין – ויטמין מקבוצת B, עשוי לסייע בהורדת הכולסטרול סותם העורקים ובמקביל להעלות בדם את רמתו של הכולסטרול החיובי

הכל מסכימים שמחלות הלב הן הקטלן מספר אחד בחברת השפע המערבית. מה שמעניין את כולם הוא כיצד אפשר להימנע או לפחות לצמצם את התופעה. באחרונה זכה לתשומת לב ויטמין מקבוצת B – הנקרא ניאצין שמייחסים לו תכונות שבכוחן לעזור במלחמה נגד מחלות הלב האלה.

מסקנות המחקרים האחרונים קובעות, שכמויות גדולות של ניאצין (1־6 גרם ליום), הניתנות תחת פיקוח רפואי, עשויות לסייע בהורדת הכולסטרול סותם העורקים (LDL דל צפיפות). במקביל, הן עשויות להעלות בדם את רמתו של הכולסטרול החיובי (HDL רב־צפיפות). היחס בין שני הסוגים של הכולסטרול מקובל כאינדיקטור לגבי סכנה של התקף־לב. גם שומני הדם – הטריגליצרידים – יורדים ברמתם כתוצאה מן הטיפול הנ"ל.

האמת היא, שסגולותיו של הניאצין ידועות כבר מספר שנים, אולם עד לאחרונה לא נעשה בו שימוש רב־היקף. כבר בשנים 1983 ו־1986 המליץ הבטאון של ההסתדרות הרפואית האמריקאית להשתמש בניאצין בחולים שרמת הכולסטרול בדמם לא ירדה כתוצאה מדיאטה. ההמלצה אף ציינה, כי לניאצין יש יתרון נוסף – מחיר נמוך בהשוואה לתכשירים רפואיים אחרים המשמשים לאותה מטרה.

אולם ייתכן, כי דווקא יתרון זה היה בעוכריו של הניאצין. מאחר שאינו תרופה, וניתן לרכשו ללא מירשם רפואי, לא התייחסו אליו הרופאים ברצינות הדרושה (ואולי גם משום שמאחוריו לא עמדה חברת תרופות גדולה מאלה הנוהגות להוציא כספים רבים לפרסום ולקידום מכירות).

הפתעה גדולה באשר לתפקידו של הניאצין היתה, לפני זמן קצר, לאנשי המכון למחקר רפואי של מרילנד בארה"ב. הם ערכו מחקר־מעקב על קבוצת חולים גדולה, שבשנת 1975 טופלה בחמש תרופות ושיטות כנגד מחלות לב. המחקר של 1975 נערך בחסות האגודה האמריקאית למחלות לב, ריאה ודם והקיף 8,340 איש, כולם חולים במחלות של כלי דם. באותו מחקר נמצא, שחולים שנטלו שלושה גרם ניאצין ליום סבלו מהתקפי לב לא־קטלניים בשיעור נמוך ב־27% מאותם חולים שלא קיבלו ויטאמין זה. מה שנותר סתום באותו מחקר של 1975 היתה העובדה, שמבין המשתמשים בניאצין שיעור העוברים התקפי לב קטלניים היה לא פחות מאשר בקרב אלה שלא נטלו ניאצין. כל זה היה נכון לשנת 1975.

הנה, כ־10 שנים מאוחר יותר נעשה, כאמור, מחקר־מעקב אחר אותם חולים. ההפתעה היתה בעובדה ששיעור התמותה מהתקפי לב בקרב החולים נוטלי הניאצין, במשך אותן 10 שנים היה נמוך ב־13 אחוזים מאשר בקבוצות האחרות.

מה שהפתיע הוא פרק הזמן הממושך שבו הניאצין פעל את פעולתו והשאיר את רישומו.

מחקר מאלף

ביוני 1987 נערך מחקר מאלף על ידי ביה"ס לרפואה של אוניברסיטת קליפורניה הדרומית. הפעם ניתן לחולי הלב ששותפו במחקר שילוב של כמות גדולה של ניאצין, דיאטה דלת שומנים ותרופה בשם כולסטיפול. כל החולים האלה היו אנשים בגיל העמידה שעברו כבר ניתוחי־מעקף. אצל החולים האלה ירדה רמת הכולסטרול בדמם באופן ניכר, נבלמה הצטברות השומנים בעורקיהם ובמקרים אחדים הטרשת הזו אף צומצמה. הירידה הממוצעת ברמת הכולסטרול בדמם היתה בשיעור של 26% (בהשוואה ל־4% ירידה אצל קבוצת בקרה שלא קיבלה את השילוב הטיפולי הנ"ל). רמת הכולסטרול ה"רע" (LDL) ירדה בממוצע ב־50%; רמת הכולסטרול ה"טוב" (HDL) עלתה בממוצע ב־30%; הטרשת בעורקיהם צומצמה בממוצע ב־16%.

הדיאטה דלת השומנים האמורה נחשבת כ"קו הראשון" של הטיפול כנגד מחלות לב וכלי הדם. זהו טיפול שהאדם יכול לעשותו בעצמו, בהדרכה מקצועית כמובן ולצמצם בכך את מידת חשיפתו למחלות אלה.

תוצאות המחקר האחרון הניעו את מכון הבריאות הלאומי של ארה"ב לאמץ שילוב טיפולי זה, ולהמליץ רשמית, בפני כל חולה שעבר ניתוח מעקף – אשר דיאטה רגילה לא הורידה אצלו כולסטרול – ליטול ניאצין וכולסטיפול (או תרופה דומה שנקראת כולסטיראמין) ולאמץ דיאטה דלת שומנים ודלת כולסטרול. כל זה, כמובן, תחת פיקוח רפואי ותזונתי מוסמך. המומחים מאמינים, שהשילוב הזה מסוגל למנוע את סתימתם המחודשת של העורקים, דבר שאירע אצל חולים שנאלצו לשוב ולעבור ניתוח־מעקף בפעם נוספת.

יש הממליצים גם לאלה הסובלים מטרשת עורקים, ולא עברו ניתוחים, לאמץ את השילוב הטיפולי האמור. שונה המצב לגבי אותם האנשים הסובלים מרמה גבוהה של כולסטרול (מעל 240 מ"ג לדצי־ליטר), אך אין להם סימפטומים של מחלה. לגבי אלה המומחים זהירים יותר וההחלטה אם לנקוט את השי־לוב ניאצין־דיאטה־דלת־קלוריות־כולסטיפול – היא אינדיבידואלית.

אסור שיתקבל הרושם, שאפשר לנטול ניאצין באופן חופשי, על אף שהוא ויטאמין הניתן לרכישה חו־פשית. [illegible]

על ידי איש מקצוע מוסמך בהתאם למקרה האישי. שנית – לנטילה מופרזת של ניאצין יש גם השפעות לוואי. ידועים מקרים שבהם נטלו אנשים על דעת עצמם כמויות גדו־לות של ניאצין וסבלו מגירויי עור, מיחושי בטן ותופעות אלרגיות שונות. חולי סוכרת חייבים להיזהר מעודף ניאצין וכן גם הסובלים מדלקת פרקים, אלה חייבים בהוראות ובמעקב רפואיים לגבי המינון המותר להם.

הניאצין אמנם נמצא במזונות שאותם אנו אוכלים (ראה טבלה), אבל לא בכמות שבה השתמשו החוקרים במחקרים הנ"ל. הקצובה היומית המומלצת היא 18 מ"ג ניאצין. אם כי טוב לאכול מזונות אלה, התוספת התזונתית של ניאצין בצורת טבליות היא בכמויות גדולות פי כמה ועל כן היא תינתן רק בהוראה רפואית.

לפני זמן קצר פורסם בארה"ב ספר בשם "להשא כולסטרול בשמונה שבועות" מאת רוברט קובלסקי. בספר מובאות הוכחות לכך שניתן, על ידי הנמכה של רמת הכולסטרול בדם לבלום טרשת עור־קים ואפילו לצמצם את היקפה. גם הספר הזה ממליץ על כמויות גדו־לות של ניאצין ושל דיאטה דלת־שומן. אך במקום תרופה כמרכיב השלישי בשיטה (כפי שפורט לעיל) הוא ממליץ לצרוך סיבים תזונתיים הנמסים במים, למשל שיבולת שועל (אך לא חיטה) אך גם מחבר זה ממליץ שהשיטה תיעשה בפיקוח מקצועי.

מזונות המכילים ניאצין
(במיליגרם לכל 100 גרם מזון)

גרעיני אבטיח	9.1
אורז חום	4.7
אטריות	3.5
אפונה יבשה	6.7
בוטנים	21.5
בורגול	7.1
בשר בקר מבושל	11.0
בשר עגל מבושל	14.5
בשר הודו מבושל	12.5
בשר עוף מבושל	11.5
גבינת קוטג' כחושה	3.5
דבש מלכות	11.0
דג פילה מטוגן	7.0
דג טונה במים	18.5
דג טונה בשמן	14.7
דג קרפיון מבושל	7.0
גרעיני דלעת	11.5
חילבה	9.0
גרעיני חמניות	12.5
כבד עוף מטוגן	17.5
לחם שחור מחיטה מלאה	5.1
פולי סויה	10.3
אצות (ספירולינה)	11.8
עדשים יבשות	6.2
[illegible]	15.4

בוגרת שנקר, אורלי צרפתי, הציגה באחרונה את האוסף החורפי של "בגד עור", שבו היא משמשת כמעצבת. בתמונה: מערכת שלושה חלקים – מכנסיים צמודים, חולצת זמש בסגנון גברי ומקטורן עור עם צווארון פרווה (כתבה: שולמית קיסרי)

התקווה הגדולה ומפח הנפש

ממדף הספרים

מאת עדנה לוינשטיין

כדי לרזות יש צורך קודם כל במוטיבאציה נכבדה – זאת יאמר לכם כל מרזה־מתחיל. אם הלחם והממתקים הם עניין של פיקוח נפש, לא תעזור שום דיאטה. כשהל־עיסה היא צורך כפייתי והזלילה נובעת מן הצורך לאכול – ולאו דווקא כדי לשבוע – הרי כגודל התקווה כך גודל מפח הנפש. לכן ומלפפון אינם אטרקציה מספקת. אלא אם כן יאמין האיש השמן באמונה שלמה כי בסוף הדרך המפרכת מבחין לו איש רזה.

אחת שמאמינה בצדקת דרכה היא ברוריה טל, דיאטנית קלינית תזונאית, שהחליטה לתרום מני־סיונה למען ירבו רזים בארץ. ספרה, "דיאטות הצירופים" (הוצאת זמורה ביתן), קרוי בשמו זה מכיוון שהוא מציע מיגוון של 160 אלף צירופים של תפריטים שונים, שמהם ניתן להרכיב דיאטה. הספר מחולק לפרק עיוני ולפרק המפרט את מבחר הדי־אטות. בפרק העיוני נדונים נושאים כמו הסיבות להשמנה, אבות המזון, הפרשת שומני גוזלים, סיבים תזונ־תיים, קלוריות, מתכונים ועוד. פרק הדיאטות מחולק לדפים תכולים (תפריטים מאוזנים) ולדפים ורודים (תפריטים דלי פחמימות, המיועדים לירידה מהירה במשקל). כל דף חוצה לרוחבו על־פי הארוחות השונות (שלוש ארוחות עיקריות ושלוש ארוחות־ביניים). כך ניתן להרכיב תפריט אחר בכל יום, בשי־לובים שונים. האם מספר זה תבוא לנו הישועה?

זכרנו את סיר הבשר

ומדיאטה – לזלילה הגדולה. במסגרת סידרת הספרים "בית ספר לבישול" של רות סירקיס, ראה אור "ספר הבשר" (עריכה: רותי קינן, תרגום: לילי טרופן וחיים כץ). הספר מכיל, כצפוי, עשרות מתכונים המורכבים מסוגי בשר שונים: עגל, כבש, בקר, עוף, הודו, ברווז, אווז ובשר טחון. כולם אפשר לראות, באמצעות התצלומים, כיצד הם מו־כנים ביד האשף, עקב בצד אגודל. הספר מרכז מידע עדכני ומגוון על הטיפול בסוגי הבשרים, החל בקנייה ועד להגשה לשולחן. וכרגיל ב־הוצאת סירקיס – העבודה נקייה, המתכונים ברורים ומדויקים והספר הדור כהלכה. המחיר לצרכן – 38 שקל.

מדוע גברים שונאים נשים

ספר שנכתב בידי ד"ר פורוארד, המשמשת תראפיסטית, מרצה ו־יועצת בקליניקות פרטיות וציבור־יות בארה"ב, הנקרא "גברים ה־שונאים נשים והנשים האוהבות אותם" (הוצאת "מסר") – דן במכ־לול היחסים המורכבים בין שני בני־הזוג והשאלה העיקרית: מדוע בוחרות נשים בגברים שנוטים להאשימן במהלך הנישואין, לבוזתן ולפגוע בהן. האם זה מאזוכיזם האם זו תלות שאי אפשר להשתחרר ממנה? היחסים, שבדרך כלל מתחי־לים באופוריה הדדית והאהבה מרקיעה שחקים, מסתיימים כעבור זמן מה בקול ענות חלושה. מסתבר, כי הגבר, שהיה עדין ומתחשב, החל מתפרץ על עניינים של מה־בכך. נעשה עריץ ותובעני והחלום והאהבה נגוז כלא היה. הספר הוא מעין מדריך לעזרה עצמית לנשים נבוכות ויש בו סיפורים אישיים רבים של נשים שנקלעו לאשליית האהבה שהתפוגגה וגם תדריך המייעץ כיצד לצאת מן התלאות.

להתעודד אחרת

זהו שם ספרה של תמר ברלינר, עורכת־דין בת 40, שלפני כשלוש שנים נתגלה גידול באחד משדיה (הוצאת "כתר"). התגובה הראשונה כשהרופא מבשר "יש לך גידול ממאיר", היא כמובן "לי אין סרטן. אני לא טיפוס כזה, באמת". אבל לאחר ההלם הראשון ותקופת ה־היסטריה הראשונה, לרבות הרחמים העצמיים, כשברלינר נוכחת שהיא נתונה בחיים ומסביבה משפחתה התומכת וידידיה האוהבים, באה תקופת ההשלמה והיא מתפנה לכתיבת יומן ובו היא מתארת את כל שעובר עליה. במשך הזמן שפסק היומן והיה לספר, מסמך כן ואנושי היכול לסייע מוסרית לכל אותן נשים שעברו כריתת שד. הן עשויות להתעודד בעיקר מן הסיומת, שבה מתארת ברלינר את שיבתה לחיים עצמאיים ומלאים.

מדריך לזוגות מאוהבים

רות סירקיס, הנוהגת מדי פעם להפתיע מידה את תרומר הסבדים לטובת ספרות מסוג אחר, עשתה זאת הפעם עם ספרה של ד"ר רות

וסטהיימר: קשובים למתרחש

וסטהיימר, המוכרת לכל אמריקאי כ"ד"ר רות" – "מין האהבה בנישואין". הכוונה הגדולה של המין דבקה בתיאוריה האומרת, שזו־גות נשואים יכולים לשפר את חיי נישואיהם ולהזין את אהבתם אם יהיו קשובים יותר למתרחש בינו לבינה. וסטהיימר מסבירה כיצד להכיר טוב יותר את הגוף וכיצד להפיח רוח רעננה בחיי מין "עייפים". מעבר לעצות כיצד להתענג על חיי המין, עוסקת וסטהיימר גם בבעיות העלולות לאיים על חיי המין של בני־הזוג, כאימפוטנציה ו־אנורגזמיה. הספר בנוי פרקים פרקים וכל אחד מהם מכיל נושא שונה בת־חום חיי המין.

להתמודד עם מין ראשון

ועוד בענייני מין: "מין ראשון, אהבה ראשונה" מאת קיי וליגנס (הוצאת "כתר", תרגום: דפנה לוי) הוא ספר שנועד לצעירים בשנות העשרה העשורים שלהם, הצריכים להתמודד עם מין ראשון ועם אהבה ראשונה. הספר נכתב כמדריך שי־מושי וכולל פרקים כ"המסרים של הגוף", "פגישה וחברות", "עכשיו – למיטה", "יחסים לא סימטריים" ועוד. הספר מלווה בתצלומים רבים הממחישים את הסיטואציות שעליהן מדובר בו. וליגנס עצמה היא חוקרת באגודה הבריטית לתכנון המשפחה ומתמחה בנושא המיניות של ה־צעירים.

ניקיון שיניים

ספר יוצא דופן הוא "שיניים בריאות" (מאת ד"ר בנימין פרץ ופרופ' אליעזר אידלמן, הוצאת "כתר"). זהו מדריך להורים המורה כיצד יש לטפל בשיני הילדים כדי שיישארו בריאות. לאחר הפרקים הדנים בהתפתחות השיניים, בגילתן ו־בהתפתחותן של הפנים והלסתות ושל הרגלים הקשורים בפה – יש פרקים שנכתבו בידי רופאי שיניים שונים בנושאים כמו: מזון ובריאות שיניים, פלואוריד וניקוי שיניים, התנהגות עם ילדים במרפאת ה־שיניים, אמצעים תרופתיים להקטנת רמת החרדה לפני טיפול שיניים, ועוד.

בדרך לחזרה בתשובה

בהוצאת "כתר" ראה אור "מילון כתר ליהדות ולמסורת" מאת רבנים הבהב, בעיונו של הרב מנחם הכהן. המילון מיועד "לדוברי העברית, לילדים המחפשים מקבם ומשמ־עותם של מושגים המצויים ביהדות, שבהם הם נתקלים בסביבתם, בבית או בלימודיהם". במילון מובאים מאות ערכים בסדר האל"ף־בי"ת, ובהם ערכים כמו "איכה", "אל מלא רחמים", "דרשה", "יעלה ויבוא" וגם "אנטיוכוס", "האיחים". מעשה ידי אבי כץ, חסרי עניין.

עבודה עצמית

סידרה הקרויה "נעשה בעצ־ידינו" יצאה בהוצאת מסדה ובה חמישה ספרים בנושאים כ"משח־קים", "חיות", "מכונות", "סידות", "מטוסים וחלל" ו"מיקסטמים". ה־סידרה מתורגמת מאנגלית בידי יפה גביש ובכל אחד מן הספרים יש הדרכה מפורטת לעבודה עצמית או לעבודה במשותף בקבוצת חברים. ההסברים לכל עבודה מובאים לשי־מוש ההורה או המורה, כדי להוסיף פרטים מבוחים. את רוב העבודות אפשר להרכיב מחפצים, שאריות ושברים המתגלגלים בבית.

להישאר יפה לעד

תמר אדר, שזכתה בפרס זאב לספרות ילדים ונוער על ספרה "חתול, ספן, ליצן", שכתבה כבר כמה ספרי ילדים שזכו להצלחה, הוציאה ב"ספריית מעריב" את ספרה החמישי והנוכחי – "לו – רק" (איורים: גילילי אלון). המחברת מפיחה חיים בצמח ובדומם ושמה בפי כולם משאלות משאלות שונות: העפרון מבקש לצלצל חזק יותר, הנרקיס מתחנן להישאר יפה לעד, התמונה מבקשת לצאת מן המסגרת הכבדה והאילמת מבקשת להשמיע קול.

לגדול ללא סטיגמות

מאת נורית אמיתי

זו מטרתו של "בית אידי שפירא", שנחנך באחרונה – מרכז קהילתי לטיפול בילדים הלוקים בנכויות התפתחותיות ובמשפחותיהם

בתחילה חששו השכנים מן ה־רעיון של הקמת מוסד למפגרים ליד ביתם: מה יהיה על ילדיהם, שיראו את הילדים מוכי הגורל? ובכלל, מי צריך מוסד כזה בלב השכונה? אלא שלימים בכל זאת הוקם המוסד הנקרא "בית אידי שפירא" – והכל התרגלו אליו.

יתרה מזאת, כיום יש כאלה מבין תושבי שכונת שה"ר ברעננה ש־אפילו מסייעים לילדים החריגים במקום, במסגרות התנדבותיות שו־נות. עד כה התחלקה הפעילות ב"בית אידי שפירא", מרכז קהילתי לטיפול בילדים הלוקים בנכויות התפתחותיות ובמשפחותיהם, בין משכנו הזמני שבהרצליה לבין מרכז אהרון וגן שקד ברעננה. התפרדה הקשתה על העבודה והטיפול ב־משפחות ובילדים וכיום, עם המעבר לבית שבו ירוכזו הפעילויות – תוקל העבודה.

להסיר את הסטיגמות מעל ילדים מפגרים – זוהי מטרתה של נעמי סטוצ'ינר, מנהלת "בית אידי שפי־רא", הטוענת כי אי הידיעה בכל הקשור לילדים חריגים מביאה לדחייתם ואפילו לדחיית משפח־תיהם מהחברה. לשם כך הוחלט כי בין הטיפולים השונים הניתנים בבית זה יהיה גם טיפול משפחתי, שיכלול אפילו "חינוך" הסבים וה־סבתות לטיפול בנכדיהם הסובלים מליקויי התפתחות.

ייחודו של המרכז, שנחנך בשבוע שעבר, שיש בו מערכת כוללנית של שירותים ברמה מקצועית גבוהה תחת קורת־גג אחת ותוך שיתוף הקהילה מסביב. "בית אידי שפירא" פיתח דגם טיפולי חדש, המשלב קבוצות של ילדים חריגים מסוגים ומרמות שונות ומזמן אפשרות ליחסי גומלין ביניהם ובין הילדים הרגילים בקהילה. המקום הוקם ביוזמתה של נעמי סטוצ'ינר – שעלתה מדרום אפריקה וחיה בי־שראל זה 17 שנים. היא בוגרת החוג לעבודה סוציאלית ובעלת נ־סיון רב כעובדת סוציאלית קהיל־תית. אביה, אידי שפירא ז"ל, נפטר בדרכו לארצות הברית כדי לאסוף תרומות להקמת המרכז. שפירא ז"ל הקדיש את מרבית שנותיו להעלאת מודעותו של הציבור לנושא הפיגור, מתוך מחשבה ואמונה כי גם לחריג יש מקום בחברה והחברה לקבלו לתוכה ולספק לו שירותים על־פי צרכיו המיוחדים. לאחר מותו ה־חליטו בני משפחתו ומוקיריו להנציח את זכרו ולהמשיך את דרכו. לשם כך הוקמה "עמותת אבי", ששמונים אחוז מתקציבה ממומנים מקרנות ומתרומות בארץ ובחו"ל וכעשרים אחוזים ממימון ממשלתי.

המרכז החדש אינו עונה על התדמית הקיימת כיום בחברה לגבי מוסדות מסוג זה. הוא תוכנן ועוצב על־ידי האדריכל גיס גוטמן במגמה להשרות אווירה רוגעת ונינוחה בין הילדים המטופלים ולהפיח נאווה במשפחותיהם. הריהוט שבו נתרם על־ידי בעלי חנות היוקרה "טול־סה"ס" והוא חדשני ומפואר. הצבעים השולטים במקום הם הצהוב והאפור ואפילו הכלים הסניטריים בשירותים תואמים, ותורמים לאווירה הנעימה.

שמונה תוכניות לימוד

בבית אידי שפירא מטופלים כיום 150 ילדים המגיעים מ־20 רשויות מקומיות ברחבי הארץ. למרכז יש שמונה תוכניות לימוד מגוונות המופעלות במקביל:

* תוכנית גרייה לילדים מעוכבי התפתחות בגילאי 0־2: מטפלת מוסמכת מסגל המרכז מבקרת פעם־בשבוע בבית המשפחות, מטפלת בתינוקות ומלמדת את המשפחות כיצד לנהוג בהם כדי שיוכלו להגשים את מלוא הפוטנציאל ולשפר את סיכוייהם להתפתחות נורמלית.
* גן ילדים לילדים מעוכבי התפתחות בגילאי שתיים עד ארבע.
* מעונות טיפולי לילדים מפגרים בגילאי שלוש עד עשר.
* מועדון יצירתי חברתי בשעות אחר הצהריים לילדים בני 4־14 עם צרכים מיוחדים.
* נופשון לילדים חריגים בגילאי 4־12. במסגרת תשומת הלב המוקד־שת למשפחות הילדים מאפשר המרכז למשפחות לבלות סוף־שבוע נינוח ללא ילדם החריג והילד זוכה בו בזמן בנופש עשיר בפעילויות מתאימות. שירות זה ניתן מיום שישי בצהרים ועד יום ראשון.
* טיפול פארה־רפואי לכל הגי־לאים, לילדים בעלי צרכים מיו־חדים.
* טיפול ותמיכה במשפחות הילדים.
* הוראה מתקנת לילדים עם ליקויי למידה.

במקום פועל צוות מקצועי הכולל רופאים, פסיכולוגים, עובדים סוצי־אליים, מרפאות בעיסוק, פיזיותר־פיסטים, קלינאי תקשורת, מורים לחינוך מיוחד, מטפלים בתנועה, מו־סיקה ואמנות המפעילים תוכניות אינדיבידואליות המתאימות לצרכים המשתנים של כל ילד וילדה. התו־כניות כוללות שיטות עבודה חד־שניות וגמישות ומשתפות גם את המשפחה בהתפתחות הילד החריג.

מיקי ש., אב לילד בן תשע המתחנך במסגרת מעון היום, סיפר על הסיוע שהוענק לבני משפחתו בנושא. הוא הדגיש, כי קיומו של ילד חריג במשפחה הוא אירוע שמאחד או גורם לקרע, והסיוע הניתן במקום יש בו כדי לגשר על בעיות רבות וקשות. לבני־הזוג ילדה נוספת בת חמש ובני המשפחה, לרבות סבים וסבתות, למדו ל־התמודד עם הבן־האוטיסטי הלוקה בהתפתחותו. כאן למד האח הבוגר להתמודד עם צרכיו, לאכול לבדו, לנסות ולהסביר בסימנים (הוא אינו מסוגל לדבר) רצונות שונים, ועוד.

פרופ' שמעון זקס, מפקח ומרכז החינוך המיוחד במשרד החינוך והתרבות ומרצה בנושאי החינוך המיוחד באוניברסיטת תל אביב, שיבח את היוזמה הפרטית בתחום זה והדגיש את חשיבות מיקומם של המוסדות השונים בתוך הקהילה ולא "מאחורי הרי חושך", כפי שכינה כמה מהמוסדות הרחוקים הנידחים.

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף האספקה והאחסנה
מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10, חיפה 31000, טלפון: 04-646475

מכרז למכירת מכוניות
מכרז מס' 2058

החברה מכריזה בזה על מכירת כלי הרכב המשומשים הבאים:

הסעיף	שם הרכב	שנת הייצור
1	דייהטסו פרטית 993 סמ"ק	1982
2	דייהטסו פרטית 993 סמ"ק	1982
3	דייהטסו פרטית 993 סמ"ק	1982
4	דייהטסו פרטית 993 סמ"ק	1982
5	דייהטסו פרטית 993 סמ"ק	1982
6	דייהטסו פרטית 993 סמ"ק	1982
7	דייהטסו פרטית 993 סמ"ק	1982
8	דייהטסו פרטית 993 סמ"ק	1982
9	דייהטסו פרטית 993 סמ"ק	1982
10	דייהטסו פרטית 993 סמ"ק	1982

טפסי מכרז ופרטים נוספים ניתן לקבל במח' חקר שווקים ומכרזים בתהח"כ חיפה, טלפון: 04-646475 או ביחידת המכירות רח' החשמל 7 תל־אביב טלפון: 03-625036 בימים ובשעות העבודה המקובלות וכן במקום הצגת המכוניות.
המעוניינים יוכלו לראות את המכוניות וכן לקבל את טפסי המכרז בחניון הרכב של חברת החשמל ברח' שד' רוקח 77 (מול פארק הירקון ליד מגרשי הטניס) בתל־אביב.
משעה 9.00 עד שעה 11.00 בימים ג, ד.
בתאריכים 15.12.87 16.12.87.
על המציע לצרף להצעתו המחאה בנקאית בשיעור של 10% מערך הצעתו למכרז.
על ההצעות להגיע לשרדנו בחיפה במעטפות המיועדות לכך לא יאוחר מיום 31.12.87 עד השעה 13.30.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף האספקה והאחסנה – מח' חקר שווקים ומכרזים
ת.ד. 10 חיפה 31000 טל' 04-646475

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור/אספקה/שירות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא
14056	תילי נחושת רכה
14059	ווי עוגן לקיר
14060	תיל פלדה שזור מצופה אבץ
14063	כבל מתח גבוה תת־קרקעי 1x50/16 ממ"ר
14064	כבל מתח גבוה תת־קרקעי 1x150 ממ"ר
14066	כבל מתח גבוה תת־קרקעי 1x95 ממ"ר
14068	מערכת מבטיחי קרניים
14069	מחברי טבע לתילי נחושת
14070	כבל טלפון פלסטי
14071	מקשר עגול
14073	כבל קואקסיאלי
14074	מערכת תאי מדידה מתח גבוה לתעג"ז

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הנ"ל הינו: 31.12.87

קבלת טפסי המכרז ופרטים נוספים יש לפנות החל מהיום בשעות 09.00-13.00 למח' חקר שווקים ומכרזים בהנהלת הכח חיפה, או בכתב למען הרשום לעיל.
להצעה יש לצרף אישור על ניהול פנקסי השבונות ורשומות מפקיד השומה או מרואה חשבון וכן אישור שנתי לעסקת מאגף המכס. הצעה ללא אישורים ברי תוקף – לא תובא לדיון.
על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועדים המצויינים לעיל, שעה 13.30 למשרדנו בחיפה.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
פר–483
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
חיים פרידמן ושות' בע"מ – לאשר הקמת בנין עבור 6 יח"ד בן 3 קומות, ברחוב קפלן 19 חלקה 50 בגוש 11582, קריית־חיים מזרחית.
הבקשה כרוכה בהקלות הבאות:
1. קומה נוספת מעל למותר, עקב ניצול שטח בקומת־העמודים.
2. עודף שטח בניה מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח הישיר על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות 08.00–11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר יוביק מהנדס העיר

ועדת משנה לתכנון ולבניה חולון
תיק בנין 1726
הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 445 בגוש 6021 רח' פבר־יגט מס' 21 חולון הכוללת מתן הקלה ב: א) אחוזי בניה 0.9% משטח המגרש 608/2 מ"ר בכל הקומות.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב'/1.
את התוכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ח. שרון ראש העיר
ויו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בב/87/896
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר פאני שוקרון הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה גוש 173 חלקה 19 ברחוב רשב"צ 27 בירושלים.
ההקלה הינה באחוזי הבניה 2.24% מעל 50% המותרים.
את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00–14.00.
אברהם כהילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

צו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מרביים למספוא) (מס' 9) התשמ"ח – 1987

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 (א) (1) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ה–1985, אנו מצווים לאמור:
בצו זה "מע"מ" – מס ערך מוסף כמשמעותו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו–1975.
המחיר המרבי בשקלים חדשים לסוג מספוא בתפזורת המפורט להלן בטור א' יהיה כמפורט לצדו בטור ב':

טור א' סוג המספוא	טור ב' המחיר לא כולל מע"מ
סורגום	173
שעורה	153
תירס	182
כוספת סויה – 44% חלבון	460
סובין חיטה	140
קמח דגים – 72% חלבון	1,140
שמן סופסטוק	500
גרגירי חיטה מיובאים למספוא	170
תירס נטול נבטים	173
תירס נטול נבטים גרוס	170
תורמוס	295

צו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מרביים למספוא) (מס' 9) התשמ"ח – 1987.
תחילתו של צו זה ביום ט"ז בכסלו התשמ"ח (7 בדצמבר 1987).

משה נסים, שר האוצר
אריה נחמקין, שר החקלאות

מוזאיקה א. ולפמן בע"מ

הודעה בדבר אסיפת בעלי מניות שלא מן המנין

ניתנת בזה הודעה על קיום אסיפה שלא מן המנין של בעלי המניות בחברה שתתקיים ביום 30 בדצמבר 1987 בשעה 09.00 באולם הישיבות "תמר" במלון דן פנורמה חיפה.

על סדר היום:–

1. תיקון תקנות החברה בענין מינוי חברי הדירקטוריון מקרב הציבור בהתאם לחוק לתיקון פקודת החברות (מס' 2), התשמ"ז– 1987 והנחיות הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ.
2. חלוקת מניות הטבה בשעור של 900% על ההון הנקוב מתוך קרנות ועודפים של החברה הניתנות להיהון וזאת בהתאם להחלטת הדירקטוריון מיום 3 בדצמבר 1987. המניות תחולקנה כשהן משולמות במלואן לכל בעלי המניות בחברה ולפי סוגי המניות המוחזקות על ידם בעת חלוקת מניות ההטבה.
3. איחוד מניות החברה וחלוקתן מחדש באופן שעבור כל 1000 מניות רגילות בנות 0.001 ש"ח ערך נקוב כל אחת (לאחר חלוקת מניות ההטבה כאמור לעיל) יקבל אותו בעל מניות מניה רגילה אחת בת -.1 ש"ח ערך נקוב, וכמו כן עבור כל 1000 מניות רגילות בנות 0.005 ש"ח ערך נקוב כל אחת המוחזקות בידי בעל מניות (לאחר חלוקת מניות ההטבה כאמור לעיל) יקבל אותו בעל מניות מניה רגילה אחת בת -.5 ש"ח ערך נקוב.

בפקודת הדירקטוריון,
כהן מירה
מזכירת החברה.

הערה: בעל מניות הרוצה למנות שלוח להשתתף במקומו להצביע באסיפה הנ"ל יפקיד במשרדי החברה, לפי הכתובת:– רחוב השיש 13, מפרץ חיפה, או על ידי מסירה אישית לפחות 48 שעות לפני המועד הקבוע לעיל את כתב המינוי של השלוח שלו ויפוי כח או העתקים מהם מאושרים על ידי נוטריון; בהיעדר הפקדה זו לא יהא למנוי כזה תוקף.

מוזאיקה א. ולפמן בע"מ

הודעה בדבר אסיפה כללית שנתית

ניתנה בזה הודעה על קיום האסיפה השנתית הכללית של בעלי המניות בחברה שתתקיים ביום 30 בדצמבר 1987 בשעה 09.30, באולם הישיבות "תמר" במלון דן פנורמה, חיפה.

על סדר היום:–

1. לדון ולאשר בדו"ח הדירקטוריון על פעולות החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 1986.
2. לדון בדו"חות הכספיים של החברה לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1986, ולאשרם.
3. לדון בהמלצת הדירקטוריון בדבר חלוקת דיבידנדים הן במזומן הן על דרך חלוקת מניות הטבה, ולהחליט בענין זה.
4. למנות את רואי החשבון של החברה ולקבוע את שכרם או להסמיך את הדירקטוריון לקבוע את השכר.
5. לבחור את חברי הדירקטוריון.
6. לדון בכל העניינים האחרים אשר יש לדון בהם באסיפה כללית השנתית של החברה לפני תקנותיה או לפי החוק.

בפקודת הדירקטוריון,
כהן מירה
מזכירת החברה

הערה: בעל מניות הרוצה למנות שלוח להשתתף במקומו להצביע באסיפה הנ"ל יפקיד במשרדי החברה, לפי הכתובת:– רחוב השיש 13, מפרץ חיפה, או על ידי מסירה אישית לפחות 48 שעות לפני המועד הקבוע לעיל את כתב המינוי של השלוח שלו ויפוי כח או העתקים מהם מאושרים על ידי נוטריון; בהיעדר הפקדה זו לא יהא למנוי כזה תוקף.

מיציע הכנסת / עמוס בר־דוד

בשורה למבוטחים

המבוטחים – הם בעצם כל בית ישראל. מי בביטוח קיים, מי בביטוח רכב, מי בביטוח אלמנטרי ומי בשאר יונקותיו של ענף גדול זה. לאלה עשויה הכנסת להביא בשורה, כאשר יתקבל במרוצת תהליך החקיקה תיקון לחוק חוזה הביטוח שעבר בקריאה טרומית, ביוזמת חה"כ מרדכי וירשובסקי מסיעת ר"צ.

בעבר קרה פעמים רבות שחברות ביטוח הציעו למבוטח, שתביעתו הוכרה עקרונית כצודקת – סכום הנופל מן הסכום שתבע במקור. המבוטח הניזוק עמד בפני ברירה: לקבל את הסכום שהוצע לו, על אף שהיה נמוך ממה שלדעתו הגיע לו, או לפנות לבית משפט. שם עלול עניינו להתעכב שנים, ולפי דברי שר המשפטים, בדיון בשבוע שעבר, המתנה של שמונה שנים אינה דבר יוצא דופן. בסוף ההליך, הכרוך בהוצאות משפטיות ובמריטת עצבים, עשוי המבוטח לקבל את סכום התביעה, בתוספת הצמדה וריבית בלבד. כך החוק הקיים. כלומר – במקום סכום קטן מייד, יקבל סכום קצת יותר גדול בעבור זמן. זו אינה ברירה מרנינה ועורכי הדין של חברות הביטוח יודעים את המצוקה הזאת, ומנצלים אותה.

בא תיקונו של וירשובסקי ומציע לאפשר לבית המשפט לפסוק "פיצוי עונשי", שיהיה עד 30% מן הסכום הסופי העשוי להתקבל על פי החוק הקיים ביום. כלומר, שלושים האחוזים יתוספו לסכום התביעה בתוספת הצמדה וריבית. התיקון נועד למקרים שבהם אין מחלוקת על העובדות הבסיסיות, ובית המשפט שוכנע בחוסר תום־לב מצד חברת הביטוח.

יש בהצעה הזאת כדי להפר את מאזן הבראיות, לטובת המבוטח. עד 30% על הסכום, ולחברות הביטוח לא תהיה עוד הסחבה כדאית. מובן שהן מתנגדות נחרצות לחיקוק. במצופה, זוכה ההצעה, לעומת זאת, לתמיכה נלהבת של ארגוני הצרכנים והרשות להגנת הצרכן.

כיוון שזו שנת בחירות, והנושא נוגע כמעט לכל – יש להניח שהמחייבים יגברו והחקיקה תצא אל הפועל עוד בטרם תתפזר הכנסת הנוכחית.

"אין לי אלא להתנצל"

במדינות מתוקנות, באמת, אפשר לתבוע את המשטרה על התנהגות לא הולמת, ושוטר המטריד אזרח ללא צורך יימצא עד מהרה בלחצים מצד הפרקליטות או מצד מדור חקירות־פנים במשטרה עצמה. אצלנו – לא כך. אפשר לכל היותר לכתוב לוועדה לפניות הציבור של הכנסת, בראשות חה"כ בני שליטא, שהוא, על־פי עדות אחד הכותבים, "האומבודסמן של משטרת ישראל".

הנה תוכנו של מכתב שבו מוכתר חה"כ "בבניני הציורי הזה – אחד מבין מאות שהגיעו לוועדה.

אביו של נער מדימונה קיבל כי בנו בן ה־16, תלמיד תיכון, הובא למשטרה מפני שנערה מפריעות שמעה, מפי שכנה, שהיא, השכנה, ראתה את הנער לוקח את המיני־קוסטוס שלה מן המרוכה שליד ביתה. הנער נכבל באזיקים, בידיו וברגליו, וכך הובל מדימונה למשטרת באר־שבע, שם הושם במעצר עם עבריינים וחשודים בוגרים. את האב, שהיה במילואים בעת המעצר, "טרטרו" היוצאים מדימונה לבאר־שבע ובחזרה, בלי לגלות לו היכן בנו, שבילה את הלילה במעצר בבאר־שבע. במכתבו מציין האב את הטראומה שעבר הנער, את המדורים המיסוסים שהיו מנת חלקו. הוא גם מבקש משר המשטרה – שאליו הופנה מכתב התלונה המקורי – שלא יוחזקו עוד מעשים כאלה, לא בדימונה ולא בשום מקום אחר בארץ.

בתשובתו של שר המשטרה, שגם עותק שלה הגיע לוועדה לפניות הציבור, נאמר בקצרה שעל פי עדות הנער, הוא לא הוכה במשטרה (טענה כזאת כלל לא היתה במכתב, אך כנראה כדאי להכחיש – ליתר ביטחון). השוטרים שכבלו אותו פעלו בניגוד להוראות, "ועל כך הוער להם". המעצר היה כחוק, לפי צו של שופט.

אין השר כותב אם הוגש או יוגש כתב אישום נגד הנער – זה לא פרט חשוב בעיניו, כנראה. אין התייחסות לטענה שלא היה צורך להביא אותו מדימונה לבית המעצר בבאר־שבע. אין תשובה על התלונה על כך שקצין החקירות, שגרם למעצר הנער, הסתמך על שמועות בלבד.

כלומר: הסבר לעצם המקרה – אין. מדוע הועבר הנער עם עבריינים בוגרים מעיר לעיר – לא נאמר. באשר לאזיקים, קיבלו השוטרים "הערה" – אפילו לא נזיפה. "אין לי אלא להתנצל על עוגמת הנפש שנגרמה לנער ולמשפחתו בגין התנהגות השוטרים במקרה זה". במשפט יבש זה מסיים השר את תשובתו ומשלים בזה את בעל התלונה. התנצלות אינה עולה ביוקר.

הוקם צוות לטיפול בהטרדות מיניות

הטרדות מיניות מצד בעלי שררה ידועות, לפחות מימי דוד המלך, שהרחיק לכת מאוד כדי לספק את יצרו. בארץ נחשב הדבר כמעט לנורמה התנהגותית, כך עולה ממחקר שעשו שתי חוקרות על תופעות כאלה בשירות המדינה. כאשר עלה הנושא לדיון קצר בכנסת, קיבלו עליהם שניים את תפקיד נתן הנביא: חה"כ פרופ' אבנר שאקי מן המפד"ל וחה"כ עדנה סולודר מן המערך.

על פי הסקרים, הוטרדו שליש מנשים בשירות, פעם אחת בשבוע לפחות, על ידי ממונים. ההטרדות התבטאו במגע פיזי בלתי רצוי, בהצעות גלויות, ברמזים ובהתבטאויות מעליבות. קרוב לשליש מן הנשים דיווחו שתנאי עבודתן נפגעו כאשר לא נענו. שאקי תבע לקבוע בחוק כי הטרדה מינית היא עבירה פלילית (עד כה זה לא כך), על בית־הדין של עובדי המדינה לקבוע גם עונשים חמורים, לרבות פיטורין מן העבודה, על מי שעובר עבירה זו.

סולודר הזכירה לחה"כים המעטים שנכחו בדיון, כי בשנה האחרונה הגיעו לבתי המשפט לפחות שלושה מקרים של סחיטה וניצול עובדות מדינה בידי בעלי שררה. מדובר בבעלי השפעה של ממש: מנהל כדוראים, סמנכ"ל, מנכ"ל ראשי של בית משפט. הנפגעות הרבות האחרות הן, בעיקר נשים לא־משכילות, מפרנסות יחידות או צעירות. פחות משליש מנשים שהוטרדו פנו לממונה או לבעל תפקיד אחר במקום העבודה. כנראה לא ראו המחוקקים בהטרדה מינית עבירה, שכן קשה מאוד להתלונן, להוכיח, לא להיפגע. לרוב הפעל לחץ על מי שסירבה, כאשר ההצעה היתה "בילוי משותף". אך יש הרגשת עלבון וחוסר־ישע גם כאשר ההטרדה היא "רק" אמירות ורמיזות בעלות אופי מיני, מגע פיזי (לטיפה, חיבוק, צביטה וכיו"ב), הנעשים בניגוד לרצונה של האשה.

סגן השר עוזי ארמוראי, שהשיב בשם שר האוצר, הממונה על נציבות שירות המדינה, אמר כי מייד בהיוודע תוצאות המחקר נערכה הנציבות והחליטה למנות עובדת בכירה, בכל משרד, שתפקידה יהיה לרכז ולטפל בכל תלונה על הטרדה מינית. היא תפעל ליד הסמנכ"ל לאמרכלות. נוסף לכך הוקם צוות בכיר מיוחד שאליו ניתן לפנות בדיסקרטיות, שלא באמצעות המשרד, בכל מקרה של הטרדה כזאת, לטווח הלא־מיידי. יוקם צוות לבחינת האפשרויות להגדרת הטרדה מינית ולקביעת דרך הטיפול במטרידים באמצעות התקשיראות. בנוסף להצעת חוק שוויון הזדמנויות, שכבר נמצאת בוועדת העבודה והרווחה, ובה סעיף הקובע כי הטרדה מינית – לא רק בשירות המדינה – תיחשב עבירה פלילית.

הטור שלי / נתן דונביץ

בצל החרב הארוכה

סוף סוף, הסתיים המירוץ של התקשורת אחרי השיר־גימל מממנה הנח"ל. יודעים מי הוא, יודעים איך הוא נראה, הסתיימו המאבקים לפתיחו. ייערך משפט. ישמעו את אשר בפיו, את אשר בפי מפקדיו. יענישו אותו, אם יהיה צורך בכך. כבר עתה ברור שאינו גיבור.

לגביו, זהו המאורע הטראומטי של חייו. אני חושש שאם הבחור היה שוקע בדיכאון קשה, לאחר מה שעשה ולא עשה, וכל המהומה סביבו, היו מוצאים אותו תלוי על שמיכה צבאית, היה נפתח מרדף חדש: המרדף אחרי האשם במותו. הלילה, של החייל הצעיר, שמדינה שלמה מצפה ממנו שינהג כגיבור, והוא אינו כזה: גם רבים מן התובעים את תשלום המחיר על הביזיון הזה אינם גיבורים. חלק מהם פורחים מכוהקים, שאני מכירים כבאלה, וטוב נותן להם לחפש פתרון גדול מהם.

אבל, כל זה אינו עיקר. העיקר הוא, במשפט אחד, שקשה מאוד להיות במדינה המצוייה כבר עשרות שנים במצב של מלחמה ופעולות איבה.

בלתי אפשרי להיות בכוננות מתמדת, כל הזמן, של כל בני־האדם. זה לא אנושי. אפילו בספרטה לא היו כך, ועוד בצל אמצעי־המלחמה של שלהי המאה העשרים. עם טילים נושאי פצצות אב"כ, גלשנים, אנשי־צפרדע ופצצות־מצרר.

בכל חברה יש גיבורים ואנטי־גיבורים, במדינה שבה נהוג גיוס־חובה, אינך יכול לצפות שכולם יהיו גיבורים. במקרה הטוב, אתה יכול לצפות לכך שכולם יהיו ממושמעים.

אבל, יש וגם חייל ממושמע נתקף פחד. איני בא להצדיק אותו, כשם שאינני שם עצמי שופט. קל מאוד לשבת ולחלק ציונים.

רפול, למשל, היה חולק לשיך גימל, מיד, ציון לא־מספיק, היה גוזר עליו עונש כבד. כי רפול הוא לוחם בדמו ובנפשו. מאז היה נער, בגבורתו הציל את מדינת ישראל, או לפחות את צפונה, במלחמת יום הכיפורים. אבל עובדה היא שאותו רפול, הלוחם, נכשל כמפקד; הגידסות שהתהרכו התדרדרו ללבנון במלחמה במחבלים. כי יכול אדם להיות גיבור ולוחם במשבצת אחת, וכישלון כמעט־טוטלי בכלל המשבצות. כלומר, הכל יחסי. גם אצל איש־המלחמות.

לוחם, כל לוחם, אינו חי בחלל ריק, בוואקום. הוא חי ומוקף בסביבתו. ה"סביבה" הישראלית היא, מזה עשרות שנים, בצל החרב הגדולה. אלה חיים משובשים בעיקרם. צעיר וצעירה בני שמונה־עשרה במדינות אחרות נושמים לרווחה לאחר שסיימו את לימודיהם בתיכון, יוצאים לטייל בעולם, או מיד ללמוד באוניברסיטה. או יוצאים לעבוד, להרוויח את לחמם. צעיר ישראלי יוצא להכיר את טראומות המלחמה ופעולות־האיבה. בגבולות. מעבר להם או בשטחים שיש בהם אוכלוסייה כבושה ועוינת.

בתוך מערכת השיבושים הזאת, היה לה הפוליטיקה את חייה. המצב הבטחוני רק מספק נושאים לוויכוח ולמחלוקות, אך עיקר החיים הפוליטיים הוא סביב הכיסא. כס השלטון והשררה. התנועה היחידה במשטח זה היא תנועת המושבים, של הפוליטיקאים הבוחשים.

כאשר האינטרסים הבטחוניים של המדינה, הנתונה במלחמות ממושכות, נפגשים, או מתנגשים, עם האינטרסים של הפוליטיקאי, נוצר עוד שיבוש. כמו זה של השתמטות האברכים, בחלק מן הישיבות, משירות צבאי.

בשבוע שעבר בא ראש הממשלה, יצחק שמיר, למכון מאיר בירושלים, מכון דתי, והבריז שם כי אין דבר יותר מפלג מהתופעה שבה חלק מהאברכים מסרבים לשרת בצה"ל.

ובכן: אי־שירותם של אברכים אינו תופעה. הוא תוצאה של הסדר בין פוליטיקאים. תופעה היא ליקוי־חמה או קשת בענן. אי־השירות הוא הסדר בין בעלי אינטרסים פוליטיים, לצורך שמירה על ענייניהם שלהם, בשררה ובחלוקת כספי הציבור. אם אתה, מר שמיר, סבור כי אי־השירות מפלג את העם – וזאת האשמה נוראה – מדוע אתה מסתפק בביקור־ראווה, עם מצלמות ומיקרופונים, במכון מאיר, ואינך פועל על פי סמכויותיך, לשינוי החוק ולביטול של טפילים, הנוטלים כספים מקופת הציבור כולו, ומשתמטים מלהשתתף במעמסה? אם אינך עושה דבר, כי כך נוח לך, מסיבות מפלגתיות, כדי לשמור על כסאך, אל תפריח האשמות באוויר. גם אם הן נכונות.

ההכרזות הללו מפלגות את העם עוד יותר. כי כל הכרזה כזאת אינה פותרת דבר, אך זורה מלח על פצעיהם של כל אב ואם אשר בנם משרת עתה בגבולות, או בסמוך להם. תוך טבעי הדבר שכל הורה ישאל את עצמו, כשהוא קורא או שומע את הצהרת ראש־הממשלה: מדוע הילד שלי שם, במקום של סכנות, המאיימות מכל עבר. והפרוטקציונרים־בטחוניים (זה הסגנון, בדרך כלל) אוכלים להם חסד ואינם משרתים?

איני מאשים את ראש הממשלה. אני רק מבקש להצביע על עוד דוגמה, או סימפטום, של השיבוש הגדול, שבו אנו חיים. חיים בצל חרב ארוכה, המתארכת משנה לשנה.

הצעה

ירושה בא לי להציע הצעה קונסטרוקטיבית, בנושא הפאשלה בצפון ולקויה.

הטלוויזיה משדרת, מזה חודשים רבים, לסירוגין ובהפסקות, את משפטו של ג'ון איוואן דמיאניוק בירושלים. אנחנו יודעים כבר הרבה על מהרקים, על סוגי נייר ועל מכשירי־כתיבה. השידורים הללו נקבעו משום שסבר מי שסבר כי חשוב שהעם, ובעיקר הנוער, יידע יותר על מה שאירע בשואה.

אם כבר משדרים משפט בשידור חי, ברדיו ובטלוויזיה, אולי צריך לשקול מעשה דומה: לשדר בשידור חי את המשפט הצבאי של האשמים בפאשלה בצפון. אודרב, יעקבו המוני צעירים, מקרוב, אחר האמור במשפט, נגד האשמים ולסוכתם. ייפתח ויכוח בעד ונגד, יילמדו סוגיות של משמעת והפקרות, פחד וגבורה. ואפילו אם יודלפו קצת סודות צבאיים. בלהט הוויכוח, נזקם יהיה כאין וכאפס לעומת התועלת שבהצגת הסוגיות הללו, הנוגעות בנפש האומה.

משפט / חיים ברנזון

בעלות לצורכי מסים

ביהמ"ש העליון אינו מכיר ביצירת בעלות בנכסים רק כדי לזכות בהטבות מס

כאשר יחסי משפחה הם תקינים ושלווים, קורה לא אחת, במקרה של מוות, שבני המשפחה אינם מקפידים על חלוקת זכויות פורמלית, שביטוייה בצו ירושה, וסומכים על הסכמה למעשה שתהיה בין בני המשפחה, במידת הצורך. אם וכאשר הירושה תמומש. אולם במקרה שיסופר להלן קרה כי בגלל טשטוש זה יכול בעבור שנים להיות לרועץ למשפחה לצורכי מסים.

בשנת 1951 נרשם מגרש מסוים על שם רוחמה רוזנברג. אותה עת היא כבר היתה נשואה. כעבור 25 שנה, בשנת 1976, הגב' רוזנברג נפטרה. בעלה וילדיה הגישו בקשה לצו ירושה לצוות כי כל שטח המגרש יחולק בין היורשים הנ"ל, וכך נעשה.

חלפו עוד שבע שנים ומר רוזנברג וילדיו, שנרשמו בלשכת רשום המקרקעין כבעלי כל הקרקע מכח צו הירושה, בקשו למכור אותה לצד ג'. בחוזה המכירה, הצהירו מר רוזנברג וילדיו, כי הם הבעלים "במפורש בנסח הרישום".

אולם בבוא היורשים לערוך שומה עצמית למס שבח מקרקעין בגין המכירה הנ"ל, כתבו היורשים כי למעשה כל החלקה נרכשה עוד ב־1951, בבעלות משותפת של בני הזוג המנוחה ובעלה, ואת למרות רישומה הפורמלי על שם האשה בלבד.

בהשגה טענו היורשים כי גם צו הירושה חל למעשה רק על מחצית החלקה שהיה שייך לאם המנוחה ואילו המחצית השניה היתה שייכת מלכתחילה לאב בלאו הכי. מר רוזנברג וילדיו טענו עוד שהם הסכימו ביניהם שממכירת הנכס לצד ג' יקבל האב תחילה את המחצית ורק אח"כ יחולקו האב ושני בניו במחצית השניה בהתאם לצו הירושה.

מנהל מס שבח מקרקעין דחה את הטענות הנ"ל והפנה את המוכרים לבית המשפט כדי להוכיח שאכן חלקה זו, הרשומה על שם האם בלבד, היתה שייכת במשותף לה ולבעלה.

ואכן מר רוזנברג פנה לבית המשפט למתן פס"ד הצהרתי נגד ילדיו (...) שהם אינם יורשים את חלקם מכל הקרקע המשותפת אלא רק מהמחצית השייכת לאם כיוון שהמחצית השניה שייכת לו בלעדית מיום רכישת הקרקע למרות הרישום. כצפוי, הבנים לא הכחישו את טענות האב והוצא צו הצהרתי כמבוקש בהסכמה.

אולם מנהל מס שבח לא הסתפק בפסק־הדין ההצהרתי בהסכמה ודחה את ההשגה. היורשים ערערו לוועדת ערר ליד ביהמ"ש המחוזי בתל־אביב.

ועדת הערר, בראשות השופט בנטל, בחנה את נסיבות חיי הנשואין של הזוג רוזנברג ופסקה כי לכאורה הוכח לה שאכן היה שיתוף ברכוש בין בני הזוג, חל ביניהם עקרון שיתוף הנכסים, למרות זאת דחתה את ערעור הנישומים ופסקה כי הבעל ויתר לאשתו המנוחה על זכותו הנובעת מהשיתוף הנ"ל כיון שהוא לא תבע את זכויותיו בחיי אשתו ואף לא אחרי פטירתה. כן נפסק שפסה"ד שניתן בהסכמה בין היורשים אינו יכול לחייב את מנהל מס שבח, שהיה צד דרוש להליך, והוא לא צורף לו.

גם בית המשפט העליון דחה את ערעור היורשים וקבע כי שתי עובדות עומדות להם למכשול. רשום הירושה עפ"י צו הירושה על כל הרכוש ולא על מחציתו וכן הצהרת המוכרים בחוזה עם צד ג' כי הם בעלים "במפורש בנסח הרישום".

בית המשפט העליון פסק שאין הוא צריך לתת את ידו ליצירת בעלות לצורכי מסים שאין לה קשר עם הפעולות והמעשים של האנשים הנוגעים בדבר, בעלות שנוצרה רק לזכות בהטבות במס שלא היו ניתנות לולא הבעלות לצורכי מסים.

הנשיא השופט מאיר שמגר הוסיף כי מהבחינה הפורמלית צדק מנהל מס שבח וצדקה הוועדה ואכן דין הערעור לדחיה. אולם מן הבחינה המהותית התוצאה אינה מניחה את הדעת. ייתכנו מקרים בהם אין ספק שנוצר בשעתו שיתוף קניין בין בני זוג, לא קיבל בטוי פורמלי ואז התוצאה הפיסקאלית אינה צודקת כיון שהמדינה דורשת, בשלב מכירת הרכוש, מס שבח שלא היה מגיע לה עפ"י העובדות האמיתיות. לפיכך נדחה ערעור היורשים אך הם לא חויבו לשלם את הוצאות המשפט (ע.א. 288/85).

איטליה, בחוסר יציבות

מאת הולדה ליברנומה

שביתות רשמיות ופראיות משבשות את לוחות הזמנים של הטיסות והרכבות באיטליה – על רקע ירידת השפעתם של האיגודים המקצועיים הארציים – והנוסעים מבולבלים

פירנצה

מאמצע אוקטובר ועד אמצע דצמבר ביטלה חברת התעופה הלאומית האיטלקית, "אליטליה", שלוש מאות טיסות. בשבוע השלישי לחודש נובמבר טסו מטוסי "אליטליה" רק יום אחד בלבד, והשביתות המתוכננות לראשית דצמבר יביאו לביטול לא פחות ממאה ועשרים טיסות נוספות. אך בזאת לא תמו צרותיו של הטס לאיטליה או באיטליה, שכן על השביתות הרשמיות יש להוסיף את השביתות הפראיות המוכרזות מדי שבוע בנמלי־התעופה האיטלקיים, עליהן אין איש מודיע מראש. כך, לדוגמה, בוצעו ב־18 בנובמבר רק 10% מכלל הטיסות המתוכננות ליום. ב־20 וב־21 בחודש שבתו הטכנאים של הבזק האיטלקי וגרמו בעקיפין לקיפוחם של עשרות מטוסים. 30,000 אנשי הצוות האוויריים דורשים לא רק העלאת שכר פי שלושה ממה שמציעה החברה, אלא גם צמצום בשעות הטיסה השבועיות – שעתיים וחצי, לעומת שעתיים בלבד שמציעה החברה.

מי שרוצה בנסיעה שלווה ברשת הרכבות הענפה, יתאכזב. נהגי הקטרים השביתו ב־27 בנובמבר את מחצית הרכבות, ואם משרד־התחבורה לא יקבל את דרישותיהם, ישובו לשביתות במתכונת דומה ב־16–17 בדצמבר.

השביתות הרבות במגזר התחבורה הארצית והעירונית מבליטות בעיות שהחריפו והלכו מאז ראשית שנות השמונים על רקע ירידת השפעתם של האיגודים המקצועיים הארציים. די להזכיר בהקשר זה, שרק ששה מתוך עשרה עובדי תעשיית המתכת והמכאניקה באיטליה רשומים באיגודים הגדולים והחשובים, אשר עמדו במשך שנים בראש מאבקים ארציים לשיפור תנאי העבודה והשכר של מיליוני השכירים באיטליה.

המעסיקים, שקיוו בזמנו להגבלת השפעתם של האיגודים, מתקשים היום בבואם לדון על חוזי עבודה שיתקבלו גם על דעת העובדים האוטונומיים שאינם שותפים למו"מ מפני התנגדותם העקרונית של האיגודים הארציים. גרוע מכך. על המעסיקים להתחשב גם בדרישות ועדי עובדים, ובמקום לדון עם נציגים אחדים, הם חייבים לשאת ולתת עם קבוצת נציגים גדולה שאין לה מצע משותף.

המצב חמור בעיקר בשירותים הממלכתיים, בתחבורה, ברשת החינוך, בקופת־חולים הממלכתית, בבתי־חולים.

חולשת האיגודים הארציים פוגעת בכלכלה האיטלקית. תוצאה לוואי של היא פגיעה במפלגה הקומוניסטית, השניה בגודלה בין המפלגות האיטלקיות, שהשתמשה באיגוד הסוציאל־קומוניסטי (עם המיעוט הסוציאליסטי) גם למטרות פוליטיות טהורות.

על הדרך לטפל בשביתות פראיות במגזר הציבורי אין הסכם בין האיגודים הארציים. בעוד האיגוד הסוציאל־דמוקרטי־רפובליקאי, הקטן שבהם, דורש חקיקה ברורה בדרך, מעדיפים שני האיגודים הגדולים, של הסוציאל־קומוניסטים והקאתולים, להסתמך שוב על חוזי העבודה, אם כי בויסות שונה.

חוסר היציבות הפוליטית והקשיים בשטח הכלכלה, לרבות השביתות הרבות, מיוחסים על־ידי תומכי קראקסי, לפחות חלקית, להיעדר יד איתנה. ואילו יריביו רואים בו אופורטוניסט פוליטי מסוכן, הגם שאינם מזלזלים בכישוריו. נראה שגם אלה וגם מצדדיו נוטים להתעלם חלקית מהמצב השורר בכלכלה העולמית, באינפלציה הגואה, במשבר בבורסה, באבטלה הגדלה – תופעות שאינן קשורות בהכרח ברומא.

שביתות התחבורה הן רק חלק מביטויי התסיסה על רקע כלכלי באיטליה. יש לכך גם השלכות פוליטיות ישירות. מעטים ציפו שדווקא הליברלים, שמרבית תומכיהם באים ממעמד בעלי העסקים והמקצועות החופשיים, יתקוממו נגד ביטול ההנחות במסים לשכירים, בטענה שבתקופת קשיים כלכליים יש לעודד את הצריכה. עם יציאת הליברלים מהממשלה באמצע החודש, הודיע ג'ובאני גוריה על התפטרות ממשלתו, אף שהמשיכה ליהנות מרוב בפרלמנט.

הדמוקרטים והסוציאליסטים הסכימו אז שגוריה חייב להמשיך בתפקידו והציעו לליברלים פשרה: במחצית השניה של השנה הבאה, אם האינפלציה לא תעלה בסוף מאי יותר על המידה, יקבלו כל משלמי המסים הישירים הנחה בשיעור קבוע של שני אחוזים. נדחתה לשנה ההצעה הראשונית לשינוי אחוזי המס עצמו.

באו על סיפוקם גם הדמוקרטים הסוציאליסטים הרגישים לתדמיתם כמפלגות עממיות. כך סוכם גם שתחנות הכוח הגרעיניות הפועלות כיום ימשיכו בפעילותן, וכי תמתינו בבניית תחנה נוספת. נשיא הרפובליקה דוחה את התפטרות גוריה, אבל איש באיטליה אינו מנבא לממשלתו יותר משישה חודשי פעילות נוספים. ממשלה חלשה תצטרך להביא לפני הפרלמנט הצעות לגבי עתידה הגרעיני של איטליה, עוד משבר אשר פתרונו נמצא מחוץ לכותלי הפרלמנט.

ג'ובאני גוריה, הצעיר בראשי ממשלות איטליה, הקים את ממשלת הקואליציה שלו באחד באוגוסט השנה. לאחר קרוב לשלושה חודשי משבר ממשלתי, לרבות בחירות כלליות. בינתיים פקד משבר את הכלכלה העולמית ואת הבורסה האיטלקית, בעוד משאלים על אחריותם של שופטים לפסקי־דינם ועל עתידן של תחנות־הכוח הגרעיניות הפיצו שביתות נוספות – דברים המחייבים ממשלה איתנה, בעלת עמדות ברורות.

בין הסוגיות הכלכליות הבוערות שניצבו לפני ממשלת גוריה היתה גם ההחלטה להעלות את מס הקניה על הדלק והמכוניות, כדי למנוע עליה לא מתוכננת בגרעון התקציבי. צעד זה נעשה ללא התחשבות בהשפעת מחירי הדלק על שיעורי האינפלציה.

בינתיים סיימו ממוני המשרדים הכלכליים את הצעת חוק התקציב לשנת 1988 – הצעה המבוססת על ראייתו האופטימית של שר האוצר מאריו אמאטו. הוצע לשנות את אחוזי המסים הישירים שנקבעו לפני תריסר שנים, כדי לבטל חלקית את השפעת האינפלציה, בעיקר לגבי שכירים בעלי הכנסה בינונית. אך על רקע העליה בקצב האינפלציה בקיץ ובעיות תקציביות מתמידות, הוליכו השרים בראשית אוקטובר לבטל את תיקוני המסים הישירים. הדבר נעשה ממש ערב עריכתם של משאלי העם שנקבעו ל־9 בנובמבר. במשאלים אלה נשאלו יותר מ־45 מליון איטלקים בעלי זכות הצבעה, להביע את דעתם לחיוב או לשלילה על ביטול החוקים הקיימים המתייחסים להעדר אחריותם האישית של השופטים על פסקי־הדין שלהם, וכן על סמכות ועדות פרלמנטריות המוקמות מדי פעם כדי לדון בתביעות נגד חברי פרלמנט הנובעות מחסינות פרלמנטרית.

שלושת משאלי־העם האחרים התיחסו לתחנות־כוח מונעות באנרגיה גרעינית (מיקום התחנות, תמיכה כספית של הממשלה לאזורים שבהם הן מוקמות, וחופש הפעולה של חברת החשמל הלאומית להגיע להסכמים בין־לאומיים בנדון). במשאלי־עם אלה העוסקים בנושאים מקצועיים הדורשים מומחיות, הצביעו רק 62.5% מבעלי זכות ההצבעה – האחוז הנמוך ביותר באיטליה בכל ההצבעות מאז מלחמת־העולם השניה. המליונים שהצביעו תמכו בשיעור 70% בחקיקת חוקים חדשים בשאלות שהועלו.

התמונה המצטיירת מכל האמור לעיל היא של מדינה מפורקת, בין ממשלה לממשלה, בין הצורך בסדר והתמלטות לתיקון המצב הכלכלי ובין אנדרלמוסיה ותבעות משביתות רשמיות ופראיות, ורק מעטים רואים אור בקצה המנהרה.

גולים חוזרים לאל־סלוואדור

שובם של שני מנהיגי שמאל מגלותם מעמיד במבחן את השיטה הפוליטית הרופפת של המדינה השסועה

מאת ג'יימס לאמוין

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

חוזה נפוליאון דוארטה: הורה על־תנאי

סאן סלוואדור.

השיטה הפוליטית החלשה והרופפת של אל סלוואדור מתנסה כעת באחד המבחנים הקשים ביותר שלה בשנים האחרונות. בעיצומם של מלחמת אזרחים ושל משבר פוליטי וכלכלי גדל, הוליכה ממשלתו של הנשיא חוזה נפוליאון דוארטה להרשות את שובם של שני מנהיגים באגף האזרחי של תנועת המורדים השמאלית שחיו בגלות. בו בזמן היא פתחה בהליכים להעמדתו לדין של איש הימין הקיצוני, רוברטו ד'אוביסון, באשמת השתתפות בקשר לרצוח ב־1980 את הארכיבישוף הקאתולי של סאן סלוואדור. צעדים אלה יכולים לעורר את הרושם כאילו מנסה הממשלה להתמודד עם מורשת של הקזת דם, מעשי רצח ותסיסות ממלכתיים, כמו גם עם השאלה באיזו מידה אפשר לתקן פערים חברתיים עמוקים בלי שימוש באלימות. השבועות הבאים יראו מה מידת הסובלנות של שיטה פוליטית, שעד כה התבססה על הסכמה שבשתיקה כי אין להרשות את שובם של מורדים שמאליים לסאן סלוואדור ולא בא בחשבון שהללו יוקיעו בה את הממשלה.

השינויים הנוכחיים אף עשויים להעמיד בסימן שאלה תנאי נוסף שבשתיקה להמשך קיומה של הממשלה, והוא שלא יועמדו לדין קציני צבא ואישים פוליטיים ימניים הנחשדים במעורבות ברצח עשרות אלפי אנשים שנחשדו בהשתייכות לשמאל מ־1979 עד 1984. מאמינים כי כמה קציני צבא בעמדות מפתח אחראים לרציחות ההמוניות שמוטטו במידה רבה את בסיס התמיכה העממי של המורדים. הממשלה לא היתה מוכנה לחקור את מרבית אותם קצינים ועל פי חוק חנינה חדש העניקה להם למעשה פטור מהעמדתם לדין על מעלליהם בעבר.

דיפלומטים ומנהיגים פוליטיים מעטים מוכנים לחזות את תוצאת צעדיה האחרונים של הממשלה. אך הם מסכימים שהמצב הנוכחי, שבמסגרתו תומכת ארצות הברית במלחמה שנתקעה במבוי סתום העולה 500 מליון דולר לשנה, ובממשלה שמושחתת גם בשחיתות ובלתי מסוגלת לשים קץ להידרדרות הכלכלית, טעון בדיקה מחדש דחופה.

"המצב ילך ויחמיר", אמר אחד משני הגולים החוזרים, רובן זאמורה, לאחר שהשמיע התקפה חריפה ביותר בשבוע שעבר על הממשלה ועל השגרירות האמריקאית. באומה הפוליטי החשוב הראשון באל סלוואדור אחרי בעקבות שבע שנים בגלות. השני, גיארמו אונגו, חזר גם הוא למדינה על פי תנאי הסכם השלום האזורי הקורא לעשות מאמץ להגיע לפיוס לאומי. השניים עומדים בראש החזית הדמוקרטית המהפכנית, הגוף האזרחי של תנועת המורדים הקשור בברית רופפת לארגון הצבאי של המורדים הנמצא בשליטה מרכסיסטית. אחד מראשי הימין הקיצוני באל סלוואדור אמר ששובם של השניים הוא בבחינת טעות שיפוט מסובכת של הממשלה שיש להתנגד לה. כאשר נשאל אם יתחדשו הרציחות השיב: "זה אפשרי". הוא הוסיף: "אנשים כאן יגנו על עצמם". היינו, הרציחות יהיו בבחינת התגוננות עצמית.

בשבוע שעבר האשימו אונגו וזאמורה את הממשלה, את השגרירות האמריקאית, את הצבא ואנשי עסקים שמרניים, שהוליכו שולל את המדינה ונכשלו למלא על צרכי המינימום של הרוב המכריע של בני סלוואדור לצדק, השתתפות פוליטית ורווחה כלכלית. דיפלומטים ומנהיגים פוליטיים אומרים כי אין זה ודאי שהממשלה נמצאת בשליטה מלאה על הכוחות והמגמות שאת המכסה מעליהם הסירה. אך הם מעלים השערה שדוארטה לקח על עצמו סיכון מחושב בקווהו שמפלגתו, המפלגה הנוצרית דמוקרטית, תוכל להחזיק מעמד ותעלה כתור הכוח הדומיננטי במדינה בשנים הבאות. אם זו מטרתו הוא יהיה תלוי עוד יותר מתמיד בתמיכת הצבא ושגרירות ארצות הברית.

בעיקר נראה שפעולות הצבא יכריעו אם יוכל דוארטה לעמוד מול נסיונות המנהיגים האזרחיים של המורדים לבנות מחדש בסיס פוליטי מגובש בסאן סלוואדור בעוד יחידות המורדים ממשיכות את מלחמתן באזורי הכפר וברחובות ערים. כרגע הרושם הוא כי הממשלה והצבא יוצאים מתוך הנחה שהמורדים אינם יכולים לבנות מחדש כוח פוליטי משמעותי במדינה, שתושביה זוכרים היטב את דיכוי השמאל בידי הממשלה ובה הרוב הגדול ניראים מותשים לאחר שבע שנות מלחמה.

אולם המורדים הראו יכולת מדהימה לשרוד כגוף פוליטי וצבאי. גם אם לא יתחזקו במידה ניכרת, הם יכולים להקשות מאוד על חיי הממשלה בבירה. אם יתגלו כמסוגלים לגדול שוב ולהגביר את הלחץ על המשטר, מעטים בסאן סלוואדור מאמינים כי דוארטה והצבא יהיו מוכנים לחיות עם קריאת תגר זו לאורך זמן. בעבר פירוש הדבר היה רציחות, גלות ומעצרים המוניים לדיכוי תומכי המורדים. ניראה כי תקוותו המיידית של דוארטה היא שבהרשותו למנהיגים אזרחיים של המורדים לשוב, יוכל לשכנע אותם לבסוף שהאינטרס שלהם הוא לנתק את יחסיהם עם מפקדי הגרילה. אך אם לא יקרה כדבר הזה, הרי כבר הודיע דוארטה כי המנהיגים האזרחיים יהיו צפויים לצעדים משפטיים.

בעוד הוא מנסה לתמרן כנגד אויביו בשמאל, החליט דוארטה לצאת כנגד יריביו בימין הקיצוני. כאשר האשים את רוברטו ד'אוביסון באחריות חלקית לפחות על רצח הארכיבישוף אוסקר ארנולפו רומרו ב־1980. הממשלה אומרת כי יש לה עד לרצח שהאשים את ד'אוביסון ואת אחד מעוזריו לשעבר בהשתתפות בפשע. לממשלה עוד מצפה דרך ארוכה להוכיח את טיעונה. אך אם אכן יהיה ביכולתה לערוך חקירה ציבורית מלאה, אומרים רבים שלדעתם יחשפו התוצאות את הרשת של קציני צבא, פוליטיקאים ואנשי עסקים ימניים המעורבים בארגון וניהולן של חוליות המוות בעבר הקרוב. בגלל רגישותם של גילויים כאלה, מעטים מאמינים שיאפשרו לחקירה להרחיק לכת מדי. בעבר ניכשלו כל אותן חקירות בגלל איומי רצח, הרציחות עצמן וסירובו הבוטה של הצבא להגיש תביעות נגד קצינים המעורבים בהפרות זכויות האדם.

נוסף על כך המדיניות האמריקאית לתמוך במלחמה נגד המורדים כמו גם בהמשך קיומה של הממשלה עצמה, נשענת על סיוע מתמיד לצבא. דבר זה מעניק למפקדים הצבאיים רבי ההשפעה כוח ואמור יעיל כאור על הולכות ממשלה שלדעתם מאיימות על האינטרסים שלהם. הם ממשיכים להחזיק בידיהם כוח וטו זה.

אתה מחפש סוכן בחו"ל?

יגאל אילן חברה לפיתוח תוכניות שיווק בע"מ - שרותים בישראל ארה"ב ואירופה.
דרך חיפה 13 תל־אביב - טלפון: 252967 / פקס: 268020

למי שמחפש תשובות מעשיות בתחום השיווק

המועצה לייצור ולשיווק צמחי נוי

הודעה למגדלי צמחי נוי
1988/89
ציפורן נכסית, גרברה,
גיספנית, רוסקוס, ליאטריס וורדים

עפ"י כללי המועצה לייצור ולשיווק צמחי נוי (הסדר הגידול) תשל"ט – 1979, כל המבקש לגדל אחד או יותר מצמחי הנוי הנזכרים לעיל חייב לקבל תחילה היתר למיכסת גידול מועצת המיכסות שליד המועצה – את הבקשות יש לחדש כל שנה.
בימים אלה נשלחו טופסי בקשה לקבלת היתר מיכסות בעונת הגידול 1988/89, לכל האגודות השיתופיות ולמגדלים שאינם חברים באגודות. מקבלי הטפסים מתבקשים למלאם ולהעבירם למועצה לא יאוחר מתאריך 31.1.88.
אגודות שיתופיות ומגדלים שאינם חברים באגודות שיתופיות אשר לא קבלו טפסים כאמור יוכלו לקבלם לפי פניה למועצה או למשרד החקלאות האזורי או לפנות בבקשה מפורטת בכתב.
המגדלים מוזהרים שלא להתחיל בפעולות בקשר לגידול אלא לאחר קבלת היתר למיכסת הגידול בכתב מאת ועדת המיכסות, ולפעול אך ורק בהתאם לאמור בהיתר.

י. גולדין
יו"ר ועדת המיכסות

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עילית בקשה להקלה רחוק מס' 87/87
מוגש ע"י מר מחמד עיסא דראושה מישוב אכסל גוש 16904 חלקה 41 מהות ההקלה אי שמירת מרווח מינימאלי מצד דרומי
את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית רח' כרמל 2/5 נצרת עילית, תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
ישמעאל קניג
יו"ר הועדה

מינהל מקרקעי ישראל

הממונה על הרכוש הממשלתי, אזור יהודה ושומרון | המועצה המקומית קרית ארבע | שיכון ופיתוח לישראל בע"מ | משרד הבינוי והשיכון מחוז ירושלים

"בנה ביתך" – בגבעת החרסינה
יתרת־מגרשים

במסגרת תוכנית "בנה־ביתך" שפורסמה בנובמבר 1982, נותרו 8 מגרשים לבניה חד־משפחתית.
מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח – מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.
הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום שלישי 8.12.87 בשעה 10.00. בשעה הקבועה כתחילת ההרשמה תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.
יתרת המגרשים תשווק בשיטת "כל הקודם זוכה".
בעת ההרשמה שתיערך במשרד הממונה על הרכוש הממשלתי, אזור יהודה ושומרון, רחוב ינאי 6 ירושלים, טל' 244335/6 בימים ובשעות העבודה המקובלים, יש להפקיד סך של 500 שקל בהמחאה בנקאית לפקודת הממונה על הרכוש הממשלתי, ואת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
פרטים נוספים ניתן לקבל אצל הממונה, בכתובת הנ"ל.
תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־8.2.88.

הממונה על הרכוש הממשלתי, אזור יהודה ושומרון | המועצה המקומית מעלה־אדומים | עירים חברה לפתוח עירוני בע"מ | משרד הבינוי והשיכון מחוז ירושלים

"בנה ביתך" – במעלה האדומים
יתרת־מגרשים משלב ג'

במסגרת תכניות "בנה ביתך" שפורסמו בעבר, נותרו מגרשים חד־משפחתיים ודו־משפחתיים, בהתאם לפירוט שלהלן:
– 4 יח"ד, מגרשים חד משפחתיים.
– 3 יח"ד, מגרשים דו־משפחתיים.
מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח – מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.
הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום רביעי 9.12.87 בשעה 10.00. בשעה הקבועה כתחילת ההרשמה תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.
יתרת המגרשים תשווק בשיטת "כל הקודם זוכה".
בעת ההרשמה שתיערך במשרד הממונה על הרכוש הממשלתי, אזור יהודה ושומרון, רחוב ינאי 6 ירושלים, טל' 244335/6 בימים ובשעות העבודה המקובלים, יש להפקיד סך של 1,000 שקל בהמחאה בנקאית לפקודת הממונה על הרכוש הממשלתי, ואת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
פרטים נוספים ניתן לקבל אצל הממונה, בכתובת הנ"ל.
תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־24.3.88.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז מרכז | עיריית לוד | שיכון ופיתוח לישראל בע"מ | משרד הבינוי והשיכון מחוז המרכז

בניה עצמית בשכונת נוה נוף בלוד

מינהל מקרקעי ישראל בשותף עם משרד הבינוי והשיכון, עיריית לוד, שיכון ופיתוח לישראל מציעים בזה 142 יח"ד כדלהלן:
– 88 יח"ד במגרשים חד משפחתיים.
– 54 יח"ד במגרשים דו משפחתיים לבניה דו משפחתית בקיר משותף.
הרשמה לתוכנית ותקנים בחב' שיכון ופיתוח בע"מ, רח' אבן גבירול 2 ת"א, בימים א'–ה' בין השעות 08.00–18.00 וביום ו' בין השעות 08.00–12.00.
ההרשמה תחל ביום שלישי 08.12.87 בשעה 09.00 ותסתיים ביום חמישי 07.01.88 שעה 12.00.
פרטים נוספים, ופרוספקט מפורט ניתן לקבל בחב' שיכון ופיתוח לישראל בע"מ, בכתובת הנ"ל.

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז ירושלים

הצעה למכירת דירה ברח' בלפור 15 בירושלים
מכרז מס' ים/82/87

מינהל מקרקעי ישראל מבקש הצעות לתמורה על הסכם מכר בגין דירה אשר פרטיה בעת פרסום המכרז הן כדלהלן:
1. הדירה רשומה בלשכת רשם המקרקעין, כגוש 30027 חלק מחלקות 15+5 (ראה תקנון מוסכם והשריט הבית).
2. הנכס הכל מהווה דירת מגורים בקומה שניה בת 7 חדרים, מטבח ושרותים בשטח של 102.70 מ"ר. לדירה 4 צמודים גג מס' ה' בשטח של 139.10 מ"ר וגג מס' ו' בשטח של 134.50 מ"ר. זכויות הבניה בהתאם לתכנית המיתאר המאפשרות את השלמת קומה ג' ובנוי מלא של קומה נוספת בגבולות הבנין הקיים.
3. הדירה כיום אינה מתאימה לשמש למגורים ויש לבצע בה עבודות שונות על־מנת להכשירה למגורים, או להורסה.
4. עבודות ההריסה והבניה כולל בניית המעלית מחייבות היתר בניה כחוק. לגבי היתר בניית המעלית, על הזוכה במכרז לקחת בחשבון אפשרות שוועדות התכנון ידרשו הפקדת תכנית.
5. מחיר מינימום מדרש בש"ח 667,250 (לא כולל מע"מ).
6. גובה הפקדון המדרש הוא בסך של 35,000 ש"ח.
את חוברת מסמכי המכרז ניתן לקבל תמורת הסך של 50 ש"ח (כולל מע"מ) במינהל מקרקעי ישראל, רחוב בן יהודה 34, קומה 12, בימים ובשעות העבודה המקובלות.
ביקור בנכס יתקיים בימי שישי ה־04.12.87 – 18.12.87 בין השעות 09.00–11.00.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא 30.12.87 שעה 12.00. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים, מסיבה כלשהיא – לא תדון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז ירושלים

הצעה להחכרת מגרשים להקמת מתקני תיירות בארמון הנציב, בירושלים
מכרז מ' ים/83/87

מינהל מקרקעי ישראל (להלן: המינהל), מזמין בזה הצעות לתמורה על חוזה פיתוח בגין השטח שפרטיו בעת הפרסום הם כדלהלן:
פרטי השטח ואפשרויות הבנייה עליו בעת פרסום המכרז הם כדלהלן:

תב"ע מספר	מגרש מספר	שטח במ"ר בערך	*יח"ל שטח לשרות	**מחיר מינימום מדרש בש"ח (לא כולל מע"מ)	גובה פקדון בש"ח
2598	א'	2560	1,200	298,322	15,000

* המגרש מיועד עפ"י תב"ע 2598 כשטח למתקני תיירות למעט הארחה ולינה.
** ערך הקרקע נקבע במצבו ובפיתוחו להיום.
את חוברת מסמכי המכרז ניתן לקבל תמורת הסך של 40 ש"ח (כולל מע"מ) במינהל מקרקעי ישראל, רחוב בן יהודה 34, קומה 12, ירושלים, בימים ובשעות העבודה המקובלות.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא 30.12.87 שעה 12.00. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים, מסיבה כלשהיא – לא תדון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

صكنا من الاهل

בצער רב ובגיגון קודר אנו מודיעים
על פטירת בעלי, אבינו וסבנו היקר

אליעזר פטקין

גיאוגרף, מחנך ואיש ספר
שנפטר ללא עת

ההלויה תתקיים היום יום שני ט"ז בכסלו תשמ"ח
7.12.87 בבית הקברות בהרצליה, בשעה 15.00
נפגשים בשער בית העלמין

יושבים שבעה בבית משפחת רקם
רח' מרדכי 8 רמת השרון

מתאבלים: אשתו צפורה
ילדיו: שוקי ודורית פטקין
נחמה רקם
נילי ועוזי קרן
נכדיו: ענת, יואב, שרון,
גיא, נועם, מיכל ויעל

במלאת שלושים לפטירתו של

מיכאל קומיי ז"ל

נעלה לקברו לגילוי המצבה מחר, יום שלישי
8 בדצמבר 1987 בשעה 3.00 אחה"צ
בהר המנוחות, גבעת שאול, ירושלים.
נפגשים ברחבת הכניסה של בית העלמין

המשפחה

בצער רב ובלב כואב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו האהובה

אטקה שומר ז"ל

(לבית ופנירסקי)

ההלויה התקימה אתמול בט"ו בכסלו תשמ"ח (6.12.87) בחיפה

אבלים: בעלה: אריה שומר
בנה: יצחק וחיה שומר
בנה: אשר ופנינה שומר
בתה: מינה וצבי ויצנר
אחיה: ופנירסקי ומשפחתו
אחיה: מרדכי ופנירסקי ומשפחתו
גיסתה: חיה פומפ ומשפחתה
נכדיה: יהודה, שי, עפר,
יעל, רונן, ירון,
אייל וגיל.

יושבים שבעה בבית הבת מינה ויצנר, רח' קאודרס 4, כרמל צרפתי חיפה.

חלפו אחת-עשרה שנים
ואנו פוקדים את זכרה של

דודי קצנלנבוגן
ז"ל

ביום חמישי, 10.12.87,
בשעה 3.00, בקרית שאול

המשפחה

במלאת שנתיים לפטירתה של יקירתנו

הניה גרדי ז"ל

נעלה לקברה מחר יום שלישי י"ז כסלו תשמ"ח
8.12.87 בשעה 2.30 אחה"צ בבית העלמין
בקרית שאול

המשפחה

לנורית אורן, תומר, והדר

משתתפים באבלכם הכבד
במותו בטרם עת של יקירכם

דני מצגר

דיינרס קלוב (ישראל) בע"מ
ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו
של בעלי, אבינו וסבנו

משה יהושע בן יעקב דיסקין

ההלויה תצא מבית הלויות בסנהדריה בירושלים
היום יום ב' 7.12.87 ט"ז בכסלו תשמ"ח

מתאבלים: אשתו: סטלה דיסקין
בתו וחתנו: דינה ודוד צביאלי
בתו וחתנו: דפנה ונעמן בורי
נכדיו: ליאור שלי, תמי, ואריאל

יושבים שבעה בבית משפחת בורי רח' מרקוס 7 ירושלים
טלפון 02-631172

לפרופ' דב פקלמן ומשפחתו

השתתפותנו הכנה באבלכם הכבד
על מות

אביך ז"ל

חברי הנהלת עמותת
להי"ב – לימודי הכשרה בניהול
אוניברסיטת תל-אביב

לעו"ד מרדכי ריבק

משתתפים בצערך במות

אמך ז"ל

לשכת עורכי-הדין
חיפה והצפון

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודפון
03-38 38 38

לחיים סתיו ומשפחתו

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

גלאובר בע"מ
ג'. גרבר בע"מ
ההנהלה וצוות העובדים

בית רפא"ל

אבל על פטירתו של

יעקב ליאור ז"ל

ממקימי תעשיות הנשק בישראל

המומים וכואבים בהרצחו של עובדנו המסור

שלמה (דובי) סקל הי"ד

ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה

03-839281 ... פרטים על מועד ההלויה בטל'

משפחת סגול
ובית כתר פלסטיק

לדב שפרינגר

אתך באבלך הכבד במות עליך

אביך ז"ל

"דפנה" ויסמן את לביא בע"מ
שרותי מכס, תעבורה ושילוח בינלאומי

לג'ני ברנדס

משתתפים בצערך במות

אמך ז"ל

חבריך באלול טכנולוגיות בע"מ
וארית תעשיות אופטרוניות בע"מ

להברנו
אריה קסטנבאום

אתך באבלך
על מות

רעיתך ז"ל

האגודה לזכויות האזרח בישראל

אנו משתתפים באבלו של חברנו לעבודה

יעקב כתבן
במות **אמו** ז"ל

ומביעים תנחומים לו ולמשפחתו

פז חברת נפט בע"מ
ההנהלה והעובדים

פוספטים בנגב

אבלה ומשתתפת בצער המשפחה
על מותו של

דגו קלרמן

חוקר ואיש תעשיה
ממניחי היסוד בתעשית
הכרייה בישראל

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות
המנהל הכללי, הנהלת המשרד והעובדים
משתתפים באבלו של

משה אילן

מנהל האגף לתכניות לימודים במנהל
במות **אמו** ז"ל

ומביעים תנחומים למשפחה

לידידנו **יהודה צ'רקוב**

אתך באבלך במות

אחותך

"ולטר רוזנטל בע"מ"

לג'ני ברנדס

באבלך במות

אמך ז"ל

משתתפים:
נורית ועמירם בוקשפן
איתן הבר
קרני ורני קב
נעמי ודוד קליין

דחפון
שרות הודעות טלפוני של דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

לצבי ניגאל

משתתפים באבלך במות

אימך ז"ל

הנהלת תדיראן

למשפחת סינגר

משתתפים בצערכם הכבד
בנפול בנכם היקר

יעקב ז"ל

הנשיא, ההנהלה, החברים והעובדים
בורסת היהלומים הישראלית בע"מ

ליוני קלרמן

משתתפים באבלך על מות

אביך ז"ל

חבריך ב"יורוטים"

לדני עוז

משתתפים בצערך הכבד במות

אביך ז"ל

חבריך באלול טכנולוגיות בע"מ
טלדור שרותים טכניים בע"מ

עירית חיפה — משרד מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה

רחוב ביאליק 3, חיפה

טלפון מספר — 04-640775

פר' 482

הודעה על-פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על-ידי:

רביד רנה ויוסי — לאשר תר בנית לתוספת בניה ברחוב קומוי 14 חלקה 151 בגוש 11200, רמות-רמז.

הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:

1. עודף שטח בניה מעל למותר.
2. בליטה של 30 ס"מ למרווח הצדדי.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א',ג',ה' בין השעות: 08.00—11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יעבץ
מהנדס העיר

הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
"מבוא העמקים"

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה — 1965

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי הוגשה ל משרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עילית בקשה להקלה בתיק מס' 131/86 מוגש ע"י ה"ה לואי + נסר עלי סאלח מישוב יפיע גוש 16880 חלקה 56 מהות ההקלה שטח בניה בקומה מעל למותר.

את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית רח' כרמל 2/5 נצרת עילית, תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ישראל קניג
יו"ר הועדה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אמי ואחותי היקרה

אדית גיל

ההלויה תתקיים היום, יום שני ט"ז כסלו תשמ"ח 7.12.87 בשעה 11.15 לפנה"צ,
בבית העלמין הדרום בגבול חולון – בת-ים
נפגשים ליד השער הראשי

המשפחה המתאבלת

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

אברהם גרוס ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום רביעי י"ח כסלו תשמ"ח 9.12.87
בשעה 3 אחה"צ בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת-ים

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים מבית המנוח רחוב בורלא 41, תל-אביב
בשעה 2.15 אחה"צ

אנו מודים לכל מנחמינו בכתב ובעל-פה

המשפחה

ספורט

בעריכת יהיאל ארזי

90 ימים לפני הטורניר האוקיאני

מיהי'ץ' וההכנות היום בועדת הכנסת

יו"ר הועדה: אולי דרוש לנבחרת פסיכולוג, או עוזר מאמן* יש בעיות מוטיבציה, מנטליות וחוסר יציבות

מאת משה הרגעש
סופר "ספורט הארץ"

ראשי ההתאחדות לכדורגל, המאמן הלאומי מילינקו מיהי'ץ' וראשי הנבחרות יעלו הבוקר לירושלים לפגישה (10.00) עם ועדת הספורט של הכנסת. בפגישה ידונו הכנות לטורניר הקדם אולימפי שיהיה באוקיאניה במארס 1988. את הפגישה יזם יו"ר הועדה ח"כ פנחס גולדשטיין. הפגישה תוכננה לפני ההפסד באירלנד 0–5, אך לדברי גולדשטיין עלתה חשיבותה במידה ניכרת בעקבות ההפסד באירלנד והתיקו עם מלטה (1–1) בשבוע שעבר בחיפה.

אמש הסביר היו"ר גולדשטיין מדוע יזם את הפגישה ומה דיעותיו לגבי הכנות הנבחרת: "אנו מעוניינים לעקוב מקרוב אחרי ההכנות, כדי למנוע מצב שאחרי הטורניר באוקיאניה נקיים פגישה כדי לנתח את הסיבות לכשלון. יש בנבחרת בעיות ניהול, יש בעיית מוטיבציה וקיימת בעיית מנטליות של הכדורגלן הישראלי שעיקרה חוסר יציבות, בנוסף לבעיית כושר.

הבעיה אינה במאמן. השאלה היא, אם נעשו כל הצעדים הדרושים להצלחת הנבחרת. אני מאד מעריך את עבודת ראשי ההתאחדות ואת מסירותם. אך יכול להיות שצריך פסיכולוג: אולי יש צורך בעוזר למאמן מיהי'ץ' המכיר את המנטליות הישראלית: אולי כדאי לחקות דוגמא מהכדורסל כאשר הביאו קצין גבוה מחיל האויר לאוטוריזציוני באחת מנבחרות. לא יתכן שהנבחרות השכנות מגיעות להישגים בלתי רגילים בזירה העולמית – עיראק, מרוקו ואלג'יר הופיעו בגביע העולמי במכסיקו – וישראל לא. אין כל סיבה שלא נגיע לסיאול. אם ניכשל בטורניר הקדם אולימפי נוכל לבוא בטענות רק אל עצמנו", דברי חבר הכנסת גולדשטיין.

סיני ויגאל מנחם זומנו לאימון הסגל מחר בר"ג

המאמן מיהי'ץ' הזמין את אבי כהן, אלי אוחנה ורוני רוזנטל למישחק נגד שוייץ בשבוע הבא

מאת אילן פריש
סופר "ספורט הארץ"

מאמן נבחרת ישראל מילינקו מיהי'ץ' זימן אתמול את משה סיני ויגאל מנחם לאימון הסגל הלאומי, שיהיה מחר באיצטדיון רמת־גן.

בנוסף לסיני ומנחם, זימן מיהי'ץ' עוד 14 כדורגלנים: בוני גינצבורג, עופר פביאן, אבי כהן, ניר קלינגר, ירון פרסלני, אפרים דוידי, מנשה שמעונוב, דניאל בריילובסקי, אורי מלמיליאן, אבינעם עובדיה, ליאור רוזנטל, אלי יאני, משה אייזנברג ושחר כראל. לא נכללים ברשימה יהודה עמר ואלי דריקס, שנפצעו במישחק עם מלטה.

המאמן החליט גם לזמן למישחק הבינלאומי עם שוייץ, שיהיה ביום ג' בשבוע הבא ברמת־גן, את שלושת ה"אירופיים": אבי כהן (גלאסגו ריינג'רס), אלי אוחנה (מאלין) ורוני רוזנטל (פ.ק. ברוז'), הדרושים להיות משוחררים למועדונים שלהם.

היום תקיים נבחרת העתודה מישחק אימון עם הפועל קרית־אונו. המישחק ישמש הכנה לעתודאים שלנו, שיתמודדו ביום ג' בשבוע הבא בבאר־שבע עם נבחרת מקבילה של שוייץ.

קטרגל

ישראל לאליפות אירופה בספרד

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת ישראלית הוזמנה להשתתף בינואר באליפות אירופה הראשונה לקטרגל שתהיה בספרד.

את הנבחרת לספרד ישגר האיגוד הישראלי לכדורגל באולמות ולקטרגל, שנרשם והתקבל להתאחדות הבינלאומית לקטרגל (פיפוס"א) וכן התקבל להתאחדות האירופית לקטרגל, העורכת את האליפות הראשונה של היבשת בינואר 1988 בספרד.

עקב הזמן הקצר שנותר להתארגנות ולאימון החליט האיגוד הישראלי לקטרגל לשלוח נבחרת ישראלית ולא לוותר על ההזדמנות. מאמן הנבחרת יהיה רב מאלים, שיבחר לסגל שחקנים שאינם פעילים בליגה הלאומית.

בהנהלת האיגוד הישראלי לקטרגל חברים שמואל בירדוגו, עדי דיסקין, חיים וייס, עדי טוקר, אמציה לבקוביץ, ירון מבנם, אלי קושניר.

נשיא פיורנטינה נהרג בתאונת מטוס

טורינו (איפי). נשיא מועדון פיורנטינה, פיירצ'זארה באראטי, נהרג אתמול בתאונת מטוס. באראטי בן ה־48, בעבר עורך ויד מן "טוטוספורט", נהג במטוס צעצוע שיצא לטיסת אימונים מנמל התעופה של טורינו.

משפחת מנחם מנתניה ברקיע השביעי

ההורים מספרים על יגאל ושמעון

מאת משה הרגעש

גיבורי החודש האחרון בליגה הלאומית לכדורגל היו, ללא ספק, האחים יגאל ושמעון מנחם, שחקני מכבי נתניה. הראשון הבקיע שלושה שערים בניצחון המשכנע 3–0 על מכבי חיפה; השני הבקיע במחזור ה־11 שער ניצחון מרהיב לרשת הפועל תל־אביב, במיפגש הפיסגה שהיה באיצטדיון רמת־גן.

האב משה מנחם, קבלן בניין בן 50, יליד טריפולי בלוב ורעייתו תרצה, ילידת מרוקו, הם הורים מאושרים. "ספורט הארץ" שמע מפיהם מעט על ילדותם של הכדורגלנים המצליחים, היחסים ביניהם, אופיים והאוירה בבית. משה מנחם היה בצעירותו כדורגלן והוא שדחף את ילדיו לכר הדשא. גם שלושת האחים האחרים משחקים כדורגל: אילן, בן 17, שהפסיק השבוע לשחק; עומר, בן 16, המופיע בקבוצת הנערים של מכבי נתניה ועלי, בן 12, שויתר על המישחק לטובת הלימודים. יגאל הוא הבכור בן 24, ושמעון יחגוג החודש את יום הולדתו ה־23.

"יגאל היה שובב מלידה", נזכרת תרצה. "גם בבטן בעט לי המון. כבר בגיל 6 התחיל לשחק ונרשם לנוער בהפועל נתניה. יגאל רציני מאד, שותק בשמחה ואיכפת לו מכל דבר, ולכן הוא מאבד לעתים את קור רוחו במישחקים. שמעון טיפוס יותר נוח ופחות לוקח ללב. אך מתאכזב על כל כישלון. שניהם קשורים לי מאד בבית. הם קשורים מאד מילדותם, אך לא מבלים יחדיו. אני דואגת להם מאד וחוששת לפציעות. אם הם מפסידים יש אבל בבית, כמו שהיה אחרי התבוסה בבאר־שבע (1–5). מסיבה זו לא פתחתי את הרדיו בשבת האחרונה ורק אחרי המישחק בישרו לי על מה שהיה. זו תחושה נהדרת להיות האמא שלהם. נותנים לי הרבה כבוד בכל מקום בנתניה", מגלה האם.

"אני גאה להיות אבא של יגאל ושמעון; זה כמו להיות ראש עיר קטן", אומר משה מנחם. "שמעון מתאים לניהול עסק, הוא איש מעשי, נוח ומאד ממושמע. לכן המאמנים אוהבים אותו. אם אומרים לו לא לעבור את החצי, הוא לא עובר; כך גם לגבי שמירה על שחקן מסויים. יגאל יותר מלומד, היתה לו אחת מתעודות הבגרות הטובות בנתניה. הוא אוהב מאד לעזור לחלשים, אחראי מאד וממלא את מקומי כאשר איני בבית. הוא כמו אבא לאחים האחרים, שמכבדים אותו ונשמעים לו. גם שמעון שומע בקולו, למרות שההבדל ביניהם אינו גדול. יגאל מאד דתי, מסוגל לשבת שעתיים בסעודת ליל שבת. היו זמנים שהם חשבו לפרוש, אך מנעתי מהם זאת ועודדתי אותם. במבט קדימה, לעוד 10 שנים, לא נראה לי שהם יהיו מאמנים. יגאל יהיה ודאי בשר עם 7 ילדים, ושמעון יהיה איש עסקים".

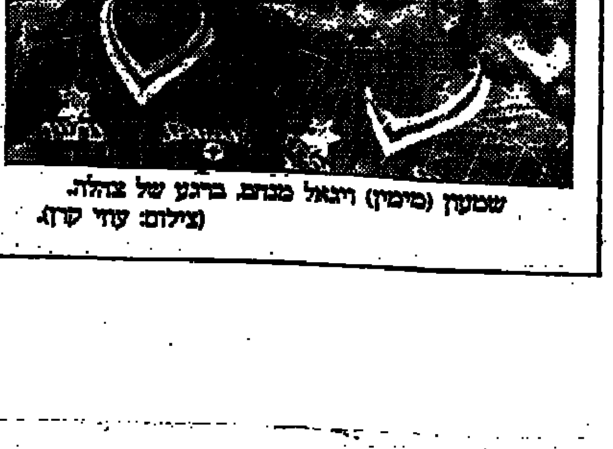
שמעון (מימין) ויגאל מנחם, ברגע של צהלה. (צילום: עודי קרן)

הדרבי של סופר־סטאר מיקי

ברקוביץ, כמו בימים הגדולים, קלע 31 נקודות וסחף את מכבי ת"א לניצחון מוחץ 105–84 על הפועל ת"א במאבק חד צדדי לעיני יותר מ־9000 צופים

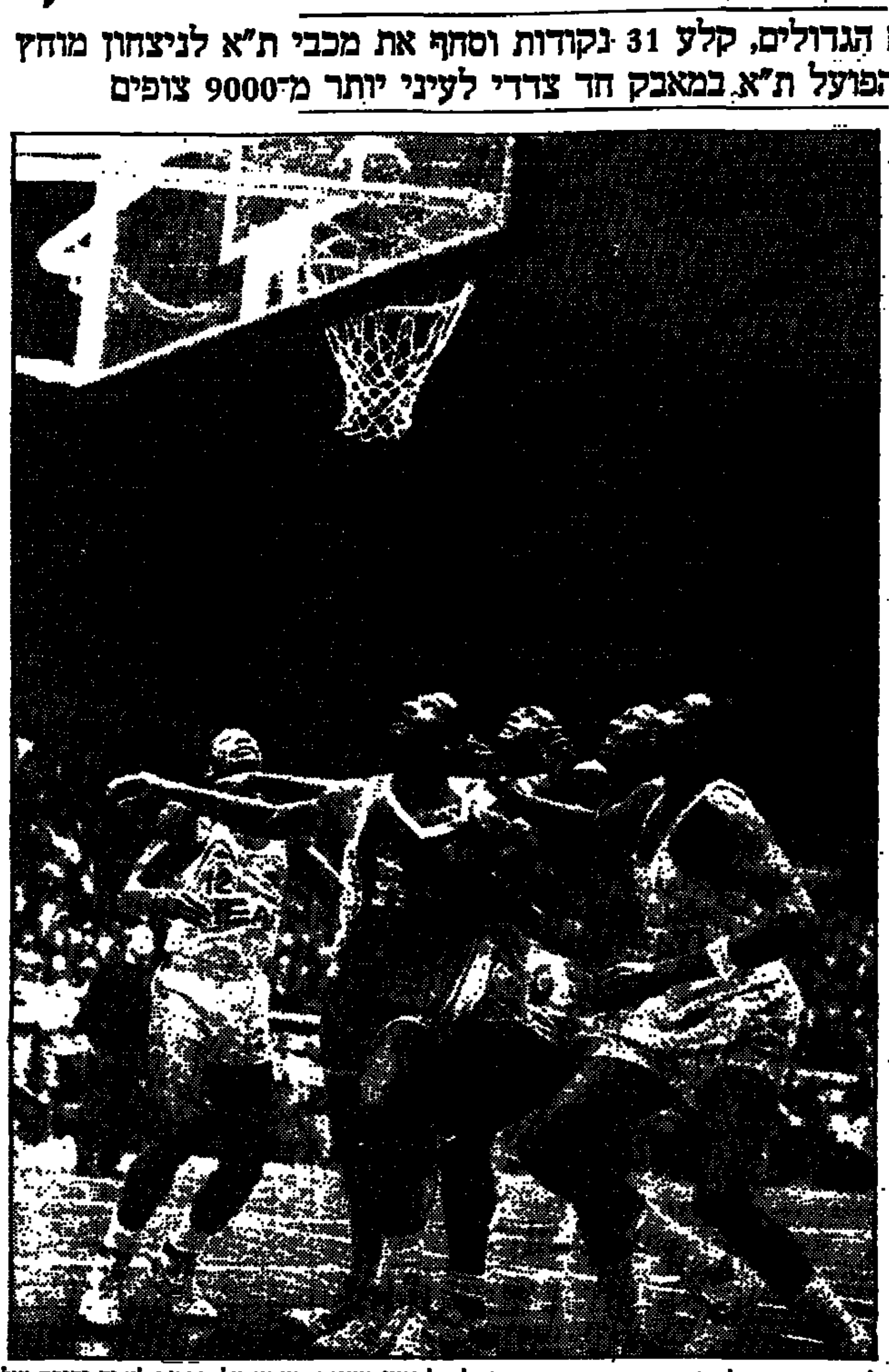
לאמון מרסר, קרל איימוס, קווין מאגי, קן באורלו ולינטון מאונט במבט על הכדור לאחר זריקה של באורלו. הכדור התגלגל על הטבעת ולא נכנס. (צילום: אריה קנפר)

כדורסל

מכבי תל־אביב – הפועל תל־אביב 105–84 (54–43)

המצטיין: מיקי ברקוביץ

● למכבי ת"א קלעו: ברקוביץ 31, מגי 30, ג'מצ'י 14, סימס 11, דניאל 11, באורלו 6, קורנליוס 2.
● להפועל ת"א קלעו: דלול 21, מאונט 19, מרסר 17, פרישמן 9, איימוס 9, ולנטיקמן 7, לאמף 2.
● שפטו: ראובן וירוביניק ושוקי חרניק, 9500 צופים, ביד אליהו.

מאת יוסי לוין

אתמול למדו כדורסלני הפועל תל־אביב שלנצח פעמיים בשבועיים את מכבי תל־אביב זו משימה קשה מאוד. אולי בלתי אפשרית. אם לפני שבועיים, באוסישקין, זה היה הדרבי של הפועל, אתמול זה היה הדרבי של מכבי ועוד איך. 105–84 למכבי. הפרש 21 נקודות. לאוהדים של מכבי יש בהחלט סיבה טובה לחייך.

רלף קליין הכין את הקבוצה היטב לדרבי. הוא הצליח לשפר כמה נקודות שהיו חלשות בדרבי הקודם באוסישקין ובמישחקים האחרונים בכלל. קודם כל בהגנה. לעומת המישחקים האחרונים שיחק מכבי תל־אביב אמש בשמירה אישית. וזה הלך. עובדה: הפועל קלע 84 נקודות בלבד.

כדי לשתק את עמוס פרישמן הציב רלף את מיקי ברקוביץ לשמירה על עמוס. מיקי עשה את המלאכה בצורה מצויינת. עמוס פרישמן היה הפעם להוציא מתוך המישחק והדבר התבטא מאד בתיפקוד הפועל שהיה מבולבל מאוד. גם שאר שחקני מכבי עשו עבודה טובה בשמירה.

ההתקפה עבדה טוב כרגיל במכבי. אבל בכל זאת היה שינוי גם בנושא הזה. קווין מגי חזר ושיחק מצויין בהתקפה. לעומת המישחקים האחרונים הוא מוקם יותר באזור הצבע, והדבר התבטא בקליעה שלו לסל. סך הכל קלע מגי 30 נקודות, יותר ממה שעשה במישחקים האחרונים. אתמול הוא גם קיבל יותר כדורים לזריקה. אם בדרבי הראשון הוא זרק לסל רק 8 פעמים אתמול הוא זרק 17 פעם. מצא את ההבדלים. אגב אחוז הקליעה שלו היה לא רע – 10 מתוך 17. הוא גם סחט 7 פאולים. בסיכומו של המישחק היה למכבי יתרון בריבאונד: 31 לעומת 23 של הפועל.

הפועל לעומת מכבי שיחק אמש חלש מאוד. קשה לציין שחקנים שבלטו. עמוס פרישמן חלש מאוד; לינטון מאונט קלע אמנם 19 נקודות אך אחוז הקליעה שלו אינו מזהיר, 7 מתוך 19 ניסיונות; גם לאמון מרסר לא הבריק אמש. במחצית השניה הוא השתפר לעומת הראשונה. המאזן שלו היה סביר. 17 נקודות, 9 ריבאונדים ושלוש חסימות. ג'ונתן דלול אמנם קלע 21 נקודות, אך בשמירה על מיקי נכשל.

אבל נחזור למכבי תל־אביב. ולמיקי ברקוביץ. כבר נכתב בשבועות האחרונים שמיקי חוזר ליכולת של הימים הטובים, אבל דומה זה בהחלט לא נכון. מיקי נמצא ביכולת מצוינת. הוא עשה עבודה טובה גם בהגנה וגם בהתקפה. מיקי היה הקלע הבולט במישחק עם 31 נקודות. אחוז הקליעה שלו מצויין, 11 מ־13 נסיונות. במחצית השניה, המצטיינת, הוא קלע 17 נקודות ולא החטיא אפילו פעם אחת.

קווין מגי כאמור בא אתמול לידי ביטוי. הוא קלע 30 נקודות וקלט, כמו בימים הטובים, 14 ריבאונדים. קן באורלו, לעומתו, היה חלש מאוד, במיוחד בהתקפה. בהגנה הוא עשה את העבודה. גם וילי סימס היה אתמול מעולה. הוא הצליח להביא את הקבוצה היטב במשך כמעט כל דקות המישחק. בפתיחה הצליח מכבי לנצלו כהלכה בהתקפה. הוא נכנס פנימה, קיבל כדורים והצליח לנצלם לנקודות או לפאולים. דורון ג'מצ'י שלא בלט אתמול בהתקפה (14 נקודות) עשה עבודה טובה בשמירה שלו במחצית הראשונה על ג'ונתן דלול. גם מוטי דניאל טוב כשהיה על הפארקט.

מכבי הוליך לאורך המישחק כולו. כבר בדקה החמישית היתה התוצאה 15–8 למכבי. בהמשך הצליח הפועל להישאר בתמונה, אך מבלי שהצליח להתקרב למכבי. בדקה ה־15 העלה מכבי את היתרון ל־43–33. במחצית זה היה 54–43.

החצי השני היה כבר מהנה פחות. מיקי, דורון ומגי העלו ל־70–52 אחרי חמש דקות במחצית השניה ואז המישחק כבר היה גמור. הדרבי של מכבי תל־אביב. להתראות בדרבי הבא.

ניצחון חולוני משכנע בניצוחו של דאוסון

הפועל חולון – אליצור נתניה 102–95 (49–45)

המצטיין: ג'ו דאוסון

● לחולון קלעו: דאוסון 29, אורנג' 18, בארמור 17, אלימלך 16, ויסמן 13, בוגין 5, פרי 4.
● לנתניה קלעו: גורן 33, נודוסון 18, מאלוביק 18, ויסמן 10, פייר 8, פיל לוקס 6.
● שפטו דוד דגן ואסא קמינר, 800 צופים, אולם "ישורון" בנתניה

הפועל חולון השיג אמש ניצחון חוץ חשוב בנתניה על אליצור, במאבק חזיתי על התבססות בשלישיה המובילה בכדורסל הישראלי. חולון הפגינה משחק מהיר ומדוייק, בו בלט בעיקר ג'ו דאוסון, ועל ידו עמדו דייויד בארמור וקני אורנג'.

נתניה פתחה בהגנה אזורית והצליחה להוליך בדקה ה־11 ביתרון 8 נקודות (29–21), אולם כניסתו של דייוויד בארמור מחולון סייעה לקבוצתו כעבור חמש דקות להשוות (39–39) בדקה ה־16, ומכאן ועד לסיום המחצית, הובילה חולון בהפרש זעיר.

באליצור הוליך בדקות אלה סטיב מאלוביק את טרי פייר, דבר שהחליש את משחק הכוח של אליצור מתחת לסל. הרכז קרל נודסון, המתפקד כעושה המשחק של אליצור בשבועות האחרונים במקומו של דני ברכה, התקשה באותן דקות להניע את קבוצתו, בעוד הענק פיל לוקאס, היה רחוק מיכולתו האמיתית.

בדקה השמינית נפגע בחולון ג'ימס פרי גבה הקומה, לאחר שבכניסה לסל הודיק, נפגע וקרסולו הסתובב, ובמקומו נכנס דייויד בארמור.

חולון פתחה את המחצית השניה בצורה מצויינת, קלעה 11 נקודות לעומת 3 בלבד של אור גורן מאליצור, ובדקה ה־27 עלתה ליתרון שיא במשחק — 12 נקודות (67–55). נתניה, תוך התבססות כמעט מוחלטת על זריקות חוץ של אור גורן (שבע קליעות מדוייקות ל־3 נקודות), שיחקה באותן דקות עם שלושה נמוכים (נודוסון, ברכה וגורן), בניסיון להחביל במהירות ולעצור את ההתקפות המתפרצות של דאוסון ובארמור. אולם הותיק שמואל ויסמן, יחד עם ישראל אלימלך ניהלו בתבונה את משחק חולון, וניצלו את איבודי הכדור הרבים של נתניה.

שלושה סלי 3 נקודות רצופים של גורן סייעו לקבוצתו להקטין את פיגורה בדקה ה־30 לחמש נקודות בלבד (73–68 לחולון). באותן דקות ספג קני אורנג' את העבירה הרביעית, ירד לספסל, ואליצור הקטינה את פיגורה עד כדי שתי נקודות בלבד בדקה ה־34 (82–80). אבל אז ביצע ויסמן מנתניה את עבירתו החמישית ויצא מן המשחק וחולון תוך ניצול מהירותו של דאוסון ובארמור כ־6 נקודות רצופות, הבטיחה את ניצחון החוץ החשוב.

דגן מאיר

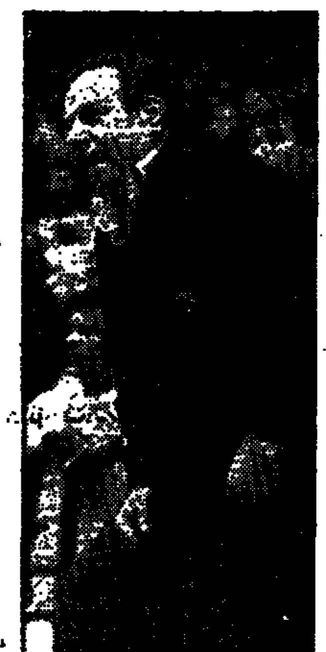
מנהל מכבי, שמלוק מחרובסקי, בניגוד להרגלו, בא אמש לדרבי ביד אליהו. גם הגיב על המתרחש על הפארקט. בסיום היה הדוור, אך חיוך רחב על פניו. "עכשיו אני יכול לנוח", אמר. (צילום: אריה קנפר)

ברקוביץ: שיחקנו יותר טוב וניצחנו

המאמן ויינקרנץ: יש לי בקורת על השיפוט אבל אני שומר אותה לעצמי

מה הם אומרים

מאת יוסי לוין
סופר "ספורט הארץ"

מיקי ברקוביץ כבר רגיל למחזה הזה. בסוף המישחק הוא יוצא אחרון מחדר ההלבשה, אומר את דברו לעיתונאים וממשיך אל הקהל. בשבועות האחרונים הליווי הזה צמצם מאוד. עד שהוא נכנס למכונית לקח לו זמן רב.

לפני זה מדבר מיקי לעיתונאים על הדרך הארוכה שעוד עומדת לפניו. את הקרדיט הוא נותן לכל הקבוצה: "בזכות המישחק הקבוצתי שלנו והתלכיד הטוב הגענו לתוצאות טובות. היתה לנו הגנה טובה, אסיסטים טובים והתקפה טובה. בסוד הישיבות שאותו אמרתי. כבוד של הפועל במקומו מונח. הם ניצחו אותנו בגביע ואני מסיר בפניהם את הכובע, אבל עכשיו אנחנו במיסגרת אחרת. שיחקנו יותר טוב וניצחנו. לגבי יש ימים שהולך לשחק יותר טוב וימים שיותר רע. אתמול זה הלך".

גם רלף קליין מדבר על המישחק הקבוצתי. "שיחקנו מישחק קבוצתי מאד. היה שיתוף פעולה בין שחקני הצבים הזוך. הפועל שיחקו מצויין. אך אנחנו היינו טובים יותר. כל הכבוד למיקי. הוא היה יוצא מן הכלל. הוא היה טוב בהגנה וחזק באחריות רבה. גם קווין חזר לעצמו. הפועל קבוצה מצויינת. הניצחון הוא במידה רבה עניין של יום. אנו היינו טובים יותר היום מאויבינו".

משה ויינקרנץ, מאמן הפועל, מסכים עם רלף בנושא היכולת: "הקבוצות שוות בדרך כלל. מכבי התעלה במישחק וזה מה שיצר את הפער בחצי השני של המישחק. בהגנה היינו פושרים לעומת המישחק הראשון. גם בהתקפה לא הגענו לאותה קליעה טובה. על השיפוט יש לי ביקורת אך אני מעדיף לשמור אותה לעצמי".

הליגה הלאומית בכדורסל

1.	מכבי ת"א	9	749–866	18
2.	הפועל ת"א	9	736–847	16
3.	הפועל חולון	9	731–807	16
4.	אל. נתניה	9	767–778	14
5.	גליל עליון	9	571–621	14
6.	מכבי ר"ג	8	726–681	13
7.	הפועל חיפה	8	689–614	11
8.	אל. רמלה	8	713–677	11
9.	מכבי חיפה	8	758–729	11
10.	בית"ר ת"א	9	838–788	11
11.	הפועל ים	8	734–697	10
12.	מכבי נתניה	8	723–586	8

● בית הספר אליאנס זכה אתמול באליפות הכדורסל של בתי הספר התיכוניים בתל־אביב. הוא ניצח במישחק הגמר את תיכון אנקורי 15–13. המישחק היה באוניברסיטת תל־אביב.

כמו בדרבי הקודם, אבל בדיוק להיפך

מאת יהושע שגיא

זה היה דרבי פרטי לתיקון האגו של אוהדי מכבי, אבל לא דרבי שיזכר כחויה בלתי נשכחת. מכבי תל אביב עשה תיקון־מורלי, הפועל תל אביב עשה קופה טובה, כרבבת צופים עשתה רעש רציבלי סביר. איש לא נזקק לתרופת ניטרוגליצרין, כיון שהמכבים הבהירו כבר בפתיחה המהוססת שהפעם הדרבי נסתיים עוד לפני שהחל.

האוירה לפני הפתיחה היתה רגועה. רול וקורן שחוזו בלבביות, ביציע הכבוד נראתה הנומנקלטורה הפוליטית מדרג בית ברנר. השועי הזהר העדיפו את הקונגרס הציוני בירושלים. כשעלו שחקני הפועל נשמעו שריקות רמות. בעלות המכבים תשואות מרעישות. מישהו על ספסל הפועל לעג ברמזים עצמיים: אמרתי להם שהדרבי הביתי צריך לשחק רק באוסישקין.

המכבים, כרגילם, על הספסל שלהם. רק על שעון התוצאות הם מופיעים כאורחים. ביד אליהו הם כבעלי הבית. וכאשר הכרוז מבקש משמלוק רשות לפתוח את המשחק עם טכס הצגת השחקנים מגיב המנהל המכבי בהרמת גבה: מה פתאום? ורלף תורם: זה בסך הכל משחק ליגה, זה לא גביע אירופה. אני מתנגד לטכס הצגת שחקנים. הכרוז נכנע.

כשהוא קורא בשמות שחקני מכבי המספרים הולצותיום תשואות רמות. כשהוא קורא בשמות שחקני הפועל לא שומעים וחצי מלה. הלילה הזה הקהל ברובו מכבי. רק הכנסי הולך לקופת הפועל.

הפתיחה חריפה מאד והקהל מתרגל למאבק קשה. אחר כך יתרגל לדברים שמאפיינים את הדרבי הזה: המעוף של דלול לעבר תחתית השידור של גלי צה"ל (מדוע הלילה רק מיבזקים ולא שידור מלא), ניפנוף הידיים של מיקי והאסיסטים המטריפים שלו, התרגיל של סימס עם ההתעופפות באויר, התמלקה של מגי שמוריד הלילה גם כעד הדרבי הקודם, נשיפת הספיתים של ויינקרנץ, הסימפטומים שלו עם השופטים, ההתלהבות של רלף, המסטיק של ויקטור ברוס, העצב בעיניו של איימוס, השלוש של מיקי, הספיחה של שמעון לכל מכבי שיורד לספסל, הדאנק של קורנליוס, האיפוק של פרישמן, התאקל בין רלף לקורה, הזוויך של שמלוק.

ביציעים, כרגיל, כמה אוהדים קנאיים. אלה שלא יודעים להפסיד מול אלה שלא יודעים לנצח. לעיתים הקללות כמו בכדורגל. מי ששר שירי דימה בדרבי הקודם יוצא עתה אבל וחפוי ראש, מקלל את השופטים ואת האמא של העיתונאים. מי שנמוגג בדרבי הקודם מחייך עתה מאוזן לאוזן. מחר יתחילו לדבר על הדרבי הבא, ובינתיים, כמה אוהדי הפועל מאוכזבים מלקקים פצעים. כשנתנו באוסישקין הצגה גדולה היתה שביתה בטלוויזיה. ועכשיו, מעשה שטן, כאשר מכבי בהולתו, כל בית ישראל רואה את הפועל הוסף. ויינקרנץ מנסה לחייך לשני הכיוונים, בכוונות שלא לחנוק.

אחר כך נבלעים כולם לחדרי ההלבשה. מחדר מכבי יוצאים פרצופים חייכנים. מחדר הפועל יוצאים פרצופים חתומי מבט. מסיבת עתונאים אין כאן הלילה. את זה הפועל לא מארגן. מדברים על רלף ומוישל'ה בעבירה. שניהם אומרים בדיוק מה שאמרו אחרי הדרבי הקודם – אבל להיפך.

ריאל באה

מאת סופר "ספורט הארץ"

ריאל מדריד הגיעה אתמול לארץ למישחק גביע קוראץ' מחר מול אליצור נתניה.

ריאל תערוך אימון אחד הערב ובכל הביאה אימון קליעות ביד אליהו ביום המישחק.

הערב אמורה לנחות בארץ קאי סאראגוסה שתתמודד בגביע קוראץ' עם הפועל תל־אביב ביום רביעי.

הערב בהשלמת המחזור

ירושלים ברמלה, הפ' חיפה בר"ג

מאת סופר "ספורט הארץ"

שלושה מישחקים, שישלימו את המחזור התשיעי, יתקיימו הערב. לפחות שניים מהשלושה אמורים להיות שקולים ומרתקים.

ברמלה יארח אליצור נוהרדור את הפועל ירושלים. מהאימונים האחרונים נעדרו ארל וויליאמס מרמלה בגלל מחלה ודיקי בראון מירושלים בשל פציעה. הערב אמורים לשחק.

בכפר המכביה יארח מכבי רמת־גן את הפועל חיפה, המקווה לעצור את רמת־גנים לאחר חמישה ניצחונות רצופים בליגה. בחיפה החלימו כל הפצועים. במישחק נוסף יארח מכבי חיפה את מכבי נתניה. פתיחת המישחקים הערב ב־20.00.

שלושה ממישחקי המחזור כבר נערכו, שניים אמש ואחד לפני 11 יום, בו גבר בית"ר תל־אביב על הפועל גליל עליון 92–84.

ליוורפול ניצחה את צ'לסי 2–1

ליגות אירופה

● אנגליה. ליוורפול שוב מובילה ביתרון 5 נקודות, אחרי שניצחה באנפילד את צ'לסי 2–1 במישחק מרתק ומפכפך. היו אלה האורחים מלונדון שזכו ביתרון מפתיע בדקה ה־22, אחרי שמארק לורנסון הכשיל ברחבה את החלוץ הקרמוט של צ'לסי, פאט נווין. ביום הולדתו ה־22 הבקיע גורדון דיורי את השער הראשון בבעיטת 11 מטרים. ליוורפול הפעילה לחץ כבד, כדי לשמור על מאזנה הנדיר ולהישאר בלתי מנוצחת בעונה זו, אבל התקשתה להבקיע. רק בדקה ה־67, אחרי הכשלה של ג'ון אולדרידג', פסק השופט ג'ורג' קורטני בעיטת 11 נוספת ואולדרידג' עצמו השוה מהנקודה הלבנה ל־1–1. מקמהון כבש את שער הניצחון במיבצע אישי מרהיב בדקה ה־87. לליוורפול 43 נקודות ומישחק חסר, לעומת 38 נקודות של ארסנל.

● הולנד. האלופה המוליכה פיליפס איינדהובן ניצחה בפעם ה־15 ברציפות בליגה, כשהביסה את ד.ס. 79 7–0. הבינלאומי זאן קיפס כבש ארבעה שערים. לפיליפס 30 נקודות והפרש שערים 64–12, לפני איאקס אמסטרדם (24), שגברה על חרונינגן 2–1. פיינורד רוטרדאם, המדורגת שלישית (19), נוצחה בדן בוס 1–3. גם הנציגה השניה של רוטרדאם, ספארטה, הפסידה לטוונטה 0–1. קבוצתו לשעבר של מוטי איוניר, רודה, הובסה על ידי אוטרכט 1–4.

● צרפת. המוליכה, קבוצת מונאקו, סיימה בביתה בתיקו 0–0 עם מונפלייה. למונאקו 32 נקודות מ־22 משחקים. שניה, עם ארבע נקודות פחות, בורדו, שהביסה ערב קודם לכן את לנס 5–2. במשחק השלמה נוסף שהיה ביום ראשון, הביסה קאן את לההאבר 3–0.

● שוויץ. האלופה המוליכה נויישאטל ניצחה בחוץ את אראו 2–0 ולה 29 נקודות מ־21 משחקים. היא מקדימה בנקודה את גרסהופרס ציריך שהכניעה את להאן 3–0. * יתר התוצאות: יאנג־בויס – סרבט 1–0, סנט גאל – ציריך 4–1, לוצרן – באזל 2–0, סיון – בלינזונה 4–2.

● טורקיה. האלופה בשיקטאש איסטנבול, הגדילה יתרונה בראש הטבלה לחמש נקודות, כשגברה על גנצ'לרבירליגי 1–0 ולה 38 נקודות מ־15. שניה גאלאטאסראי (33 נק'), שהפסידה במגרשה למאלאטייה 1–3, המדורגת כעת במקום הרביעי עם 26 נקודות, אחרי טראבזון (27), שגברה על קוצ'אלי 3–1. פנרבחצ'ה ניצחה את אלטאי 1–0.

ברצלונה כבר במקום הרביעי

● ספרד. קבוצת ברצלונה עלתה אט־אט מתחתית לצמרת ותופסת כעת את המקום הרביעי עם 15 נקודות מ־13 משחקים ומפגרת בשמונה נקודות מהאלופה המוליכה ריאל מאדריד. ברצלונה הביסה את מורסיה 4–1. ריאל מאדריד ניצחה בחוץ את לוגרונס 3–1. השניה אתלטיקו מאדריד (19) ניצחה 3–1 את אוסאסונה. השלישית ריאל סוסיאדאד (17) גברה בתוצאה זהה על ריאל בטיס סביליה. * יתר התוצאות: בילבאו – לאס פאלמאס 4–1, ואלנסיה – סביליה 1–1, קאדיז – אספניול 1–1, סאראגוסה – סאבאדל 2–1.

מיקי ברקוביץ, 31 נקודות, מגויס מלידתו, שוב כמו בימים הגדולים. בשידור מהפארקט קיבל נשיקה מהמאמן רלף קליין; כשיצא מחדר ההלבשה קיבל נשיקה מרעייתו שלי, כשיצא מההיכל נישקוהו המוני אוהדים נלהבים; אמש היה שווה כל נשיקה. (צילום: אריה קנפר)

הפסד שלישי רצוף ללייקרס ★ 40 נק' של ג'ורדן לא הספיקו

אן.בי.איי.

ניו־יורק (איפי). לראשונה זה שנתיים נחלה לוס־אנג'לס לייקרס שלושה הפסדים רצופים. הפסדה האחרון היה 95–97 נגד קליבלנד קאוואלירס. אחרי החטאה של קליוולנד בשניה האחרונה, התרומם טיירון קורבין וקלע את סל הניצחון בקליעת המשך עם הצפירה לסיום.

6 החטאות מקו העונשין ברגע האחרון היו בעוכרי שיקאגו בולס, שנוצחה 101–110 ע"י סקראמנטו קינגס למרות 40 הנקודות של מייקל ג'ורדן. מארק אגואייר קלע 35 נקודות בניצחון 96–109 של דאלאס על יוטה, וקלייד דרקסלר השיג 34 נקודות בניצחון 115–133 של פורטלנד על פיניקס.

תוצאות אחרות: סיאטל – וושינגטון 115–99, יוסטון – גולדן סטייט 121–96, יוטה — סקראמנטו 126–117.

שפורן הביא לקליין קלטת של סאטורן

מאמן מכבי תל אביב רלף קליין קיבל את קלטת המשחק המלא בו הביסה סאטורן קלן את אלופת אירופה טרייסר מילאנו (102–78) במחזור הראשון של בית גמר גביע אירופה לאלופות בקלן.

את הקלטת קיבל קליין מידידו רוני שפורן, ישראלי בעל מלון הזיקוק בנוטל בקלן. בבית המלון של רוני שפורן בקלן מתארחות קבוצת סאטורן והקבוצות הבאות לשחק בגביע אירופה נגד סאטורן. שפורן המתגורר בהרצליה, יצא לפני כמה ימים לקלן לניהול המלון שלו וחזר לביתו בהרצליה. עם שובו מנסיעתו האחרונה לקלן הביא לידידו רלף קליין את הקלטת מהמשחק של סאטורן, אותה קיבל מאחד מראשי הטלוויזיה הגרמנית בקלן. שפורן וקליין התיידדו בתקופת שהותו של המאמן הישראלי בקלן, ובין השניים נקשרו יחסי רעות הדוקים. מכבי תל אביב יתארחו במלונו של שפורן, כאשר יצא בתחילת ינואר לשחק בקלן.

טוטו

5 ניחושו 14

מאת סופר "ספורט הארץ"

חמישה משתתפים ניחשו את 14 מישחקי המחזור האחרון וכל אחד מהם יקבל 183,900 שקלים. 112 מנחשי 13 יקבלו 3,060 שקלים כ"א; על 12 ניחושים יקבלו 1,679 מנחשים 204 שקל כ"א; כ־15 אלף ניחשו 11 ויקבלו 23 שקל כ"א; 3.80 שקל זכה כל־אחד מ־82 אלף שניחשו 10.

המינימום המובטח לפרס הראשון במחזור הבא הוא 700,000 שקלים, ולכלל הפרסים 1,500,000.

כדוריד

תבוסה לישראל 16–21 להולנד

בטורניר הקוטב במדוריה, הערך בנורווגיה, נחלה אמש נבחרת ישראל הפסד חמישי ברציפות הפעם לנבחרת הולנד 16–21. במחצית הוליכה ישראל 7–8. הקלעים לישראל: בלוך 4, דרוקר 4, דיי 3, חד 2, עמר 1, רפאלי 1, סובן 1.

יוסי חבב

כדורעף

קרית אתא נוצחה 0–3 ביוגוסלוויה

קבוצת הכדורעף של הפועל קרית־אתא נוצחה בבוביסאה, יוגוסלוויה, על ידי ווידינה 0–3 (6–15, 6–15, 5–15), במשחק הראשון בסיבוב השני בגביע ההתאחדות האירופית.

טניס

וילאנדר – לנדל בגמר המאסטרס

ניו יורק (אר פי). הטניסאי השוודי מאטס וילאנדר והאמריקאי איוון לנדל יתמודדו היום בגמר טורניר המאסטרס. וילאנדר גבר במישחק חצי הגמר על בן ארצו סטפן אדברג 6–2, 6–4, 3–6. במישחק הגמר יתמודד וילאנדר עם איוון לנדל שניצח בחצי הגמר השני את בראד גילברט 6–2, 6–4.

הנוער והנערות לתחרויות בארה"ב

נבחרות הנוער והנערות של ישראל בטניס יוצאות היום לארה"ב לתחרויות היוקרתיות לגילאי 18: סאנשיין לבנים וקונטיננטל לבנות. המשלחת כוללת את ברעו ברנשטיין, רביב ויינפלד, אוהד ויינברג והמאמן שלמה צוחן, הנערות דליה קוריאט, חגית אחיון, יעל סגל עם המאמן גיד חביב.

● באילת הוכתרו אתמול אלופי הסניורים בטניס, בסיום האליפות הראשונה של העיר שנמשכה ארבעה ימים בחסות איגוד הטניס. האלופים: גיל 35 — עודד שי, גיל 45 — יצחק בן שחר, גיל 55 — דוד סולקן; נשים — דליה אליאב; זוגות גברים — יצחק בן שחר ודוד סולקן; זוגות נשים — בת שבע מגדל וטובה אפשטיין; זוגות מעורבים — אשר סנקמן וטובה אפשטיין.

האתלטיות לא נבהלו מהגשם בהדר יוסף

האתלטית פועה גייגר מהפועל ירושלים ניצחה בתחרות הסגה בריצת 300 מטר בזמן של 42.41 שניות. בריצת הסגה ל־1,000 מטר ניצחה עמל עבדאללה מסולם צור, ב־3:12.82 דקות. גבי רוזן מירושלים קפצה לגובה 1.60 מטר.

הישגים נקבעו במזג אויר סוער ובגשם באיצטדיון הדר יוסף. בתחרות הליגה לנוער מטעם הפועל ניצחה תל־אביב עם 58 נקודות.

מרתון

הישג מעולה למנצח ביפאן

פוקואוקה, יפאן (אר־פי). למרות הקור והגשם, הציב טאקיוכי נאקאיאמה ביפאן זמן מצויין כשניצח במרתון ה־22 של פוקואוקה. הוא קבע 2:08.18 שעות, דקה יותר מהשיא העולמי של הפורטוגלי קרלוס לופס.

נאקאיאמה הקדים ביותר משתי דקות את בן־ארצו טאקאאוי שינטאקו בעוד שהמזרח־גרמני יורג פטר סיים שלישי ב־2:11.22 שעות. במרתון אחר שנערך בבאקאו, ניצח הסיני ואנג־גרדי ב־2:16.21 שעות.

כדורגל

היום – המועד האחרון להעברות

מאת אילן פריש
סופר "ספורט הארץ"

היום המועד האחרון להעברת שחקנים מקבוצות הליגה הלאומית והארצית. לא צפויות העברות משמעותיות והתנועה תהיה כנראה דלה, כי מרבית הקבוצות כבר מילאו את מיכסת ההעברות.

את הרמז להגיע בשוק ההעברות אפשר היה לקבל כבר אתמול, כאשר נעשתה העברה אחת בלבד. היתה זו השאלה בין שתי קבוצות הליגה הארצית. בה הושאל הבלם נתי אהרוני ממכבי רמת־עמידר להפועל יהוד.

● מכבי פתח־תקוה. המאמן צבי רוזן החליט לשפר את הכושר הגופני של השחקנים. לכן יקיים השבוע שלושה אימוני בוקר, מלבד האימונים הרגילים. מאיר כהן, שכבש בשבת את שער הניצחון במישחק עם בית"ר ים (1–2), נפגע בקרסול ולא יתאמן השבוע.

● הפועל תל־אביב. ראשי הקבוצה מקווים שהיום, המועד האחרון להעברת שחקנים, תימצא קבוצה שתתעניין בשחקנים אותם היא מבקשת להשאיל: גיל לנדאו, שבתאי לוי ותמים חלפון.

● שמשון תל־אביב. עדיין לא הוחלט אם הקשר אפרים ארביב יעזוב. ארביב מושבת מפעילות מראשית העונה בגלל זיהום ברגלו.

● הפועל לוד. החלוץ מהה דתון אמור לעבור היום להפועל אשקלון מליגה א'.

● בני־יהודה. היום יפורסם המיכרז לבניית היציעים המורחבים במיגרש בני־יהודה, שעבר לאחרונה סידרת שיפוצים ואירח בשבת לראשונה העונה מישחק ליגה.

● הפועל פתח־תקוה. כבי בסון שגבר בסוף השבוע את הפיק, לאחר תיקול עם שוער קבוצתו בני קושוטילי באימון.

صكنا من الاصل

صورة عن الاصل

כלכלה ועסקים

סוכנות ב"מ"וו שכרה אולם תצוגה חדש ב"ישרס 2000"

עסקי נדל"ן / אריה לביא

חברת רסקאר, בעלת סוכנות ב"מ"וו שכרה, בעקבות הסכם שהגיעה אליו, אולם תצוגה בקומת הקרקע של בניין "ישרס 2000" (בעבר רסקו 2000) ברמת-גן.

החברה שכרה שטח של 500 מ"ר בקומת הקרקע של הבניין שיושלם בעוד שנה, ואליו יועבר אולם התצוגה המרכזי של החברה, הפועל כיום בבית הדר בתל-אביב. האולם הקיים הוא בשכירות מבנק דיסקונט, ורסקאר החליטה לא לחדש את החוזה עם הבנק, למרות שיש לה אופציה להמשיך ולהחזיק באולם זה שנה נוספת.

איזי רוזנ, מנכ"ל רסקאר, סירב להתייחס למחיר שבו בוצעה העיסקה, בנימוק שמדובר בחברה פרטית שאינה חייבת לדווח על עסקותיה, אך נודע שהעיסקה נעשתה במחיר 23.5 דולר למ"ר בשנתיים הראשונות, והמחיר יעלה בהמשך. החוזה נחתם לחמש שנים. מחירי השכירות הרגילים לקומה זו הם 25 דולר למ"ר, אך בשל גודלו של השטח שרסקאר שכרה — הופחת המחיר. שיווק בניין "ישרס 2000" נערך בלעדית על-ידי חברת "רשף נכסים".

להלן מיספר עיסקות נוספות שבוצעו בבניין זה:

● "בזק" שכרה 1,400 מ"ר — בחלקם משרדים והשאר מסחרי. עבור המשרדים משלמת בזק 11 דולר למ"ר ועבור השטח המסחרי — 22 דולר למ"ר.

● סוכנות "בלאופונקט" שכרה 220 מ"ר במחיר 24 דולר למ"ר.

● "ממרה", חברה שתעסוק בתיירות, שכרה 500 מ"ר במרתף, והיא תשלם שכר דירה שלה החל מ-10 דולר בשנה הראשונה ועד ל-15 דולר בשלב המאוחר של השכירות.

● "מנהטן", מסעדה, חתמה על חוזה לשלוש שנים במחיר 17 דולר למ"ר.

470 דולר לדירת 85 מ"ר ברמת-אביב

מחירי השכירות באזורים מבוקשים ממשיכים להאמיר. ברמת-אביב הושכרה בימים אלה דירת שלושה חדרים, בשטח של 85 מ"ר ברחוב מאגור סמוך לאוניברסיטה, תמורת 470 דולר בחודש. השוכרים התחייבו לשלם את שכר הדירה מראש אחת לשלושה חודשים.

המחיר הגבוה הושג למרות שהדירה ממוקמת בבניין ישן, מהראשונים שנבנו ברחוב מאגור. בעבר קיבלו בעלי הדירה משוכרים אחרים כ-300 דולר לחודש.

חברות בניה שוקלות להפוך בתי דירות לבתי אבות

הגאות בענף בתי האבות לצד הקשיים למכור דירות, הביאו לכך שמספר חברות בניה שוקלות להפוך בניינים שהיו מיועדים למגורים רגילים לבתי אבות. כך, למשל, שוקלת חברת "אפריקה-ישראל" להפוך בניין בן 72 דירות בגבעת סביון לבית דירות מוגן המיועד למבוגרים. שלמה גרופמן, מנכ"ל אפריקה-ישראל אמר שהנושא טרם סוכם ועדיין נשקל. סמוך לסביון, בשכונת רימון, שוקלת חברת שיכון ופיתוח להפוך בניין המיועד למגורים לבית אבות.

דרעד שילמה 1.2 מיליון דולר עבור קרקע בראשל"צ

חברת הבניה "דרעד" החלה לבנות גם בראשון לציון, אזור שבו לא בנתה עד כה. החברה רכשה קרקע לבניית 76 יחידות דיור, חלקן בבנייני מגורים לדירות והשאר לקוטג'ים. תמורת הקרקע שילמה החברה לקבוצה של בעלי קרקע פרטיים 1.2 מיליון דולר. החברה מתכננת להתחיל בבניה מיד עם קבלת האישורים מהעירייה.

הסנה מנסה לממש נכסים

חברת הביטוח ההסתדרותית "הסנה" מנסה באחרונה לממש שורה של נכסים, בנסיון לשפר את נזילותה. החברה מציעה השבוע למכירה שני נכסים:

● משרד בשטח 200 מ"ר ברחוב חיים עוזר בפתח-תקווה, רחוב הנחשב למסחרי בעיר זו. גורמים המכירים את שוק הנדל"ן צופים שהחברה תוכל לקבל כ-750 דולר למ"ר, כלומר תוכל למכור את המשרד ב-150 אלף דולר.

● נכס אחר המוצע על-ידי החברה הוא מרתף מואר בשטח 180 מ"ר, ברחוב סימטת בית השואבה בתל-אביב. ההערכה היא שבשל מרכזיותו של המקום תוכל החברה לקבל כ-900 דולר למ"ר, שהם כ-162 אלף דולר בגין נכס זה.

בענף הבנייה החלו להסתייע ב"לייזר"

שימוש ראשון מסוגו במכשיר לייזר בענף הבנייה נעשה בימים אלה בפרויקט "לב ראשון" המוקם על ידי חברת אביב במרכז ראשון לציון.

הפרויקט הינו בבעלות הקבלן משה אביב וכולל מרכז מסחרי גדול בשלב הראשון ומגדל מגורים בשלב השני. מכשיר הלייזר, המשווק על ידי חברת "אמקול", מאפשר לקבוע את גובה העמודים הנחוצים לפרויקט ואת גובה תבניות היציקה.

מחסור בחומר גלם גורם להשבתה חלקית של מפעלי הפלסטיק

מאת יונתן שרמן

מחסור בחומר גלם, הנגרם עקב קשיי ייצור במתקן האתילן של בתי הזיקוק, גורם להשבתה חלקית של מפעלי הפלסטיק בארץ. המחסור נגרם עקב קשיים שנתיים מסוימים במתקן האתילן, אשר מגבילים את הספקת האתילן למפעלים הפטרוכימיים. אלה בתורם מקטינים את הספקת הפוליאתילן למפעלי הפלסטיק.

המדובר הוא בכמאה מפעלים, המתבססים על הספקת הפוליאתילן לייצור מוצרי פלסטיק.

עמוס אפשטיין, מרכז איגוד התעשייה הקיבוצית, שבו מספר גדול יחסית של מפעלי פלסטיק, אמר כי מחסור זה נגרם בגלל העדפת היצוא על המכירות בשוק המקומי. זאת בשל רמות מחירים גבוהות יותר בחו"ל.

יאיר רותם, מנכ"ל המפעלים הפטרוכימיים, דוחה טענה זו ומציין כי גם בתחום היצוא חלים שיבושים, והמפעלים הפטרוכימיים עומדים בעיקר בהתחייבויות ארוכות-הטווח שלהם.

רותם ציין, כי למרות הקשיים, הספקת הפוליאתילן בחודש נובמבר לשוק המקומי הגיעה לרמת שיא של כל הזמנים, כ-5,500 טונות. הוא מקווה כי בעיית המחסור תיפתר בתוך פרק זמן לא ארוך, עם פתרון בעיית התפוקה של מיתקן האתילן. לדברי רותם, כמות האתילן המתקבלת כיום מבתי הזיקוק קטנה ב-25 עד 30 אחוזים מהכמות הרגילה המסופקת להם.

עקב ירידה בשיווק החקלאי:

צפויה ירידה בהיקפי הפעילות של שלושת מפעלי הקרטון

מאת יונתן שרמן

הירידה הצפויה השנה בהיקפי התוצרת החקלאית שיופקו השנה, תביא לקיפאון מסוים בתחום הפעילות של מפעלי הקרטון הגלי.

שלושת המפעלים המייצרים קרטון בארץ — "קרגל", "כרמל פלאגד" ומפעלו של קיבוץ עין המפרץ, מספקים כיום לחקלאים את כל כמויות הקרטון הנצרכות על ידם. מפעלים אלו צופים, כי כמויות הקרטון שיידרשו על ידי החקלאים יירדו השנה בעיקר בגלל שתי סיבות — הירידה התלולה בכמויות האבוקדו הצפויות השנה לאחר יבול השיא בשנה שעברה והירידה הצפויה בכמויות פרי ההדר שישווקו לחו"ל. זאת בגלל שכיום קיימת נטיה להגדיל את כמויות פרי ההדר המשווקות לתעשיה לייצור רכז הדרים במקום לשווקם כפרי, עקב העלייה התלולה במחיר רכז ההדרים בעולם. מחיר רכז ההדרים מאמיר כיום בעיקר בגלל כמויות הקטנות יחסית המשווקות על ידי ברזיל.

גורמים אלו הם שהביאו לכך, שמחזורי מכירות שנת 88' לא יגדלו בשיעור שגדלו מכירות שנת 87'. בשנת 87' הצליחו יצרניות הקרטון הגלי להגדיל את כמויותיהם בשיעור חד של כ-20 אחוזים ולהגיע לשיא של למעלה מ-120 מיליון דולר בשלושת המפעלים, כאשר מפעל "קרגל" הוא המוביל, עם מכירות של כ-60 מיליון דולר והאחריו "כרמל פלאגד" עם מכירות של כ-55 מיליון דולר.

תבוטל האפשרות להעביר כספים לתוכניות המבטיחות תשואה קבועה

מאת יהודה שרוני

משרד האוצר עומד לפרסם בימים הקרובים תקנות חדשות, המבטלות את האפשרות של העברת כספים מקופת-גמל בנקאית אחת לקופת-גמל אחרת או לתוכנית בטוחת ביטוח, המבטיחות תשואת מינימום קבועה. יוזמת האוצר היא צעד נוסף בהעמקת הרפורמה בשוק ההון וביטול העיוותים בו.

הוצאת התקנות מתבצעת לאחר שבחודשים האחרונים הורגש מעבר של כספים מקופות הבנקאיות, לאפיקי התשואה הקבועה. מעבר זה נוצר כתוצאה מירידת התשואות בשוק ההון, שהקטינו את כדאיות ההשקעה בקופות הבנקאיות. קופת-גמל של בנק לאומי או בנק דיסקונט העניקו תשואה של כ-4% בשנה, בשעה שקופות הגמל "יתר" של בנק הפועלים או "גמולה" של בנק המזרחי, המשיכו להבטיח לחוסכים תשואה מינימום צמודה בשיעור 4.5% בשנה.

יצוין כי חברות הביטוח מבטיחות לחוסכים בתוכניות ה"הון", המשלבות בתוכן ביטוח חיים וחיסכון, תשואת-מינימום של 4.25%. משרד האוצר מנהל בימים אלה מגעים עם חברות הביטוח לשינוי דרכי ההשקעה, במטרה לחייבן לרכוש לפחות בחלק מהכספים אגרות-חוב הנסחרות בבורסה.

תשואת המינימום באפיקים השונים, נעשתה עד כה בגיבויו של משרד האוצר, שהמשיך להנפיק לגופים אלה אגרות-חוב מיוחדות, שנשאו תשואה שנתית צמודה של 5.2% בשנה.

פרופ' רזין: קיבוע שער החליפין גורם מרכזי לעליית שער הריבית

"בחודשים האחרונים נוצר סוף בכיוון של רכישות מטבע זר עקב הציפיות לפיחות. תופעה זו גרמה לגידול בביקוש לאשראי ולהעלאת שער הריבית. אם היה מתבצע פיחות, היתה התופעה נעלמת", אמר אתמול ל"הארץ" פרופ' אסף רזין.

לדבריו, המצב הנוכחי פוגע בענפים היצרניים משני כיוונים — עצם הפגיעה ברווחיות היצוא כאשר לא מתבצע פיחות, ועליית שער הריבית השקלית.

סיבה נוספת לעליית שער הריבית היא עליית המחירים הגבוהה בענף השירותים, לעומת הענפים החשופים לתחרות מחו"ל. מצב זה מאפשר לענפי השירותים לשלם את הריביות הגבוהות, וכך הם מושכים את כל מבנה שערי הריבית כלפי מעלה, אומר פרופ' רזין.

פינת המס / נחום פריידקס, רואה-חשבון

מיפקד המצאי ייערך בכל העסקים ב-31 בדצמבר

כל נישום שברשותו מלאי עסקי חייב במיפקד המצאי לסוף שנת המס. שנת המס מסתיימת השנה בתאריך אחיד (עם יוצאים מן הכלל מועטים), שהוא 31.12.87. אפשר אמנם לערוך את הספירה גם ביום אחר, עד עשרה ימים לפני או אחרי תאריך המאזן, וזאת לפי בחירת הנישום וללא כל הודעה או אישור משלטונות המס, אך אם הוחלט מתאריך המאזן תוך הודעה מוקדמת לפקיד השומה.

עריכת המיפקד בתאריך השונה מ-31 בדצמבר, מחייבת עריכת תיאום כמותי בין הספירה ובין קניות ומכירות שבוצעו בין תאריך המיפקד ובין תאריך המאזן. שווי המלאי ייחשב גם במקרה כזה לתאריך המאזן, לאחר שיביאו בחשבון את השינויים שחלו בו בין הספירה הפיסית ובין מועד סיום שנת המס. בנסיבות אלה רצוי, ככל האפשר, להקדים את הספירה לתאריך המאזן ולהוסיף את הצורך בהתאמות שצוינו.

פטורים מהספירה יהיו רק אותם המפעלים המנהלים כרטסת מלאי כמותית מלאה, הנוהגים לפקוד את המצאי בתאריכים שונים במשך שנת המס. זאת בתנאי שכל פריט ייפקד לפחות פעם אחת, ושתוצאות המיפקד יירשמו ויישמרו. נישום כזה יוכל לבסס את חישוב שווי המלאי לתאריך המאזן על הכרטסת, במקום על הספירה בפועל לסוף השנה, אך עליו לקבל על כך אישור מוקדם מפקיד השומה. מאחר שאישור כזה ניתן רק לפני תחילת שנת המס, יש להגיש כבר עכשיו בקשות מסוג זה ביחס למיפקד ל-31.12.88. אשר ל-31 בדצמבר 1987, מי שאין בידו אישור חייב לערוך מיפקד מלאי מלא.

יש שיטות שונות שמטרתן להקל על המיפקד ביום המאזן עצמו. ניתן, למשל, להכין מראש רשימות עם שמות הפריטים ומקום אחסונם, ולהשלים רק את הכמויות ביום המיפקד. ניתן גם לספור מראש אותם הפריטים שיש להניח שלא יימכרו עד לסוף השנה, וכד'. הוראות ניהול ספרים לצרכי מס מחייבות עריכת רשימות בכמויות בלבד במועד המיפקד. את חישובי השווי ניתן להשלים כעבור זמן. עם זאת, רצוי לציין בזמן המיפקד כל פריט שאינו תקין, מקולקל, מיושן וכד'. רצוי לערוך את הרשימות לפחות עם העתק אחד. רשויות המס ידרשו כנראה למסור לידן את העתק מהספירה המקורית עד סוף ינואר.

יש אף הצעת חוק, שאם תתקבל תחייב כל נישום למסור העתק הספירה לפקיד השומה, גם אם לא קיבל דרישה ספציפית לכך.

את גיליונות הספירה יש למספר במספר סידורי עוקב. הפוקדים יחתמו על כל גיליון וגיליון. בסוף הרשימות יש לרשום את שמות האנשים שהשתתפו במיפקד, לציין את מספר הגיליונות ולהחתים את הפוקדים.

רשימות המלאי צריכות לכלול, כמובן, גם את הפריטים הנמצאים מחוץ למפעל, כגון במחסני ערובה, סחורה שנשלחה למקום אחר וכד'. אם נמצאת במפעל סחורה השייכת לאחרים, יש לספור גם אותה ולהוסיף לה רשימה נפרדת, תוך ציון שם הבעלים.

לקראת סוף החודש ובמהלך חודש ינואר ייערכו ביקורות רבות של מפקחי המס בעסקים, כדי לאמת את עריכת מיפקד המצאי, לבדוק קופות ועדכון ספרי החשבונות, וכד'. מפקחי המס רשאים לדרוש למסור לידיהם העתקי הספירה במקום, או לסמן את הרשימות בחותמתם. אי עריכת המיפקד או גילוי ליקויים מהותיים בו עלולים לגרום לתוצאות מרחיקות לכת מבחינת השומה.

שווי המלאי יחושב, כאמור, בתאריך המאזן יותר על בסיס רשימות המיפקד המקוריות. רשויות מס הכנסה עומדות להודיע, שגם השנה לא יופעלו הוראות חוק המיסוי בתנאי אינפלציה בדבר תיאום שווי המלאי ותיאום חשבונות הלקוחות והספקים לצרכי מס. זאת, כמובן, בעקבות השיעור הנמוך יחסית של האינפלציה בשנת 1987. לפיכך, שווי המלאי יחושב גם לצרכי מס לפי עקרונות חשבונאיים מקובלים.

העורך: נחמיה שטרסלר

מתחדש המאבק לביטול חוק הגנת הדייר

בעלי הבתים מתכננים לפנות לאו"ם בטענה של נישול מרכושם

מאת אריה לביא

בעלי הבתים מתכננים לחדש את מאבקם במטרה לבטל, לפחות באופן הדרגתי את חוק הגנת הדייר. במסגרת זו מתכננת האגודה לביטול חוק הגנת הדייר לפנות גם למוסדות של האו"ם בטענה שהם מנושלים מרכושם בניגוד לאמנות עליהן חתומה גם ישראל.

מחקר כלכלי שנערך על ידי הכלכלן דוד צוקרמן, העובד בבנק הפועלים, קובע שביטול חוק הגנת הדייר עשוי להביא לתוספת משמעותית של מס ההכנסה לאוצר המדינה ולהפסקת הנישול של בעלי הדירות. עורך הסקר צוקרמן הינו מפעילי האגודה לביטול חוק הגנת הדייר ועורך את הסקר באופן פרטי. לדבריו ביצע את המחקר בהנחייתו של ד"ר אסא ביתני מאוניברסיטת בר אילן.

בין היתר קובע הסקר שביטול החוק יביא להפסקת הסבסוד בהיקף של מאות מיליוני דולרים של קבוצת אזרחים אשר ברובה המכריע אינה זקוקה או ראויה לסבסוד. בדרך זו ניתן יהיה להתחיל בפיתוח וחידוש מרכזי הערים ולהביא לצמיחה מחדש של ענף הדירות להשכרה לאחר שבעלי הבתים נמנעים כעת מהשקעות במבנים במטרה לעודד את הדיירים לפנותם.

לפי חישובי צוקרמן ההפסד של האוצר כתוצאה מהחוק מגיע לכ-50 מיליון דולר לפי התחשיב הבא:

● אובדן הכנסה שנתי משכר דירה של 25 אלף יחידות עיסקיות בשיעור של 5000 דולר בשנה מגיע ל-125 מיליון דולר.

● אובדן הכנסה שנתי משכר דירה של 30 אלף דירות בהיקף של 2500 דולר בשנה מגיע ל-75 מיליון דולר.

אובדן המס המשוער, בשיעור של 20–25 אחוז מגיע לכ-50 מיליון דולר. המחקר אומר שביטול החוק עלול לגרום אומנם לבעיות כלכליות קשות לקבוצה קטנה של דיירים מוגנים אשר נמצאת עדיין בין העשירונים הכלכליים הנמוכים במשק, אך את בעייתם של אלה ניתן לפתור ללא קושי על ידי סבסוד ממשלתי אמיתי שימומש בחלק מההכנסות במס שיצטברו עם ביטול חוק הגנת הדייר.

הסקר מעריך, על בסיס נתונים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה כי כיום, ב-1987, נע מספרם של הדיירים בדירות מוגנות סביב ה-28 אלף בתי אב, שהם כ-2.5 אחוזים מכלל בתי האב בישראל. בעבר, בשנות ה-50 הגיע מספר בתי האב המתגוררים בדירות מוגנות לכ-10 אחוז מכלל בתי האב. כמחצית מכלל הנהנים משכר דירה מוגבל הינם בעלי עסקים והמחצית האחרת שכירים שנמנים עם בעלי הכנסות בינוניות וגבוהות.

רב שיח ישראלי צרפתי בנושא חממות

היום ייפתח במרכז חקלאי שבבית-דגן רב-שיח ישראלי צרפתי בנושא טכנולוגיה של חממות. ברב השיח, שיימשך ארבעה ימים רצופים, יתתתפו שמונה מדענים וכ-20 בכירים של תעשיית החממות בצרפת. בצד הישראלי יתתתפו כ-20 מדענים, מדריכים חקלאים ומגדלים.

את האירוע יזמה ואירגנה אי פירכס, אגודה צרפתית-ישראלית לקידום הקשרים המדעיים והטכנולוגים בין שתי המדינות.

אבי גבאור

מסקר של אלף החברות הגדולות בארה"ב עולה:

מרבית המנהלים הבכירים משתכרים למעלה ממיליון דולר לשנה

מאת יונתן שרמן

מרבית המנהלים הבכירים של חברות הענק האמריקאיות משתכרים למעלה ממיליון דולר לשנה — כך עולה מסקר מיוחד של השבועון האמריקאי היוקרתי "ביזנסוויק".

סקר זה בוחן את אופיים וביצועיהם של מנהלי אלף החברות בעלות ערך השוק הגדול ביותר בארה"ב ונוגע גם במשכורותם בשנת 86'.

כמה דוגמאות לשכר המנהלים מובאות בטבלה שלהלן ובינהן גם שתיים מן המשכורות הגבוהות ביותר בארה"ב — של פירמן מ"ריבוק" ואיקוקה מ"קרייזלר".

מנהל	חברה	ענף	מכירות מיליארדי ד'	רווח מיליוני ד'	שכר המנהל בדולרים
פול פירמן	ריבוק	נעלי ספורט	0.9	132	13,604,000
ג'ון אקרס	יבם	מחשבים	51.3	4,800	712,000
ראנד אראסקוג	אי.טי.טי	טלקומוניקציה	17.4	501	1,665,000
ארמאנד ברנן	סירס	מסחר	44.3	1,300	1,242,000
מייקל אייזנר	דיסני	סרטים	2.5	247	3,378,000
רוברטו גוזאוטה	קוקה קולה	משקאות קלים	8.7	934	1,920,000
ריצ'ארד הקרט	דו פונט	כימיקלים	27.1	1,500	1,107,000
לי איקוקה	קרייזלר	רכב	22.6	1,400	10,984,000
ג'ון ריד	סיטיקורפ	בנקאות	23.5	983	1,143,000
המיש מקסוול	פיליפ מוריס	סיגריות	20.7	1,500	1,113,000
מייקל קווינלן	מקדונלדס	מזון	4.1	476	603,000
רוג'ר סמית	ג'נרל מוטורס	רכב	102.8	2,900	1,368,000
לורנס רול	אקסון	אנרגיה	69.9	5,400	964,000
ויליאם למות	קלוג	מזון	3.3	319	950,000
סנפורד מקדונל	מקדונל דגלס	תעופה	12.7	278	1,035,000

מנתוני "נשיונל קונסלטנס":

הוצאות ההנפקה מגיעות גם ל-31%

מאת יהודה שרוני

ארבע-עשרה חברות חדשות שגייסו במהלך 1987 25 מיליון דולר ברוטו, שילמו מתוך סכום זה 5 מיליון דולר הוצאות — כך עולה מבדיקה של כלכלני חברת הייעוץ "נשיונל קונסלטנס". לחברות נשאר נטו של 20 מיליון. כלכלני החברה בדקו ומצאו כי היקפי גיוס ההון במרבית החברות החדשות נע בין 750 אלף דולר ל-3 מיליון דולר.

הוצאות ההנפקה שנלקחו בחשבון לצורך הבדיקה הן ההוצאות הישירות המורכבות מעמלות חיתום, עמלת הפצה והוצאות ריכוז וניהול ההנפקה, הוצאות הקשורות להנפקה, ובהן שכר טירחה לרואי חשבון, עורכי-דין, שמאי מקרקעין, וכן הוצאות ביול והדפסת התשקיפים. הוצאה עתידית נוספת, המוערכת ב-15 אלף דולר, היא בגין הכנת הדו"חות הכספיים, העברת דו"חות מידיים ועוד.

השיא היה של "החווה הישראלית" שגייסה 1.2 מיליון שקל, ושילמה מתוך סכום זה 31.5% כהוצאות הנפקה.

שערי מטבע חוץ

6.12.87

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.52	1.59	1.5533	1.5727	1.52	1.59	1.5538	1.5732	1.52	1.59	1.5533	1.5728	1.5643	0.0033
1 לי"ש	2.75	2.87	2.8146	2.8497	2.76	2.89	2.8093	2.8443	2.76	2.89	2.8130	2.8434	2.8304	-0.0067
1 מארק גרמני	0.92	0.96	0.9403	0.9520	0.92	0.97	0.9400	0.9517	0.92	0.97	0.9386	0.9504	0.9446	-0.0021
1 פרנק צרפתי	0.27	0.28	0.2758	0.2792	0.26	0.28	0.2759	0.2794	0.27	0.28	0.2762	0.2797	0.2777	-0.0009
1 גולדן הולנדי	0.82	0.85	0.8335	0.8439	0.82	0.86	0.8338	0.8442	0.82	0.86	0.8342	0.8447	0.8397	-0.0017
1 פרנק שווייצרי	1.12	1.18	1.1482	1.1626	1.13	1.18	1.1484	1.1627	1.12	1.18	1.1480	1.1624	1.1546	-0.0020
1 כתר שוודי	0.25	0.27	0.2591	0.2623	0.25	0.27	0.2590	0.2623	0.25	0.27	0.2592	0.2625	0.2606	-0.0002
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2421	0.2451	0.24	0.25	0.2423	0.2453	0.23	0.25	0.2420	0.2450	0.2439	0.0004
1 כתר דני	0.24	0.25	0.2433	0.2463	0.24	0.25	0.2432	.27463	0.23	0.25	0.2431	0.2462	0.2447	-0.0007
1 מרק פיני	0.37	0.39	0.3803	0.3851	0.37	0.39	0.3808	0.3856	0.37	0.40	0.3817	0.3865	0.3838	-0.0007
1 דולר קנדי	1.16	1.21	1.1853	1.2001	1.17	1.22	1.1870	1.2018	1.16	1.22	1.1859	1.2008	1.1940	0.0049
1 דולר אוסטרלי	1.03	1.13	1.0865	1.1001	1.05	1.13	1.0876	1.1012	1.05	1.13	1.0874	1.1011	1.0935	-0.0026
1 ראנד דרא"פ	0.51	0.61	0.7867	0.7966	0.47	0.80	0.7860	0.7958	0.50	0.70	0.7865	0.7964	0.7911	-0.0030
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4482	0.4538	–	–	0.4480	0.4536	–	–	0.4484	0.4540	0.4513	-0.0012
10 שילינג אוסטריים	1.31	1.37	1.3345	1.3511	1.31	1.37	1.3340	1.3507	1.31	1.37	1.3338	1.3506	1.3415	0.0028
1000 לירטות איטלקיות	1.24	1.31	1.2737	1.2896	1.25	1.33	1.2735	1.2893	1.25	1.34	1.2747	1.2908	1.2800	-0.0028
100 ינים יפאניים	1.15	1.21	1.1779	1.1926	1.16	1.21	1.1780	1.1927	1.15	1.21	1.1780	1.1929	1.1536	0.0049

תחרות לבתי תוכנה

מכור תוכנה למערכת אישית יבמ/2 ואתה עשוי לזכות במערכת אישית יבמ/2 דגם 50!

בתי תוכנה שיתקינו אצל לקוחותיהם תוכנה על מערכת אישית יבמ/2 יוכלו להשתתף בתחרות.

פרטים ותקנון המבצע ניתן לקבל במזכירות יחידת שיווק בהפצה, תל-אביב, טל' 03-618787

המבצע בתוקף עד 31.12.87

בהצלחה.

יבם IBM

רעיונות

מפגש "רעיונות" מס' 12

לעצמאים ומעסיקים

תכנון המס — לקראת תום שנת המס

ל.ה.ב — לשכת ארגוני העצמאים בישראל

בשיתוף עם "יתע למולע" — ירחון למסוי, משפט וכלכלה,

בעריכת רו"ח שלמה סמולסקי

מזמינים את ציבור העצמאים, העוסקים והמעסיקים למפגש הדרכה מעשי

ביום ד' 9.12.87 בשעה 16:30 במלון שרתון ת"א

בהשתתפות רו"ח ועו"ד יחזקאל פלומין, רו"ח יעקב ורקר, רו"ח יעקב קופרברג, אינג' אלדד בוקשפן, רו"ח דני דורון.

המרצים יענו על שאלות הקהל במהלך המפגש יוגש כיבוד קל

הרשמה מוקדמת בטלפון (03)204029

דמי השתתפות 20 ש"ח

פקסימיליה MURATA

מורטה מהירה ביותר!

נציגים מקבוצת כלל

רח' ירמיהו ... תל אביב 03-5463714

יבוא, שיווק ושרות בכל רחבי הארץ

חיפה ... 04-524680

איש עסקים!

מידע על חברות חדשות עם רישומן במאגר מסווג

לפרטים "שירותי המפעיל"

02-811555 פקסימיליה 02-811552

קבלת מודעות 8:00–21:00

רצוף ללא הפסקה

פרסום פון

אשראי מיוחד!!!

727630, 735588/9

735590, 738707

אילן וקסלר

תווך והשקעות בנדל"ן

03-299796, 03-217432

אל על מטענים לכל השערים

190 אנשי "אל על מטענים" בסניפי החברה בעולם — יטפלו אישית במטעני היצוא והיבוא שלך.

EL AL אל על

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר

"ג'מבו רווחי" - פקדון חדשני לכל סכום מעל 100,000 ש"ח בריבית גבוהה במיוחד.

תקופה בחודשים	ריבית שנתית	ריבית מתואמת* שנתית
3	פריים+4½%	21.34%
6	פריים+5.0%	21.94%
9	פריים+5½%	22.54%
12	פריים+6.0%	23.15%

* עפ"י ריבית הפריים הנכונה להיום.

בנק הפועלים

שעב? — ו'

עכשיו הזמן להתגונן מפני פיחות

אפשרי

עתידית

מערכת בנק המזרחי לעסקת עתידית — שקל/שער יצ"ג

"עתידית" שוק: — ביצוע עיסקות ביום ג', בשערים אחידים, הנקבעים בפיקוח ועדה ציבורית, והמבטאים את כוחות השוק.

"עתידית" רציף: — ביצוע מיידי של העיסקות, בכל יום עסקים בשבוע, בשערים שנקבעים בהסכמה בין הלקוח והבנק.

ביצוע אפשרי במטבעות שונים

פרטים במרכז "עתידית" 03-629407, ובכל סניפי הבנק.

בנק המזרחי

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

מחכים לירידת הריבית

שבוע המסחר בבורסה נפתח אתמול במגמה מעורבת עם נטייה לירידת שערים, במחזורי מסחר נמוכים ביותר. מחזור המסחר במניות חופשיות הסתכם ב־5.8 מיליון שקל, שפל אשר אינו זכור זה מספר חודשים. הירידות והמחזורים הנמוכים מוסברים בעיקר בריבית הזכות הגבוהה שהבנקים משלמים על פקדונות שקליים. ריבית זו עיכבה על מהלך המסחר בבורסה, ומנעה על אפשרות למפנה. אם לא יחול שינוי של הרגע האחרון, תיכנס לתוקפה מחר העלאת ריבית החובה בשיעור של רבע אחוז.

אתמול הנהגו שינויים בשיטת המסחר. המסחר הרב־צדדי הוקדם בין השאר לשעות הבוקר. לשינוי זה לא היתה השפעה על מגמת המסחר ורמת השערים נשחקה. השינוי עצמו התקבל בטרוניות מצד חלק ממנהלי התיקים, שהתלוננו על כך שהציבור הרחב אינו יכול לפעול בשעות כה מוקדמות.

הפעילות הבורסאית אתמול אופיינה בקליטת היצעים באמצעות חברות הברוקרים "בטוחה" (כלל ישראל), בנק הפועלים (צרג), ולי עוצמת ואת פעלה "לאומי פיא" בניירות ערך המוזהים אתה. הקרנות היו פעילות בשוק, וערך העובדה שאתמול הן צברו פדיון של כ־5 מיליון דולר. בבורסה גורסים, כי הורדת הריבית על פקדונות שיקליים, מגמה שכבר החלה אתמול, עשויה להביא את המפנה בשוק המניות, ואולי עוד היום.

מדד	שער יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי	120.24	−1.06
כללי ללא בנקים	120.61	−1.62
מדד אג"ח כללי	122.30	−0.13
אג"ח צמוד מדד	122.36	−0.13
אג"ח צמוד מט"ח	118.35	−0.16

גם הבנקאיות יורדות

ירידות השערים מאתמול סחפו כלפי מטה גם את הבנקאיות שבהסדר, ורמת התשואה בבנקאיות עברה את ה־14 אחוז. ירידות שערים חדות יותר היו מטבע הדברים בבנקאיות שאינן נסחרות במסגרת ההסדר. המחזור בבנקאיות, כמו בשוק המניות כולו, היה נמוך ביותר, והסתכם ב־1.8 מיליון שקל.

תשואה שנתית דולרית ב־%	פדיון אוק' 88	פדיון אוק' 89
בל"ל 0.1	14.28	9.38
הפועלים ש	14.12	9.57
אי.די.בי. רג	14.31	9.66
דיסקונט א	14.41	7.60
המזרחי ש	14.31	9.29

ירידות מול עליות

ירידות שערים חריפות נרשמו למניות כבלים (15 אחוז), רובק (6.6 אחוזים), דטה (מוכרים בלבד עם חידוש המסחר לאחר הפסקה) ויעצ"א (מוכרים בלבד). עליות נרשמו למניות אלקול וברטון, הרקע לכך הוא ספקולאטיבי בעיקרו. מניות המקיפין נקלטו בדרך כלל ללא שינוי שער.

פעילות ערה באג"ח

בשוק אגרות החוב נרשמה מגמה מעורבת עם נטייה לירידות שערים באיגרות הריבית הכפולה. בנק ישראל התערב וקלט חלק מן ההיצעים באיגרות החוב ארוכות המועד. פעילות ערה נרשמה גם במילוות קצרי המועד.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
1227	2	99.92	15.70
1237	9	99.65	15.45
1247	16	99.37	15.50
1257	23	99.10	15.40
118	30	98.79	15.95
128	37	98.49	16.20
138	44	98.19	16.35

הודעות בורסה

● הבורסה הפסיקה המסחר במניות אלקול, לאחר שהחברה הודיעה לבורסה על כוונתה לשנות את תוספת המימוש בכתבי האופציה.

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יזמה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	5501.17	5423.89	−45.61	−0.83
אבוקה	480.55	471.16	−5.87	−1.23
אגוז	258.52	253.59	−0.05	−0.02
אגם	102.46	100.46	−0.24	−0.24
אדיר	1703.19	1691.32	−6.94	−0.41
אורים	2399.73	2383.94	−35.21	−1.46
אופיר	2029.54	2016.87	−5.62	−0.28
אור	421.57	418.07	−5.86	−1.38
אוריון	140.02	137.30	−0.46	−0.33
אורלי	286.03	283.90	−1.13	−0.40
אורן	810.45	794.88	−4.11	−0.51
אייל	5186.08	5090.95	−7.55	−0.15
אירים	5440.52	5321.65	−44.28	−0.83
איתן	773.21	758.05	−0.83	−0.11
אלון	631.89	619.16	−0.88	−0.14
אלמוג	683.89	670.53	−0.38	−0.06
אנליסט	100.87	98.52	−0.78	−0.79
ארז	351.35	344.57	−0.90	−0.26
אש	161.19	157.72	−2.72	−1.70
אשל	185.01	181.42	−0.23	−0.13
אתגר	100.18	98.28	−0.27	−0.27
אתרוג	253.16	250.73	−1.48	−0.59
בדולח	2290.33	2276.10	−31.36	−1.36
ברוש	540.86	530.49	−4.30	−0.80
ברק	508.96	499.00	−6.27	−1.24
ברקת	307.05	304.88	−1.48	−0.48
גביש	1549.88	1540.17	−7.54	−0.49
גבע	111.56	109.91	−0.34	−0.31
גורן	443.58	441.80	−0.28	−0.06
גיא	101.30	99.80	−0.56	−0.56
גיל	3460.81	3394.21	−27.71	−0.81
גלית	635.31	627.85	−1.49	−0.24
דובדבן	371.66	368.11	−5.21	−1.40
דוכיפת	514.24	504.25	−0.53	−0.10
דולב	244.24	239.31	−1.51	−0.63
דורון	1542.90	1513.30	−3.57	−0.24
דותן	265.39	260.28	−0.44	−0.17
דליה	600.28	590.21	−1.69	−0.29
הדר	351.70	345.39	−3.68	−1.05
הדס	406.61	399.00	−6.04	−1.49
הים	397.33	393.63	−2.84	−0.72
הילה	410.20	406.43	−0.83	−0.20
הר	554.24	545.00	−1.11	−0.20
זהבית	2635.01	2570.85	−37.65	−1.44
זוהר	106.70	105.13	−0.36	−0.34
זיו	131.31	129.39	−0.57	−0.44
זמיר	512.69	502.87	−0.97	−0.19
חוחית	160.33	158.18	−0.44	−0.28
חליפין	140.77	140.45	−0.27	−0.19
חלמיש	213.63	212.21	−0.11	−0.05
חן	147.95	147.36	−0.12	−0.08
טופז	1448.99	1436.75	−7.03	−0.49
טל	6486.60	6402.96	−14.88	−0.23
יובל	455.37	446.64	−0.27	−0.06
יהלום	2382.61	2367.61	−28.72	−1.20
יסודות	378.21	375.10	−2.79	−0.74
יערה	455.37	445.56	−0.40	−0.09
כוכב	344.82	338.17	−0.89	−0.26
כחל	133.70	131.10	−0.37	−0.28
כלנית	661.98	650.85	−1.91	−0.29
כספית	258.82	256.96	−1.65	−0.64
כרמל	148.28	145.97	−1.03	−0.70
כתר	1209.75	1192.34	−7.07	−0.59
להב	4978.79	4882.93	−34.68	−0.71
למשקיע	126.04	124.68	0.02	0.02
לפיד	399.86	392.05	−4.73	−1.19
לים	1869.04	1855.25	−6.06	−0.33
לשם	365.99	363.53	−0.15	−0.04
מבחר	1336.09	1310.56	−3.68	−0.28
מגמה	3875.88	3841.25	−6.00	−0.16
מגד	252.19	248.56	−0.61	−0.24
מגן	3716.70	3683.60	−17.63	−0.48
מור	1808.66	1783.12	−27.10	−1.50
מורן	886.26	877.96	−5.70	−0.65
מטח	25517.70	25128.71	−166.91	−0.66
מיטר	1012.06	992.80	−3.15	−0.32
מעוף	4702.61	4613.22	−33.66	−0.72
מעיין	761.36	747.15	−0.93	−0.12
מקשה	373.31	370.84	0.13	0.04
מרגלית	1367.63	1358.47	−17.62	−1.28
מרווה	122.87	122.40	−0.05	−0.04
מרום	1326.90	1301.90	−2.43	−0.19
[illegible]	[illegible]	[illegible]	−0.73	[illegible]
נמיר	309.08	307.06	−4.49	−1.44
נשר	502.64	495.02	−5.50	−1.10
ניר	152.23	150.02	−1.88	−1.24
סביון	679.77	668.16	−3.49	−0.52
סגולה	137.04	136.08	−1.47	−1.07
סלע	364.36	361.96	−0.39	−0.11
סנונית	528.27	517.92	−0.58	−0.11
ספר	403.65	396.08	−0.49	−0.12
ספיר	175.25	174.81	−1.04	−0.59
עדיף	385.32	378.07	−0.48	−0.13
עידית	795.24	790.37	−7.79	−0.98
עירן	485.89	478.89	−3.70	−0.77
ענבר	1230.50	1220.65	−5.35	−0.44
ענת	2580.35	2560.52	−15.41	−0.60
עפרוני	493.77	487.18	−0.51	−0.10
ערמון	133.44	130.96	0.18	0.14
פיא	1664.62	1653.99	−13.22	−0.79
צבר	558.91	547.92	−2.38	−0.43
צופית	494.73	485.03	−1.38	−0.28
צוק	126.83	126.33	−0.11	−0.09
צמיר	1095.74	1087.59	−3.09	−0.28
צמחה	541.24	533.51	−5.29	−0.98
צפרת	1856.17	1844.26	−11.83	−0.64
קלע	2275.14	2270.57	−21.35	−0.93
קשת	104.17	102.21	−0.07	−0.07
רונית	19258.03	19104.03	−147.08	−0.76
רימון	131.56	131.34	−0.23	−0.17
רקפת	860.12	844.93	−4.00	−0.47
רשף	417.61	409.18	−1.04	−0.25
שביט	449.78	441.09	−0.12	−0.03
שהם	339.81	336.75	−0.28	−0.08
שחף	101.81	99.88	−0.18	−0.18
שירה	457.31	454.00	−4.15	−0.91
שמיר	397.90	395.22	−0.96	−0.24
שנהב	774.83	763.75	−11.21	−1.45
שקד	831.97	812.28	−14.15	−1.71
שכוי	185.48	181.89	−0.22	−0.12
תאנה	257.65	255.33	−1.54	−0.60
תדהר	549.92	547.19	−6.47	−1.17
תירוש	538.69	532.44	−1.31	−0.25
תנופה	102.69	102.04	−0.32	−0.31
תמר	243.34	238.76	−0.10	−0.04
תפוח	195.36	194.07	−0.79	−0.41
תרשיש	1465.12	1455.50	−1.43	−0.10
תשרי	531.57	524.18	−1.14	−0.22

שערי אגרות החוב

סדרה	שער	שינוי
צמוד 4.25%		
4101	585.7	−5.1
4102	155.4	+0.1
4103	149.2	−−
4104	144.5	−−
4301	144.5	−−
4302	137.5	+0.2
4303	136.5	+0.2
4304	134.4	−−
4105	120.3	−0.1
4106	117.2	−0.1
4107	113.7	−−
4108	111.6	−0.2
4109	112.2	+0.1
4110	111	+0.2
4201	138.9	−0.1
4204	129.3	−0.2
4205	126.9	−0.2
4206	124.3	−−
4207	124	−−
4208	122.4	+0.1
4209	119.7	−−
4210	116.7	−−
4211	115.1	−−
4212	111.3	−−
4213	111.7	+0.1
3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)		
3601	42400	+378
3602	39095	+351
3603	36370	+335
3604	32224	−145
3605	29402	−157
3606	27688	−134
3607	25862	−30
3608	24955	−24
3609	23763	−24
3610	21566	−103
3611	20633	−103
3612	20826	−104
3613	19060	−536
3614	18265	+158
3615	16772	+112
3616	15894	+482
3617	14513	+21
3618	13854	+20
3619	12810	−10
3620	12275	−54
3621	11716	+16
3622	10708	+165
3623	9870	−27
3624	9297	−18
3625	8594	+12
3626	7952	+11
3627	7377	+10
3628	6787	+16
3629	6361	+15
3630	6015	+14
3631	5529	+9
3632	5311	+10
3633	5018	+9
3634	4400	−59
3635	4162	−57
3636	4009	−56
3637	3778	+6
3638	3518	+5
3639	3222	+5
3640	2661	+16
3641	2307	+14
3642	2047	−19
3643	1777	−17
3644	1619	−45
3645	1460	−41
גליל 4.25%		
3701	1279	−36
3702	1020	−29
3703	815.4	−1.2
3704	698.4	−1
3751	369.8	−1.6
3752	148.6	−0.1
3753	142.6	−0.1
3901	138.1	−0.5
3902	131.6	−0.5
3903	130.7	−0.4
3904	128.6	−0.6
3754	132.3	−−
3755	127.4	−−
3756	125	−−
3757	120.7	−−
3758	117.9	+0.2
3759	117.6	+0.2
3760	116	+0.2
3761	113.4	+0.1
3762	110.5	+0.2
3763	107.1	+0.2
3764	105.5	−0.5
3765	105.8	−0.2
3766	104.6	−0.2
3791	107.9	+0.1
3792	105.8	−0.2
3826	131.6	−0.3
3827	129.2	−0.5
3828	124.7	−0.5
3829	122.3	−0.3
3830	120.1	−0.4
3831	119.8	−0.4
3832	118.1	−0.4
3833	115.6	−0.4
3834	112.6	−0.3
4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)		
3505	169600	−300
3521	169000	−−
3522	162450	−900
3523	154200	−−
3524	152900	−500
3525	150970	−−
3526	150667	−−
3527	147475	−−
3528	144500	−−
3529	144500	−−
3530	140100	−−
3531	139400	−600
3532	135400	−900
3533	137000	−−
3534	128700	−200
3535	128700	−−
3536	128700	−200
3537	127600	−1000
3538	120580	−−
3539	121400	−100
3540	119900	−700
3541	116000	−−
3542	116232	−−
3543	110300	−539
3544	117700	−80
3545	115000	−280
3546	114000	−−
3547	112100	−2800
3548	112998	−1052
3549	106050	−1800
3550	107500	−−
3551	106300	−658
3552	98470	−−
3553	98550	−200
3554	98611	−−
3555	97700	−810
3556	94000	−−
3557	95000	−300
3558	94200	−−
3559	90530	−−
3560	86700	−150
3561	84300	−800
3571	84200	−1400
3572	85800	−1500
3573	86300	−300
3574	78900	−100
3575	77989	−656
3576	77828	−661
3579	71936	−649
3577	78068	−274
3578	72159	−257
3580	67475	+757
3581	61462	+698
3582	56783	+672
3583	52188	−898
3584	51829	−889
3585	49203	−882
3586	44508	−182
3588	44482	−190
3589	40619	−174
3587	45218	+509
3591	41269	+480
3592	41233	+480
3593	41181	+482
3590	41140	+202
3595	39271	+199
3594	38767	−274
5% מלווה פיתוח (בריבית כפולה)		
2001	164900	−−
2002	165350	−−
2003	158900	−−
2004	160400	+200
2005	150200	+100
2006	150500	−−
2007	147700	+50
2808	145850	−−
2009	147300	−−
2010	147600	−−
2011	145250	+900
2012	142500	−−
2013	144500	+100
2014	141400	−−
2015	142758	−−
2016	141600	−−
2017	137700	−−
2018	137600	−−
2019	137500	−−
2020	132600	−−
2021	133700	+200
2022	125300	−−
2023	125400	−−
2024	118400	−−
2025	118300	−−
2026	119200	−−
2027	114700	−500
2028	114000	−1400
2029	109800	+1800
2030	113230	+1130
2031	108800	−−
2032	110700	−−
2033	102400	−−
2034	103100	−−
2035	98689	+2874
2036	96300	−−
2037	90716	−2805
2038	90100	−300
2039	88300	−−
2040	90125	−−
2041	83880	+500
2051	83000	−−
2052	94000	−−
2053	75885	−645
2055	70158	−632
2054	74959	+2157
2056	69640	+2095
2057	70436	+728
2059	64315	+692
2058	68207	+49
2060	63382	+45
2061	44797	+1273
2062	40958	+1201
2063	39137	+1187
צמודות זהב		
5 יוד	130.8	−4
רמון		
7006	193.3	+1.4
7007	180.7	+0.5
7008	171.7	+0.3
7009	165.3	−1.9
7010	157	+0.4
7011	147.8	+0.4
7012	142.7	+0.4
7013	135.5	+0.2
7014	118.1	+0.2
7015	100.7	+0.3
7016	100	+0.3
7017	99.2	+0.2
7018	99	+0.2
7019	99.5	+0.3
7020	99.5	+0.3
7021	98.5	+0.2
7201	99.8	−−
גלבוע		
6101	13154	−106
6102	8058	+18
6103	7117	−35
6104	6654	+84
6105	6309	+81
6106	6055	+13
6107	5849	+11
6108	4201	+6
6109	3998	+6
6110	3929	+5
6111	3187	−10
6112	3089	−14
6113	2101	−28
6151	842.2	+16.3
6152	807.3	+15.7
6153	688.8	−13.5
6154	677	−13.1
6155	445.8	+4.2
6156	354.5	−5.6
6157	271.1	−2.1
6158	256.4	−2
6159	210.8	−5.7
6160	203.7	−5.5
6161	197.3	−5.5
6162	181.1	+0.5
6163	161.2	−3
6164	155.2	−2.9
6165	145.7	−2.4
6166	138.7	−3.8
6167	135.3	−5.7
6168	133	−3.6
6169	129.7	+0.2
6170	118.7	+0.6
6171	85.9	−0.6
6172	84.8	−0.6
6801	95.9	−2.4
100% מט"ח		
אל אש	1541	−−
אלביט	243.5	+3.5
אלתא	1205	−−
אלטים	2363	−36
אסוסט	1086	−−
תוד 84	186.7	−0.7
תוד 85	391	−−
הב הים	266	−4.3
ריש הש	189.6	−−
כור	175.5	−−
כלל	468	−−
מכוו ד	198	−−
מכוו ם	276	−−
מכוו '	316	−−
רן	142	−1.6
סול בנ	188	−−
תיעש	266	−−
מדד/מט"ח		
בל.ת.	148.4	−−
ריש הש	154	+0.1
כור	144.3	−−
כלל	187.5	−1
מג דים	150	−−
מכא מ	149	+2.3
מכא מ	145	−0.2
מכא מ	133.2	−0.6
לאומי	138.2	−−

שערי המניות 6.12.87

שם החברה	השער אתמול	הערה	המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי %	הצע/ביקוש ש"ח
בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה						
אוצה ש	21750		3			−7
הסמנות 0.1	1509	תב	444	−100	−6.2	−1146
הסמנות א 0.5	867	בכ	170	−9	−1	−255
כללי לא בהסדר	14500	תב	141	−800	−5.2	−171
פ.י.ב.י. 0.5	8080		1188	−160	−1.9	−2311
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88						
אידיבי רג 100.0	100370		125	−630	−0.6	−82
אידיבי ב 100.0	99600		5	−1900	−1.9	−6
אידיבי בב א	610000		1	−12000	−1.9	−5
אגוד 0.1	74500		22	−809	−1.1	−10
דיסקונט ב	127751		17	−2000	−1.5	−51
דיסקונט א	128000		31	−700	−0.5	−31
דיסקונט שה ב	15180	שב				
המזרחי ש	41300		357	−345	−0.8	−544
המזרחי מ	41350		63	−90	−0.2	−79
הפועלים מבב	89000					
הפועלים ש	68250		810	−350	−0.5	−542
הפועלים מ	68300		59			−82
כללי א 1.0	173300		6	−1000	−0.6	−4
כללי שה 7	8390	שב				
כלל 0.1	43330		576	−284	−0.7	−1212
כלל שה 11	16265		77			−77
מימון המזר 1.0	57900		12	−300	−0.5	−41
מימון המזר 5.0	29350		1	−50	−0.2	−3
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89						
אידיבי רג 100.0	122400		98	−1600	−1.3	−145
אידיבי ב 100.0	122610	לצ				
אידיבי בב א	740570	לצ				
איגוד ז ש"ח	91240		13			+7
דיסקונט ב'	158000	לצ				−1
דיסקונט א'	162000		4	−3700	−2.2	−17
מזרחי ב'	50700		49	−50	−0.1	−71
מזרחי מ'	51000	לצ				
הפועלים ש'	83300		225	−500	−0.6	−39
הפועלים מ'	83000		4	−600	−0.7	−4
כללי א'	211500		4	−2000	−0.9	−4
כלל מסוק	53100		339			−42
בנקים למשכנתאות						
אדנים 0.1	25800	תב	30	+2000	+8.4	+12
לאומימשכ' ש	8500		82			+33
לאומימשכ' מ	8460			−100	−1.2	−20
כרמל ש			—	הפסקת	מסחר	—
כרמל שה 1			—	הפסקת	מסחר	—
פת מסב ש	2350		88			−11
משכן ב ש	3600		750	−80	−2.2	−1250
עצמאות 0.1	21060					
טפחות מבכ ש	22800		27	−300	−1.3	−27
טפחות רג ש	22850		11	−300	−1.3	−11
טפחות שה 1			—	הפסקת	מסחר	—
טפחות שה 2	5410		4	−30	−0.6	−54
יעסור 1.0	2700	שב				
יעסור 5.0	1853		179			−179
מירב 1.0	8300	שב				
מוסדות מימון						
שלמון אש	818		931	−12	−1.5	−1741
התקלאות מבכ א	384500	לצ				
התקלאות מבכ ג	200000	לצ				
לאומי תעש' א ש	11970		58	−650	−5	−129
פתוח תעש' מבב	158110	לצ				
פת תעש' בב ג	467000	לצ				
פת תעש' בב גג	279000	לצ				
פת תעש' בב גגג	274000	לצ				
פת תעש' בב ד	282206	לצ				
פת תעש' בב דד	66894	לצ				
מרט קבלנים 5.0	784		562	−1	−0.1	−372
תיירות בב	220000	לצ				
כלל ליסינג 0.1א	24500		66			
כלל ליסינג 0.5ב	22370		111			
ביטוח						
איילון	112.5	תב	5011	−10	−8.2	−7011
איתן	135.5	שב				
אררט 0.1	1530		1445	+10	+0.8	+1445
אררט א 0.5	990		1000	+10	+1	+160
בטוח משנה 0.1	330		300	+1	+0.3	+300
בטוח משנה 0.5	221		1140	−5	−2.2	−1440
מסנה אפ	220		4059			−599
מסנה הש	102		14400	−5	−4.7	−7300
הדר 1.0	165		2680	−4	−2.4	−4180
הדר 5.0	128		4820	−7	−5.2	−6020
הדר אפ סד 2	162.5					
הפניקס 0.1	789		300	−11	−1.4	−2206
הפניקס 0.5	586		1041	−8	−1.4	−1241
המשמר-הראל 1.0	5500	תב	184	−310	−5.3	−234
המשמר-הראל 5.0	4410		500	−50	−1.1	−606
מנורה 1.0	2192	שב				
מנורה 5.0	1450		145	−15	−1	−145
סהר ג 1.0	390	שב				
סהריום 0.1	1060		220	−10	−0.9	−230
צור ש	319		4420	−1	−0.3	−2753
ציון החזקות 1.0	4840	שב				
ציון החזקות 5.0	1122		87	+30	+2.8	+87
מסחר						
אינטר גאמא 1 ש	750		2828	−19	−2.5	−2078
אינטר גאמא 5 ש	575		2000	−1	−0.2	−2640
באזר עזרא 1.0	750		1988	−25	−3.2	−2088
באזר עזרא אפ	395		900	−10	−2.5	−900
כלל אפ 4	357		12551	−5	−0.8	−12025
כלל אגח 2	153.5		9969	−3	−1.9	−14469
קריסטל 1.0	789		529	−1	−0.1	−44
רפק 0.1	19000		1.6	−19	−0.1	−6
רפק 0.5	19350	שב				
שופרסל א 2.0	11435		50	−100	−0.9	−824
שופרסל אפ	5320		242	−300	−5.3	−497
שופרסל אגח	108		66432	−1	−0.9	−70982
שירותים						
אטונא	365		1277			+944
ספנות הספקה 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
ספנות הספקה 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
קרור 0.1	895		472	−20	−2.2	−616
קרור 1.0	237		6240	−4	−1.7	−11240
מוס' עיבוד 0.1	1648		13	−2	−0.1	−15
מוס' עיבוד 0.5	955		397	−20	−2.1	−397
מלונות ושירותי תיירות						
גלי זהר 1.0	2535	לצ				
גלי זהר 5.0	1650	לצ				
מלונות דן 1.0	1730		145			
מלונות דן 5.0	1550	שב				
חוף האלמוג 1.0	6362	שב				
מלונות הירדן	3000	שב				
מחשבים ושירותי מחשבים						
ת.ל.מ.ד 1.0	241		1999			−2000
ת.ל.מ.ד אפ'	106		5000			+50
ת.ל.מ.ד אג"ח	182.5		44231	−1	−1	−44528
יעבא 1.0	6086	בב		−316	−5	−748
מ.ל.ל. 1.0	13700		8			−8
מ.ל.ל. 5.0	2440	תב	40	−160	−6.2	−40
ניקוב מחשבים 1	998		515			−15
ניקוב מחש' 5	373		3895			+9167
ניקוב אפ סד 2	870		3100	+8	+0.9	+2080
תים מחשבים 1.0	750		555			−955
נדל"ן, בינוי ופיתוח						
אזורים אפ	680		2493	−22	−3.1	−2343
אזורים אגח	140		3200	−1	−0.7	−5491
אילקו 1.0	307		931			
אל-רוב 1.0	315	תב	766	−25	−7.4	−869
אפריקה 0.1	44400		151	−1000	−2.2	−151
אפריקה אפ	25000		2	−200	−0.8	−8
ארזים	5000		472	−187	−3.6	−809
אירלדן 0.1	2842		100	−20	−0.7	−231
אירלדן 0.5	2070		200	−30	−1.4	−396
ברנוביץ 1.0	2861		42	−20	−0.7	−42
ברנוביץ 5.0	2300					
דנקנר 1.0	6360		80			−80
דרשר 0.1	176			−5	−1.7	−1347
דרשר 0.5	139		6000	−1	−0.7	−2145
הכנלול 1.0	810			+14	+1.8	+81
הכנלול 5.0	500		255	+21	+4.4	+307
ת.ל.ב. 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
ת.ל.ב. 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
חברה לירושלים	315		4288			−1488
ירושלים אפ	106		8735			−6428
גב־ים 0.1	4242		361			+74
גב־ים 0.5	3580		80			−100
ישפרו 0.1	3450		103			−36
ישראלום 1.0	1255		345	−24	−1.9	−695
ישרס 10.0	18990		131	−450	−2.3	−375
כוך פתוח 1.0	9000					
לוסיד 1.0	5986		428			−550
לוסיד 5.0	2070		810			+758
מ.ת.ם 1.0	303	לצ				
מ.ת.ם אפ 2	164	לצ				
מ.ת.ם אגח	117	לצ				
מבני בניה 1.0	348	לצ				
מישכל 5.0	157	תב	2475	−10	−6	−5890
מישכל אפ	135	בב	5000	−7	−4.9	−6074
מרב 5.0	1160		408	−40	−3.3	−408
מרילו 1.0	1880		2146			
לידנשטין 1.0	410	שב				
לידנשטין 5.0	166		3500			
ליפשיץ 1.0	298	תב	350	−17	−5.4	−750
ליפשיץ 5.0	208		2034	−6	−2.8	−7034
ליפשיץ אפ 1	123		2660	−3	−2.4	−10990
ליפשיץ אגח	102		28000	−5	−1.5	−60625
נאות אביב 0.5	3298		140	−97	−2.9	−198
נכסי אזורים	318		8868	−6	−1.9	−8868
סהר החזקות 1.0	697	שב				
סופו 1.0	5720					−2
עפר הולע סד' 1 ים			—	הפסקת	מסחר	—
קיסריה 0.1	2900					−2
קיסריה 0.5	1369		500			−25
המבין 1.0	350		4	−10	−2.8	−948
רוטבין 5.0	198		1000			−1000
רוטבין אפ	880		500	+26	+3	+615
רוטבין אג"ח	126.5					
חקלאות						
מטעי הדר 0.1	2520	שב				
מטעי הדר 0.5	2110			−10	−0.5	−301
מהדרין 0.1	6500		824	−150	−2.3	−924
מהדרין אפ	3760		205	−200	−5.1	−373
נכסי הדרים 1.0	1680		214			−653
פריאור 0.5	2600	שב				
מזון וטבק						
דובק מב ש	3501	תב	135	−249	−6.6	−1754
דובק מב ם	3450		549	−50	−1.4	−639
תלבל 1.0	361		515			
תלבל 5.0	380	שב				
תלבל אגח	104.5		20000			
טמפו בירה 1.0	31000		32			
טמפו בירה 5.0	26999		65			−32
יטבר 1.0	1050		384	+30	+2.9	+255
יטבר א 5.0	641		380	+12	+1.9	+380
יטבר אפ 2	352		163	+35	+10.3	+5467
מן 1.0	490		1140	−16	−5.2	−1987
מן 5.0	386		250	−14	−3.5	−672
קנפרוסט 1.0	15800			−300	−1.9	−225
עסיס ב 0.5	340		4962			−352
אגגל שקל 1	2270		94	+5	+0.2	+94
שמן מבב א	1680					−100
טכסטיל והלבשה						
ארגמ סד 1 ש	502		1295	−11	−2.1	−3498
ארגמ אפ	298		1000			
ארגמ אגח	107			−2	−1.8	−10000
אופים 1.0	546	שב				
אפשת בריף 1.0	401		5728	+16	+4.2	+4405
אפשת בריף 5.0	287		7980	+6	+2.1	+7082
אפ א	282		4100	+6	+2.2	+4100
ארגמן רג ש	9760	תב	30	−540	−5.2	−135
דלתא-גליל 1.0	1620		1269	−60	−3.6	−1845
דלתא-גליל א 5.0	1365		599	−60	−4.2	−2399
מגזרות מאוחד 1	1710		19.5	+9	+8.5	+19.5
מגזרות מאוחד 5	939	תב	100	+49	+5.5	+100
ויטלנו 1.0	295		1700			+700
ויטלנו 5.0	215		2500			+1900
חדיתו 1.0	4700		72	−225	−4.6	−72
זיקית 1.0	1900		519			+851
זיקית 5.0	1655		1488	−10	−0.6	−1488
זיקית אפ	750		500			
טופר	285		708	−6	−2.8	−920
טופר אפ	125		1000	−3	−2.3	−1800
לודזיה 0.1	840		521	−25	−2.9	−721
לודזיה 0.4	550		900	−10	−1.8	−980
לינת 1.0	250		2240			+971
עיט 1.0	370		4945			
עיט 5.0	209		1380	−6	−2.8	−2260
עיט אפ	172		1190			
עיט אגח	113	תב	5000	+6	+5.6	+57989
עמק סדרה 1 ש'	267		2300			+155
עמק אפ	143		5781			
פולגת א	1105		1145	−35	−3.1	−2314
פולימן א 0.5	8900		9	−400	−4.3	−115
פרטר	781		316	−10	−1.3	−816
ביטוד מכירות	7240		20	−160	−2.2	−256
מתכת ומוצריה						
אורדן 0.1	8000		71	−100	−1.2	−71
אורדן 0.5	6900	שב				
אלומית 1.0	7000		11	+200	+2.9	+11
אלומית 5.0	5120	שב				
כבלים ש	333	תב	109220	−59	−15.1	−183000
כבלים אפ	98		7742	−8	−7.6	−12386
כבלים אגח	100.5		14376	−1	−1	−15492
התכוף 1.0	580		298	−4	−0.7	−298
התכוף 5.0	313		500	+3	+1	+500
התכוף אפ	2490		26	+40	+1.6	+101
זיקה 1.0	2900		26.8	−1		−6.8
זיקה 5.0	1500			−77	−4.9	−09.5
קפטאות פח 5.0	3580		270	−50	−0.8	−270
כללי ציון 1.0	2220		393	−80	−3.5	−753
כללי ציון 5.0	1262		1000	−38	−2.9	−1395
קרגר 1.0	220	תב	6407	−21	−8.7	−6407
קרגר 5.0	134		7083	−4	−2.9	−11922
נחושתן 0.1	40111		70	+1600	+4.2	+72
נחושתן 0.5	15600		71	+250	+5.1	+115
[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	−2.4	−1885
קינג 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
קינג 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
קליל 1.0	2078		522	−72	−5.4	−768
קליל 5.0	1718		80	−2	−0.1	−170
קליל אפ	760	תב	940	−60	−7.3	−940
קליל אגח	109	תב	2350	−11	−9.2	−4295
שלמות 5.0	5150		39	−40	−0.8	−4
תעשיות לכיש 1.0	790	שב				
תעשיות לכיש 5.0	433		240	−7	−1.6	−140
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלביט 3.0	306000		11	−12000	−3.8	−23
אלקו 0.1	7855		65			−10
אלקו 0.25 ש	4000		150			−30
אלקו 0.25 ם	8900	שב				
אלקטרה 0.1	1918		856	−60	−3.1	−943
אלקטרה א 0.5	1462		564			+125
אמפ 5	1020		650	−30	−2.9	−655
אגוד 3	142.5		6500	−5	−1.7	−9775
ארית 1.0	16900		16	−610	−3.5	−21
כלל תעש אלק'	2371		1374	−40	−1.7	−1246
טסקטרוניקה 1.0	1205		1500	−60	−4.7	−2877
טסקטרוניקה 5.0	1005		220	−20	−2	−820
טיבטגור 1.0	479	בכ	500	−6	−1.2	−584
טיבטגור 5.0	408		750	−10	−2.4	−1250
ציקלון 1.0	1600	תב	220	−100	−5.9	−153
ציקלון 5.0	774		480	+10	+1.3	+467
קמטקין אילל 1.	5100	שב				
קמטקין אילל 5.	3175		280			
ת.א.ת. 1.0	921	שב				
ת.א.ת. 5.0	440			−5	−1.1	−1000
תדאה	749		2754			−17
מוצרי בניה						
א.מ.ת. תעשיות 1.	190		17498	−5	−2.6	−53745
א.מ.ת. אפ	720		405	+10	+1.4	+465
א.מ.ת. אגח	153		7044	−2	−1.5	−8044
אקרשטיין 1.0	568		1500			−1000
אקרשטיין 5.0	350		1570			−1550
אקרשטיין אפ'	523		466			−466
אקרשטיין אגח	128		15750			+5450
אטום בולוס	144		2260	−1	−0.7	−6179
בולוס אפ	89		12355			+10014
מחזור השק בתעשיה	521		619	−24	−4.4	−1482
מתאיקה ולסנן 1			—	הפסקת	מסחר	—
מתאיקה ולסנן 5			—	הפסקת	מסחר	—
נגב קרמיקה	440		4100			−2600
נגב קרמיקה אפ	206		2200			−4200
כימיה, גומי ופלסטיק						
אגן 5.0	1900		500	−47	−2.4	−3809
אליאנס ב	1630	תב	50	−130	−7.4	−50
גל תעשיות 1.0	424		648			+648
גל תעשיות 5.0	330		1809			
גל אפ	144		700	−6	−4	−2600
גל אגח	101.5	שב				
דשנים 0.1	3200		91			−91
דשנים 0.5	1605		1000	−40	−2.4	−1000
חיפה כימי 10.0	858		3214	−22	−2.5	−4296
ליפסקי 1.0	2518		216	+1		+216
מקסימה 1.0	5400	תב	45	−400	−6.9	−45
מקסימה 5.0	3630	שב				
סנו 1.0	22000		95			−67
סנו 5.0	17150			−450	−2.6	−50
פריקלאס	544		5532	−26	−4.6	−10400
פריקלאס אפ'	172		5341	−6	−3.4	−10041
קים כימיקל 1.0	4399		79	−41	−0.9	−267
קים אפ	2320		202			−2
קים אגח	104		8750			+41250
תיא 5.0	4299		553	+57	+1.3	+498
פטרוכים 10.0	49431	תב	60	−3069	−5.9	−59
עץ, נייר ודפוס						
כתר	186		3355			
דפרון 1.0	7220		19	−380	−5	−53
דפרון 5.0	4845		16	−255	−5	−48
תמג 1.0	9000		734			−106
יאה 1.0	1600		265			−109
לבדי אשקלון 1	689		240	−5	−0.7	−1754
מלס ב 0.5	36550		1			−1
קינל	875		3000			−5226
0217315	560		4062			−6653
רים 0.1	515		5750	+20	+4	+2797
רים 0.4	230		2456	−5	−2.1	−734
תעל ב 0.2	16670		47			−12
תעשיות שונות						
אבדין 1.0	440		3738			−5140
אבדין 5.0	165		9970			−601
ופרמה יד	2590		70	−60	−2.3	−70
ה.נ.פלק 1.0	1330		275	−40	−2.9	−400
ה.נ.פלק 5.0	924		100			−100
השקעות בתעשיה						
כור בכ' ש	8660		25	−30	−0.4	−14
תעשיות אפ	170		19490			+3714
תעשיות אגח	111.5		80000			
חברות השקעה						
אגיש ש	6700		100	−300	−4.3	−395
אלגד ש	1150		475	−20	−1.7	−1075
גולת 1.0	1040	בב				
גולת אפ	735	שב				
גולת אגח	106		10000			
הבטר 1.0	475		2			
הבטר 5.0	440		1089	−4	−0.9	−242
חברה לישראל 5.0	3750		342			
חלפנון 0.1	115000	בב				
חלפנון 1.0 ש	21200		25	−100	−0.5	−25
אמפא א 0.5	20700	תב	19	−1300	−5.9	−21
פועלים השק ש	820		1470	−17	−2	−3817
דיסקונט השק אפ	1025		1115			−715
דיסקונט השק אגח	108		19700			−18700
מזרחי השק ש	30350		72	−380	−1	−84
מור השקעות	13435	בב				
הדרן 1.0	2260		766	−50	−2.2	−566
הדרן 5.0	940	תב	750	−57	−5.7	−1443
יצוא ש	12360		99			−99
יהן א 0.1	1515	בב	182	+35	+2.7	+395
כלל 50.0	1170		378	−20	−1.7	−780
מגור 0.1	492		540	+12	+2.5	+1300
מגור א 0.5	430	שב				
מגור אפ	185		1650	+2	+1.1	+950
אגח 1	121.5	שב				
מן השק ש	2610		274	−120	−4.4	−774
ממה א 0.1	7750		50	−70	−0.9	−60
ממה 0.5	5630		434	−140	−2.4	−981
פירון ב 2.5	12750		321			+24
קידן 1.0	105		16921	−4	−3.7	−57447
קידן 5.0	63		1000			+6000
קידן אפ	52		34784	+5	+5.1	+72249
קידן אגח	104		24200			
נסחרות במט"ח						
גזית מ	210	לצ				
בזק ב' 5.0			—	הפסקת	מסחר	

רשימה מקבילה

שם החברה	השער אתמול	הערה	המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי %	הצע/ביקוש ש"ח
מסחר שרותים מלונאות מחשבים						
הראל 1.0			—	הפסקת	מסחר	
יסקל	254					
קונקורדיום 0.1	1268	תב	537	−180	−7.5	−597
קונקורדיום 0.5	381	בב	756	+8	+2.1	+1284
קונקורדיום אפ	136.5		5497	−5	−2.5	−1070
קופל 1.0	684			+3	+0.4	+1000
תבל	253		2374	−1	−0.4	−277
גני הדר	133.5		9054			−4779
גני הדר אפ 1	100		2350	−3	−2.9	−7350
הספינה הישראלית	78	תב	19045	+5	+6.9	+20045
כנס סד 1 ש	2559		100			
איכות מחשבים	470		900			
דטה מיכון 1.0	7315	בב		−385	−5	−1839
כלל מחשבים 1.0	6600			−80	−1.2	−7
משוב מחשבים 1.0	315		680	−10	−3.1	−580
רשף	424		1207	+1	+0.2	+873
נדל"ן בינוי חקלאות						
אורן 1.0			—	הפסקת	מסחר	
אורן 5.0			—	הפסקת	מסחר	
אשבודים 1.0	780	תב	408	−61	−7.3	−708
בן-יקר גת 1.0	3000	תב	200	+165	+5.8	+200
דודקר 1.0			—	הפסקת	מסחר	
דודקר 5.0			—	הפסקת	מסחר	
עיר 3.0	1759	תב	1050	−170	−8.8	−3958
רסקו מבכ	2278	בב	60	+23	+1	+199
רסקו רג	1670		50			+40
שכטר 5.0	1461	תב	724	−162	−10	−663
שכטר אפ	537			+16	+3.1	+37
אמאס	2117		761	−10	−0.5	−715
סולפרוסט 1.0	1305		718			+514
סולפרוסט 5.0	800		622			+592
תעשייה						
מים גליקו	262	לצ				
מקס 0.1	3721		628			+678
מקס 0.5	1765	תב	232	−100	−5.4	−482
תעש הנגדון 1.0	2490		180	−30	−1.2	−142
אלקטון 5.0	1140	לצ				
מודג 1.0	600	לצ				
משאבת סלע	144		2500	−5	−0.4	−425
מתכת מרום 1.0	121		2868	+3	+2.5	+6214
מתכת מרום אפ	45		28000	+5	+1.1	+6855
אלקול			—	הפסקת	מסחר	
אלקול אפ 2			—	הפסקת	מסחר	
כר-טון 1.0	1641		130	+80	+5.1	+515
כר-טון 5.0	1077	תב	1250	+98	+10	+1109
סרגומטאט 1.0	6300	שב				
סרגומטאט 5.0	1786	בב		−94	−5	−562
מ.ל.מ. 1.0	950	בב		−50	−5	−866
מ.ל.מ. 5.0	578	שב				
אלרן-טק	165		3372	−2	−1.2	−1738
דקסטר 1.0	1849	תב	309	−200	−9.8	−309
נקה סמיכל 1.0	4799					
ח.ג.ל. 1.0	2035		50			
ח.ג.ל. 5.0	1936					
תדר א 5.0	6268	תב	97	−600	[illegible]	−97
אורדע פינס	700	שב				
סקופגיה 1.0	3160		11	−30	−0.9	−11
גולן	541		50	−17	−3.1	−1650
פז ון	395		1266	−7	−1.7	−1766
מאגר טכנולוגיה	165		727			−4792
השקעה						
אינקוה 0.1	56	בב		−3	−5.1	−223356
אינום	286		500			+500
אינום אפ	107	שב				
אמישר בכ	1149		900	+12	+1.1	+58
אפיק 1.0	484	לצ				−500
אפיק 5.0	248	לצ				
ישום החזקות	145		9800	−3	−2	−21796
ישום אגח-אפ	105		16000	−5	−3.2	−9500
לנדקר 0.1	1520	לצ				+27
לנדקר 0.5	549	לצ				
עוז השק ב 0.1	1930	בב	150	−19	−1	−56
עוז השק ב 0.5	860		285	+10	+1.2	+103
חיפושי נפט						
דלק נפט 1	3000		263	−30	−1	−513
דלק נפט 5	1510	תב	157	−140	−8.5	−168
דלק חיפ' אפ 2	911		285			+219
מן חיפושי נפט	20300		38			−2
יו.אל. 5.0	384		4607	−17	−4.2	−19384
יו.אל אפ	121		17180			+4539
מ.ג.ן. 1.0	4900	תב	68	−289	−5.6	−259
מ.ג.ן. 5.0	2240		216	−60	−2.6	−867
פאויל ב 0.3	6150	תב	15	+540	+9.6	+15
נפטא ש	525		3847			−1161

משתנים

שם	כל המחזור	שער קניה מותנה בקסות	שער מרצ בקסות	שינוי יומי בל"ל	מס' עסק' סלל
בנק בנלאומי 05	985	7528	7702	−2.75	4
הטכה ש	28450	254	251	−1.17	9
כלל סחר	19945	438	440	−0.9	6
שופרסל ב 10.0	328	9791	9890	−1.5	1
דלק ג ש	7676	2362	2405	−2.52	10
אפריקה 1.0	70	36904	37372	−1.5	1
אורים 1.0	8625	1047	1051	−1.23	8
נכסים ובנין	933	2886	2915	−1.5	2
הכשרת הישוב	131	68253	70805	−2.5	8
כלל נדלן	31845	785	791	−1.01	11
עלית	105	14583	14495	−1.75	1
פלנת ב 4	3650	804	812	−1.95	1
קוטכות פח 1.0	107	4171	4171		
אלרון 3.0	47	197402	202570	−4.5	13
כבע ש	2233	9742	9992	−2.75	19
ים המלח	6056	2654	2628	−1.01	11
סהרכימים 10.0	15148	841	847	−1.98	11
מפעלי נייר 10.0	19	311978	318361	−2.25	3
מרכזית ב 0.1	75	14680	14754	−0.75	1
כלל תעש' 1.0	86665	231	232	−1.38	8
אידיבי פתוח 2.8	973	7892	7973	−2.25	5
אלרון ש	3173	929	956	−3.03	3
חברה לישראל 1.0	2330	3981	4053	−2.76	8
דיסקונט השק ש	3890	2122	2128	−2.48	5
כלל 10.0	11685	1255	1268	−2.03	10

שערים בין־בנקאיים

שישי, צהריים, 3.12.1987 באירופה

מסירה מידית (ספוט)

מטבע	שער
לין שטרלינג — $ ארצות הברית	1.8210/1.8220
מרקים גרמניים	1.6470/1.6480
פלורינים הולנדיים	1.8522/1.8532
פרנקים שווייצריים	1.3458/1.3468
פרנקים בלגיים	34.43/34.45
פרנקים צרפתיים	1.5970/5.6000
לירטות איטלקיות	1213.00/1214.00
ינים יפאניים	132.25/132.35
לי"ש — $ ארצות הברית	1.3376/1.3381

שער הזהב $ 488.95 ארה"ב אונקיה לונדון פיקסינג

מסירה באחרות (פורוארד)

	ל"ש/$	מ"ש/$	מ"ג/$
1 ח'	1.8197/1.8208	1.3407/1.3420	1.6407/1.6418
3 ח'	1.8167/1.8180	1.3321/1.3335	1.6206/1.6308
6 ח'	1.8137/1.8152	1.3183/1.3203	1.6135/1.6149

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

שף דנאמנות
בטוחה כלל
ניהול תיקי השקעות, ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל.

אדגר תעשיות טכסטיל בע"מ

הודעה למחזיקי אג"ח (סדרה 1) של החברה

ניתנת בזה הודעה, כי בתאריך 22.12.87 בשעה 08.30 לפני הצהריים תתכנס במשרדי החברה ברחוב המפעלים 7 פתח־תקוה אסיפה כללית של בעלי אג"ח (סדרה 1) של החברה.

על סדר היום:

1. קבלת החלטה על שעבוד קבוע של נכסים, שנרכשו לאחרונה.
2. שונות.

כל המחזיק באג"ח (סדרה 1) זכאי להשתתף ולהצביע באסיפה באופן אישי או ע"י בא כוח.

בפקודת מועצת המנהלים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"
חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עילית בקשה להקלה בתיק מס' 103/86 מוגש ע"י מר זכי אחמד עיאלדהמאן אסעד מישוב אכסל גוש 16904 חלקה 41. מהות ההקלה שטח מגרש קטן מהמותר.

את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית רח' כרמל 2/5 נצרת עילית, תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ישראל קניג
יו"ר הועדה

"יערד"

השקעות פיתוח תעשיה בע"מ

ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום חמישי, 24 בדצמבר 1987, בשעה 10.00 לפנה"צ, במשרדה הרשום של החברה בתל אביב, רחוב הר סיני 1.

על סדר היום:

1. דו"ח המנהלים.
2. אישור המאזן ליום 31 במרס 1987 ודו"ח רווח והפסד לשנת 1986/87.
3. בחירת מנהלים וקביעת שכרם.
5. שונות.

בפקודת הדירקטוריון
זמלין שמש, עו"ד

מכתבים למערכת הארץ

המנכ"ל הנכון בכימיקלים לישראל

על כתבתו של נחמיה שטרסלר "לעזאזל טובת המשק" (1.12.87) שדנה בבחירתו של מנכ"ל כימיקלים לישראל, אני מבקש להגיב:

את מינויי כחבר מועצת המנהלים של כי"ל אני מבין כמינוי מקצועי וציבורי ללא כל השלכות פוליטיות. המערכת האוניברסיטאית, שממנה אני בא, אינה מכירה בשיטת מינויים פוליטיים ובכל המקרים, ללא יוצא מהכלל, הייתים מתמקדים בכושר המדעי המקצועי של המועמד. כך הייתי רוצה לראות את תהליך המינויים במגזר הציבורי בישראל, וזאת גם היתה עמדתי המוצהרת לפני מליאת הדירקטוריון טרם בחירת המנכ"ל.

הפן הדורש חיזוק בכי"ל אינו דווקא הצד הכלכלי־מקצועי. מה שדרוש הוא מנכ"ל בעל כושר מנהיגות וארגון. מן הראוי להדגיש כי לא תמיד הצד המקצועי המובהק הוא התכונה החשובה בניהול בכיר, מכיוון שמנהל טוב מתייעץ עם אנשי מקצוע. לדוגמה, מנהיגותו הכלכלית של משה נסים והצלחותיו כשר האוצר הן מהסיבות שירדה ישראל חזאת למרות שהשכלתו במשפטים ולא בכלכלה.

שדולה משני הצדדים לטובת המועמדים היא חוקית, אך המרחק בין זאת לבין מתן הבטחות ואיומים, כלשון מר שטרסלר, הוא רב ונוגד את השקפת עולמי ודרך עבודתי.

פרופסור חיים לבנון
חבר דירקטוריון כי"ל

★

בקשר למאמרו של נחמיה שטרסלר, "לעזאזל טובת המשק", אבקש להבהיר, שהנני חבר דירקטוריון "כימיקלים לישראל". אינני איש פוליטי ואינני "איש של מישהו".

כאשר הועלתה מועמדותו של האלוף חיים ארז, מספר חברים ואני בתוכם, פקפקנו במינוי. הסיבה לפקפוק: האם לא דרוש בכי"ל מנהל בעל רקע או לפחות ניסיון בתחום הכימיה? לא היה ספק בכישוריו הניהוליים של ארז, שאני מכירו אישית.

הוצג מועמד אחר, כלכלן מבריק, בעל חשיבה לוגית, איש נעים וידידותי, אולם נופל בניסיונו הניהולי מהאלוף ארז, במיוחד במערכת תעשייתית. היו כאן שני מועמדים טובים, שהאחד הועדף על השני.

כי"ל צריכה בראש וראשונה מנהל טכנוקרטי. כלכלנים מבריקים נמצאים כיום לכל הדיעות בכי"ל.

מעולם לא צילצל אלי השר אריאל שרון כדי להשפיע עלי כדירקטור כי"ל.

על שהמאמר פגע בי קשות (כאילו אני נער־שליחויות) אסלח. אבל לפגוע בחברים נכבדים אחרים, שליחי ציבור ומוכרים כבעלי יושר ואף לרמוז שההצבעה לא היתה סדירה — זה מעשה שלא יעשה.

צבי אלון
חבר דירקטוריון כי"ל

השלמת הכנסה לעובדת מדינה

הנני עובדת מדינה מזה 12 שנה במשרד העבודה והרווחה. נדהמתי לקבל החודש את משכורתי ולראות שעובדת מדינה כמוני, העובדת 12 שנים במשרד העבודה והרווחה, במשרה של עוזר מינהלי למטפלה מחוזי במחוז ת"א המרכז דרגתי ט"ז, צריכה לקבל עדיין מהמדינה "השלמת הכנסה".

תל־אביב — תמר סמולדר

הפתרון: אוטונומיה

במדור "מכתבים למערכת" מיום 3.12.87 מביא הקורא א. גלומן ציטוט מקטע מראיון שנתתי לעתון "הארץ" לפני חמישה שבועות. מוציא דברים מהקשרם ומסיק מסקנות מוטעות.

בראיון אמרתי כי אני בוחר, ללא היסוס, בהחלת החוק הישראלי על יו"ש ועזה תוך מתן שוויון זכויות לתושביהם. אמרתי שאינני רואה סכנה של רוב ערבי בארץ ישראל. הוספתי כי ויתור על יהודה ושומרון יהווה הפקרות יכולתנו להגן על עצמנו.

כפתרון לדילמה הדמוגרפית בתנאים שתוארו שם קבעתי — ומשום מה הפסיק מר גלומן את הציטוט בדיוק לפני משפט זה — "אבל אני מאמין שתוכנית האוטונומיה מציעה פתרון שבו לא נצטרך לוותר על ארץ ישראל ועל חלקים ממנה ובנוסף נוכל לקיים משטר דמוקרטי כמו שיש לנו היום".

זוהי תורתה של תנועת התחיה: אין סתירה בין ארץ ישראל ובין דמוקרטיה. הקונפליקט הלאומי והדמוגרפי בארץ ישראל יכול להיפתר ע"י אוטונומיה לערבים.

דן מרידור
הכנסת, ירושלים

מהי גאווה

גאווה היא ההרגשה של מי שהקים משפחה בישראל, ע"י הסכם אוהדי אצל עורך־דין ולא תלה כרב בצרי המדעיו את חייו. משפחות אלה חיות מכוחן הן, ולא מכוחו של חולה "סכיזופרניה־פאראנואידית" או ר מאי אנטי־ישראלי משומד.

תל־אביב — מיכל אפרת

משקפי קריאה / הדה בושס

הידיים ידי בגין והקול קול הגבעתרון

עמוס עוז: הסכנה של אוסף מאמרים ההופך לספר

עמוס עוז — ממחרות הלבנון; מאמרים ורשימות; הוצאת עם עובד; 216 עמ'

אחת הסכנות הגדולות הרובצות לפתחו של עיתונאי — במיוחד זה שקנה לו פופולריות בזכות מאמרים פולמוסים מבריקים ובסגנון כתיבה מקורי — היא בבוא היום לקבץ מאמרים אלה בספר. התוצאות אכזריות להפליא — מרשם בטוח לכישלון.

הסיבות: רצף האירועים והקצב של המציאות הישראלית. עיתונאות טובה מבוססת על תגובה מתמשכת, מיידית ונוקבת. משום כך, מאמר נבחן גם ברישומו המיידי ובתשומת הלב שהוא מעורר. הוא קיים ליום ולשעת הקריאה בעיתון, ואינו גוסס לאיטו אלא מת באחת. בכך כוחו וזו גם חולשתו. מקצוע העיתונאות נושא בחובו תסכול ותחושת זמניות וחוסר המשכיות.

עמוס עוז הוא בראש וראשונה סופר, שבזכות המעורבות החזקה שלו, מגיב וכותב מדי פעם מאמרים בנושאים אקטואליים; מגיב בצורה מיידית ורשידה, ותמיד בסגנון המיוחד לו. גם במאמרים העיתונאיים שומר עוז על סגנון ספרותי: הוא מאוד דרמטי, עם מידה של פאתוס מלהיב. יש לו אורח ביטוי מקורי, והוא יודע לקסום לקוראיו, ממש כפי שהוא קוסם לקהל המאזין לו, ובאותה מידה גם להעלות את חמתם של שונאיו ויריביו. עד כדי כך, שגם בגלל עמדותיו הפוליטיות המוצהרות, קטלו הללו ללא רחמים, בציניות, ואפילו בגסות רוח, את יצירותיו הספרותיות, ובמיוחד את ספרו האחרון "קופסה שחורה".

אבל עוז הוא לוחם, והוא גם עושה חשבון עם תוקפיו, ב"משמרות המתהפכים" — תשובה לנתן זך — שם הוא כותב בין השאר: "כך מתגלגל משורר לישימון צחיח של סיסמאות ארסיות, טרשים אשר עליהם לא יצמחו לא שיר ולא אמת. ערבות מלח של צדקנות מרקסיסטית: כך מגיעים לידי התעפשות בבדים ישועי, ומעדיפים את שרון על פרס, ואת כהנא על רבין, מפני שניהא בשחור־לבן, ולא ניהא להצטרך לבור בין גוונים שונים של אפור. מפני שקל ונוח לבחור בין טוב לרע, ולא קל ולא נוח להבחין בין רע לרע מאוד... וכך נגושי הרוך הנפשי האבססיווי, לאבחן לארפות 'מאשר' באציוציה של ישראל, גם כדי לצאת צדוקים, הרואים, נואשים ואבודים. אם ישראל היא כמעט נאצית, נתן זך הוא כמעט תומאס מאן. אם ישראל היא חולה בקנאות דתית ולאומנית, נתן זך הוא רק נתן זך".

מה שהיה לא יהיה עוד

ועדיין, למרות כל הכעס ההועם, הפגיעות והביקורת המוצדקת, קשה לי להבין מה דחף את עוז להוציא לאור מאמרים אלה שכתב בשנים האחרונות — כספר. אלא אם כן, כפי שסבור אחד ממקורביו, כספר חשוב הוא רואה לנכון לתעד כל מה שכתב — אולי כדי שהביוגראף שלו לעתיד לא יחסר דבר.

דומני שהסיבה המיידית שונה — עמוס עוז בחר לקרוא לספר בשם המשמעותי "ממחרות הלבנון", ד אין ספק שהוא מייחס חשיבות ראשונה במעלה למאמריו על מלחמת לבנון. בהקדמה לספר זה, "שירים עבריים", שנכתבה ביוני '87 — הוא רואה בה "מלחמה נשכחת", ו"מתי לבנון הם עכשיו רק המתים של אמא שלהם". עצוב, כבר בתחילתה היתה המלחמה "טרגדיה של שימוש בכוח מעוות", וכבר אז כתב ש"הנגע עמוק ורחב". גם לאחר לבנון מופש עוז, מפעם לפעם, להעלות תקוה ובמה להשתתף — אף לא כמו לפני המלחמה הזו. מה שהיה לא יהיה עוד.

הקדמה זו נושאת אופי של מסה, ולא של מאמר. השירים העבריים הנשמעים ברדיו משמשים לעוז מעין סמל של צביעות לאומית: "אל אילו צפים שבטיים פנים ולוחנים האלה: מה ביקש השבט לחרוש על אחרי עצמו, כמה שעות לפני שיצא לרדוף את לבנון בתאבה שקרית ומתחוסרת?... מה באו הלוחנים המתרקים לעודד, או אולי להשתיק? אולי זאת: שאנחנו אנשים יפים ועגובים וצודקים וחכים ועדיני־נפש, בלי שום קשר למעשינו... שיבוא ריח ערב של שושנים ויבשם מראש את צחנת הגוויות שתערמנה למאותיהן ולאלפיהן בימים הבאים. הידיים ידי בגין, והקול קול הגבעתרון".

למקרא הדברים, קשה לי להתגבר על התחושה שהספר, בהמוגש, והמאמרים על מלחמת לבנון, נושאים אופי של התנצלות, כאילו רוצה עוז להוכיח למשמיציו — מירון את זך, שהגדר יהודי כדי לחסל אותו כסופר ואיש רוח בעל ערכים מוסריים — שעוד ב־82' היה הוא, ולא אחר, שיצא נגד המלחמה הארורה הזאת. הוא ציין את התועבה שבה, וכתב עליה "מלחמה שלא נכפתה עלינו, לא היתה מלחמת קיום, אלא באה "להפיק תועלת" כמו השקעה זריזה בבורסה". כבר אז הוא כינה אותה בבאכ"לב "מלחמת שקר וכזב", ו"שיטת מוח", שמטרותיה האמיתיות הוסתרו מפני העם — הלוחמים, הכנסת ורוב חברי הממשלה.

אפילו אם בשעתם היתה למאמרים אלה משמעות חזקה — אף כי הם לא שינו דבר — הרי מאז מלחמת לבנון נכתבו ספרים רבים וחשובים על מלחמת שולל זו, ולאירועים והתוספו מימדים חדשים. המאמרים אינם מרשימים היום כאז. הם כמו מילאו את תפקידם, הם חסרים, ולרגעים מצטיירים גם כשרטוטים, כאילו עבר זמנם.

הדיבור הוא בגין

עמוס עוז גם מתקיף במאמרים אלה את בגין וממשלתו, שהזמינה לדבריו את "המרשם מיורקשייר לכלות שני לילות בבית יתומות, ואינה יכולה לשטוף למחרת בבוקר, למראה עריסות הגוויות (הכוונה לסאברה ושאתילה) כי 'תיאמה' עם המרשם שהלה יעסוק שם רק בדו פיגות ראשי המחתרות".

כאן מורגשת נטיה להצטעצעות סגנונית אופיינית, שאולי אינה במקומה, מה גם שעוז כותב שלא מובנת לו "הנטיה להטיל את האחריות למלחמה זו על שרון ורפאל איתן, ולצייר את בגין כאילו הוא נגרר, בתום, אחר שניים אלה. ההיפך הוא הנכון. שרון הוא מבשיר מגושם אבל צייתן. הדיבור הוא בגין הבגיניזם — "בגין, המבטא את יהדות הכוח עם רוחים עצמיים". אבל גם אם בחלק מן הטעות שלו כלפי הבגיניזם נבונות ותפיסה; עדיין, גם בדימויו הספרותי המודה לא הזה עוז את אחריותו של בגין, ואולי גם לא הבין את האיש. מאז גם הוכח ששרון הוא האיש המסוכן, ולא כלי־ישרת בידי אחרים. וזה המימד שאולי אני מתכוונת, כשאני טוענת שהמאמרים לוקים בחוסר.

עוז צריך היה לעשות שימוש במספר רעיונות שהעלה אותו, ולכתוב ספר מסות סביב נושאים חיוניים אלה, שהם ביסוד קיומנו הלאומי. נושאים כאלה פותחים בספר זה כשבורי רעיונות — ביירות וירושלים ("הלוך הלכה ירושלים לעשות סדר בביירות, והנה הגיעה ביירות אל לב ירושלים, לעשות בירושלים כמו בביירות"); הותמא, הפשע והאשלות; "להעמיד הכל על השאלה היכן יעברו הגבולות"; ראייתו את הציונות "פרודיציה מתוחה של חזונות שונים ואף סותרים"; "מאבק בין תרבויות־אב לתרבויות־סבא"; הקיצוניות ("רפול ואברי־נריאל, הרב לוינגר והגיעון ספירו תובעים מאתנו תשובה בשחור־לבן: מי כאן הנאצים ומי כאן קדושים?"); מוצנה השמאל הישראלי ו"פיתויי הפשטנות"; האשליות ביחס לאש"ף (שמכן התפכחו); על אי־מציאותה של נוסחה גואלת בסיכסוכים בין עמים ("המציאות אינה מציינת לתסריטים בלעדי, כפי שמכתיבות שתי הגישות מימין ומשמאל").

משום כך דווקא המאמרים בספר, הנושאים אופי של מסות, כמו על "שואה". סרטו של קלוד לנצמן ("נסיונו של לנצמן נידון איפוא לכשלון באותו מובן שבו מתנפצים מאמצי טולסטוי, ג'ויס ופרוסט אל מגבלת הזמן האנושי. אי־אפשר להעמיד הכל" מזה, ו"זה הסרט החזק ביותר שראיתי. יצירה המשנה את הגופה בה", מאידך, ומאמרו השנוי במחלוקת: "הצופים והאדים" על ירושלים ותל־אביב שנכתב כתשובה לדן מירון: "המיתוס הזה חייב להסתלק אל הארכיון שבו שוכבים קודמיו". מאמר זה זיכה אותו בקריתנות של רותחים, ממש כמו "קופסא שחורה".

יש לי בעיה עם ספר זה. אני מודה עם חלק ניכר מן הדברים שעמוס עוז מסיף להם, ובמתו אין לי תשובות פשטניות בשחור־לבן. ואני נוטה דווקא להבחין בכל גוני האפור; וגם אם יש, כפי שהוא כותב, חיבור הכרחי, בין "פה ושם בארץ־ישראל" לספר זה — חיבור עיוני — היה עליו לשכתב את המאמרים. חלק גדול מהם, מקומו בארכיון מבוכר, ולכתוב מסות שיסבו סביב מספר נושאים מרכזיים. אז גם היה רישומו של הספר גדול וחשוב פי כמה, ואולי גם היה מעורר ויכוח מחודש.

בצורתו הנוכחית הוא כבר מה שהיה.

הארץ ממליץ

ממפוזר (ת"א) — קומדיה ישראלית ובינה על אוכל איכותי ובישול איכותי, ועל אומנות בכלל.

ורד (ת"א) — חייה של תרז מרטן, נזירה כרמליטית שנפטרה בגיל 24 משחפת, בסוף המאה שעברה, בסרט מגבי ופשוט של אלאן קבליה.

מגדל הדבורים (ת"א, חיפה) — יווני בגיל העמידה נוטש את משפחתו ויוצא עם הבוחרות שלו למסע מצפון יוון לדרומה. סרט עצוב של אנגלופולוס ("מסע השחקנים", "מסע לקיתירה").

בוקר טוב בבילוניה (ת"א) — סרטם של האחים טאוויאני ("פדרה פדרונה", "כאוס") עוסק באומנות הקולנוע, דרך סיפורם של שני אחים איטלקים המגיעים להוליווד ב־1915.

לו היית כאן (ת"א) — סיפור קטן וחינני על נונקונפורמיזם של נערה באנגליה של שנות החמישים.

המשפחה (ת"א, חיפה) — משפחה איטלקית במשך שמונים שנה, מאז ראשית המאה. אטורה סקולה ("יום מיוחד", פאסיונה ד'אמורה") מביים, עם ויטוריו גסמן, סטפניה סנדרלי, ופאני ארדאן.

ז'אן דה פלורט (ת"א, ירושלים) — הראשון בין שני סרטים על־פי ספרו של מרסל פאניול "מי הגבעות". מאבק על מקור מים בכפר בפרובאנס של 1920 עם ז'ראר דה פרדיה, איב מונטאן, ודניאל אוטיי.

הבלתי משוחדים (ת"א, ירושלים, חיפה) — סרטו של בריאן דה־פלמה על תפיסתו של אל קפונה ע"י צוות שומרי חוק שאי אפשר היה לקנותם.

סרטי בידור

מי הנערה הזאת (חיפה) — קומדיה אורלית והמודה על בחור מבית טוב העומד להינשא לנערת חברה, על חתיכה מטורפת ופראית המשתלטת על חייו, ועל התול סורף המארח להם לחברה. בכיכובה של מדונה.

מחלון חדר המיטות (ת"א, חיפה) — סרט מתח על גבר המגן על פילגש הנשואה ממעורבות בלכידת רוצח מטורף, ומסתבך בעצמו.

תיאטרוני ישראל

הערב יום ב' 7.12
תיאטרון הבימה:
בית סגר לשוש: 20.30
אנשים קשים: 20.30
התיאטרון הקאמרי:
אהבה מאוחרת — בגד חיפה

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים: מ־8 בערב עד למחרת ב־7 בבקר בטלפונת מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052"341333
נתניה 823333
רחובות 08"451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08"221022
באר שבע 057"74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00—8.00
ביום ו' — 15.00—8.00
טלפונים: 03"433500
ש"ל — שרות רפואי ביתי
24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים: ירושלים, מוקד יום " 669531, 660585
מוקד לילה, שבת וחג " 226191 מנוי טל' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל־אביב, מוקד יום " 216620, 218896
מוקד לילה " 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
מכון כל שלום — שרות רפואי לקטנים (ת"א)
שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19:
טל' 03"7549111 "שקל" קוד מנוי 222
שילה — שרות רפואי לקטנים (חיפה)
בימי חול בשעות 24—19, בימי ששי 14—24, בשבת 24—08 טל' 04"380541 קוד מנוי 1665
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר)
טלפון: 294869, 03—285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל: 03"284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 יום ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
קשב לבית — שרות מנויים לרפואה, שיקום ומישור בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052—548575
7549111 אינתרית 1500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית:
(24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053"35316
באר־שבע 057"418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08"223958
מרכז סיוע לקורבנות אונס
(24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02"245554
חיפה טל' 04"382611
מרכז סיוע למוכי להט ממקום "מקלט"
א ו־ה 11.00־13.00
ב ו־ד 16.00־18.00
טל: 220031
רח' מאפו 13 תל־אביב
יד בידי — איגוד קשרות לילד ולהורים
תל אביב — לילך 226027 24 ש' ביממה
להורים, בימים ב', ה' מ־20.00־17.00 222732
ירושלים " 243358
חיפה והצפון — 229488
הגליל המערבי — 04"922222
קו אליי — האגודה להגנת הילד
עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים
א'־ה' 261070 20.00־16.00
ארם לשירות ארם — חברה מיקודית לשירות הציבור במשך 24 שעות ביממה
טל"א 03" 5461727/8
כהל — שרותי ניידת טיפול נמרץ לחולי לב 350848
תורנות מרכזות בטלפון — דיווח ת"א 611011, 246363, 239952
דיווח ירושלים 226335
דיווח חיפה 645334

תורנות בתי־חולים

תל אביב איכילוב — (ילדים, פנימית, כירורגית)
ירושלים ביקור חולים — ילדים
חיפה ע"כ — (פנימית, כירורגית, אורתופדית, אאג.)
שערי צדק — (עיניים)
משגב לדך — (נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב שד' המלך ג'ורג' 54 280644
הצל"ה קופ"ח מכבי הצל"ה 7 463371
ירושלים אליפון ישעיהו 10 383753
חיפה יבנה אבן סינא 7 672288
חולון אהרון הפיין 52 689153
מכבי שכבר 35 895571
בת ים גני בת ים הנביאים 8 5515671
רמת גן קופ"ח כללית המיתר 25 782537
נתניה הרמה הרצל 25 22243
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר
הקריות הרמן סמטת מרייק 715156
רחובות בוק הרצל 155 492154
חדרה קופ"ח כללית רוטשילד 335884

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברה, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב', ג', ד' — 16.00־19.00.
רמב"ם 9 5101511/2
חיפה: ימים א' ו־ד' 16.00־19.00 רח' הסמדס 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02—304304 03—432777 04—549121

הסנה
מוגש כשירות לציבור על ידי
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

כ־ — כיתתיות מיוחדות ללקויי שמיעה

08.00 עד כאן, רצף רפי טלטקסט
08.05 שעת כושר
08.15 אדרות
08.40 ראשית הקריאה (פ', ו')
09.05 אנגלית ה'
09.25 חשבון פשוט ד'
10.10 אנגלית ד'
10.30 רגע עם דודלי (ב)
11.00 ערבית מדוברת ד'־ה'
11.15 אנגלית ד'
11.30 גאוגרפיה של א"י
12.00 אנגלית ח'
12.25 תלמוד (כ)
13.00 גאוגרפיה כללית ז'—ט'
13.30 אנגלית י"א—י"ב
13.45 צרפתית, העשרה
14.00 עד כאן, רצף רפי טלטקסט
14.05 מגע, מהו, אכי
14.35 קסים קסם, חושך האור
15.00 קשר משפחתי
15.40 לרקוד בריל
15.55 שעת כושר
16.10 דפי מידע טלטקסט
16.15 אין יציאה
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 דוביכשת לי. סדרה בהמשכים
17.55 הופה היי. סדרה לילדים
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) סקירת תכניות
18.35 (ע) ספורט
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 הצפן הדרום
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 מלך הכיתה. סדרה משעשעת
22.00 זה הזמן. תכנית אירוח
22.50 פקר מורס
23.45 פסוקו של יום וחדשות

ערוץ 2

18.00 הרפתקאות הדבורה מאיה
19.00 לקט שירים ישראליים
20.00 תעודה 2
20.30 סודות מוסיקה תעודית — ברבורים על בסהמן
21.00 פפ 2 — להקת "שליש"

ירדן ערוץ 6

18.00 סודות טבע
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 מגאזין ספורט
19.30 חדשות בעברית
19.45 לקט שירים
20.00 חדשות בערבית
20.30 קים ואלי (קומי)
21.00 תקשורת
21.15 פלקון קרסט
22.00 חדשות באנגלית
22.20 רצח בבורסה (דראמה)

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 ילדי הזובובות
15.30 סופרבוק (מצויר)
16.00 שוכני הסלעים (לילדים)
16.30 סרט. "הקו הלוהט" עם לינדה קארטר
18.00 ימים מאושרים (קומי)
18.30 לורן ושירלי (קומי)
19.00 חדשות
20.00 מאגנום (בלש)
21.00 פסטבל (ואשינגטון — לוס אנג'לס)
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה בינוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 מן הסריה
13.05 בהאזנה בינוחה
15.00 הסברה מוסיקלית
16.00 מאולמי הקונצרטים שלנו
18.00 דגש על הביצוע
19.00 בין הצדים
20.05 אינטרלוד
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם
22.30 פעם ועוד
23.00 מחזורי יצירות

רשת א'

16.05 גיל הביניים
17.10 בצבעי הקשת. שירי עמים
18.06 מנחת ערב. הווי דתי ומסורת
19.30 שידורים לעולים
22.05 לכל אדם כוכב

רשת ב'

18.06 שעה חפשית. ענייני חינוך
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 דין ודברים. חוק ומשפט
20.05 עולם המוזרות
22.05 מפיק היד
22.30 שירים עבריים
23.05 שאלה של טעם
00.05 זמן הצות
00.15 באו ועוד

רשת ג'

18.06 היה היה...
20.05 קו התהולה
21.05 קצת אחרת. פופ מתוקם
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

06.05 אינטרמיסה משודרת
06.30 פוקחים עין. חדשות
07.07 שבע אפס שבע
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 אילה בוקר. עם אלי ישראלי
10.05 עשר. שירים עבריים
11.05 נכון לעכשיו. עם רפי רשף
13.05 דודה יומי
13.55 40 לאחור
14.05 פגישה יומית. עם אודלי יניב
15.05 שירים לחג. עם ארז טל
16.05 מבנגע. עם שר הביטחון
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 ספרא וסייפא. ספרות צבאית
19.05 באול בידורלים
21.00 מבט לחדשות
21.30 אינטרמיסה משודרת
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 עשרים וארבע. היום שהיה
23.55 שירת הצות
00.05 ציפורי לילה
03.05 לא רוצים לישון. מוסיקה
05.05 צלילי בוקר. שירים עבריים

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו. עם יואב קוטנר
20.05 צער הוזי
21.57 הודעות לחיילים
22.05 הפסקת עשר. עם מיכל ניב
23.05 קול הגא'ו הזה

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדיקל עברית קלה
08.05 חוזה עם בני הכול
09.05 סלוריה. שיחות בידע
10.05 שירקה. מאולה ושירים
11.05 מביני בקר
12.05 מעורב ים תיכוני
14.06 בראש צעיר. מגאזין לילדים
15.30 האוניברסיטה המשודרת

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עשים עניין
09.05 ביקור בית
10.05 כל צבעי הקשת
12.10 אלף־אלף בב'. עם אהוד מנור
13.05 בחצי היום. חדשות ומוסיקה
14.06 לראות או לא לראות. תרבות ואמנות
14.30 בתנוחך, הווי והומור
15.05 שירים ושיעורים
15.55 קוראי ספר. קוראים מבליטים
16.05 יומן כלכלה
16.30 על מספרים ואנשים
17.05 רגעיקסט

רשת ג'

06.04 בוהרה לאשור. להיטים
07.07 שירי בוקר־בבוקר
09.05 כה כב תכנה עם אבי אתנר
10.05 דברים טובים. עם שמידה אינבר
11.05 שבעים מי יודע? שירי שנות השבעים
12.05 אהבה יזמומית
13.05 רק בימי חול
14.00 לי ולך שיר ובוכה
15.05 הרש, חדיש ובידור
16.05 הצגה יומית

גלי צה"ל

06.05 אינטרמיסה משודרת
06.30 פוקחים עין־חדשות
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אלה־בוקר. עם אלי ישראלי
10.05 עשר. שירים עבריים
11.05 נכון לעכשיו
13.05 דודה יומי
13.55 40 לאחור. סיפור היום מתשי"ח
14.05 פגישה יומית. עם יצחק גרנר
15.05 שירים לחג. עם ארז טל
16.05 ארבע את הצהרים (ימים ג'־ה')

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 8 זה
21.57 הודעות לחיילים
22.05 הפסקת עשר
23.05 קול הגא'ו הזה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — ריקוד מושות 4.30, 7.15, 9.30
אסתר — בודד מול הקיבה 5.00, 7.30, 9.45
בן יהודה — ללא כוצא 4.30, 7.00, 9.30
גורדון — לאבד הבתולים בסיוואנה 4.30, 7.15, 9.30
בית ציוני אמריקה — תרז 4.30, 7.30, 9.30
גת — בוקר טוב בבלוניה 5.00, 7.25, 9.50
דיזנגוף 1 — ז'אן דה פלורט 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 2 — לו היית כאן 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.45
דיזנגוף 3 — גבר מאוהב 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, ים הורד 7.15, 9.45
היכל — סילבארדו 7.00, 9.30
דרייב אין — המקצוען 2 7.30, 9.30, סקס 12.00
הוד — ריקוד מושות 2 4.30, 7.15, 9.30
חן 1 — מחלון חדר המיטות 5.00, 7.25, 9.50
חן 2 — ממאל באקס 5.00, 7.25, 9.50
חן 3 — הכבשפות מאיסטויק 5.00, 7.25, 9.50
חן 4 — הפורצת מסן פרנסיסקו 11.00, 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
חן 5 — התנות מעבר לפינה 11.00, 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
לימור — ללא כוצא 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — מגדל הדבורים 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
לב 2 — המשפחה 2.00, 4.40, 7.10, 9.40
לב 3 — זקוף תאון 2.00, 5.00, 7.50, נודפי החוק 10.00
לב 4 — סמפומר 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
מוזיאון ת"א — בטפול/ודקת־אסר 7.15, איש הגייש/ויידה 9.30
המודה הישראלית — ישו כוכב עליון 9.50
סינמטק ישראלי — הבה הרביעי 7.00, מונה ליזה 9.30
סינמה 1 — סמר לרגל שטצים
סינמה 2 — משפחת הלוכלכים 5.00, 7.15, 9.30
סיון — וניציין 5.00, 7.15, 9.40
פאר — יופיו של הזהב 5.00, 7.15, 9.30
פריז — לא יכולה בלי זה 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.30, כונסי פיטון הגביע הקדוש 11.30 בלילה
צפון הבידורים — מנון 4.30, 7.00, 9.30
שחף — הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.30
תכלת — מלך ליום אחד 7.30, 9.40
תבלת — נבי 5.00, 7.45, 9.45
תל־אביב — הקשר הקובני 5.00, 7.15, 9.30

בת־ים

אורדים — ממאל באקס 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — ללא נשים 2 4.30, 7.15, 9.30

נתניה

מנדיר — שיחות מלוכלכות 5, 7, 9.15
שרון — המשפחה 6.45, 9.15
רון — האלמנה השחורה 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון — ריקוד מושות 4.30, 7.00, 9.00
אורגיל — תנות מעבר לפינה 4.30, 7.00, 9.15
אורנע — הפורצת מסן פרנסיסקו 4.00, 7.00, 9.00
בית אגרון — האורים בלוו 4.15, בבנות 6.15
צרות בגן עדן 8.00, השועל 9.45
כפיר — ללא כוצא 4.30, 7.00, 9.15
סימשל — הבלתי משוחדים 7.00, 9.15
סינמטק 2 — לוציה 9.30
רון — החזרה של הרי 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים — מאנון 7.15, 9.30, ז'אן דה פלורס 7.15, 9.30
עדן — השוכר מבחורלי הילס מס' 2 4.30, 7.00, 9.00
סמדר — רבו 7.00, 9.15

רמת גן

אלאומים — כי הנערה הזו 5.00, 7.30, 9.50
אורדע — אישה מסוכנה 7.15, 9.30
אורמן — בודד מול הקובה 7.30, 9.45
הדר — הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.30
לילי — יופיו של הזהב 7.15, 9.30
רב גן 1 — מחלון חדר המיטות 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 2 — ממאל באקס 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 3 — את אני והמהפכה 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 4 — האלמנה השחורה 5.00, 7.30, 9.50
שבים — הכבשפות מאיסטויק 7.15, 9.30

עפולה

היכל התרבות — אני התחברה 9.00
מופתרן — החזרה לפיבעים הבורים 9.00

חדרה

חדרה — השוכר כבחורלי הילס מס' 2 7.00, 9.15
חוף — הכבשפות מאיסטויק 4.30, 7.00, 9.15

חולון

מהבם קריה שרת — כנות 4.00, תנות קטנה והמריפה 7.15, 9.30
כבתי — גבר מאוהב 4.30, 7.15, 9.30
רינה — ללא כוצא 5.00, 7.15, 9.30
מגדל — אני הבוס ואחות המבכ"ל 7.30, 9.30
ארמון — כתר של סוכן 7.00, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1 — ללא כוצא 5.00, 7.15, 9.30
היכל 2 — ממאל באקס 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 — ריקוד מושות 5.00, 7.15, 9.30

רמת־השרון

כוכב — קרוקודיל דנדי 7.00, וזכרונות אהבה בפירנצה 9.30

חיפה והסביבה

אורלי — מגדל הדבורים 6.30, 9.00
אורה — ריקוד מושות 4.30, 7.00, 9.15
אמפיתאטרון — שלום לך אהובתי 4.30, 7.00, 9.15
בית העם — הבלתי משוחדים 9.15
חן — ז'אן דה פלורט 6.30, 9.15
עצמון 1 — ללא כוצא 4.30, 6.45, 9.15
עצמון 2 — הבלתי משוחדים 4.30, 6.45, 9.10
עצמון 3 — השוכר כבחורלי הילס מס' 2 4.30, 7.00, 9.15
קרן אור המשורש — נשיקה אימה 4.30, 7.00, 9.15
פאר — הקשר המקצועי 4.30, 7.00, 9.15
רון — המקצוען 2 4.30, 7.15, 9.30
רב גת 1 — מחלון חדר המיטות 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 2 — מי הנערה הזו? 4.30, 7.00, 9.15
אחוזה — לו היית כאן 7.00, 9.15
ספיר — הקשר המקצועי 7.00, 9.15
סביון — מי הנערה הזו? 7.00, 9.15
ציון — המיתופקל הרביעי 7.00, 9.15
סינמטיק — התבל 9.30

הרצליה

דוד — שיחות מלוכלכות 7.15, 9.30
היכל — הצייד 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — האלמנה השחורה 7.15, 9.15

באר שבע

חן — משפחת פלהוד 4.30, 7.00, 9.30
היכל התרבות — רינה, זו הנכ גם הוא 7.00, 9.15

רחובות

בית העם — מי הנערה הזו? 8.30
הדר — ממאל באקס 7.15, 9.30
חן — הכבשפות מאיסטויק 7.15, 9.30

ראשל"צ

ג.ג.רון 1 — ריקוד מושות 4.30, 7.15, 9.30
ג.ג.רון 2 — הבלתי משוחדים 4.30, 7, 9.30

כפר סבא

חן — הבלתי משוחדים 7.00, 9.15
עתל — השוכר מבחורלי הילס מס' 2 7.00, 9.15

לא היית השנה בחו"ל?
אין דבר.
אוסטריה מחכה לך
עם תענוגות החורף.

מלונות לבביים, מסעדות טובות, סקי מהנה, אתרי תיירות מעניינים, אירועי תרבות מרתקים, האופרה הנודעת, יופי שובה עין, קבלת פנים חמה וכל הקסם של אוסטריה.
הצעות מפורטות על אתרי סקי ובילויים אחרים — במשרדי הנסיעות ובנתיבי איר אוסטריים, נציגות משרד התיירות האוסטרי.

AUSTRIAN AIRLINES
friendly AUSTRIAN

תל אביב, בן יהודה 17, טלפון 03-653535 ■ חיפה, מחניים 4א', טלפון 04-389988

תזמורת סימפונית חיפה
HAIFA SYMPHONY ORCHESTRA

מנהל מוסיקלי: סטנלי ספרבר
חויה מוסיקלית לכל המשפחה
סדרה בת 5 קונצרטים מוסברים
קונצרט מס' 1: הכינור
מנצח ומנחה: סטנלי ספרבר
סולנים: יצחק מרקובצקי - כינור
פיטר מרק - קונטרבאס
חיפה — אודיטוריום חיפה יום א' 13.12.87 שעה 15.30 ובשעה 17.00
קרית חיים — בית נגלר יום ב' 14.12.87 שעה 17.30
נותרו כרטיסי מנוי לסדרה בחיפה בשעה 15.30 ולסדרה בקרית־חיים.
פרטים במשרדי התזמורת: רח' פבזנר 50, טל. 660741, 641973. ימים א'־ה' 08.30—18.00, יום ו' 08.30—12.30 ובבית נגלר, קרית חיים, טל. 724694.
בערב הקונצרט: בקופת האולם.

ספרית מעריב

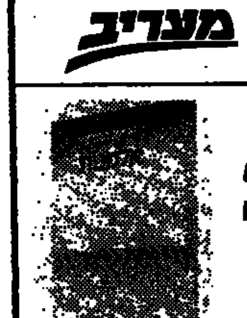

הספר !!!
אלמנות
מאת:
אריאל דורפמן
בהוצאת ספרית מעריב
להשיג בכל חנויות הספרים
ספרים מבית טוב — ספרית מעריב

מינהל הספנות והנמלים
חיפה
לרגל החג מליח שיחוך ביום ד' 9.12.87
לא תהיה ביום זה קבלת קהל במשרדי מינהל הספנות והנמלים בחיפה

קבלת מודעות
ללוח העיר
03 - 735588 - 9